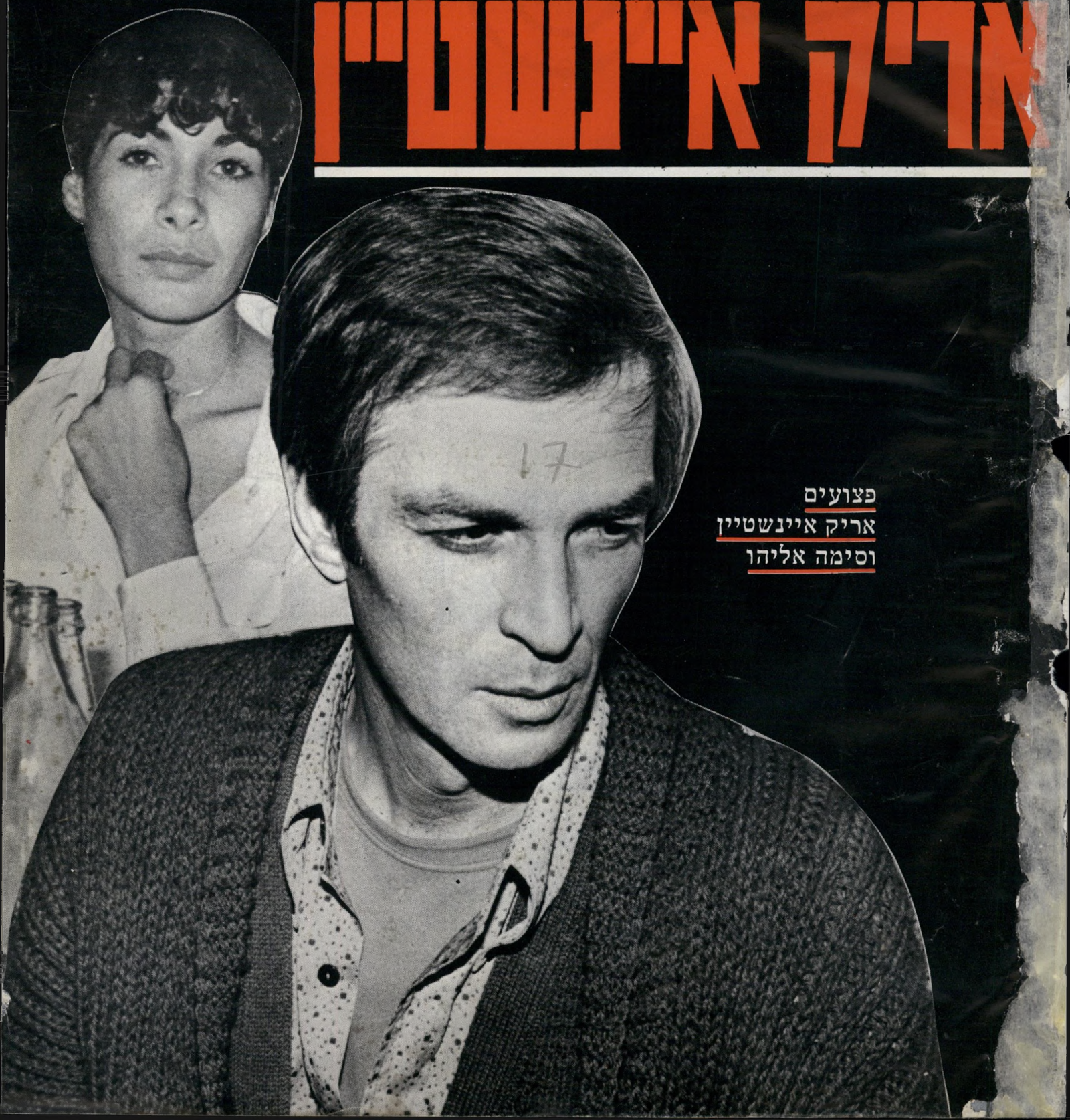
80 עמודים
אלול תשמ"ב 1.9.1982 מיספר 2348 שנה 46 המחיר: 35 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

התאונה של

אריק איינשטיין



פצועים
אריק איינשטיין
וסימה אליהו



איזה עלית שותים היום?

- תפוזים, לימונדה, אשכוליות או תפוחי עץ .



עלית





העולם הזה
בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4 • תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תכנית: יוסי שנון • רכז מערכת: שלמה פרנקל • עורכי כיתוב: תמי מוטוביץ וגיורא נויבך • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם פיטוון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב • הפצה: „גד" בע"מ

כתבת השער הקדמי:

תאונה בבוהמה

אחת מציאותיהם הנדירות של אריק איינשטיין ושל חברתו ואם בנו סימה אליהו, הסתיימה באסון. הזמר שחיבר ושר את השיר סע לאט נפ־גע בתאונת־דרכים קשה.

8

כתבת השער האחורי:

האסיר והשחקנית

השחקנית חוה ארטמן עומדת להינשא לאסיר־העולם סמי אל־קיים, אשר קיבל חנינה וישתחרר ומכריזה: „אני רוצה ילד!"

74

מהפכה שקטה

בסרטים ובספרים מוצגות ה־מהפיכות בצורה דרמאתית, מהממת. לא כך בחיים. אורי אבנרי בוחן את תהליך ההת־קרנפות שהתחיל בטלוויזיה, נמשך ביתר אמצעי־התישקשורת, וכעת הגיע גם לגלי־צה"ל.

7

וילה למנהיג



אהרון אבו־חצירא, ד שר לשעבר שהורשע בגניבה, עומד לשכור וילה כפנים ב־550 אלף לירות לחודש.

52

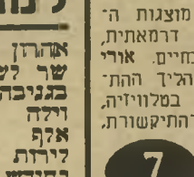
שיילוק!

הבוהמה חגגה עם שמעיק קראוס. ואילו דן בן־אמוץ כינה את יבי פת"ח זוזה החזיר לו בכיתוי שייילוק!

65

איכפת לי מגל"צ!

בראיון חושפני להעולם הזה, מר עזן יצחק ליבני, המפקד־ששעבר של התחנה הצבאית: „אילו היי־תי מפקד גלי־צה"ל, הייתי מפטר את אבשלום קור ואת עיזמנואל הראובני!"



71

שבת אחרונה

צוות העולם הזה ביקר בנמל־תעופה בן־גוריון, בשבת האחרונה שבה ממריאו ה־מטוסים והכל מאחינים שהם ימשיכו לטוס בשבתות.

16

גם הוא במודחים?

בשיאה של פרשת ההדחה בגלי־צה"ל, טוען רפי חסק, הכתב הדרוזי הראשון ששירת בשבועון במחנה: העבירו או־תי מתפקידי בגלל ראיון ש־ערכתי עם צעירים דרוזים, ואשר לא מצא־חן בעיני המפקדים שלי.

53

גוי של תחתונים



בעל חברת־אופנה ליי־צור ליבנר־נשים, יהד די שומר מיצוות, הביא לשבעת האופנה דוגמנית מבריטניה, כי הישראליות אינן מכונות לרזמק תחתונים וחזיות.

48

אהבה ומילחמה

הנערה הישראלית פגשה מעבר לים רופא מקסים ש־הציע לה נישואין, ולא הפריע לה כלל שהוא לבנוני.

54

לצד הנרדפים

בראיון לשבועון שטרן אומר הקאנצלר ברונו קרייסקי: „איני נמצא עוד באמצע, בין ה־פלסטינים והישראלים. אני עומד לצד הנר־דפים והנדכאים."

6

מחיר הדמים

את מחיר המוות של המילחמה יודעים כולם. העולם הזה עורך את חשבון מחירה הכלכלי: שלושה וחצי מיליארד דו־לר: לכיסו של מי זורמים הרווחים האלה?

31

מדורים קבועים:

תשקיף	4
במדינה	5
קטעים	11
אנשים	12
בולים	15
יומן אישי	18
פורום — אריך קרמר ומסיר מגלי	23
מיכתבים	24
תשבץ	26
הוריסקופ — מזל בתולה	30
חשבון עובר ושב	35
אנשים בעולם	37
קונגוע — פאביו קארפי	43
רחץ המרחלת — גד ביסון	
ושתי נשותיו	46
אופנה	48
לי־לה־לו	50
עולם קטן — יוון, יפאן ובריטניה	51
נמר של נייר — מדע בדיוני, ישראלי ומתורגם	56
זה היה „העולם הזה" שהיה	58
מדריך שידורים — ישראל וירדן	63
שידור — לאן נעלם אורי גלר	64
ליזות ישראל	66
מה הם אומרים	68
אתה וחשקל	77
ספורט	78

אלי כהן

בשיחתנו עם יאסר ערפאת, במערב בירות, היה קטע שלא פירסמנו אותו. הוא נגע לנושאים החלליים.

ניצלנו את ההזדמנות כדי לברר אצל ערפאת ואנשיו אם יש בידיהם נושאים של חללים ושמותיהם. ידענו שיש בישראל מישפחות רבות, תגתונות במצב נורא של אי־ודאות לגבי בניהם הנעדרים.

ערפאת הורה לאנשיו להביא לנו את כל המיסמכים שבידיהם, וכך נמסרו לנו מיסמכים הנוגעים לחמישה הרוגים, שהיו באותה שעה עדיין ברשימת הנעדרים. כמו ההיתר שנתן לנו להיפגש עם השבוי אהרון אחיעז (ראה יומן אישי), היתה זאת מחווה מצידו כלפינו.

העתקנו את השמות, בלילה, עוד לפני שנסענו הביתה, ביקרנו אצל מישפחת אחיעז, מסרנו לאשתו את המיכתב שמסר לנו והשמענו באוזניה את השיחה עמו שהקלטנו ברשמקול. למחרת בבוקר התי־קשרנו עם שילטונות צה"ל ומסרנו להם את המידע על ההרוגים.

לא פירסמנו על כך דבר בעיתון, כדי למנוע עוגמת־נפש ממישפחות הנעדרים. לא יכולנו, כמובן, למסור את השמות למישפחות, כי זהו תפקידם של שילטונות צה"ל. אילו פירסמנו בעיתון קטע זה של חשיחה, מבלי לפרסם את השמות, היו כל מישפחות המודאגות פונות אלינו, מבלי שהיינו יכולים לתת להם תשובה.

עכשיו, אחרי שהוחזרו כל הגופות, אפ־שר לגלות גם פרט זה.

חללי הליטאני

לא דיברתי עם ערפאת באותה שיחה על החזרת גופותיהם של ארבעת חללי מיבצע־ליטאני, כי באותו רגע היה חשוב יותר להיפגש עם השבוי, כדי לברר מה שלומו, ולקבל מידע על הרוגים נוספים.

אולם במשך הזמן עסקתי לא מעט בעניין ארבע הגופות האלה.

אלי כהן, האיש שטיפל במשך שנים, במסירות ובהתמדה, בהחזרת הגופות ה־אלה, פנה גם אלי.

קודם לכן טיפלתי, לפי בקשת עזר וייצמן (שהיה אז שר־הביטחון) בפרשת החייל שנשאר בחיים, ונשבה בידי אש"ף, בשעה שחברין נהרגו. גם אמנון זיכרוני וגם אני, איש־איש על פי אפשרויותיו, הקדשנו זמן רב למאמץ זה. באחת ההז־דמנויות בירך אותי מנחם בגין עצמו על כך.

המאמצים של זיכרוני ושלי, שבהם הפ־עלנו קשרים בינלאומיים שונים — וגם את המגעים שלי עם אנשי אש"ף — הסתיימו כאשר החליטה ממשלת־ישראל להשיג את החזרת השבוי בדרך אחרת, בעיסקת־חליפין שבה הוחזרו עשרות רבות של אסירים ביטחוניים.

נשארה בעיית־הגופות. אחרי שבא אליי אלי כהן, ניסיתי להעלות את העניין ב־אמצעויות שונות. דיברתי על כך גם עם ברונו קרייסקי, הקאנצלר האוסטרלי, ש־הקדיש — כפי שהתגלה השבוע — מאמץ רב וממושך לעניין זה. זה היה משא־ומתן ארוך ועדין, והוא היה בוודאי מסתיים לבסוף בהצלחה, אלמלא יצרה המילחמה מצב חדש.

בשבועות האחרונים לפני המילחמה הציע לי נציג־המישפחות שאסדר פגישה בינו ובין נציג בכיר מסויים של אש"ף, בהשתתפותי, כדי להעלות לפניו את ה־עניין על בסיס הומאניטרי. הוא ביקש לקבל לכך אישור רישמי מטעם שר־הביטחון, והדבר השתהה. יתכן שאריאל שרון עיכב אותו, בידעו שהוא עומד לפ־תוח במילחמה שתשנה את המצב.

מנהלי ההסתדרות

כשזורקים אבן למים, לא תמיד אפשר לדעת מראש מה יהיה גובה הגלים שהיא תעורר. כך קרה גם לסיפור שהופיע לפני שבועיים (העולם הזה 2346) וגילה לקוראי השבועון על מילחמת־המנהלים, המתחוללת בצמרת חברת־העובדים של ההסתדרות.

בעיתונות היומית מופיעים הדברים ב־צורת ידיעה־קטנה־סה, ידיעה־קטנה־שם, שכל אחת מהן אינה מגלה הרבה. כדי להבין את משרון של הידיעות הקטנות, המפוזרות, יש צורך במידע מבפנים, תו־כתבה על המאבק שמנהלים בעלי־השררה בהסתדרות. מנהלי־הקונצרנים הגדולים ב־יותר במדינה על הבכורה, היתה מבוססת על מידע כזה.

בכתבה סופר על המאבק שמנהלים בינ־הם מנכ"ל סולל בונה שרגא רוטמן, ומנכ"ל שיכון־עובדים ח"כ רפי אדרי, כאשר ב־עמדת המתנה ניצב מנכ"ל כור, ישעיהו גביש.

יום אחרי הפירסום התחיל מחול־השדים. בשאלות ישירות ולעתים גם בדרכי עקי־פין, ניסו דוברים של המוסדות ההסתד־רותיים שהוזכרו, וגם אחרים, לברר מי כתב את הכתבה, שלא היתה חתומה, מתוך תיקווה שזה יסייע להם בגילוי „המדליף". אך זה היה ללא הועיל, ולא במיקרה. רכז המערכת סירב בכל תוקף לגלות מי כתב את הכתבה. גם הוא יודע מה שידוע לדוברים השונים.

רגישותה של צמרת ההסתדרות אולי מובנת. ככל מוסד עיסקי גדול, היא אוהבת ליצור לעצמה תדמית של גוף מכובד, שבו נופלות כל ההכרעות בצורה עניינית, כ־תוצאה של שיקולים אובייקטיביים. הסיפור האמיתי, על מאבקי־הכוח האישיים ועל האינטרסים החבויים מתחת לפני השטח, לא תמיד מחמיא.

ואחרי שנכשל השלב הזה, שבו ניסו לגלות את מקור הידיעה באמצעות העולם הזה, בא השלב הבא. שני חברים הממלאים תפקיד רישמי בהסתדרות התמנו לחקור מי הדליף את הסיפור.

עכשיו, אולי, יהיה עליהם להקים ועדה נוספת, לבירור השאלה: מי הדליף את הסיפור על החוקרים?

שמוי שחק

דבר תשקיף

ג'מייל לא רוצה תיווך

שר־ההגנה האמריקאי, כספר ויינברגר, מגיע ללבנון כדי לצרף את בשיר ג'מייל למחנה־ההשפעה האמריקאי:

ג'מייל אינו מעוניין בתיווך ישראלי בינו ובין האמריקאים.

הסורים עשויים לעזוב

ממשלת סוריה עשוייה להחליט על עזיבה מוקדמת של לבנון.

הסיבה: כך תיארץ גם ישראל לעזוב את לבנון, הסורים מעריכים כי בצורה זו אפשר יהיה למוטט בקלות את מישטרו של בשיר ג'מייל, עוד בטרם יתבסס, ויפני שיספיק לחסל את מתנגדיו.

340

מניין הרוגי צה"ל במילחמת־הלבנון הגיע ביום השני השבוע ל־340.

שישה מחיילי צה"ל נעדרים, שני שבויים מוחזקים בידי הסורים, ומיספר הפצועים מגיע ל־2070.

רוב לאימרי רון

בצמרת מפ"ם מתגבשת עתה ההערכה כי בניגוד לדיעות המקובלות במוסדות המבצעים של המיפלגה, יש לקו הניצי של הח"כ אימרי רון רוב בין חברי השורה של המיפלגה.

הערכה זו מבוססת על שיחות רבות שנערכו בקיבוצים, ועל מיכתבים שמגיעים למערכות הביטאונים של מפ"ם, שמהם משתמעת תמיכה רבה בקו של רון, שצידד במילחמת־הלבנון.

כמה מראשי מפ"ם נוקטים לאחרונה בעמדות ניציות יותר, בעיקבות הערכה זאת.

18 מועמדים

על 12 המקומות המוקצבים למיפלגת העבודה בוועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת יתחרו השבוע 18 מועמדים.

נוסף על 12 החברים הנוכחיים בוועדה, יציגו את מועמדותם גם הח"כים חיים הרצוג, מיכאל ברזוהר, תמר אשל, רענן נעים, אמנון לין ואריק נחמקין.

המר רוצה במועמדים

שר־החינוך־והתרבות, זבולון המר, מבקש מראשי מיפלגת־העבודה כי יציגו כמה מועמדים לתפקיד של חבר הנהלת רשות־השידור, כדי שהוא יוכל לבחור ביניהם.

המר רמז כי אם יוצגו מועמדים כמו הסופר א' ב' יהושע או המשורר נתן יונתן, לא יהיו בעיות באישורם.

עירעור על פלג

נוסף על עמירם ניר, עירערו גם חברי מרכז מיפלגת־העבודה, הח"כ עמוס כרמי ומתי דויד, על בחירתו של ישראל („רוזיק") פלג כמועמד המערך בהנהלת רשות־השידור, במקומו של העיתונאי דניאל בלוך.

השלושה מערערים על צורת הבחירה, וגם על עצם בחירתו של רוזיק, שהוא דובר סיעת־המערך בכנסת, והמזוהה עם הקו היוני במיפלגה.

מודעי לסוכנות

פעילים בחרות, המתנגדים ליושב־ראש הסוכנות היהודית הנוכחית, אריה דולצין, יתמכו במינוי השר בלי תיק יצחק מודעי לתפקיד.

הרע"ן זוכה בתמיכה רחבה בקרב הליברלים, ונראה שאף סגן־ראש־הממשלה, שימחה ארליך, מוכן להצעה זו, כדי למנוע הדחה מבישה של מודעי מתפקיד יושב־ראש נשיאות המיפלגה.

„חפוזי יפו מגואלים בדם"

המועצה לשיווק פרי הדר אינה מודאגת, בינתיים, מן התעמולה המתנהלת באירופה נגד פרי־ההדר הישראלי, תחת הסיסמה: „תפוזי יפו מגואלים בדם".

הסיבה: עונת יצוא ההדרים הסתיימה כבר בראשית יוני, ולא תתחדש לפני חודש אוקטובר. ב„מועצה לשיווק פרי הדר" מעריכים שעד אז כבר תישכח מיזחמת־הזכנון.

שוב בנק לאגודת ישראל

אגודת־ישראל שוקלת פתיחת בנק משלה, אחרי שנים רבות שבהן לא היה לה בנק כזה. על פי הערכת אנשי הכספים של אגודת ישראל, מתאימה התקופה הנוכחית לביסוסו של בנק, ואפשר יהיה לקבל רישיון להפעלתו.

לאגודת־ישראל היה בנק בעבר והיא זכתה בו תמורת הסכמתה להצביע ביחד עם מפא"י דאז בעד המשך קיומו של המימשל הצבאי, שהיה מוטל על הערבים בישראל. בנק זה הסתבך בצרות, והאגודה נאלצה למכרו.

משל לא ילך

מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, אינו מתכוון לפרוש מתפקידו עד סוף שנת 1982 כפי שהבטיח בעבר, והוא הכהיר כי יתכן שלא יפרוש גם בשנה הבאה.

משל נשמע אומר כי עוד נותר לו לעשות הרבה, והוא מסוגל לעשות את המוטל עליו.

חדאד יהיה סגן־אלוף

כדי לרכך את התנגדותו של רב־סרן סעד חדאד לנשיא החדש של לבנון, בשיר ג'מייל, הבטיחו לו גורמים בכירים במעלפת־הביטחון תפקיד בכיר בצבא לבנון, בדרגת סגן־אלוף.

מינוי רוזוליו מתעכב

מינויו של הח"כ דני רוזוליו כמזכיר „חברת־העובדים", במקום משה אונגיק, מתעכב, בגלל התנגדותו של מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, למינוי.

אוליק מבקש לחזור לבנק הפועלים במישרה מלאה, ואילו רוזוליו מוכן לוותר על מקומו בכנסת לאיש האיחוד, נחמן רז, ובכך לתקן את ייצוג אנשי איחוד־הקבוצות־והקיבוצים בכנסת. שהופר עם מיתו של משה („מוסה") חריף.

משל, המכהן כיו"ר הנהלת חברת העובדים, מתנגד למינוי, שכבר אושר על־ידי מיפלגת־העבודה, משום שאינו רוצה באדם חזק בראש חברת העובדים.

עיתון יומי בינואר

העיתון היומי, שיוציא הליכוד, יתחיל בהופעתו בינואר 1983. לצורך הוצאת היומון גוייסו 15 מיליון דולר. ככל הנראה יהיה היומון נתון להשפעתם של דוד לוי ויורם ארידור.

בין המועמדים לתפקיד העורך הוזכרו יעקב אחימאיר, יוסי אחימאיר, יצחק רגר, אביעזר גולן, הפרופסור יוסף נדבה וח"כ אליהו בן־אליסר.

בגין לעג לאיטלקים

מהטכסט של נאום שנשא מנחם בגין על המיזחמה, שפורסם במלואו בעיתונות, נמחק קטע לפי דרישת יועציו של ראש־הממשלה.

בקטע זה לעג בגין לצבא האיטלקי וכינה אותו „„צבא של אופרטה", שאינו מסוגל להילחם.

היועצים חששו שקטע זה עלול לגרום לתקרית דיפלומטית, ביחוד לאור העובדה שחיילים איטלקיים משרתים בכוח הרב־לאומי בביירות.

הפרדה ב„בנק לאומי"

השבוע תיכנס לתוקפה תוכניתו של „בנק לאומי" להפריד בין החשבונות הגדולים ובין החשבונות הקטנים, מבחינת הטיפול שהם מקבלים בסניפים.

הבנקים הגדולים האחרים יעקבו בעניין אחרי ביצוע התוכנית. ואם היא תעלה יפה, הם ילכו בעיקבות בל"ל.

הקרן־הקיימת בסכנה

פעילות ההתרמה של „הקרן־הקיימת לישראל" בארצות־הברית נמצאת בסכנה.

גורמים ערביים, המקורבים לממשלת ירדן, הכינו תזכיר מפורט על פעילות הקרן־הקיימת בשטחים הכבושים, באמצעות חברות הרשומות בליכטנשטיין. על כן נתבע לבטל את הזכות שניתנת לתורמים לנכות את התרומות ממס־ההכנסה האמריקאי, כאילו תרמו למוסד־צדקה.

בתי־אבות בגדה

היהלומן דויד („דודי") מור, מועמד חרות לכנסת, וקבוצת־משקיעים הקונה קרקעות בגדה, יקימו בית־אבות ראשון בשטחים הכבושים, ליד הישוב החדש שערי־ירושלים.

היא מיועד, כמובן, ליהודים.

ערבות נגד נסיגה

מתווכי־קרקעות יהודים בגדה, החליטו לתת ערבות בנקאית לשלוש שנים לקונים. אם בתקופה זו לא תירשם הקרקע על־שם הקונה, הוא יקבל את כספו בחזרה.

הסיבה: חששות של קונים מהדרך שבה תיושם האוטונומיה.

עיתונאים נגד פורת

עיתונאים בכירים ב„ידיעות־אחרונות" מחתימים את חבריהם על עצומה, הקוראת לפיטורי העיתונאי אורי פורת מהעיתון. פורת נמצא בשנת־חופש, ומשמש יועץ־תיקשורת לראש־הממשלה.

חבריו־לעבודה טוענים שלא יתכן שמי שבחש בפרשת גלי־צה"ל יחזור לתפקיד בכיר בעיתון.

חיילים לא טסים

בעיקבות החלטה שרירותית של סמח"ט, בחטיבה המשוריינת בלבנון, נמנע מחיילים באיזור לצאת לחופשות קצרות בטיפה.

בעוד שקצינים קיבלו כרטיסי־טיסה, נאמר לחוגרים שאוטובוס לא ייצא עם פחות מ־20 נוסעים. אם כי צה"ל משלם עבור אוטובוס מחיר שווה, בין אם הוא נוסע ריק או מלא.



קאריקטורה טרוריסטית

עד כמה מעוררים הדיבורים הישראליים האינסופיים על „מחבלים" גיחוך ועג בעולם נראה כפרק זה בסידרה הקומית „דונסברי", שהיא כיום הפופולרית ביותר בקרב האינטליגנציה האמריקאית. בעד הסידרה התרשם, כנראה, כמיוחד מן העיתון „רולינג סטון", המשתמש עד בוש במילה „טרוריסטים" לכל דבר פלסטיני. בסידרה (משמאל לימין) נראים כתב צבאי אמריקאי, קצין ישראלי וסמל. השיח: קצין: „מה עכשיו, סמל?" סמל: „קיבלנו זה עתה את המניין הסופי של המפונים הטרוריסטים, המפקד." קצין: „האם זה כולל את הפצועים הטרוריסטים מבתי־החולים הטרוריסטים?" סמל: „כן, המפקד. יחד עם הרופאים הטרוריסטים והאחיות הטרוריסטיות." כתב אמריקאי: „רגע! מה כל הדיבורים האלה על טרוריסטים? האם זה היה גם כגין עצמו פעם טרוריסט?" קצין: „מר בגין לא היה טרוריסט. הוא היה לוחם־חרות." כתב: „או!" קצין: „כמה קרובי־משפחה טרוריסטים?" סמל: „3000 נשים טרוריסטיות ו־7000 תינוקות טרוריסטיות."

במדינה

העם

ערפאת - יוק

הידיעה הוצנעה — מפני שהיא נראתה לקברניטי המדינה כהודאה בכישלון

כלי־התיקשורת הממלכתיים בישראל מתחילים להידמות יותר ויותר לעיתונים בברית־המועצות ובדמוקרטיות העממיות. על אלה נאמר כי הקורא מתעניין הרבה יותר במה שאינו כתוב בהם, מאשר במה שכתוב. בקראו בין השורות, לומד הקורא על השקפות המישטר מן החסר יותר מכפי שהוא לומד מן הידיעות הרישמיות.

השבוע ניתן ללמוד הרבה על מצב־רוחם של מנהם בגין, אריאל שרון ועמיתיהם מצורת הדיווח ב־רדיו ובטלוויזיה על מאורעות בייר־רות.

מסע הניחושים. ביום השני בשבוע התרחש המאורע אשר ה־עולם כולו ציפה לו בדריכות: יצי־אתו של יאסר ערפאת מביירות ה־מערבית.

במשך שבועות וימים נערכה תח־רות־ניחושים סביב מאורע צפוי זה. רבים בעולם האמינו כי אריאל שרון לא יניח לערפאת בשום פנים ואופן לצאת חי מביירות. ניחשו כי יס־מין לו מלכודות מתוחכמות. כי ישלח יחידות־קומנדו אל תוך העיר הנצורה כדי לאתרו ולהרגו. כי ישגר אנשי־פלאנגות כדי להרגו בכביש ביירות־דמשק, שיירט את מטוסו בשמיים או את אונייתו בלב ים.

אנשי אש"ף האמינו, כנראה, ל־כוונות אלה. הם ניסו לשמור בסוד את הסידורים של יציאת מנהיגם, שהפך עתה — יותר מכפי שהיה אי־פעם — התגלמות התנועה הפלס־טינית.

אך ערפאת סירב לצאת בחשאי, כפי שיעצו לו אנשי־הביטחון שלו. הוא נפרד מביירות בפרהסיה — ערך ביקורי־פרידה אצל ראשי ה־עדה המוסלמית והדרוזית, ביקר בבתי־החולים שבהם שוכבים פצו־עי ההפצצות והקרבות, התראיין ב־עיתונים. ביום השני בבוקר עלה לאוניה יוונית והפליג לאתונה, שם מושל עתה אחד המנהיגים הפרו־פלסטיניים ביותר בעולם — אנדריאו פאפאנדריאו הסוציאליסטי.

ליתר ביטחון, הגנו שתי ממשלות — ארצות־הברית וצרפת — על ה־יציאה. גם הן לא האמינו, כנראה, לסיכוי הכוונות של שרון.

כמה הכישלון. איך השתקף כל זה בכלי־התיקשורת הממלכתיים בישראל?

במשך כל יום ב' טירטרו מהדו־רות־החדשות של קול־ישראל, שעה אחרי שעה, ומסרו וחזרו ומסרו הודעה של אבו־איאד, שאיים להמ־שיך במאבק המוזיין בישראל. אבו־איאד, אשר אמצעי־התיקשורת ה־ישראליים מתעקשים לקרוא לו „סג־נו של ערפאת," כדי לתת יתר מישקל לעמדותיו הקיצוניות, אינו אלא האיש מס' 5 או 6 בסולם־החשיבות של אש"ף. שמו המקורי הוא צאלח חלף, והוא אחראי ל־שרותי־הביטחון. למרות הצהרותיו הקיצוניות, הוא נחשב על־ידי מומ־חים כאיש מתון דווקא. ואילו סגנו האמיתי של ערפאת הוא אבו־ג'־ה־אד, ששמו חליל וזירר, ראש המח־לקה הצבאית של האירגון. שאינו מרבה בהצהרות.

בעוד שהודעתו השיגרתית של אבו־איאד זכתה בפירסומת ענ־קית, המתינו המאזינים לרוב מה־דורות־החדשות במשך אותו יום לשווא לידיעה על קורות ערפאת. קול ישראל התעטף בשתיקה. ערפאת — יוק. רק הטלוויזיה, ש־לא יכלה להתחמק ממרכזיות ה־מאורע, הקדישה לו, בערב, כמה דקות בראש המהדורה שלה.

היה ברור כי מנהיגי ישראל אי־נם מרוצים מן העובדה כי מנהיג אש"ף, ששהה במשך כל ימי ה־מצור בביירות, לא נפגע אף מאחת ההפגזות והתקיפות, אף שרבות מהן נועדו במיוחד כדי לפגוע באתרים („מיפקדות המחבלים") ש־בהם עשוי היה להימצא.

יציאתו של ערפאת מביירות, כ־מנהיג של תנועה שהחזיק מעמד ושלא נכנעה, עשוייה להיראות ב־עיני רבים בעולם ובארץ כסמל ל־כישלון מילחמת־הלבנון. נראה שגם אריאל שרון ואנשיו סברו כך. כי אין הסבר אחר לניסיון שנעשה לגמד מאורע זה כאילו היה עניין שיגרתי, יומיומי.

המילחמה

חיים במתווה

היזהר מפני אריאל שרון, כאשר הוא בא ליעשות טובות

לא כל מדינאי מסוגל להשמיע ביום אחד שתי הצהרות הסותרות זו את זו לחלוטין — כששתיהן אי־נן נכונות.

אריאל שרון, שר־הביטחון של מילחמת־הלבנון, מסוגל לכך.

השבוע הוכיח זאת שוב.

ריחכב ופצצות. בראיון שהעניק לעיתונאית האיטלקית עתירת־השערוריות, אוריאנה פא־לאצ'י, השמיע שרון דברי־רהב כימעט אינפנטיליים. הוא אמר כי הוא „נתן ליאסר ערפאת ולטרוריס־טים שלו את חייהם במתנה." כאשר איפשר להם לצאת מביירות. וטען כי אלה מגלים עתה מידה רבה של כפיות־טובה על רוחב־לב זה.

ביום שבו התפרסמו הדברים, נאם שרון בניו־יורק לפני אסיפה של מיליונרים יהודיים, קוני איגרות־החוב. שם הסביר מדוע החליט לע־רוך ב־11 וב־12 באוגוסט את הפצ־צת־התופת, שהחרידה את העולם. הפצצה זו לבדה, כך סיפר, היא ש־שיכנעה את אנשי אש"ף להתפנות מביירות. ולראייה: ההסכם הושג בלילה שבין ה־12 ל־13 בחודש.

יתכן כי שרון כלל לא תפס כי שתי הגירסות סותרות זו את זו. אם עשה טובה לאנשי אש"ף בהניחו להם לצאת — מדוע היה צורך בהפ־צצות? האם אנשי אש"ף הם כה מטומטמים, עד כי לא הבינו שעו־שים להם טובה, ולא הסכימו לקבל את הטובה עד שנרצחו מאות נשים, ילדים ואזרחים לבנוניים ופלסטי־ניים באותה הפצצה נוראה?

ואם אכן שוכנעו „המחבלים" רק בעיקבות אותו מעשה־זוועה כי עלי־הם לצאת — האם אין פירוש הדבר כי ממשלת־ישראל היא שהיתה מעוניינת ביציאתם, ועל כן לא עש־תה טובה לאיש?

שני ויזגארים. בחינת העוב־דות מלמדת כי שתי הגירסות כו־זבות.

ראשי אש"ף היו מוכנים הרבה זמן לפני כן לצאת מביירות. אחרי שנסגר עליהם הכיתור ושוב לא היתה כל תועלת בשהייתם בביי־רות. ההפצצות הכבדות לא באו לשכנע אותם בדבר שהם היו משו־כנעים בו מזמן, אלא נועדו להרוג את ראשיהם, לפני שיכלו לעזוב את ביירות בריאים ושלמים, על דיגליהם ונישקם, בראש מורם.

ואילו יציאתם מביירות לא באה מפני שאריאל שרון עשה להם טו־בה, אלא מפני שלא היתה לו ברי־רה. מפקדי צה"ל לא רצו להסתער על ביירות המערבית, פעולה שהיתה עולה במאות רבות של חללים, ו־שהיתה גורמת להרס ולהרג בממ־דים שהיו קוברים תחתיהם את שא־רית האהדה לישראל ולצה"ל בעור־לם, וגורמים לקרע עמוק בישראל.

להפצצת ה־12 באוגוסט היתה רק השפעה אחת על התוצאות. היא הביאה את הנשיא רונלד רגן ל־התקפה של זעם על ישראל. אחרי שמנחם בגין דיבר עם רגן בטלפון באותו יום, הבין כי אסור לו עוד להתמהמה. הוא הסכים סופית לפי־נוי, בתנאי־הפשרה שגובשו כבר לפני כן על־ידי המתווך האמריקאי, פילים חביב.

דיברי־השבחצנות הוולגאריים של שרון, באמצעות העיתונאית הזרה הידועה אף היא בוולגאריות שלה, מעידים יותר על אכזבתו של שרון, על כי נאלץ להסכים לפינוי, מאשר על המצב העובדתי.

אישים

איש השלום

הוא הנשים חלום אחד — אך לא את חלומו הגדוד ביותר.

קשה להעלות על הדעת שני אי־שים השונים יותר זה מזה מאשר אריאל שרון ונחום גולדמן.

בעוד שאריאל שרון, בסיגנונו ה־ברוטאלי והוולגארי, השמיע הש־



ציוני נחרדמן
להיות אדריכל שלום

בוע דברי־יוהרה לרוב (ראה לעיל), נפטר בשקט נחום גולדמן, אחד ה־יהודים הנבונים והמתוחכמים ביותר בתולדות הציונות, בגיל 87, כשהוא כימעט נשכח בישראל.

גולדמן, שפעילותו הציונית החלה עוד במילחמת־העולם הראשונה ב־גרמניה, לשם הגיע מרוסיה, היה נואם מרתק בשפות רבות. במשך יותר משני דורות הכיר את רוב מנהיגי העולם והתרועע עימם כ־שווה עם שווה. הוא היווה אופוזי־ציה אינטלקטואלית לכל ראשי־ה־ממשלה של ישראל, מדויד בן גורי־יון ועד למנחם בגין.

בירכת ערפאת. כשהוא זקן ועייף, מושמץ ומורחק מעמדות־השפעה, לא הירפה ממאבקו. בשיא מילחמת־הלבנון, ב־1 ביולי, חבר עם פיאר מנדס־פראנס, ראש־הממ־שלה לשעבר של צרפת ופליקס קלו־צניק, ממנהיגיה הבולטים של יה־דות ארצות־הברית, ופירסם הודעה רבת־חשיבות בזכות ההכרה ההדדית בין ישראל ואש"ף. הודעה של שלו־שת היהודים הגדולים שתואמה מ־ראש עם מנהיג מחנה־השלום ב־אש"ף, הד"ר עיצאם סרטאווי, זכ־תה למחרת היום בבירכתו הרישי־מית של יאסר ערפאת.

שאיפתו הגדולה, להיות לאד־ריכל השלום בין ישראל והעולם הערבי בכלל, והעם הפלסטיני בפ־רט, לא התגשמה. אך לפני כן הצ־ליח להקים מיפעל שהפך אגדרטה שלו בימי חייו: הסכם־השילומים בין ישראל וגרמניה המערבית.

יתכן שהיתה משום אירוניה בכך שגולדמן הצליח לשכנע את ממש־לת־ישראל לכרות שלום עם האומה הגרמנית שבניה הרגו שישה מיל־יוני יהודים, אך לא הצליח לשכנ־עה לכרות שלום עם האומה הפלס־טינית אשר בכל המילחמות עימה, במשך ארבעה דורות, לא איבד ה־ישוב היהודי בארץ אלא כמה אלפי חללים.

אירוניה זו לא נעלמה מעיני גולדמן. בשנים האחרונות, כאשר כבר היה חלש וחולה, העיר על כך לא פעם. האיש שהיה נשיא ה־הסתדרות הציונית במשך 12 שנים, ושהקים את הקונגרס היהודי הער־למי, הלך לעולמו לפני שהגשים את שאיפתו הגדולה ביותר.

עיתונות

מישהו צריך להחליטן

המסקנות שהוציאה הוועדה מטעם איגוד־העיתונאים היו חריפות — אך התוצאות זוטות בערפל.

אהרון דולב הוא יו"ר הוועד של אגודת־העיתונאים בתל־אביב, ש־אליה משתייכים אבשלום („שטינ־קור") קור ועימנואל הראובני. כ־שהוא נשאל מה בדעתו לעשות עתה, אחרי שנקבע „שאין להם מקום" באיגוד הארצי של העיתו־נאים, היא אומר: „לא די שהייתי שיתף להחלטות של הוועדה? מי שרוצה לתפוס טרמפ, בבקשה."

לתפוס טרמפ, פירושו של דבר, להמשיך בתהליך שבמיסגרתו אס־שר להביא לכלל מימוש את ה־

(המשך בעמוד 6)

• בגיליון הבא של העולם הזה יתפרסם מאמרו של אורי אבנרי על ד"ר גולדמן ז"ל.

„אינני רוצה עוד בשום עסקים עם ישראל זו!"

עיתי למען פיתרון הסיכסוך המיזרח־תיכוני התחילה בשנות ה־50, כאשר הייתי עדיין סגן־שר במישרד ראש־הממשלה. המדיניות האירופית סבלה אז עדיין ממצפון רע. האינטרנציונל הסוציאליסטי התרכז באופן בלעדי בישראל, והתעלם כמעט כליל מן העולם הערבי.

בכינוסי האינטרנציונל חזרתי שאין הסוציאליסטים יכולים להרשות זאת לעצמם. ואז בכל פעם קמו גולדה מאיר ויגאל אלון — או מי שייצג באותו כנס את מיפלגת־העבודה הישראלית — וירדו עליי. הם התייחסו אלי כאילו הייתי תחיכת־רפש. בכנסים רקדו הכל סביב גילדה, גילדה פה, גולדה שם. הכל היו מוקסמים מכושר־הדיבור שלה. מסביבי חגגו השתיקה והפחדנות. וגם רגש־האשמה.

היה ברור לי: רק אדם אחד באינטרנציונל הסוציאליסטי היה חופשי מריגשי־האשמה. וזה היה אני. כי אני בן למישפחה יהודית, ואיבדתי את קרובי היקרים ביותר בימי המישטר הנאצי. איש אינו יכול להטיח בפני שאני אנטישמי. אפשר להאשים אותי רק בכך שאיני ציוני.

אבל כל הדיבורים היו לשווא — עד ליום של הלם הנפש. בכנס של האינטרנציונל בלונדון ביקשתי את רשות־הדיבור, כמנהיג המיפלגה הסוציאליסטית של אוסטריה. ולפתע הקשיבו כולם ואמרו: נו, אולי הרעיון של קרייסקי אינו רע כל־כך. אולי באמת כדאי לבדוק אם יש סיכויים לפיתרון של שלום במיזרח התיכון. הם הבינו כי הנפט של הערבים חיוני להישרדותינו.



פגישה עם הטרוריסט

ש ביחזתי הראשונה „לביר העובדות" במיזרח התיכון ב־1974 היתה מלוה בפרטים לעגנית מישראל. וגם בארץ הראשונה שבה ביקרתי, במצריים, נתקלתי בחומה של איבה.

בעלי־שיחי האשימו אותנו בכלי: בפלישה לסואץ של ממשלת צרפת, בהנהגת הסוציאליסט גי מולה (במילחמת־סיני); בעמדה הבלתי־אוהדת של הסוציאליסטים כלפי מילחמת־השיחרור האלג'רית. כל החטאים של הסוציאליסטים כלפי הערבים הוצגו לפניי בישיבה ליליית בקאהיר.

תחילה לא רצה סאדאת לקבל בכלל את פניי, אך לבסוף הזמין אותי בכל זאת. אבל גם זה מפני שלא נכנעתי, חצי שנה לפני כן, ללחץ הישראלים, אחרי שנערך פיגוע טרוריסטי במהגרים יהודיים מברית־המועצות, שתחנתם הראשונה היתה אוסטריה. הישראלים דרשו אז לקבל לידיהם את ההגנה והפיקוח על המהגרים.

המסע במידבר אל סאדאת ארך שעות. הוא קיבל את פני בבית קטן. הוא לא הציע לי ארוחה, שום דבר.

הוא הסביר לי את המדיניות שלו: שהיה עליו לפתוח במילחמה נגד הישראלים ב־1973, כדי להחזיר לצבא המיצרי את כבודו, ושרק עכשיו ניתן בכלל לחשוב על העתיד. אך את כריתת־השלום יש להניח לדורות הבאים. זה היה סוף השיחה.

לאחר מכן עוד שלח לי מסר שעליי להיפגש עם ראש אש"ף, ערפאת, הנמצא בקאהיר. בלעדיו לא יהיה פיתרון לסיכסוך המיזרח־תיכוני.

הייתי מוכן לפגישה, אך חברי המישלחת שלי חשבו שאני משוגע — להיפגש עם „הטרוריסט הראשי"!

אולם הפגישה התקיימה לבסוף בכל זאת, שררה בה אווירה עוייינת ביותר, ונערך ויכוח קשה. ערפאת אמר שאין פיתרון מלבד האופטימום: על היישות הציונית, ישראל, להיעלם.

לאחר מכן שאלו אותי המצרים מה דעתי על ערפאת. עניתי: לא הכי טובה.

בהמשך השליחות, שארכה בסך הכל שנתיים, הגעתי גם לכווייית. שם הוצגו לפניי מנהיגים פלסטיניים נבונים מאוד.* שאמרו לי: „כאן, בכווייית, אנו מהווים כמעט את מחצית האוכלוסיה. אנחנו בונים את הארץ. אבל הרבה אחרים מרוויחים מכך." תוך כדי כך התבהר לי מה רבה השפעתם של הפלסטינים במדינות הערביות המתונות, עד כמה מתחרות מדינות אלה על ידידותם של הפלסטינים החרוצים והאינטליגנטים, ומוכנות לפעול למען מטרותיהם המדיניות. היה נדמה אז כי איש במערב אינו מבין זאת.

> **מנהיג מיפלגת העבודה חדורים ברוח בגין, או שהם פחדנים**

> **העולם פוחד מהסירוב של מנהיגי ישראל, הסומכים רק על הנשק**

> **גולדה מאיר ויגאל אלון התייחסו אלי כאילו הייתי רפש**

> **סאדאת הזמין אותי לביתו ולא הגיש ארוחה. לא כלום**

באחד הימים אמרתי לעצמי: מה הטעם בכל הדיבורים שלי, שעל העולם המערבי להכיר בעיה הפלסטינית, אם לא אעשה בעצמי את הצעד שיבליט זאת

(המשך בעמוד 76)

* נציג אש"ף בכווייית היה אז ח'אלד אל־חסן, מנהיגי פת"ח וידידו של ערפאת.

במאמר בשבוען הגרמני „שטרן" מגלה קרייסקי כיצד נפגש עם סאדאת וערפאת, וכיצד היה פרס נפגש עם סאדאת - אילו...

במדינה

(המשך מעמוד 5)

קביעה של הוועדה מטעם איגוד־העיתונאים. בניגוד למה שסבורים רבים, משמעותה של הקביעה כי אין לשניים מקום באיגוד־העיתונאים, אין פירושה שהם מורחקים ממנו, בלי התהליך הרגיל הקבוע בתקנון. והיום קשה לדעת אם מי שהוא יפתח בתהליך הרגיל (ראה: הנדון).

„סוכני השמאל". הוועדה שמונתה לפני כמה שבועות, קיימה ארבע ישיבות ארוכות בבית סוקולוב, ושמעה עדים רבים, ביניהם גם את קור והראובני. הקביעה היחשובה שקיבלה לבסוף היתה: „החברים קור והראובני עירערו את היסודות שעליהם בנוי האיגוד הארצי ופגעו בכבוד המקצוע ובנורמות שעליהן הוא מושתת. לפיכך, קובעת הוועדה, כי מי שעושה מעשים כאלה — אין לו מקום באיגוד הארצי של עיתונאי־ישראל."

העדויות ששמעה הוועדה נגעו לניסיונם של קור והראובני לפנות לרמטכ"ל, לראש־הממשלה ולשר־הביטחון, ולבקש את התערבותם במתרחש בגלי־צה"ל. השניים טענו שהתחנה הצבאית לא מילאה את תפקידה בעת המילחמה, ואף „שיבשה את מטרות המחבלים", והיו מוכנים להביא דוגמות.

בראש הוועדה עמד אלי ניסן. היו בה ארבעה חברים מלבדו: סמי גרינשפן, אהרון דולב, לוי־יצחק הירושלמי ויונה שימשי. היא קיבלה את החלטותיה פה־אחד, כאשר אחד החברים הסתייג בסעיף אחד.

עבודתה של הוועדה היתה מלוה באיומים ולחצים לא מעטים. היו שאמרו על חברי הוועדה שהם „סוכני השמאל" עוד בטרם נודעו מסקנותיה. היו עיתונאים שאמרו שאם הוועדה תקבל מסקנות מרחיקות־לכת נגד קור והראובני, לא יהיה מנוס מפילוג באיגוד־העיתונאים.

גם מן העבר השני אמרו, שאם לא תגן הוועדה על חופש־הביטוי ואם לא תקבל מסקנות חמורות נגדם, יהיה פילוג. אך החלוקה לא היתה על־פי הדיעות הפוליטיות. רבים מן העיתונאים בעלי ההשקפות הימניות והניציות, גינו בכל־פה את צעדם של קור והראובני. „אם יגיע המערך לשילטון, יכולים לעשות זאת גם לנו," הם אמרו.

עיתונאי נובח. השיקול הכרייע בעבודת הוועדה ומסקנותיה, היה של האיגוד־המיקצועי. ניסיון המסקנות נעשה על־ידי כל החברים בוועדה, אך מלבד חשיבותו הציבורית אין למיסמך שיניים. אם הוא ישאר בגדר „קביעה" בלבד, עלולים שר־הביטחון ומקורביו, הבוחשים בגלי־צה"ל, להסיק מכך מסקנות. הראשונה שבהן תהיה: „עתונאי נובח אינו נושך."



עיתונאי קור
אין מקום?



הנדון:

מה שצף על פני המים, צף גם על גלי צה"ל

התקרנפות

ה סרט „מפיסטו", שתיאר את המעבר מן הדמוקרטיה אל הדיקטטורה בגרמניה של שנות ה־30, העמיד במרכזו אדם פשוט, נורמלי, בלתי־פוליטי, שתקן שלא רצה אלא למלא את תפקידו על הבמה.

הוא לא היה אידיאליסט, ובוודאי לא נאצי. הוא לא היה בעל השקפות פוליטיות בוטות.

הוא בסך הכל רצה לחיות בשקט, להם־תדר, להתקדם, להצליח. המהפיכה המתחוללת סביבו — מהפיכה העתידה להביא אסון על העולם ועל גרמניה — אינה מעניינת אותו.

כשהיה זה באופנה להיות אנטי־נאצי, הוא היה אנטי־נאצי. כאשר משתנה האופנה וכדאי להיות נאצי, הוא נאצי. כשצריכים להלשין, הוא מלשין. הוא בסך הכל קארייריסט. אין הוא אשם בשום דבר.

הנאצים שמחים לקבל איש זה תחת חסותם. הם זקוקים לו. המישטר החדש רוצה את לוחמיו הוותיקים, שהיו אנשי ריב ומדון, עושי־צרות ומורדים מטיבעם. הוא מעדיף את הקארייריסטים, את חסרי האמונה זה־השקפה, את הכדאיניקים הניצחיים.

אלה שירתו את המישטר הדמוקרטי. כשעלו הנאצים לשילטון, הם שירתו את הנאצים באמונה. אחרי שהריין השלישי התמוטט, הם שירתו את צבא־הכיבוש של בעלות־הברית. ואחרי שאלה נסוגו, הם משרתים עתה את הדמוקרטיה החדשה.

הם החומר החביב על כל שילטון — שילטון הגון ושילטון פושע, שילטון שמרני ושילטון מהפכני.

הם צפים תמיד על פני הגלים.
גם על גלי צה"ל.

■ ■ ■

ב **ספרים וכמרטים,** נראה המעבר ממישטר למישטר תמיד כמעט דרמאתי, המרעיד את אמות הסיפים.

ואיך זה יכול להיות אחרת? פוגרום זה פוגרום. מהפכה צריכה להיות סוערת, מהממת, מחרידה. היא צריכה להידמות לרעש־אדמה. היא צריכה לחדור לחייו של כל אדם. איזה מין מהפכה היא זאת?

כך נראית המהפכה בסרט אדומים, למשל. חיילים מסתערים על ארמון־החורף. גייסות דוהרים אנה ואנה. שרים יורים. מנהיגים נואמים לפני המונים משולהבים.

כך זה בסרטים ובספרים. אך אין זה כך בחיים, כלל וכלל לא.

בחיים המהפכה מתחוללת אי־שם במישרדי־שילטון. ואולי היא מלווה בכמה אירועים ברחוב. אך להמוני האזרחים נדמה שכל זה אינו נוגע להם. בעיניהם השתנה משהו בצמרת. משהו הנוגע לפוליטיקאים. אך שאין לו קשר לחייהם.

יש סיסמות חדשות, סמלים חדשים, אולי גם רגל חדש והימנון חדש. אך האזרח הפשוט אומר לעצמו: מה זה איכפת לאיש כמוני?

מבחינה זו אין הבדל בין מהפכה קומוניסטית או פאשיסטית, ימנית או שמאלית, דתית או חילונית.

תמיד נדמה שזא קרה רבר מיבר חילופים בשילטון.

■ ■ ■

ה **שינוי האמיתי** מתחולל רק לאחר מכן, לאט־לאט.

פה נשם נעלמים אנשים. אולי התפטרו, אך־לי הודחו, אולי הוגרו, אולי ברחו, אולי נעצרו, אולי נרצחו. מעט שזא נשאר.

מקומם נתפס על־ידי אנשים אחרים. אלה הם, בדרך כלל, אזרחים טובים, היודעים להסתדר, המתאימים את עצמם לסיגנון החדש. אותם שהבינו את הרמז. לא אנשים חריגים, חלילה. לא קנאים מטורפים, שהובאו מהחוב. לא. אנשים מתוך המנגנון, אנשים מוכרים החביבים על עמיתיהם. כל זה מתבצע בהדרגה, בלי התפוכות.

וכך, בלי זעזועים, בלי רעש־אדמה, מתחולת מהפיכה שקטה. היא אורכת, בדרך כלל, כמה שנים. עד שמתברר באחד הימים כי הכל השתנה, למרות שזא היה שום שינוי.

האנשים מדברים אחרת, חושבים אחרת, מתנהגים אחרת. הסיסמות של המישטר החדש. המילים של המישטר החדש, יציבת־הגוף של המישטר החדש, תנועות־הידיים של המישטר החדש — כל אלה שולטים עכשיו ברחוב, במישרד, במקומות הציבוריים, וגם בבית. פשוט לא כדאי לנהוג ולדבר אחרת. לא רק מפני שמישהו עלול להלשין, וזה עלול לעלות באובדן הפרנסה (ואולי גם החרות, הבריאות והחיים) אלא גם מפני שאיש אינו אוהב להיות שונה, חריג, יוצא־דופן.

איני יודע אם היתה לרוסים מילה לתהליך זה. לגרמנים היתה מילה ארוכה מאוד: FLEICHSCHALTUNG. שפירושו: חיבור כל המכשירים לזרם אחיד.

בישראל כבר נודעה, כאיזו מעצמה, המילה המתאימה: התקרנפות.

■ ■ ■

ה **קרנף המצוי** הוא, בדרך כלל, אדם הגון, לפני שצמח לו מה שצמח לו על האף.

אדם הגון, פשוט, טוב. לא היה עולה על דעתו, למשל, להלשין על חבר ועמית. להתחנף לאנשים שהוא בז להם או שונא אותם. לקשקש סיסמות, המעליבות את האינטליגנציה של דביל. לצעוק הורה או היל או ויווה או יציש או בגין לשילטון. בוודאי שלא.



קרנף (DICEROS BICORNIS)

אבל כשבאים זמנים חדשים, הוא מוכן גם להשמיע זמירות חדשות. ביחוד אם הזמירות החדשות עוזרות לו להשיג קידום.

חבל שעליו לעזור לשם כך לסלק מישהו. מאוד לא יפה לבוא במקום מישהו שסולק (בייחוד אם יש חשש שמא נאסר, הושם במחנה־ריכוז, „נורה בשעת נסיון־בריחה", „נפגע בשעה שחיילים ירו באוויר" וכיוצא באלה מיפגעים, העלולים להיות סימני־היכר של המישטר החדש.)

ואם קודמו בתפקיד כבר הכך הודח בצורה הומאנית, ומוצא עתה את פרנסתו בכבוד בעסק פרטי — אז זה בכלל לא כל־כך נורא.

■ ■ ■

א **חרי שהכך נגמר,** הקרנפים יכולים שוב להוריד את הגידול מן האף. אין הם מתקשים להסביר מדוע נהגו כפי שנהגו.

הוא תפס את התפקיד, כדי למנוע ממישהו אחר, גרוע הרבה יותר, לקבל אותו. איזו סירב, היה התפקיד נמסר לאחד הקנאים של המישטר, קומיסאר אמיתי, וזה היה הרבה יותר גרוע, לא כן?

הוא נשאר בתפקיד, כדי למנוע את המעשים הרעים ביותר. נכון, גם הוא יהיה צריך לעשות דברים שלא הסכים להם בליבו, דברים שהיו מתועבים בעיניו, אך אלה היו כאין וכאפס לעומת מה שהיה מתרחש אילו התפטר, חלילה.

בוודאי, הוא השתתף במסע הכללי של שטיפת־המוח. לא היתה ברירה. אבל הוא התחכם להם. פעם־פעמיים, בצורה מתוחכמת ביותר (כל־כך מתוחכמת שהשליטים לא הבחינו בכך) הוא הצליח להגניב לדברים רמז דק, המוכיח שהוא התנגד לדברים כל הזמן. חבל רק שהציבור לא היה ער לכך די הצורך, ולא הבין את הרמז.

בעצם, במשך כל הזמן, הוא עבד נגד המישטר. הוא גילה את מחשבותיו האמיתיות, בסודי־סודות, לאשתו. אילו היתה השעה כשרה, היה גם עושה משהו.

וחוץ מזה, המישטר לא היה כולו רע! הוא אמנם עשה כמה מעשים רעים, נכון, בהחלט נכון, אבל אי נתעלם מן המעשים הטובים שעשה גם כן. וכן — — —

וכן הלאה וכן הלאה, כל הקאסאלוג הארוך והעלוב של הכדאיניקים הנצחיים, המסתדרים הנצחיים, זריזי־הרגליים וזריזי־הלשון.

איננו צריכים לקרוא על כך בספרים. אנחנו יכולים לשמוע את הדברים אצלנו, כל יום.

■ ■ ■

ז **ה לא התחיל** בגלי צה"ל. זה התחיל מזמן, בכל כלי־התיקשורת.

זה קרה בטלוויזיה. אחדים הודחו. אחרים התפטרו, ולהם כל הכבוד. אבל הרוב הגדול נשאר. קצת מתכופף, קצת מתמרד. קצת עושה את עבודתו בחריקת־שיניים, מנתק את עצמו מבחינה נפשית. אך ממשיך לשרת.

על המירקע מופיעים אותם הפנים המוכרות, התביעות. אותם החיוכים, אותם השגיונות האישיים המלבבים.

אבל הם חוזרים עתה, כמו תוכים על הטכס־טים של המישטר החדש. וכך דבר ביקורתי, כך דבר חריג, כך דבר עצמאי נעלם מזמן.

כאשר עולות בעיות, שוב אין מזמינים לוויכוח את מי שיש לו מה לאמר על כך, מי שעלול לעורר מחשבה אצל מישהו. מוזמנים רק דוברי המישטר, וכמה חמורים עייפים, שאפשר לסמוך עליהם שלא יבעטו.

המושגים של השילטון, המילים של השילטון, המיצוות השדופות של ראשי השילטון — כל אלה הפכו עתה מזון רוחני בקעדי, והם נשפכים מן המכשיר כמעיין המתגבר. אבל תמיד בצורה שיגרתית, בעזרת הפרצופים המוכרים, כדי שאיש לא ייבהל.

„המאפיה השמאלנית" לא פוזרה. למה לפזר? כל האנשים נשארו, עדות חיה לליברליות של המישטר. הם נשארו, ועושים את מלאכת המישטר החדש. מזמינים את האנשים הנכונים, ושואלים את השאלות הנכונות, ואומרים „בום" כשצריכים להגיד „בום". ורק פעם בחודש אחד מהם מעז ואומר „בים", ואז רועמת הכנסת, ונרעשת המדינה, ונערך קרב־איתנים.

זה מוכיח שיש במדינה חופש, ואין מוציאים אם אדם להורג מפני שאמר „בים", כשהיה צריך להגיד „בום". אבל שזא יעשה זאת עוד פעם.

■ ■ ■

ע **כשיו זה** הגיע אל גלי צה"ל.
ועכשיו הגיע שם תור הקרנפים.

המלשינים מלשינים. בעלי הדיעות העצמאיות מודחים. מי שנשאר נדרש להסתגל, להתאים את עצמו, לקבל פקודות, לציית. וכדי להמחיש זאת, מבקשים להפקיד על התחנה בעלי־מדים ובעלי־דרגות.

אחר־כך אולי יהיה צורך להצדיע, או לחרים יר, או לעמוד דום מול תמונת הגנרל על הקיר.

מפיסטו יעשה את שלו. הוא יקבל את התפקיד. הוא יתאים את התחנה לסיגנון השילטון, בצורה מרגיעה, כדי שאיש לא ייבהל. יישמעו בה הקולות הנכונים, שיגידו את הדברים הנכונים. ומי שיבקש לחרוג מן המיסגרת, מוטב לו לזכור כי המלשינים מקשיבים ומפש־פשים במגירות.

-מה לעשות? להתפטר באופן המוני? להשאיר את המכשיר בידי המשרתים הגלויים של השילטון, למען יידע כל אזרח וחייל במדינה מי מדבר אליו?

לא. חלילה. צריכים לשמור על העמדה. אפשר להשפיע מבפנים. ויש לפרנס משפחה. ולמה לפנות מקום למלשינים ולקנאים? וכו' וכו'.

לקרנף יש רק קרן אחת, אך יש לו אלף תירוצים.

■ ■ ■

ג **לי צה"ל** ימשיכו לזרום. ועל פני הגלים יצוף מה שצף תמיד על פני המים.

ואחרי גלי צה"ל יבוא תורם של מוסדות אחרים, כלי־תיקשורת אחרים, מנגנונים אחרים.

תורם יבוא, מפני שאין מי שיתנגד ברצינות. ירטנו קצת, יתרגזו קצת, אבל בסוף יתפטרו רק מעטים, יוצאי־הדופן. חבריהם ימשכו בכתפיהם. אולי יקנאו בהם קצת, אולי ירחמו עליהם קצת, או יגידו שהם דפוקים בראש.

וכולם, כולם יתקרנפו.

מוות עם שחר

אריק איינשטיין וידידותיו היו במצב־רוח מרומם. הם חזרו ממסיבה ונסעו הביתה. ואז לפתע - -



בינשטיין מן המושב שליד הנהג.

חילוצם של אריק וסימה היה הקשה ביותר. למכונית הרנו 5 יש רק שתי דלתות מלפנים, ועוד דלת תא־מיטען מאחור. הנזק שנגרם לרכב הקשה על הוצאתם של בני הזוג מהמושב האחורי, ואנשי מגן־דויד־אדום גם חששו לטלטלם

הזוג: אריק (מימין) ונפצע בינוני. סימה אל־יהו (משמאל) נפצעה קשה

בשל פציעותיהם. לכן הוזעק למקום צוות של מכבי־אש, שהשתמש במוטות ברזל ובמרחכת חשמלית, כדי לפתוח פתח לחילוצם. רק אחרי 20 דקות תמימות הצליחו להוציא בדרך זו את סימה. אריק חולץ לבסוף מבעד לדלת תא־המיטען.

רבקה רובינשטיין, אחותו של הפרקליט הפלילי, עורך־הדין מנחם רובינשטיין, מתה מפציעיה. היא נפגעה מהדלת ומחלק של גג המכונית.



ההרוגה הציירת רבקה רובינשטיין בת ה־38 היתה בתהליך חזרה בתשובה לפני מותה. היא למדה קבלה, והתחילה להדליק נרות ולקיים מיצוות, ואף ביקרה אצל הרב אורי זוהר.

"סע לאט, תן למחשבות לרוץ בכל הכיוונים, לא יתחילו בלעדינו, סע לאט, סע לאט..."

שירו של הזמר אריק איינשטיין, סע לאט, הפך מייד עם פירסומו לסיסמת המועצה למניעת תאונות בדרכים. התקליט, הנושא את שם השיר, חולק כפרס לנהגים זהירים. את המילים כתב איינשטיין.

חבריו של הזמר, שאינו נוהג ברכב בעצמו בשל ראייתו הלקויה, יודעים לספר שגם בחייו הפרטיים הוא מטיף לנהיגה זהירה. "סע לאט," הוא נוהג לומר לנהגים שאליהם הוא מצטרף, "צריך לשמור על החיים של אנשים בדרכים."

בבוקר היום הראשון השבוע קרה לאריק אסון, שממנו כה ניזהר: תאונת־דרכים.

יום אחרי התאונה המחרידה, סיפרה נורית בורשטיין, שנהגה במכונית רנו 5 האדומה, על המיקרה לי העולם הזה. האשה בת ה־34, מנהלת הצגות בתיאטרון הקאמרי, עדיין אינה יודעת שחברתה הטובה, הציירת רבקה ("רבקה־לה") רובינשטיין, נהרגה בתאונה. איש גם טרם הודיע לה. מחשש שהידיעה תזיק לה, עד כמה נפגעו אריק איינשטיין וחברתו, סימה אליהו.

"אני זוכרת רק שנפגשנו במועדון שבלול," סיפרה נורית, המאושפזת בבית־החולים הדסה בתל־אביב. "לא התעכבנו שם הרבה זמן. אני ורבקה נסענו הביתה במכונית שלי, ואריק וסימה באו אחרי."



תנו. רבקה ישבה לידי, ואריק וסימה מאחור.

"נסעתי לכיוון הבית של סימה, כדי להוריד את אריק ואותה שם. אני לא זוכרת כלום יותר. אני לא יודעת מה קרה. אני לא יודעת מי פגע בנו. אני לא זוכרת כלום!"

לא הצליחו לחלץ

דידי פינת הרחובות פריש־מן־ריינס בתל־אביב, קפצו מיטותיהם בשעה רבע לארבע לפנות בוקר, לשמע קול חבטה עזה. כשיצאו למירפסות, נתגלה לעיניהם מחזה מזעזע: מכונית פרטית, על נוסעיה, עמדה כשהיא מחוצה ומעוכה בצד הצומת. אוטובוס פגע בעוצמה רבה בצידו הימני של הרכב, והעיף אותו למרחק של כמה מטרים.

נהג האוטובוס, סורה עאטף בן ה־23 בכפר איפתעון, הוכה בהלם למראה הפצועים השותתים דם. הוא נעמד במרכז הצומת והחל צועק על כל הכיוונים: "תזמינו אמבולנסים. צוותי־ההצלה חילצו מייד את הנהגת, נורית בורשטיין, אולם הם התקשו לפתוח את דלת המושב שליד הנהג, שנדחסה כלפי פנים מעוצמת הפגיעה. רק אחרי מאמצים מרובים הם הצליחו להוציא זה ממקומה ולחלץ את רבקה רובינשטיין.

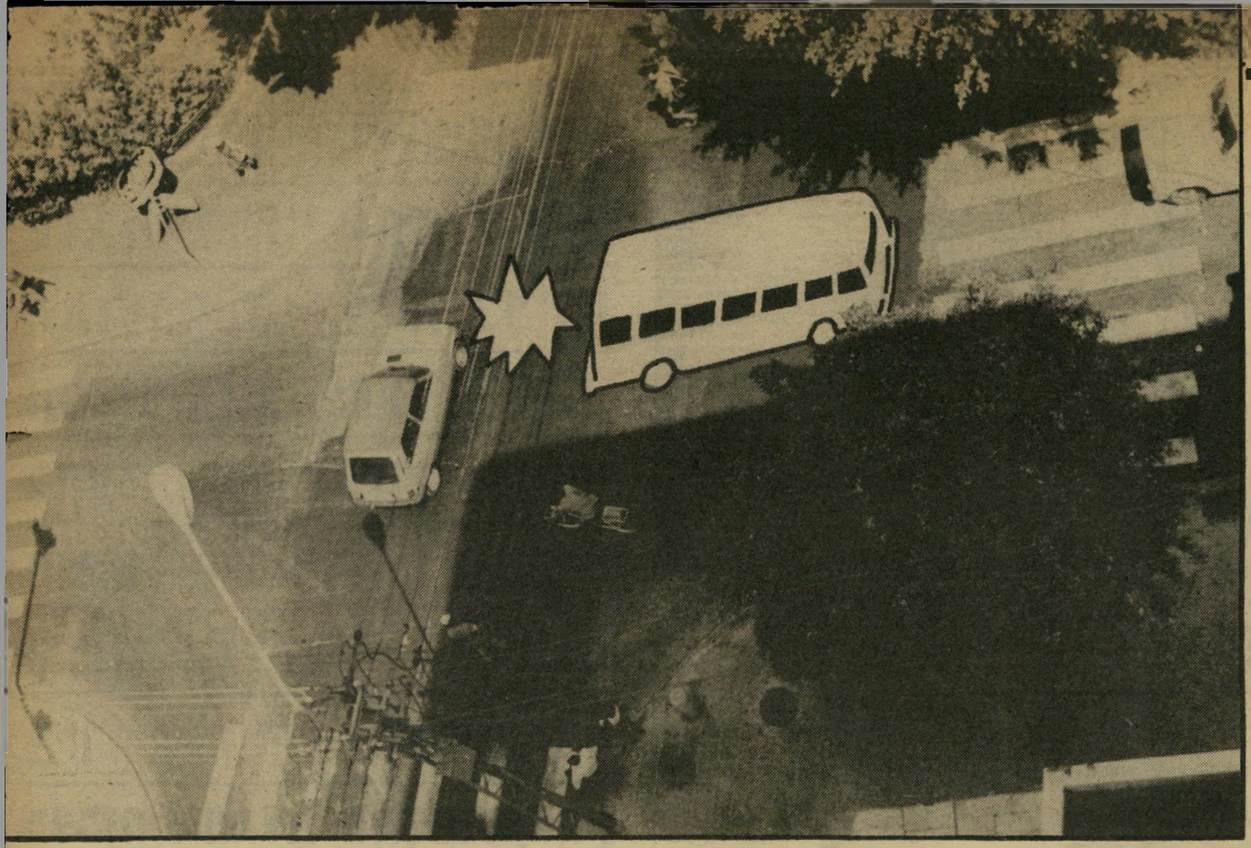


הנהגת נורית בורשטיין בת ה־34, כפי שצולמה למחרת התאונה בבית־החולים הדסה בתל־אביב. היא סיפרה שאינה זוכרת כיצד אירע האסון. בתמונה מימין: נורית לפני האסון.

נורית, שנמחצו כלפי פנים על ראשה וגופה.

מצבה של סימה אליהו הוגדר כקשה. היא אושפזה במחלקה הנירו־כירורגית בבית־החולים אכילוב בתל־אביב בחשד לדמם תוך־גולגולתי. כתוצאה ממכה קשה שקיבלה בראש. היא סובלת גם מחבלות תוקופה ארוכה בבית־החולים.

אריק איינשטיין המאושפז במחלקה הכירורגית בבית־החולים אכילוב, נפצע באופן בינוני. הוא



כך זה קרה

מכונית הרנו, שנסעה ברחוב ריינס בתל־אביב לכיוון צפון, חצתה את האיבר בוקר מוקדמת לא פעל הרמזור, אלא היבהב באור צהוב בלבד. האוטו־בוס, שנסע ברחוב פרישמן לכיוון מערב, לא נשמע לתמרור עצור, המוצב במקום לעת שהרמזור אינו פועל, פגע בצידה הימני של המכונית הקטנה והעיף אותה למרחק של כמה מטרים מן הצומת.

סובל מזעזוע־מוח, משברים בשתי צלעות, ובשורש כף־יד שמאל ומ־שריטות וחתכים בגולגולת וב־ידיים.

נורית פצועה אף היא באופן בי־נוני. היא סובלת מזעזוע מוח, מ־חתכים בגולגולת ומשבר ביד ימין. היא תשוחרר כפי הנראה תוך קצר קצר לביתה.

תאונה נוספת באותו צומת

ה תאונה הקטלנית אירעה כשמכונית הרנו, שנסעה ברח' ריינס לכיוון צפון, חצתה את ה־צומת. באותה שעת בוקר מוקדמת לא פעל הרמזור, אלא היבהב באור צהוב בלבד. האוטובוס, שנסע בר־חוב פרישמן לכיוון מערב, לא נשמע לתמרור עצור, המוצב במקום לעת שהרמזור אינו פועל, ופגע ב־מכונית.

חקירת המישטרה העלתה שהאו־טובוס, השייך לחברת דן נסע ב־מהירות של 70 קילומטרים לשעה. נהג האוטובוס, סורה עאסף, שנע־צר לחקירה, עובד כדן כשכיר זמני, בשעות הלילה בלבד. הוא מסיע אוטובוסים ריקים מנוסעים מחנ־יוני החברה אל המוסך ובחזרה, כדי להכינם לקראת התחלת פעולת ה־קווים בבוקר.

הנהג, שהיה המום למראה האסון, סיפר לשוטרים שהגיעו למקום ה־תאונה, כי לא הבחין כלל בתמ־רור העצור. שכנים הגישו לו מים וקפה, כדי שיתאושש.

באותו צומת אירעה בבוקר יום המחרת תאונה נוספת, שבה נפגע עמוד־שלטים מואר המורה את ש־מות הרחובות, ופעולת הרמזורים במקום שותקה לכמה שעות.

ההרוגה בתאונת האוטובוס, רב־קה רובינשטיין, וסימה אליהו, ה־פצועה קשה, ישבו שתיהן בצידה הימני של המכונית, שם פגע חר־סומו של האוטובוס. לכן הן ספגו את החבטות העזות ביותר, ואילו אריק איינשטיין ונורית בורשטיין, שישבו בצד השמאלי, נפגעו באופן בינוני בלבד.

האסון פקד את הזמר הפופולרי ואת חברתו שיבעה חודשים אחרי הולדת בנם, אמיר. מעריציו הרבים של הזמר הוכו אז בתדהמה לשמע הבשורה על התינוק שנולד מיחסיו עם סימה אליהו. המעריצים לא ידעו את מה שידעה כל הבוהמה: ש־אריק וסימה הם סיפור־אהבה הנמ־שך זה עשר שנים.

בעוד שיחסי אהבתם רצופת ה־משברים של אריק ואלונה איינש־טיין היו נחלת־הכלל, היתה אהבתם של אריק וסימה שקטה וחשאית. בנם, אמיר, הוא ילדו השלישי של הזמר, ובנו הראשון אחרי בנותיו מאלונה, שירי ויסמין.

סרט מהחיים

א חרי שפרשה אלונה לירו־שלים, יחד עם הבת הקטנה יסמין, וחזרה בתשובה, לא נותר אריק לבדו. הוא הירבה להתראות עם סימה כבר קודם לכן. במשך זמן רב היא היוותה את הצלע השלי־שית במערכת היחסים שבין אריק ואלונה.

סימה בת ה־31 עובדת כיום כמ־נהל־הצגות בכירה בתיאטרון ה־קאמרי אך היא זכורה לרבים ככו־כבת המקסימה של הסרט מציצים. בסרט, שאותו ביים אורי זוהר, שי־חקו אריק וסימה בעל ואשה, הורים לילדה קטנה. שם גם החלה פרשת אהבתם. אולם אריק וסימה לא נפ־גשו לראשונה על בימת הצילומים.

את הצעירה גילה לראשונה אורי זוהר, בעת שעבדה כפקידה במיש־רדו של האמרגן אברהם („פשנל") דשא. בתחילת שנות ה־70 היה אורי עדיין שותפו של פשנל, ועינו קל־טה את המזכירה שהקרינה רגישות רבה, עדינות והן טיבעי. כמו רבים הוא הוקסם ממנה וצירף אותה אליו כמזכירת־הפקה בהצגה הקורקבן, שביים אז.

סימה לא שיערה לעצמה שהמים־גש עם אורי זוהר ישנה את חייה. השניים, הפכו לידידים קרובים, ו־היא בילתה את כל זמנה במחיצתו. סימה הצטרפה לחבורה שהיוותה אז את הבוהמה האמיתית של תל־אביב. אליהי, אשתו של אורי, קיב־לה את ידידותם של אורי וסימה ב־טבעיות, והשתיים הפכו ידידות קרובות.

אריק היה חברו הטוב ביותר של זוהר, והיה זה רק טיבעי שסימה ואריק ישהו יחד ברוב שעות ה־יום. סימה, שהיא ממוצא סורי, משרה על סביבתה שקט מיזרחי, ש־אליו נמשכו גם אורי וגם אריק, חסרי־המנוחה. כך הם הפכו לשלי־שייה. שנראתה יחד בכל מקום.

סירטו האחרון של זוהר מציצים, מהווה מעין אמירת שלום לעולם שבו חי, לפני שחזר בתשובה. ה־שלישייה — אריק, אורי וסימה, הו־פיעה בו בתפקידים המרכזיים. נר־אה שאורי חש את מה שעמד ל־התפתח בין השניים. בעלי עין רגי־שה יכלו לראות כבר אז שאריק וסימה משחקים את עצמם, על כל הלבטים והמורכבות שביחסיהם. כשאורי, החבר בחיים ובסרט, צו־פה בהם מן הצד.

מאז הסרט עבר מרכז־הכובד מ־אורי וסימה אל אריק וסימה. הזמר הירבה לשהות בדירתה השכורה גם אחרי שהסתיימו הצילומים.

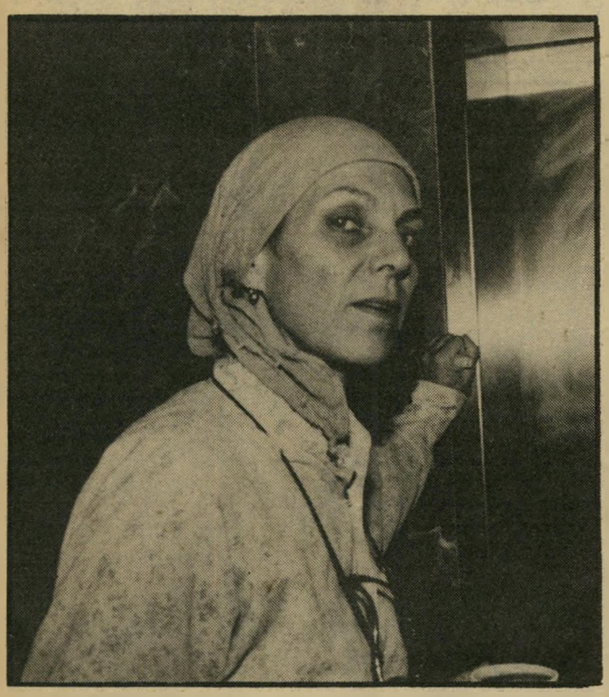
אלונה, שחזרה לחיות עם אריק אחרי שהתגרשה ממנו רישמית, ה־צהירה אז שאריק הוא הגבר היחידי בחייה. משנכנסה סימה לתמונה, הבינה אלונה בחושיה העדינים, ש־כאן לא תוכל להילחם, וקיבלה את המצב כמות שהוא. בין השתיים התפתחה הבנה שקטה, כשאריק חילק את זמנו בין שתיהן, ונתן לזמן ל־החליט בשבילו.

כשאלונה הפכה דתית ועקרה ל־ירושלים, נפתרה הבעיה מעצמה. אריק המשיך להתגורר בביתו שבר־חוב חובבי־ציון בתל־אביב ולטפל בבתו שירי, שנשארה עמו, אך ב־שאר זמנו הפנוי שהה עם סימה. לאחרונה הוא השאיר את הדירה ל־שירי, העומדת לפני גיוסה לצה"ל, והירבה לישון בביתה של סימה ברחוב רנ"ק. לשם גם היו מיועדות פניהם עם שחר, כאשר אירעה ה־תאונה.

תוכניות לחזור בתשובה

ל רשימת החוזרים בתשובה עמדה להצטרף גם הציירת רבקה'לה רובינשטיין. היא למדה קבלה והתחילה לאחרונה להדליק נרות־שבת ולקיים מיצוות שונות. היא הירבתה גם לבקר את הרב

(המשך מעמוד 10)



הגרושה

אלונה איינשטיין, שהתגרשה מהזמר אריק איינ־שטיין וחזרה בתשובה, באה מביתה בירושלים לבית־החולים איכילוב בתל־אביב, מייד כאשר נודע לה על התאונה.



סוף ה„רנו" מכונית רנו 5 האדומה, משנת יצור 82', כפי ש־צולמה אחרי התאונה במיגרשי חברת מגוד, לשם מועברות מכוניות במצב של הרס מוחלט בעיקבות תאונה, אחרי תום הבדיקה המישטרתית. הרכב נמחץ מעוצמת הפגיעה. הפצועים חולצו באמצעות רתכת.

מוות עם שחר

הציירת רבקה רובינשטיין ערכה לפני יותר משנה תערוכה בגלרייה בפינת הרחובות פרישמן וריינס. בתערוכה ששמה היה „חתונה" הוצגו ציורים המתארים טקסי נישואין. באחת התמונות ציירה האמנית כמה מחברותיה מכלות. שתיים מהדמויות היו סימה אליהו ונורית בורשטיין



שלום חנוך בהלוויה

בתמונה למעלה נראה הזמר ביחד עם רבקה (מימין). ביחד עם חברתו הזמרת דפנה ערמוני, בעת שחזרו מטקס־ההלווייה של הציירת רבקה רובינשטיין. בתמונה ביניהם עומדת גרושתו, ליהי חנוך, שנישאה בינתיים בשנית. התאונה אירעה כאשר נוסעי המכונית שבו ממסיבת־הסיום להופעה של חנוך שנערכה בתל־אביב.



(המשך מעמוד 9)

אורי זוהר ואשתו איליה, שהם חברים קרובים שלה, בירושלים, ואפילו שקלה לעבור לגור בעיר־הקודש.

רבקה'לה, שהיתה בת 38 במותה, ערכה לפני יותר משנה תערוכה מציוריה בגלריה הנמצאת בפינת הרחובות פרישמן־ריינס. בתערוכה רבקה'לה במשך כמה שנים בפריס. כעבר היא היתה חברתו, במשך שבע שנים, של השחקן חנן גולדבלט.

הלווייתה של רבקה'לה, שהיתה גם מורה לספרות בגימנסיה הרצליה, עוכבה ביום, כדי לאפשר לבעלה־לשעבר להגיע ארצה. מסע הלוויה יצא מבית אמה של המנוחה, ברחוב פרישמן 71 בתל־אביב, השוכן בסמוך למקום שבו מצאה את מותה. בדרכה האחרונה ליוו אותה חבריה הרבים מן הבוהמה, שהיא היתה חלק בלתי־נפרד ממנה. בין המלווים היו חברתה הטובה ביותר, השחקנית טליה שפירא, שלבשה שחורים. הזמר שלום חנוך וחברתו הזמרת דפנה ערמוני. רבקה'לה השאירה אחריה בת בגיל 11 ובן בגיל 5.

שלום חנוך חגג בליל־התאונה את הופעתו האחרונה בתוכניתו חתונה לבנה, שהתקיימה בפארק הירקון בתל־אביב, ששמו הוסב לאחרונה לגני יהושע. מסיבת־הסיום התקיימה במועדון שבלול, שממנו יצאה החבורה במכונית הרנו האדומה.

נורית בורשטיין, נהגה את הרכב מדיזנגוף סנטר, שם נמצא המועדון, לכיוון כיכר דיזנגוף, שם פנתה ימינה לרחוב ריינס. הנסיעה נקטעה בצומת הראשון, פינת ריינס. נורית בת ה־34 היא גרושתו של המיליונר דיוויד בורשטיין, המתגורר באוסטרליה, שממנו יש לה בת. לא מזמן היה לבעלה־לשעבר רומן עם פנינה רוזנבלום.

בעבר הרחוק היתה נורית חברתו של השחקן־בדרן יהודה ברקן. היא עבדה כאסיסטנטית אצל רופא־שיניים, ואחר־כך כיועצת־יופי בחברת קוסמטיקה. לאחרונה סידרה לה סימה אליהו עבודה כמנהלת־הצגות בתיאטרון הקאמרי.



הפצועה

נורית בורשטיין (במרכז), שנהגה במכונית, בחצי־לום ממסיבה בעבר. נורית היא גרושתו של המיליונר דייוויד בורשטיין, המתגורר באוסטרליה, שממנו יש לה בת.

בוהמה ורבנים בצוותא

התאונה המחרידה זיעזעה את עולם הבוהמה. רבים מבריו של אליל־הזמר מיהרו לבוא לבקרו מייד כשנודע להם מה שארע. אחריהם החלו לזרום לבית־החולים מעריצים. שהציפו את הזמר בפרחים ובמיכתבי־עידוד. כדי למנוע מהם לפלוש לחדרו של אריק, נשכרו אנשי חברת־שמירה פרטית, הניצבים בפתח.

לחדרו של הפצוע הובאו פרחי חצב, האהובים עליו במיוחד. אריק היה תחילה מטושטש, אך הכרתו שבה אליו בינתיים. סימה, לעומת זאת, שרויה רוב הזמן בחוסר־הכרה.

אריק וסימה הגיעו בליל התאונה למועדון שבלול, אחרי שנכחו במישחק הפרידה, שערכה קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב ל־שחקנה בארי לייבוביץ. הופעתו של הזמר במסיבה במועדון היתה מחווה מיוחדת לחברו שלום חנוך, שערך אותה. בדרך־כלל נמנע אריק לחלוטין מלהשתתף באירועים חברתיים, שבהם נוכחים מוזמנים שאינם מקרב חוג־החברים המצומצם שלו, שעימם הוא מבלה בקביעות.

גרושתו, אלונה, הגיעה לבית־החולים מירושלים, כששבים לראשה, והיא שוהה כימעט כל העת ב־מיסדרון המחלקה שבה מאושפז בעלה־לשעבר, בקומה הרביעית.

בין חבריו המפורסמים של הזמר, שבאו לבקרו, בלטו הרבנים אורי זוהר ומרדכי („פופיק") ארנון.

בעבר התפרסמו אורי, אריק וחבורתם גם ברדיפות המישטרה אחריהם בגלל שימוש בחשיש. נראה שחלק מהציבור עדיין לא שכח להם את העבר. הדבר בלט בדבריה של אחת מעובדות בית־החולים, שאמרה לחברתה, למראה התקהלות אנשי הבוהמה במקום: „הם כולם מסוממים. בטח התאונה קרתה כי הם לקחו סמים!" אולם חברתה מירה להגן על הזמר וחבריו: „מה פיתאום!" טענה בלהט. „זה בגלל נהג האוטובוס. הוא לא עצר בעצור!"

יוסי היימן

ההיכרות



בין הזמר אריק איינשטיין ובין חברתו סימה אליהו נערכה באמצעות אורי זוהר. אהבתם התפתחה במהלך הסרטת סירטו של זוהר, מציצים. התמונה לקוחה מהסרט.

פשעים

מיטתו של

עוג מלך הבשן

„בני־הזוג הזמינו אותנו למיטתם," מענו הנאשמים כפריצה ובהריגה.

המישטרה תפסה את יעקב כריחלי ואת משה אגואשווילי באישון־לילה, במיטתם של זוג קשישים בלוד. כאשר נחקרו שני הצעירים למעשיהם בבית הזקנים, הסביר אגואשווילי כי לבני־הזוג יש מיטה שגודלה כמיטתו של עוג מלך הבשן, ויכולים לישון בה עשרה אנשים, לכן ביקש מהגברת ריבה סגל בת ה־80 כי תתיר לו לישון במיטתה, והיא הסכימה.

הזקנה הכחישה כמובן כל הסכמה כזו, וכאשר נשאל אגואשווילי כיצד הגיע חברו לאותה מיטה, לא היה לו הסבר לכך.

גם בגין. בפיו של החבר היתה תשובה בעלת מישקל. הוא סירב להתייחס למיקרה עצמו ורק אמר: „אני שנה בישראל, מכירים אותי, כל הממשלה והכנסת, וגם בגין, ומה שאני רוצה להגיד, אגיד ב־בית־המישפט. יש לי הרבה בעיות והרבה מה להגיד."

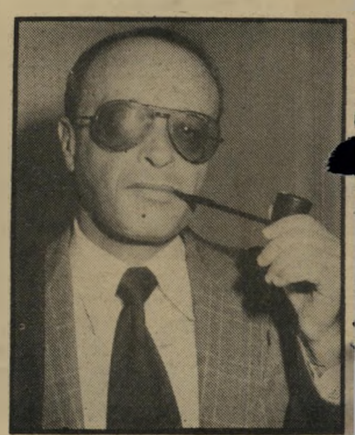
אלא שהמיקרה לא הסתיים כמאורע משעשע. בעל־הבית הקשיש בן ה־89 קיבל התקף־לב מייד אחרי שהוציאו את הצעירים ממיטתו, הוא נלקח לבית־החולים ושם נפטר. השניים נאשמים גם בהריגתו.

לדברי כתב־האישום, חתכו הפורצים את הסורגים לדירה, נכנסו וגנבו מתוכה כמה חפצים. הם יצאו לחצר, הטמינו את שללם וחזרו שנית לדירה להמשיך ולגנוב. אולם שכנים שמעו אותם והזעיקו את המישטרה, בעוד בעלי הדירה עצמם ישנים. הם ניעורו רק כאשר השוטרים צלצלו בדלת.

שני הפורצים לא התבלבו, פשטו את ביגדיהם ונכנסו למיטה, והזהירו את הקשישים כי ליד הדלת עומדים מחבלים.

סניגורם של השניים, עורך־הדין צבי לידסקי, כפר בקשר שבין מעשיהם של השניים ובין מותו של הקשיש. אבל השופט אריה אבן־ארי החליט לעצור את השניים וכך כתב: „גם לו התעלם בית־המישפט מהעובדה המצערת שהמתלונן נפטר, עצם העובדה ששניהם נמצאו בשעת בוקר זו במיטתם של זוג הקשישים, די בה בעצמה לעצרם עד תום ההליכים.

„דמם של קשישים בישראל לא יהיה הפקר, ודירותיהם לא יהיו מלון־אורחים לכל דיכפין."



פרקליט לידסקי
„לא מלון „אורחים"

קטעים

מתי תהיה ישראל המעצמה מס' 1 ומי אחראי לתאונות של לוי ואריאל ✶ מה תבדוק ועדת החקירה ומי תיכנן את קמפ־דייוויד 2

„כמו גירוש ספרד?"

לוי יצחק הירושלמי:

ראש־הממשלה רגיש להיסטוריה. לכן הוא מתיר לאריק שרון להתיר את לשונו ולהציג את פינוי המחבלים ממערב־ביירות כגירוש. האומנם גירוש? איזה סוג של גירוש? כמו גירוש ספרד?

השוני בין „פינוי" ו„גירוש" אינו סימאנטי. הוא מהותי. גירוש יהודי ספרד — משמעו היה לא רק סבל, אלא גם דרך לגאולה. מעשה הגירוש — והמגורשים עצמם — קירבו את הדרך לגאולה. על גופותיהם של יהודים מעונים ועל גבם של מגורשים נעשה הקו בדרך הגאולה הכרחי יותר, וממילא מהיר יותר.

האם לכך מתכוון אריק שרון? או שמא מבקש שר־הביטחון — בחילופי המלים — לפגוע בכבוד המחבלים ולהכפישם?

„מעריב", 24.8.1982

רשאד א־שאמה בראיון

לאורית שוחט:

מדינה שכולה צבא

● אתה מאמין כשכום רק מתוך אהבה הדדית? האם לא יתכן שלום אמיתי, שהאינטרס המשותף שלו הוא העדר מילחמה ותמיכת ארצות־הברית?

יבוא היום, ולא בעוד זמן רב, שתראו כי השלום הזה הוא פיסת נייר. זה גורלו של שלום כפוי, שלא מבוסס על הבנה הדדית. כזה יהיה גם השלום עם לבנון. אם יהיה. אתם תצטרכו לחיות לנצח על החרב. לקנות עוד טנקים ועוד מטוסים, להגדיל ולהגדיל את הצבא שלכם. תהיו מדינה שכולה צבא והיא אינה מבינה דבר מלבד שפה של כוח. בזה אתם מצוינים. אני צופה לכם עתיד גדול: תייבאו נשק, תייצאו נשק. אמרתי לך, אני משוכנע שעוד תגיעו מהמקום הרביעי למקום הראשון. אבל יום אחד יבוא גם עליכם המבול.

● האם צפית את המילחמה בלבנון?

לא במימדים האלה. לא חשבתי שתסאטאו מדינה שלמה.

„העיר", 27.8.82

אברהם תירוש:

נמחק בטעות

סגן ראש־הממשלה, דוד לוי, ונהגו יצאו בנס ובפגיעות קלות מתאונה, שבה החליקה מכוניתם ונשארה תלויה על פי תהום. לפני זמן מה יצא שר־האוצר, יורם ארידור, בפגיעות קלות מתאונת־דרכים, שאירעה למכוניתו בדרך מירושלים.

מחוגי שר־הביטחון נמסר, כי הוא עסוק אך ורק בפינוי המחבלים מביירות, ואין לו מושג על שום עניינים אחרים.

„מעריב", 26.8.82

מוטה גור:

בער ועדת חקירה

ייבדקו ההבדלים בין ההצהרות של אישי הממשלה לגבי מהות המילחמה ומועד סיומה, ובין התגלגלותה בפועל.

ייבדקו הנזקים אשר נגרמו ללחימה הישירה בזירות־הקרב כתוצאה מהאילוצים שנכפו עליה לצורך ההצגה המסולפת של המילחמה כלפי העם וכלפי העולם.

ייבדקו לאשורן הסיבות להתמשכות המערכה בביירות ויבהירו עד כמה היו אחראים לכך אישי הממשלה במעשיהם ובדיבוריהם. ולעומת זאת תיבחן מזעריות ההשפעה, אם בכלל, של דברי האופוזיציה.

ייבדק הנזק העצום שנגרם לשמה של ישראל בעולם ויועמדו אלה מול אלה מעשי־הם המוגזמים והבלתי־ניתנים להסברה של מנהיגי המילחמה מול דברי הביקורת, אפילו החריפים שבהם, שהושמעו על־ידי האופוזיציה.



שוחט



גור

„דבר", 27.8.82

גדעון סאמט:

אל"ב מדיני

מצער הצורך לרשום את חלקם של עיתונים אחדים בהיסטריה הפוליטית החדשה. אחד מהם בארץ דיווח מוושינגטון ביום ההתייעצות של שר־החוץ ג'ורג' שולץ בקונגרס, כי הוא הגיש למארחיו את „תוכנית קמפ־דייוויד 2". זת היה עורב פורח, קלוט מן האוויר. כפי שהיה ידוע למי שביקש לדעת וכפי שהתברר בעליל, לא זו בלבד שאין לשר־החוץ ביניתיים שום תוכנית, אלא שהוא הסתפק באותו מעמד בהאזנה.

עיתון אחר היה כה נתון כנראה לרסטמתוק של קרב חדש עם אמריקה, שהפך את הזמנים בדיווח של כתבו הדייקני. מעל סיפור על המלצות שיגיש שר־החוץ לנשיא, התנוססה כותרת על אודות דו"ח שכבר הגיש.

אבל זו רק תופעת שוליים. מי שהדריך את מסע הדיס־אינפורמציה היתה הממשלה. קשה היה להבחין מכאן מה הזין יותר את גל האמירות המסולפות: דאגה אמיתית מפני מגמות חדשות, מלוזה קריאה מוטעית של המפה הוושינגטונית, או סכסוס אינסטינקטיווי של מי שמכין לעצמו אליבי מדיני.

„הארץ", 25.8.1982

מארק גפן:

אין מילחמה הומנית

איני יודע מי המציא את המושג המפלצתי „מלחמה הומנית", נתקלתי בו בכמה מקומות והתחלחלתי.

האבסורדיות של המושג מילחמה הומנית מצאה את ביטויה גם בהתבטאותו הפיתאומית של שר־הביטחון אריאל שרון, שבוע ימים אחרי ההפצצה בת 11 שעות על ביירות המערבית. וכך אמר שרון בהסתמכו על המקורות: „בנפול אוייבך אל תשמח. ממש התרגשתי עד דמעות מביטוי זה של הומניות, שיצא מפיו של איש שמלאכתו ידועה. לעומת זאת, הדאיגה אותי יותר גישתו ההומנית של יצחק רבין. לא על דיעותיו הפוליטיות אבוא עימו בוויכוח, אלא על פסוק קטן שהשמיע במועדון הכלכלי בתל־אביב (נוסח דומה אמר גם במיסגרות אחרות): לפי הדיווחים העיתונאים במיסגרות אחרות): לפי הדיווחים העיתונאים במיסגרות אחרות), כי „היה בין מצדדי הידוק המצור על ביירות, כולל בפסקת המים והחשמל."

„עץ המשמר", 26.8.1982

זלמן שובל:

ממשלת ישראל אחראית

מבלי להפחית באשמתם של הצדדים האחרים — ארצות־הברית, וערביי השטחים עצמם — צריך לקבוע בצער, שממשלת ישראל אחראית במידה רבה לכך שכבר זמן קצר אחרי קמפ־דייוויד שוב הפך אש"ף להיות „רלבנטי"; כוונתי, בהקשר זה, היא בעיקר לשלושה עניינים: הנסיון להגיע בשיחות עם מצריים להסכם על „מודל" מפורט ביותר (ולכן בלתי־אפשרי מבחינת מצריים) לאוטונומיה, הסירוב של מנחם בגין לאמץ את גישתו של משה דיין ז"ל, שהיה בה כדי לפרוץ את התסבוכת שנוצרה במשא־ומתן עם מצריים, והמדיניות הישראלית הנוכחית ב„שטחים". שלוש הנקודות הנ"ל נובעות כולן כמובן, מן הרצון להחיל בסופו של דבר ריבונות ישראלית מלאה (ל„ספח", בלשון עממית) על כל שטחי יהודה, שומרון ועזה.

„ידיעות אחרונות", 25.8.1982

פסוקי השבוע

● **סגן ראש־הממשלה דויד לוי,** אחרי שנפצע קלות בתאונת־דרכים: „קיבלתי מכות בכתפיים, בצלעות ובראש. ויש כאבים, אבל אני מכיר את הכאבים. נפלתי מפי גומים בעבודתי, וגם אז היו לי כאבים כאלה."

● **אורי דן, יועצו לענייני תיקשורת של שר־הביטחון,** כשהסביר מדוע אריק שרון לא ייפגש עם נציגי אגודת־העיתונאים, שחקרה בפרשת גלי־צה"ל: „עזבו את השטויות האלה. ליהודה המכבי אין זמן לכך ואסור להפריע לו כשהוא נמצא במעלה ההר, עם דברים שוליים כאלה."



דן



סאמט

● **הרב מנחם הכהן:** „בבחירות בלבנון זכה הליכוד בניצחון מוחץ."

● **העיתונאית יואלה הר־שפי:** את הבופות נתנו ל(סעאד חדד. את ביירות ל(באשיר) ג'מאיל. את מי נכתיר בדמשק?... או ברבת עמון?"

● **ח"כ היברים, דן תיכון,** שלא הצביע נגד סגירת אל על בשבתות: „ניתן לומר שלא נאבקתי על זכותי להצביע נגד מה שאני חושב."

● **שחקן הכדורסל של מכבי תל־אביב, ארל וויליאמס,** שהתגייר: „הרב המוהל ערך את ברית המילה. קצת חששתי לפני כן, שמא יכאב לי מאוד. אבל גם זה עבר... יש עוד מעט כאבים קלים."

בלונים

מאת דניאלה שמי







בתים בביירות המערבית

אנשים

■ שני העובדים הראשונים שיפוטרו בעיקבות סגירת החברה בשבתות ובחגים הם **שפיר שילנסקי**, בנו של סגן השר דב שילנסקי, ו**לאה בגין** בתו של ראש־הממשלה. דובר הוועדים של עובדי אל על **גבי זלצמן**, גילה שהשניים הינו מגיעים למישמרות־שבת ברכב.

■ זלצמן מספר שאנשי אל על נדהמו מהתנהגות הליברלים בפרשה. כאשר הם נפגשו עם ח"כ **יצחק זייגר**, חבר ועדת־הכספים, הוא אמר להם: „תביאו לי 200 אלף חתימות שתצביעו בעד הליברלים, וכל העניין יסודר!" כאשר הם נפגשו עם השר ללא תיק, **יצחק מודעי**, הוא שאל: „כמה בכלל עולה כל העסק הזה של השבת?" זלצמן טרעון, שלפי התנהגותו של מודעי, שומר המיצוות, נראה לו ש־הוא עומד להתמנות לתפקיד שר־הדתות.

■ חברי המושב הדרומי בני־עיש, השייך לתנועת הפועל המיזרחי, באו לפגישה עם צמרת המפד"ל בבניין הקסטל, כדי לבכות על מר־גורלם. הם טענו שהמושב במצוקה, ושהם שקועים בחובות ובנוסף לכך איש אינו מצטרף אליהם, בגלל שמם. שר־הפנים, **יוסף בורג**, טען שהשם הוא יפה מאוד ו־הולם את המושב. כאשר הרימו גבה, הסביר: „עיש הם ראשי תיבות של עדיין יוסף שר."

■ בישיבות הממשלה יש עדיפות לבדיחות. שר־האנרגיה **יצחק ברמן** נשאל בתוכניות־הרדיו בירה ומצב רוח, אם יש הומור בישיבות ממשלה. הוא ענה, שבגין קבע נוהג: אם לי־מישהו מהשרים יש סיפור פיקאנטי או בדיחה הקשורים ב־דיונים, הוא ידבר לפני האחרים.

■ כאשר שאל אגמון את השאלה צעקו מהקהל: **(אלי־עזר) שופמן!** שופמן!"

■ במצודת זאב מתבדחים שסגן ראש־הממשלה **דויד לוי** פתח מזמן במסע־הבחירות שלו לתפקיד הבכיר, שאליו הוא משתוקק, על־חשבון עבודתו השוטפת כשר השיכון־והבינוי. יום עבודתו עמוס בפגישות עם פעילי מיפלגה. כשאת ענייני המישרד מנהלים עוזריו **עמוס לבל** ו**אבנר סרוסי** ומנכ"ל המישרד, **אשר ויגר**.

■ על יחסו של לוי לחבריו במיפלגתו יעיד הסיפור הבא: הוא הזמין אליו לשיחה את הקבלן, חבר מרכז חרות, **יוסף** („יוסי") **קליינמן**. כשבא הקבלן, הודיעו לו עוזריו של השר שלוי אינו יכול לקבל אותו. שוב נקבעה פגישה. כשבא הקבלן לפגישה השנייה, הסבירו לו שהשר מיהר כמה דקות לפני־כן לפגישה דחופה אצל שר־האוצר. נקבעה פגישה שלישית. קליינמן התקבל ב־לישכת־השר, ובעודם מחליפים מילות־נימוסין התפרץ לבל ל־



דויד טרטקובר

מציג לראווה קופסת קרון־קיימת ישנה. טרטה, גרפיקאי ומורה במחלקה הגרפית של „בצלאל", ידוע כאספן נלהב של כרוזות וחפצים הקשורים בעברה של ארץ־ישראל. בביתו שבנווה־צדק בתל־אביב הוא מחזיק אוסף ענק של מישחקי־ילדים ישנים.

200 אלף חתימות היו מונעות את סגירת „אל־על". מהו מקור שם המושב

בני־עיש ואיך מקבל סגן ראש־הממשלה את פני מוזמניו

חדר והודיע לשר, שכעבור רבע שעה עליו להיות בישיבת ממ־שלה דחופה, שעליה הוחלט לא מזמן. על הפרק: אישור תק־ציב־המדינה. סגן ראש־הממש־לה התנצל, והבטיח שבפעם ה־רביעית זה לא יקרה וקליינמן ניצל את שהותו בירושלים ו־יצא למיסעדה מיזרחית בבירה. כשנכנס פנימה, ראה במקום את לוי סועד עם אחדים מבני־משפחתו.

■ מאחורי גבו של לוי שואלים במצודה: „מדוע שתק סגן ראש־הממשלה בימי ה־מילחמה? כי המשכיל בעת ה־היא יידום."

■ באחד הדיונים שקיימה ועדת־הכספים של הכנסת על סגירת אל על בשבתות, התג־לה שסעיף 16 של ההסכם הקו־איציוני לא אוסר טיסות בש־בת, אלא רק המראות ונחיתות מטוסי החברה הישראלית. העיר על כך ח"כ המערך, **גד יעקובי**: „אולי שהם יטוסו?" שר־התחבורה **חיים קורפו** שנכח בישיבה, גילה עניין בהצעה וסיפר שבעיירות יהודיות במיז־רח־אירופה היו קושרים בקבוקי מים לעגלות שנסעו בשבת. מ־שום ששים בים בשבת היה מו־תר, אך לא עגינה והפלגה.

■ שר־הביטחון **אריק שרון** ארח בלישכתו 60 רא־שי סניפים של תנועת החרות מאיזור השרון והשומרון. אחת השאלות שנשאל היתה, מדוע הוא לא חוזר על מיבצע אנתנו על המפה. מיבצע הסעות המוני של בוחרים שהוא ערך לא־תרי־ההתנחלויות בגדה־המער־מתחו חבל בין שתי זלדות, ו־כאשר עלה עליו בורשטיין הוא החליף ונפגע במיפסעתו, מ־שום שהחבל היה משוך בגריז. את ההופעה הוא סיים בבית־חולים.

■ צופים בישיבת הכנסת המיוחדת שהתכנסה לדיון בפר־שת גלי־צה"ל, ראו את ראש־הממשלה מחבק בחווקה את ח"כ התחיה, **גאולה כהן**, ו־צועד עימה לעבר היציאה מ־המליאה. הסיבה אינה קשורה באהבה דווקא. כדי להגיע למ־ליאה עצמה עולים ארבע מד־רגות משולי האולם. כשראש הממשלה מובא לאולם הוא נת־מך בסדרני הכנסת. כאשר רצה לצאת, וראה במרחק־מה את כהן. הוא ביקש להעזר בה.

■ מי שנכנס לאולמו של השופט המחוזי **אברהם מזוז** בתל־אביב, ביום ה־חמישי שעבר, רווה נחת. ה־שופט היה במצב־רוח מרומם. במישפטו של **מאיר טיירי**, שחקן מכבי פתח־תיקווה ש־הורשע בהחזקת רכוש גנוב, טען עורך־דינו, **צבי זידסקי** שמרשו הוא טוב־לב ועם עבר נקי. העיר על כך מלול: „הוא כל־כך טוב, עד שהסתבך." בין עדי האופי הופיע אלוף־מישנה, שסיפר כי טיירי נקנה על־ידי קבוצה מקומית ברעננה במחיר נמוך. מלול לא שתק: „אם קנו אותו בזול, אולי הוא לא שווה?" התובעת **ליאורה עמיקם**, שביקשה לגזור על השחקן מ־אסר בפועל, הביאה כתקדים את מישפטו של שחקן הכדורסל, **אברהם שניאור**, שנשלח מלול חייך: „אות אחת, ביני לביניך, מהי?"

■ גנן הג'אז שחזר ב־תשובה, **רומן קונצמן**, לא התנגד להתראיין לחומס, מוסף על המישמר. אך הוא סיפר **לשוקי בן־עמי**, שבא לביתו לראיינו, שהוא פנה לפני־כן לרב שלו, **יצחק הלברשטט** וזה נתן את הסכמתו לקיום ה־ראיון, בתנאי שלא יודפס בש־בת.

■ קונצמן, שביחד עם **אהרון** („אהרל"ה") **קמינס־קי** קידמו מאוד את הג'אז ב־ארץ, סיפר שבפעם הראשונה אחרי שהוא חזר בתשובה הוא הופיע עם להקת הפלטינה ב־אוניברסיטת תל־אביב. כשעלה לבימה בכיפה ובציציות, פרץ הקהל בצחוק, והיה בטוח ש־זהו חלק מההופעה.

■ לא בכל יום זוכים מפ־גינים בליווי רפואי צמוד. מז־כירת המישמרת הצעירה של מיפלגת העבודה בירושלים, **ליאורה לנגר**, שהשתתפה בהפגנת המישמרת נגד הכפיה הדתית בגן־מנורה בירושלים, לוותה ברופא צמוד. היה זה בעלה, **ראובן**, שהחליט שעדיף שהוא יהיה לצד אשתו, הנמצאת בחודש התשיעי להריונה, כדי שלא יאונה לה כל רע אם יהיו מתפרעים בהפגנה השקטה.

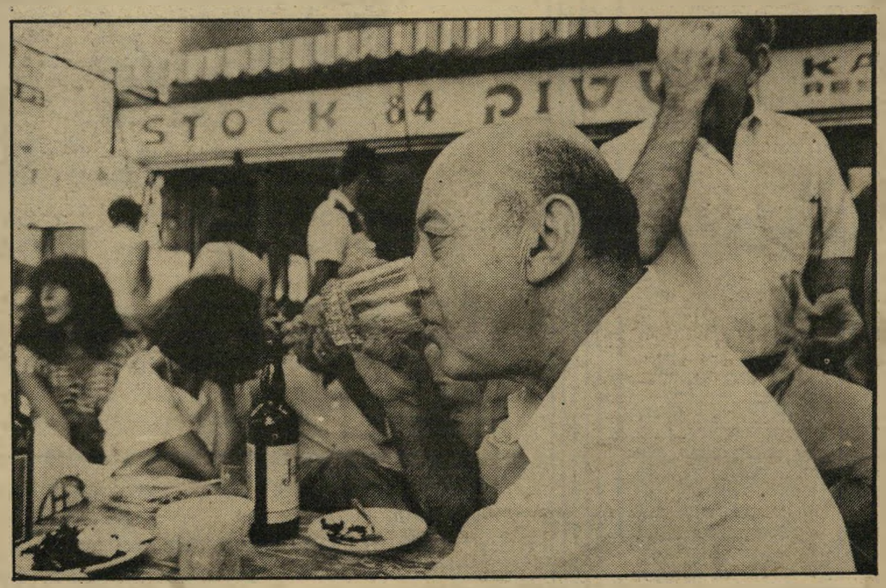
■ לדובר סיעת שינוי, **נתן** („ג'קי") **קרמר**, יש זכות־יוצרים על חלק מהכרזות ו־הסיסמאות שהניפו אנשי אל על בימים שבהם הפגינו נגד סגי־רת החברה בשבתות ובחגים.

אבניאון, לא נמצא מחליף. תפקידו הנוכחי דורש ממנו את רוב שעות היממה, אך בלילות־שבת הוא נאלץ להפסיק את עבודתו מוקדם מהרגיל, בשש בערב. הסיבה: בשעה שבע הוא אוכל אצל הורי אשתו, **ורדה**.

■ מבקרת הטלוויזיה וה־רדיו של היומון הארץ, **הדה** ביניהם **דויד** („דודי") **אפל**, היישוב ראש הנבחר, עורך־הדין **מחמק גולדברג**, מזכיר הכ־בוד של ועדת האתיקה של לישכת עורכי־הדין ומזכיר הסניף, **דויד צבי**, נוהגים לשבת מדי יום שישי בצהרים בקפה־מיס־עדה בתיה ברחוב דיזנגוף, ו־לתכנן את המהלכים הבאים. אך נראה שהם ישנו את מקום ה־



חנן זקס בנו בן השלושה חודשים של אריה זקס, יוצא בעריסה לבלות עם אביו. זקס, ראש החוג לתי־אטרון באוניברסיטה העברית בירושלים, משורר ובימאי שהת־חתן בשלישית עם רחל בת ה־27, אמר שהוא רוצה הרבה ילדים, ושבכי תינוק לא יפריע לו. שנה ורבע אחרי נישואיו נולד חנן.



גרשון פלוטקין שותה לחיי עברו. לבמאי התיאטרון חוגשה כוסית הוויסקי שלו עם בקבוק סודה. פלוטקין, שביים בתיאטרון „הקאמרי" נזכר שלפני 20 שנה ביים את „מרי סטיוארט" עם חנה מרון, באותו תפקיד שבו שיחקה ב„הבימה".

בית ערב הבחירות האחרונות. שרון, שגילה עניין ברעיון, ה־סביר שהוא עסוק בימים אלה בצרור של בעיות־מדיניות, בי־טחוניות ובינלאומיות — ולכן הוא לא יוכל להתפנות למיבצע דומה בלבנון.

■ יש הבדל בין הליכה על חבל בברודווי ובין הליכה דומה בלבנון. לקח זה למד ה־שחקן הישראלי **מיכי בורש־טיין**, שבתפקידו בהצגה ב־ארצות־הברית הוא גם מהלך על חבל. כשהופיע לפני חיי־לים בלבנון הם ביקשו ממנו שיציג את קטע־ההליכה. הם לכלא בעוון החזקת רכוש גנוב. לידסקי ניסה להפריד בין שני המיקרים ואמר: „אני ייצגתי את שניאור והעובדות היו אח־רות." ענה מלול: „גם אז טענת אותן טענות, וזה לא עזר לך."

■ באולם ישבו זה לצד זה עורכי־הדין **אהרון שנ־גר**, שייצג נאשם במכירת ס־מים ו**חיים שטנגר**, שייצג נאשם בשימוש ובהחזקה בנשק שלא כדין. כשנפתח מישפט לקוחו של שלנגר, פנה אליו מלול וקרא לו: „עורך־הדין שטנגר." שלנגר מיהר לתקן: „שמי שלנגר ולא שטנגר."

בין שאר הסיסמות, שעליהן שקד עם אשתו, **מיקי**, היו: „**(אברהם) שפירא** — אנח־נו לא שטיחים. לדפוק ולנער אותנו." ו„אתה אולי הגבינר, אבל עדיין לא הבוס."

■ הדובר החדש־ישן של עיריית תל־אביב, **רוני רימון**, מציע לכל מי שמעוניין לשוחח עימו באריכות בטלפון, לעשות זאת בימי שישי בשעות אחר־הצהרים למישרדו שבבניין ה־עירייה. לרימון, שחזר לתפקי־דו אחרי העדרות של כתישעה חודשים, שבהם עבד כיועץ ל־ענייני־תיקשורת של **איתן כושם**, אינה צנועה כשהיא מדברת על עצמה. בערב־ראיו־נות היא סיפרה, שלדעתה היא אינטליגנטית יותר מרוב האנ־שים שהיא מכירה. „רבים חוש־בים שאני מיפלצת," היא הוסי־פה, „והקהל מחא־כפיים בהסכ־מה. לעומת זאת, דחתה את ה־טענה שהיא לא הולכת בלילות ברחוב, משום שהיא מפחידה ילדים קטנים.

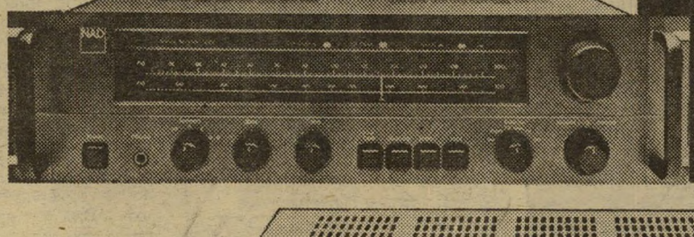
■ שימוש בדימוי סיפרותי מתוך הערומים והמתים של **נורמן מיילר** עושה ח"כ שינוי **אמנון רובינשטיין** כשהוא מסביר את עברו הפו־ליטי. הוא מזכיר קטע, שבו יחידה מצליחה להגיע לפיסגת הר אחרי מאמצים, אך להקת צרעות מבריחה את היחידה, הנוטשת מאחוריה הכל. „לי קרה בפוליטיקה מה שקרה ל־הם, אך אני, בניגוד להם, מת־חיל מחדש."

■ כוסות בירה היו החלק המרכזי שעמד מאחורי הבחי־רות בסניף צפון תל־אביב של תנועת החרות. פועלי הסניף, מיפגש, משום שמישהו העיר להם שתוכניות פוליטיות הנרק־מות במרתפי־בירה נגמרות ב־צורה גרועה.

■ **אבי שטיינברג**, עוז־רו הפרלמנטרי של שר־האוצר, **יורם ארידור**, שחגג בשבת האחרונה את יום־הולדתו ה־32, התבקש על־ידי חבריו לבוא ל־כנס פעילים סודי ביפו. כשבא לשם גילה שחבריו, וביניהם שר־האוצר וסגנו, **חיים קופ־מן**, ערכו לו מסיבת־אפתעה.

■ בעידכון האחרון של הסאטירה סטריפטיז אחרון, ש־ערך **יהושע סובול**, חוזר **שלמה ברי־אבא** המופיע ב־תפקיד הקוקסינל מביירות ו־הוא מספר: „**באשיר ג'מאיל** וכה בתמיכה של השיריון, היתה לו גם תמיכה חמה מצד התותחנים, שלא לדבר על ה־תמיכה שבה זכה מצד חיל־האוויר הישראלי. רבים־רבים מחיילינו הפכו לתומכים שרו־פים שלו. מאות־מתים עליו. לא היה לנו נשיא פופולארי ויקר ממנו! מיטב הנוער — נשמתו יוצאת אליו!"

NAD





הפתעה בעולם הסטריאו !

NAD
NEW ACOUSTIC DIMENSIONS

מהפכה גדולה בצלילים
באיכות בעיצוב ובמחיר !

עם 5 שנות אחריות!



מערכות סטריאו NAD הינן הישג טכנולוגי מזהיר ומהוות ריכוז מושלם של המעולה ביותר ברסיברים אמפליפייר, פרֶה אמפליפייר, טיונר, דק-קסטות, פטיפונים ועוד.

מערכות NAD מהוות אטרקציה לכתבי־העת המקצועיים בארה״ב, אירופה וסקנדינביה אשר גומרות עליהן את ההלל. מדי שנה זוכים מוצרי NAD בציונים לשבח בתחרויות מקצועיות בארה״ב. כתב עת מקצועי באנגליה לדוגמא מעריך כי מגבר NAD 3020 הינו הדגם הנמכר ביותר בעולם — מכל דגם אחר של מגבר מתוצרת אחרת.

* **מערכת NAD הינה תענוג עילאי למאות אלפי אוהדי מוסיקה בעולם — אשר נהנים מביצועים מופלאים.** * **הצליל במגבר NAD** הינו רך טבעי ונעים כמו במגברים עם מנורות („צליל מנורות"). * SOFT — CLIPPING * **קדם המגבר ומגבר ההספק** — כולם טרנזיסטוריים. * **ספק הכח בקדם המגבר** — הינו מיוצב. * **טייפ הקסטות הינו** DOLBY C (!) בנוסף כמובן לדולבי B הרגיל.

NAD מביאה צלילים חדשים ע״י טכנולוגיה חדישה !

להשיג במחירי היכרות עד גמר המלאי

תל־אביב : מ. שטורם אלקטרוניקה, ככר המדינה, רח׳ ה״א באייר 24, טל. 267560 – **מעבדת שרות ארצית**
חיפה : „סטריאו של שמחה", רח׳ אחד העם 12, טל. 642516 • „טרמולו", שד׳ הנשיא 137, טל. 80309
ק. ביאליק : א. ד. אלקטרוניקה, מרכז סופרמרקט, סביניה • **ירושלים :** ליאור, רח׳ שמאי 23, טל. 225975
חדרה : P. R. אלקטרוניקה, שד׳ הנשיא 21, טל. 063-23370
נהריה : טלרון, סמטת רון 19, ככר העיריה טל. 928240

לפרטים נוספים : טרנצ׳בונד (ישראל) טל. 065-74219, ת. ד. 800 נצרת עלית

אנשים

פנינה רוזנבלום מצטרפת למיפלגה הליברלית

■ מאורעות המילחמה ב־צפון מגיעים עד ליבשת האמ־ריקאית. כתב ז׳רוזלם פוסט בניו־יורק, **ליאון הדר**, קיבל הזמנה שאינו יכול לסרב לה. אחרי שפירסם מאמר בניו־יורק טיימס על הסיבות היסו־דיות למילחמת־הלבנון, הוא הוזמן על־ידי מכון יוקרתי ב־מנהטן להצטרף לצוות־מוחות אמריקאי, המכין תוכנית־שלום למיזרח־התיכון. בצוות, שבו גם העיתונאי **דן פתיר**, חב־רים ראשי מימשל אמריקאים, גנרל ירדני מיועצי בית־המלו־כה ועוד נציגים מהאיזור. ייפקד מקומו של הנציג הפי־לסטיני בצוות, פרופסור למח־קרים באוניברסיטת־ביירות, ש־נהרג ביום ההמישי השחור ה־12 באוגוסט, שבו הפציץ חיל־האוויר 12 שעות ברציפות את מערב־ביירות.

■ „אני לא רואה את עצ־מי בשמאל או בימין, לכן הח־לטתי להיות בליברלים." כך סיפרה **פנינה רוזנבלום**, ש־הודיעה שהיא מתכוונת להיות פעילה במיפלגה. פנינה, שהיתה אורחת בכנסת של ח״כ הליב־רלים, **שרה דורון**, עוררה תשומת־לב רבה במיזנון, איש הפרלמנט של ראשון (לציון) **זאב** („דוק") **מאירוביץ**, הכיר לה את באי־המיזנון. כ־שהציג אותה לפני העיתונאי **אריה צימוקי** מידיעות אז־רונות, אמר לה: „פנינה, את רוצה לרוץ לכנסת? הוא יכול לעזור לך."

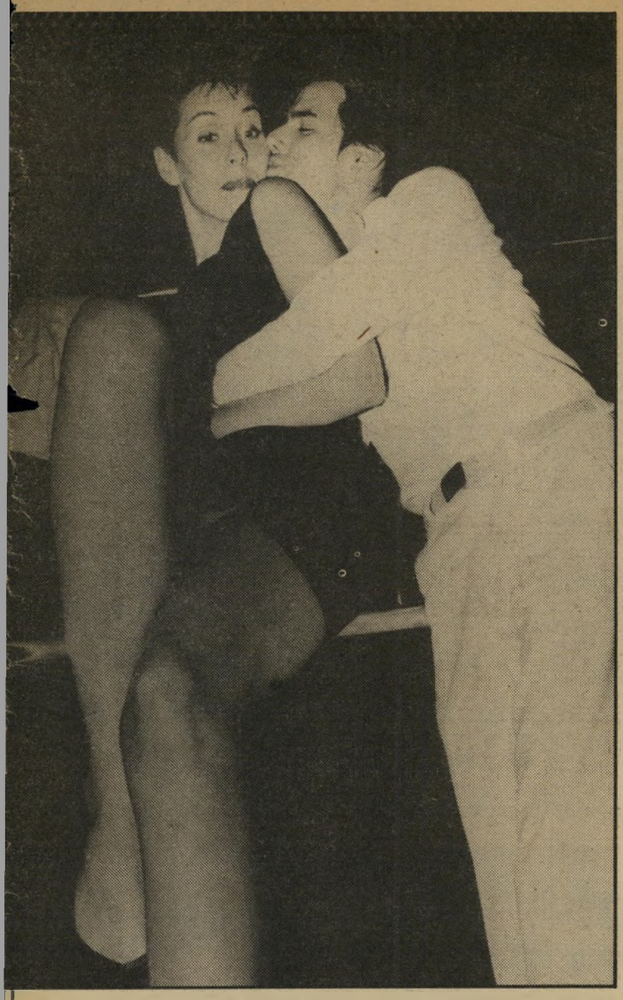
■ כתב מעריב **יוסף וקסמן** ערך לרוזנבלום הכרה עם **שימעון פרס**, ופנינה בי־קשה לראיין אותו למישאל ש־היא עושה למוסף הצעירים ראש בראש של ידיעות אחרו־נות. השאלה היתה: „מה היה הרגע הכי שמח שהיה לך?" פרס, כהרגלו, התקשה להשיב מייד וביקש שהות לחשוב על התשובה.

■ פנינה נשאלה מדוע הכל מתייחסים אליה בכבוד ב־מישכן: „הם מעריכים אותי!" ענתה.

■ המנחה **מני פאר** הצ־ביע לפני ח״כ חרות **רוני מיזוא** על כך, שכל הערת בי־קורת נגד הליכוד נענית בתשו־בה, שכך עשה גם המערך. „דו־מני, שכל מה שהליכוד מנסה להוכיח הוא, שעדיפותו היא בזה שאם המערך עשה רע ב־29 שנה הם יעשו זאת בפחות זמן!" מילוא. שרואיין בחאמאם, חייך מחוסר ברירה ואמר: „ב־תור בדיחה, זה טוב מאוד."

■ פאר העיר למילוא ש־





ליאת נשרי בת־בעלה הראשון של ה־זמרת־מלחינה דרורה חב־קין מצמידה את לחייה לשפתיו של יונתן, בנו של ג'וקי ארקין (למעלה). בנו של הרקדן־שחקן, בן ה־18, חי עם גרושת־ארקין בארצות־הברית ובא לארץ לחופשה. למסיבה שבה פגשה ליאת את יונתן היא באה עם שירי חבקין, אחותה החורגת (משמאל). ליאת, בת ה־25, מעצבת־בגדים וחלונות־ראווה, מתגוררת בדירת־הגג של דרורה בתל־אביב. שירי, המתגוררת עם אמה בהולנד, סיימה את לי־מודי התיכון באמסטרדאם ובאה לארץ כדי להת־גייס לנח"ל ומתגוררת כעת עם ליאת בדירתה.



טוביה צפיר סוחב על גבו את חברו הבדרן דובי גל. השניים, שהופיעו בתוכנית הט־לוויזיה הסאטירית „ניקוי ראש," הם כמסתבר יריבים פוליטיים. גל הוא איש הליכוד ככוכב אחר בסידרה, ספי ריבלין. צפיר אמר באירוניה: „עלינו אמרו שאנו המאפיה השמאלנית והרבו לת־קוף אותנו בשל כך. הם המאפיה השמאלנית שהפילה את המערך."

אחרי סגירת אל על יפעילו סעיף קואליציוני שיאסור על מכירת בשר חזיר בארץ. מילוא טען שאין סעיף כזה בהסכם. „תגיד לי, אתה אוכל חזיר?" שאל פאר. „אני לא שואל מה מגישים לי," ענה ח"כ חרות, לקול צחוק הנוכחים.

■ הקלפים לא האירו פנים להם למגדת העתידות והשחקנית **יהודית מיכוא**. ערב לידתה היא חזתה בקלפים, שיוולד לה בן (העולם הזה 2347). ביום הראשון שעבר ילדה כוכבת ה־סרט מתחת לאף דווקא בת.

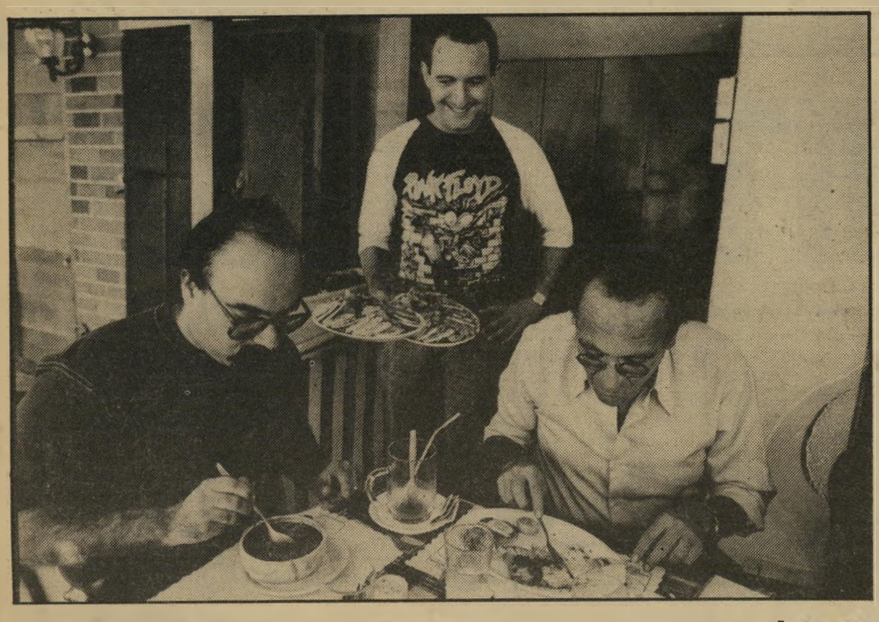
■ האמן **עודד פיינגרש**, שהכין את תיפאורת מופע להקת המחול קול ודממה של **משה אפרתי**, השתמש ב־נסיונו העשיר בסיורי ארכיאו־לוגים בארץ. פיינגרש עיצב כתפאורה בד ענק, שעליו מצוירת דמות אדם החוזרת על עצמה בתנוחות פולחן שונות ומעליה סמל הידיים הצמודות של בירכת הכוהנים. את הרעיון הוא שאב מסלע גדול לבן, מוקף במערות־קבורה, ליד הכפר צובא שבמבואות ירושלים. ב־עבר שימש המקום בימת פול־חן.

■ זיכרונות בלתי־נעימים מהופעות לפני חיילים בצפון יש לארבעה שחקנים מתיאטרון באר־שבע. **חיים חובה, שד־מה סרן, יוסי יבזונקה,** ו־**אבי פניני** הופיעו לפני חיי־לים במופע מישחקי תיאטרון. ערב כניסת הפסקת־האש האח־רונה לתוקפה, הם הופיעו ב־אחת העמדות הקידמיות, שלידה התנהלו חילופי־אש. לא עבר זמן רב ופגזים נחתו בסמוך אליהם, והם נאלצו להפסיק את ההופעה. בדרכם לבירת־הנגב הם הסכימו, שההופעה המרגשת ביותר בקריירה שלהם היתה זו, שבה הפגזים התעופפו מעל לראשיהם.

■ תוכנית הרדיו כל צבעי הדשא הכריזה על מיבצע תח־רות תמונות. שבו התבקשו מאזינים להביא לנקודות־שידור שונות תמונות הקשורות לאו־תו מקום. לכתבת־הרדיו, **כרה מנשה**, שיצאה לשטח ציפו כמה הפתעות. בחוף ימה של תל־אביב הופיעה אשה ו־בידה תמונה ישנה של הספי־נה אלטלנה העולה באש. בנ־קודה אחרת, ליד בית העירייה הישן, של תל אביב ברחוב ביאליק, הופיעה אשתו של **יואל טנא**, ובידה תמונה של בעלה הבונה את פסל הארי ה־שואג בתל חי. היא טענה שעו־שים עוול לבעלה כאשר מקש־רים תמיד ליצירה את הפסל **אברהם מזניקוב** ולא מזכי־רים את בעלה, שעבד בהצבתו.

■ הד"ר **יהודה מלצר**, מרצה לאתיקה, גילה מדוע אגר אש"ף מיליון רובים בלב־נון: „בגין טוען, שכאשר יבו־או הרוסים הם לא יצטרכו להביא קלצ'ניקובים אלא יוכלו להצטייד בנשקיה בגבטייה."

■ אם יחפש בימאי־הקול־נוע **ערן יניקוב** („ינקול") **גולדי־וואסר** תסריט לסרט הבא שלו, תוכל אשתו, **מירה**, לספק לו רעיון לסרט־פעולה. מירה שבה מצרפת נרעשת. כאשר סיירה ברובע הלאטיני עם חברתה, השחקנית **אבי־בה גר**, זינקו עליהן שודדים חמושים בנשק חם ושדדו מ־מירה את טבעת־הנישואין שלה ומאביבה שרשרת־זהב יקרה.



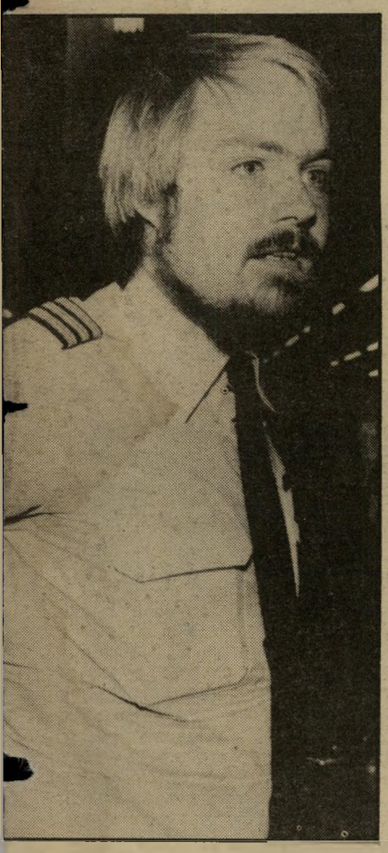
שאול אברון המיסעדן (מימין), אוכל סטייק וחברו למיקצוע, ישראל אהרוני, לוגם מרק. מיסעדן שלישי, אילן גלסמן, מגיש להם את המנה השנייה. אברון, בעל מיסעדה בנווה־צדק, ואהרוני, בעל מיסעדה סינית המתגודד בצמתו, נוהגים לאכול במיסעדה בטיילת שבחוף ימה של תל־אביב ובדרך־כלל זוכים ביחס מיוחד מצד אחד הבעלים, גלסמן הצעיר.

„אל־על" תפסיק למוס השבת - אך הטיסות לא תיפסקנה. הן רק תרדנה למחתרת



השבוע - ובשבוע הבא?

שבת אחרונה **באל על.** נמל־התעופה הומה נוסעים יוצאים. בימה שעברה עברו במקום כ־5000 איש. מרבית הטיסות הן של **אל על.** מישפחות חוזרות עם סיום החופש הגדול, וישראלים יוצאים לחו־פש, לימודים או עסקים. תיירים זרים חוזרים לאירופה. האם בשבת הבאה יתרוקן המקום מכל פעילות ויהפוך ריק ושומם? האם כך, כמו בתמונה התחתונה, תיראה שבת־קודש?



תחרות פרנסים לוגי, עוזר ל־קפטן בלופטהנזה: „חב־רת תעופה חייבת לעבוד שבעה ימים."



קאים בסוף שנות העשרים שלהם.

הם באים לישראל לעתים תכופות, כי הם „מאוד־מאוד אוהבים את הארץ." ב־עיניהם, ההחלטה גובלת באבסורד. קשה בדת בימים מסויימים קשה לה מאוד לע־להם להבין את ההגיון במדינת היהודים.

השבת ירדת למחתרת

טיסה מספר 604, פרנקפורט־תל־אביב. אל האולם נפלטים נוסעים ישראלים וזרים, שרובם כחולי־עיניים ו־בהירי־שיער. הם הגיעו בחברת לופטהנזה. קפטן המטוס נראה מופתע מהשאלה, ל־דעתו על סגירת חברת אל על בשבת. „זה נראה לנו בעייה מטומטמת.

„היום, במאה ה־20, שאלות מסוג זה בכלל מתעוררות? לי זה נראה טיבעי שנמל־התעופה צריך לפעול כל ימות ה־שבוע," אמר הקפטן נרגז.

מה שטיבעי וברור מאליו במדינות חילו־ניות ומתוקנות, משמש כאן עניין למאבק כמעט אלים.

ההחלטה על סגירת אל על בשבתות עברה ברוב של קול אחד. כל אחד קיבל את חלקו בעיסקה. אגודת־ישראל השיגה את מבוקשה, ושילטונו של מנחם בגין מובטח. ועד־העובדים של אל על יצא בקול זעקה והשמיע איומים שהפעם „הם ילכו עד הסוף".

כולם משחקים את המישחק, וכולם יוד־עים שהמדובר במישחק. מתחת לפני ה־שטח נרקמים דברים אחרים. המוח היהודי שוב בפעולה: גם הפעם מארגנים פיתרו־נות. מה שהיה הוא שיהיה.

ליהודים מותר למטוסים לא

כת ה־28 באוגוסט 82': נמל־התעופה בן־גוריון הומה נוסעים. הכל כמיקחה, שוקק חיים. אנשים יוצאים ונכנסים. אמהות נפרדות מילדים, נשים מבעלים. מוסיקה סטרילית טורדנית ב־אולמות הענקיים. נערות־הביטחון מפש־פשות במיזודות. סבלי אל על בסרבלים כחולים פורקים ומטעינים חבילות. דיי־לות־קרקע עושות בדיקה אחרונה. לכאו־רה, עוד יום עבודה שיגרתי. לאנשי אל על זו השבת האחרונה.

האמנם? הרוב השלימו עם רוע־הגזירה, והם כבר מקבלים זאת כעובדה. רק ב־מישרד מנהל־התחנה עדיין סוערות הרו־חות, נערכים לקרב שיודעים מראש כי נועד לכישלון.

על לוח הטיסות מהבהבים מיספרי טיסות יוצאות ונכנסות: פאריס־פלמה־תל־אביב; תל־אביב־קלן; תל־אביב־מינכן. טיסות מ־רוב הערים החשובות באירופה: ציריך, אמסטרדאם, פרנקפורט, ז'נבה, לונדון, רומא, בריסל. על פני הנוסעים התרגשות ומתח סמויים. הפעלתנות של המקום שופ־עת ריגושים.

באולם הטיסות היוצאות, בציפיה לטיסה מס' 017 ללונדון, ישבו סטור באום מסן־פרנסיסקו, דבי פרנק משיקאגו ומייקל באום מניו־יורק, שלושתם צעירים אמרי־קאים בסוף שנות העשרים שלהם.

הם באים לישראל לעתים תכופות, כי הם „מאוד־מאוד אוהבים את הארץ." ב־עיניהם, ההחלטה גובלת באבסורד. קשה בדת בימים מסויימים קשה לה מאוד לע־להם להבין את ההגיון במדינת היהודים.

„לאל על אסור לטוס בשבת, וליהודים מותר — אבל בחברות זרות. האין זו צביעות? אז מה השיגו פה? משביתים את אל על, אך ממשיכים לספק שירותים ליתר החברות. תהרגו אותי אם אני מבי־נה," אמרה דבי פרנק, מייקל באום הכרין, שאם הוא היה צריך להחליט להגר ליישר־אל, „זה היה בהחלט שיקול שהיה מונע ממני לבוא. הציניות כאן, שלמיפלגת בגין קוראים „חרות". זוהי חרות? זה דיכוי! כמו בדרום אמריקה."

דניאל זיוף, איש־עסקים מלונדון, רתח: „אין להם מה לעשות? בזמן של מילחמה ומתח להתעסק בשטויות כאלה? שיסגרו את כל נמל־התעופה וזהו."

נועם הרטוב, עובד בחברת־מחשבים, מתחיל קורס בלונדון ביום שני הבא. הוא נוסע בשבת כדי להקדים ביום, להת־ארגן ולנוח. „אני מעדיף לטוס באל על. אך אם איאלץ, אטוס בחברה אחרת. אני



נגד כפייה דתית. חברת תעופה לאומית חייבת לפעול בכל ימות השבוע, בפרט כשזהו הבסיס שלה."

משה שמש, ישראלי לשעבר שחי בלונדון עם מישפחתו, מקפיד לבוא לישראל בכל הזדמנות. "הרבה פעמים אני קופץ לכאן רק לסופי־שבוע, לשבת ולראשון. יש עוד הרבה אנשים כמוני שאוהבים את הארץ וקשורים אליה. אז זה לא ימנע ממני לבוא, רק חבל שכל הכסף הזה ילך לחברות זרות."

בוב קון, איש־עסקים אמריקאי, מעדיף לטוס באל על. "משום שיש לי לב יהודי חם. אם לא היתה טיסה באל על, לא הייתי מחכה יום נוסף. זה עולה כסף לחברה שלי. הייתי טס בחברה אחרת. בכל מיקרה, הייתי חוזר היום."

רבים מהנוסעים שנשאלו הודו, כי הצעד הבא יהיה שכל ישראל תהיה סגורה בשבת. וזוהי מדינה ישראלית, לא דתית."

לא רציני

ד רם האנשים נעשה דליל. דיילות־קרקע במדי אל על סופרות את הכרטיסים מסביב לדלפק. בקפיטריה מורידות המנקות שאריות אוכל מהשולחנות. לגברהן, סגירת אל על בשבתות אינה משנה מאום. הן בחברה קבלנית פרטית. "אמנם, זה הולך להשפיע על הקופה, כי רוב הטיסות בשבת הן של אל על, אך לגבי זה לא משנה," הן מצהירות.

דורון אברג'יל, מטעין ומפרק מיטענים, סיפר שרוב הדתיים טסים בכלל בחברות זרות, כי הן זולות יותר. "הם לא רוצים



לא יהגר

מייקל באום מארצות־הברית, צריך לחזור בגלל העסקים דווקא בשבת. "אם הייתי צריך להחליט להגר לישראל, זה בהחלט שיקול שהיה מונע ממני לבוא לגור כאן זה ממש כמו בדרום־אמריקה," הכריז.

החלטה אינה פוגעת בהם באופן אישי. הם יכולים לטוס גם ביום ראשון. אך כולם הדגישו שהעניין הוא עקרוני. "יש כאן תופעה שמיעוט כופה את דעתו על רוב. מי שלא רוצה, שלא יסע. אך כמו שאני איני מתערב בחייהם, למה אינסים אותי לחיות שלא לפי רוחי?" אמר צעיר קצר־רוח, מישקפי־שמש בסיגנון טייסים לאפו ומיזודת ג'יימס בונד בידו.

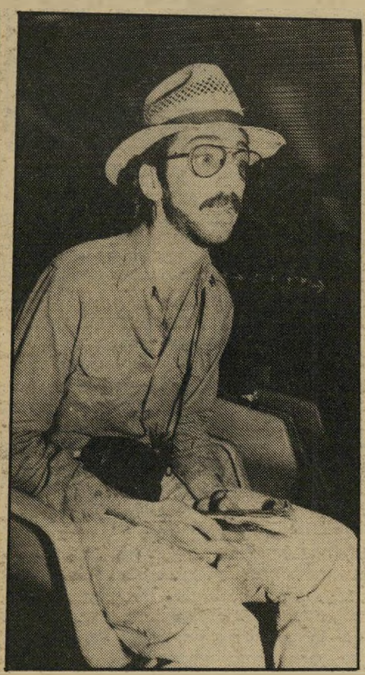
דורון אברהמי בחר את יום השבת כמועד נסיעתה לאות מחאה: "יכולתי לטוס בכל יום אחר, אך הפרינציפ משנה. לכן אני טס דווקא היום. לדעתי, זהו אסון.



עברית עדי שליט מעדיפה לחרת, כשפונים אליה במטוס בעברית."

פיאה נוכרית

דיילות־הקרקע של אל על תעבודנה בשבתות ותספקנה שירותים לחברות זרות. "עכשיו גם מחליפים את המדים. שפירא יליביש אותנו שרוולים ארוכים, נעשה קרחת ונשים פיאה," הן מתבדחות.



"אז מה השיגו?" שאלה יפה ארמוני, "למה שהבחורות ימשיכו לעבוד עבור חברות זרות והמטוסים של אל על יעמדו כאן בשורה ולא יזוזו?"

חסידה יגל עובדת כדיילת־קרקע שיבעה חודשים. היא מצהירה שהיא מאוד אוהבת את העבודה. "אני עוד לא יודעת מה זה בלי שבתות, אבל זה הרבה כסף. אמרו שלא יפטרו אותנו בגלל השבת, אבל אם לא נהיה עסוקות, בטח ימצאו כבר תירוץ אחר."

חברתה, איריס קול, שאלה: "למה שלא ישביתו גם את מיגדשי הכדורגל? את חברת החשמל? זה חומיניזם. זה מתחיל באל על ויכול לגלוש גם לתחומים אחרים. זו פשוט צרות אופקים. ואנחנו, בצוות־הקרקע, נעבוד לחברות אחרות. זה הרי ממש גובל בטירוף. ואני לא צוחקת על הדת," הדגישה איריס, "אני אוהבת ומעריכה את הפילוסופיה היהודית. אך הדברים האלה סותרים את רוח היהדות. הם גורמים לי לשנוא אותם."

חברתה, המעדיפה להשאר אלמונית, מתריסה: "עכשיו גם מחליפים את המדים. שפירא ידאג שנלבש חולצות עם שרוולים ארוכים, שנעשה קרחת ושנשים פיאה. אלה המדים החדשים, לא שמעתם?" דליה שמאי, מבקרת־טיסה, הוסיפה: "יש לי שאלה לשפירא: באיזה גיל הילדים שלו הלכו לעשות כסף במקום ללכת לצבא? מגיל אפס הם עמדו כאן ושלחו שטיחים לחו"ל."

בחנות מסטימצקי, בחנות התכשיטים של רשת שטרן העולמית ובחנות הפטורה ממכס, העסקים ביניתיים כרגיל. כולן שייכות לחברות פרטיות, שבהן החוק לא יפגע. שם מותר ליהודים לעבוד ולגבות כסף בשבת.

איציק שפירא מסטימצקי התריס, שאם

(המשך בעמוד 74)



..ממש בושה!"

לדניאל דיוף, איש־עסקים מלונדון ואשתו, יש בית בישראל, אליו הם קופצים בכל הזדמנות, סופי־שבוע זה הזמן הטוב ביותר. "שיסגרו את כל נמל־התעופה," אמר נרגז. "זה ממש בושה!"

שאל על תהיה "חברה חטאה", אבל בלאו־הכי הם לא טסים בה."

בנמל נערכים לקליטת טיסות נכנסות, מפרנקפורט ומבריסל. הקפטן של סבנה, שהיה בין ראשוני היוצאים, אמר: "אני חושב שזה לא רציני לסגור נמל־תעופה בשבת. בבלגיה לעולם לא היתה מתעוררת בעיה כזו."

דיילות־הקרקע הבהירו שהשבתת אל על לא תשנה את הפעילות של נמל־התעופה בשבת. הן ימשיכו לספק שירותים לחברות זרות. וכך, למרות שאברהם שפירא רוצה למנוע מיהודים לעבוד בשבתות, הוא לא השיג מאומה. מי שישבות אלה ציוותי האוויר. התחנה תמשיך לפעול כבכל שבת, הסבלים ישאו מיזודות, הדיילות יבדקו את הכרטיסים, המיזנון ימכור דברי מאכל כשרים, התנות הפטורה ממכס, חנויות הספרים והתכשיטים ישארו פתוחות, טכנאי־התחזוקה יעבדו והנוסעים ייצאו וייכנסו.

למה?

סטיב באום מסן פרנסיסקו אינו מבין: "ליהודים מותר לטוס בשבת, אך למטוסים לא?"



קפטן

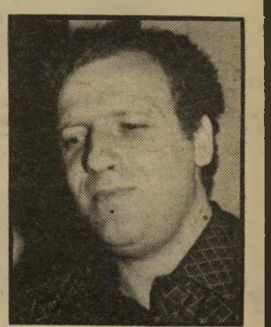
אדוארד לינק (מימין), קפטן של מטוס סבנה: "בבלגיה לא היתה מתעוררת בעייה כזו."

אחיעז ללא עוז

כיבדתי את אהרון אחיעז כאשר פגשתי אותו בשבי. קשה היה לי לכבדו השבוע, כשראיתיו בטלוויזיה.

לא קל להחזיק מעמד בשבי — גם בשבי דה־לוכס כמו זה שבו החזיק אחיעז בביירות. כל שבוי חש במועקה של בדידות, של חוסר־ישע. אדם שהוא שבוי יחידי, כפי שהיה אחיעז, מוכרח להרגיש בבדידות זו שיבעתיים. יתר על כן, הוא חי בעולם של אי־ודאות. בכל רגע יכולה היתה להתחיל הסתערות של צה"ל על מערב ביירות, ואי־אפשר היה לדעת מה יקרה לו אז.

כל זה היה ברור כאשר הובא לפגישה עימנו, בעת ביקורנו במערב־ביירות. הוא התנהג יפה, בגאווה. מכיוון שאיני אדם נאיווי, ניסיתי לקלוט רמזים ורמזי־רמזים למסר כלשהו מצידו. והשתכנעתי כי הוא דיבר אמת באומרו כי מתייחסים אליו יפה. שמחתי שלא טעיתי, וכי בשובו מן השבי אישר אחיעז כי אכן התייחסו אליו יפה.



אחיעז

היחסים שלו עם שוביו היו נרגשים. אחיעז הוא איש עצור מאוד, וכאשר נפגשתי עימו הסתפקנו ב־לחיצת־ידיים, למרות שהיה ברור מאוד ששמח להיפגש עם ישראלים. הקורעים קרע במסך הניתוק, והמקשרים אותו עם הבית.

אך פגישתו עם עמאד שקור, עוזרו הבכיר של יאסר ערפאת, בן כפר סח'נין בגליל, היתה הרבה יותר נרגשת.

השניים ממש שישו זה לקראת זה. הם התחבקו, התנשקו. אי־אפשר לביים פגישה כזאת, וגם לא היה צורך בכך.

אני יודע מן הספרות שלעיתים נוצרים יחסים מוזרים בין שובה ושבוי, יחסים של תלות הדדית, קשר שקשה להסבירו. היה ברור לגמרי — לא רק לי, אלא גם לשרית ישי ולענת סרגוסטי, שכל אחת מהן התרשמה באופן עצמאי — כי בין אחיעז ושקור נוצרה ידידות אמיתית. לא היה קשה להבינה, כי עמאד שקור הוא אחד מאותם בני־אדם שאי־אפשר שלא לחבב אותם מן הרגע הראשון — תרבותי, ידידותי, פתוח. מכיוון שהוא גם מדבר עברית מצויינת, כנאה לתלמיד מצטיין של האוניברסיטה העברית, היה הקשר בלתי־אמצעי.

נזכרתי בכל אלה, כאשר הקשבתי לדבריו של אחיעז בראיון עם מנשה רז בטלוויזיה. התאכזבתי עמוקות. הופעתו של אחיעז בארץ היתה הרבה פחות מכובדת מהופעתו בביירות, שם היו התנאים הרבה יותר קשים. הראיון כולו היה אפוף אווירה של חוסר־כנות.

איני יודע אם הראיון צונזר באולפן, אם נקטעו ממנו קטעים מהותיים. ברור לי שאחיעז קיבל, עם שובו ארצה, הוראות חמורות מאוד מפי מישהו, שאמר לו מה עליו להגיד ומה לא. הוא דיבר כימעט כרובוט, שמישהו שם לו דברים בפה. אך מדוע הסכים לכך?

איני מתכוון לדבריו על האידיאולוגיה של פילגי אש"ף. השבי אינו הזדמנות טובה ביותר ללימוד מעמיק של בעיות, ולא התרשמתי שאחיעז תפס את הדקויות של הבעייה הפלסטינית. ואולי רק אמר מה שמישהו ביקש ממנו לומר. על כל פנים, הוא חזר כתוכי על הקו השיגרתי של התעמולה הרשמית.

מכל המנהיגים הפלסטיניים, התמקד דווקא באחמד ג'בריל, הקיצוני שבקיצוניים, ראש אירגון קטנטן (ונדמה לי הקטן ביותר באש"ף). הוא לא אמר דבר על ראשי האירגונים המרכזיים — ואולי אמר, והדברים צונזרו על־ידי הקומיסארים של שטיפת־המוח, החולשים עתה על הטלוויזיה. ההסבר שלו על דיעות האירגון המרכזי — פת"ח — היה כה פשטני עד כי גבל בגיחוך.

אך אלה הם עניינים פוליטיים, ומותר לכל אדם להביע דיעה זו או אחרת. לא כן דבריו על חוויותיו האישיות. כאן היו דברים בלתי־מכובדים ממש.

הוא נשאל על היחס האישי אליו. הוא אישר, רק בחצי פה בקושי, שהתייחסו אליו יפה. אך מייד הסביר זאת באינטרסים. „היה להם אינטרס..." וכו'.

כאשר נשאל שאלה ישירה על הקשרים שנקשרו בינו ובין כמה משוביו, התחמק אחיעז ממש. הוא לא הזכיר כלל את שקור, ולא אמר מילה אחת על יחסו עימו.

הוא התנהג בצורה שונה מאותו חייל פשוט, שנלקח בשבי בצידון ושקשר יחסי־ידידות עמוקים עם איש־אש"ף שהגן עליו בשבי. כאשר השתחרר מן השבי, לא שכח זאת. בצורה מכובדת ונוגעת־ללב הלך לבקר את האיש, שנלכד ביניהם, ושהוחזק במחנה־שבויים. הוא גמל לו כגמולו, הביע לו את הערכתו והביא לשיחרורו.

חבל שאחיעז לא מצא בליבו את הכוח להתנהג בצורה מכובדת כזאת.

לפי טביעת עין

בשבוע שעבר גילה העולם הזה את הסיפור האמיתי של התצלום המפורסם, שהנשיא רונלד רגן מיסגר ושם אותו על שולחנו. ישעורור זעם כה רב בצמרת הישראלית, האם אכן נקטעו לתיגוך שתי הזרועות? או שמא רק נהרג אביו, ורק ניכוחה התיגוך, ורק נשברה הכתף שלו?

חוששני שתוך כדי ויכוח חסר־לב זה נשכחה נקודה אחרת, שהיא אולי חשובה יותר.

זהו סיפור המעשה:

באחד הבתים ליד קו־ההפרדה בין בירות המערבית והמזרחית, בצד המיזרחי של הקו, נערכה הלווייה. היתה זאת הלווייה נוצרית, ובאו אליה אנשי־פלאנגות רבים. הם הגיעו במכוניות הצבאיות שלהם.

טייס ישראלי ראה את ריכוז המכוניות הצבאיות. הוא לא שם לב לכך שהבית נמצא בצד המיזרחי של הקו, והפציץ את המקום. כך נהרגו ונפצעו רבים, וביניהם התינוק. הבית עצמו נפגע קשה. כל החזית שלו התמוטטה.

אין להאשים את הטייס בטעות. במלחמה קורות טעויות קטלניות.

אך המיקרה מוכיח, מעבר לכל ספק, את העובדות הבאות: טייסי צה"ל לא הפציצו רק מטרות שנקבעו להם מראש, על־סמך ידיעות־מודיעין. ניתן להם להפציץ כל מטרה שהוזמנה להם, לפי טביעת־עין. כאשר ראה טייס מטוסים זה ריכוז של כמה מכוניות חשודות, הוא פשוט שיחרר פצצה והשמיד בית שלם, על יושביו.

(שמעתי השבוע בדיחה מחרידה, שנמסרה מפי חיילים.



אב לבנוני בביירות אומר לאשתו בשעת הפצצה: „תרדי עם הילדים למטה. אני ארד עוד מעט עם הבית.")

לא פעם תמהתי מה מתרחש בראשו של טייס, היושב לו במטוסו מעל לעיר שאין בה הגנה־נגד־מטוסים אמיתית, והמשחרר את פצצותיו, ביודעו כי הן תיפולנה על ראשיהם של נשים וילדים. האם הוא מסוגל לנתק את עצמו לגמרי? האם הוא פועל כמכונה? האם הוא מסוגל להפריד בין אישיותו ובין מעשהו?

בשעת שיחתנו עם אהרון אחיעז בביירות, הוא אמר לנו, בחיוך של כאב: „והי הפעם הראשונה שאני שומע הפצצה." הוא התכוון לומר: זוהי הפעם הראשונה שאני שומע הפצצה מלמטה, מן הצד הסופג.

השבוע, בראיון שלו, אמר אחיעז כי בביירות נפגעו רק מטרות שהיו בהן „מחבלים", או שהיו בהן גם אזרחים וגם „מחבלים". אין לי ספק שמישהו תבע ממנו להגיד זאת. אחרת, איך היה מסוגל להתעלם ממראה עיניו?

המיקרה של ההלווייה הנוצרית בווּדאי מפריך טענה זו בעליל. והרי זהו רק מיקרה אחד שנודע ברבים, מפני שהפצצה פגעה בטעות בבית נוצרי, בצד המיזרחי של הקו. ברור כי פצצות אחרות, שהומטרו באותה צורה, פגעו בבתים בצד המערבי. עליהן לא דווח בעיתוני ישראל.

יריד האימפריה

השבוע בישרו מודעות־האבל כי אריה אלטמן הלך לעולמו.

רוב הקוראים בוודאי עברו עליהן באדישות. אמנם נאמר כי אלטמן כיהן כמה פעמים בכנסת, מטעם תנועת־החרות, אך מי זכר זאת?

אבל אריה אלטמן היה פעם אדם די חשוב.

בראשית שנות ה־40, אחרי מותו של זאב ז'בוטינסקי והתמוטטות האירגון הצבאי הלאומי, בטרם דרך כוכבו של העולה החדש מפולין, מנחם בגין, שלט אלטמן בתנועה הרוויזיוניסטית בארץ.

הוא ניהל בירושלים „מישרד מדיני", שביקש לתת־חרות במחלקה המדינית של הסוכנות היהודית. הוא קיים קשרים עם השילטון הבריטי ועסק ב„עבודה מדינית". בתקופה ההיא, פירושה של „עבודה מדינית" היה שתדלנות אצל האנגלים.

שמעתי כמה פעמים הרצאות של אלטמן בחוגים סגורים. הן הפתיעו אותי.

התיאוריה של אלטמן היתה כזאת:

האוייב הכי גדול של הבריטים הוא הקומוניזם. אחרי הניצחון על הנאצים, תהווה בריה"מ המועצות את הסכנה הגדולה ביותר לאינטרסים של האימפריה. הבריטית ב־מיזרח התיכון. היא תזדקק לבעלי־ברית מקומיים.

מי יהיו בעלי־ברית אלה? אנחנו, כמובן.

כיום מאמינים הבריטים כי הכוח הוא בידי הערבים. אנחנו צריכים להוכיח להם שאנחנו כוח יותר חזק. אז הם יעדיפו אותנו.

מי מאיתנו?

אנחנו צריכים להסביר לבריטים כי מפא"י הסוציא־ליסטית היא מיפלגה אדומה. אין הבדל גדול בין האדומים. סוציאליסטים וקומוניסטים — זה אותו הדבר. ההסתדרות הסוציאליסטית היא, בעצם, אירגון קומוניסטי. הישוב היהודי לא יוכל להוות בעל־ברית של האימפריה נגד הסכנה הקומוניסטית כשבראשו עומדת ההסתדרות ומפא"י האדומה.

הדברים ההזויים אותי. הם לא היו רחוקים בעיקרם מן הדברים שזאב ז'בוטינסקי הטיף להם במשך דור, כאשר דרש לבסס את ביטחון הישוב על לגיון יהודי שיפעל במיסגרת הצבא הבריטי. אבל הרעיון ש„התנועה הלאומית" צריכה להיעזר בשילטון הבריטי כדי להשתלט על הישוב היהודי היה, בכל זאת, דוחה למדי.

זמן־מה אחרי זה השתלט בגין על אצ"ל ופתח בפעולות נגד הבריטים. רעיונותיו של אלטמן נשכחו. אבל אלטמן, יחד עם שוסטק, התנגד להשתלטות בגין על התנועה הרוויזיוניסטית, ועוד בבחירות לכנסת ניסו השניים להקים רשימה נגד בגין. הם נכשלו ליד הקלפי. כאיש מוכה הצטרף אלטמן, בלית ברירה, לתנועתו של בגין, ומאז דעך כאישיות פוליטית.

רק פעם אחת בלט שוב. כל האופוזיציה, מימין ומשמאל, רצתה בראשית שנות ה־60 לבטל את המימשל הצבאי, שהיה מוטל על האזרחים הערביים בישראל. חרות תמכה בביטול. דויד בן־גוריון התנגד.

הדבר הוכרע על חודו של קול אחד. זה היה קולו של אריה אלטמן. הוא הצביע בעד בן־גוריון, נגד בגין.

נץ גדול היה פה

אסי דיין זכה בראיון גדול בטלוויזיה. על שום מה? על שעשה את המעשה ההיסטורי, ועבר מן השמאל אל הימין הקיצוני.

לפני הבחירות האחרונות ישבתי בכנסת, כאשר אסי ניגש אלי וביקש לדבר איתי. עמדנו ברחוב דיזנגוף, ובמשך עשרים דקות ביקש אסי לשכנע אותי שהפעם צריכים הכל להצטרף ל־רק"ח ולהצביע בעדה. כל השאר, אמר, זה שטויות. רק"ח היא האופוזיציה ה־יחידה. צריכים ללכת עם רק"ח, וזהו.



אסי

כעבור כמה ימים הופ־תעתי להיווכח שאסי הוא המועמד ה־67 ברשימת של"י. בין רק"ח הקומו־ניסטית ושל"י הציונית מפרידה התהום. זה לא הפריע לו.

חוששני שהכללת אסי ברשימה היתה תעלול בל־תי־מכובד — משני הצדדים. של"י רצתה לנצל את שמו של דיין הצעיר, שהוסיף לרשימה גוון פיקנטי. אסי רצה לנצל את של"י כדי להכריז: תראו כמה שאני עצמאי! תראו כמה שאני מקורי! תראו כמה שאני מצפצף על האבא שלי!

יש לי ספק לגבי יעילותם של טריקים מסוג זה בחיים הפוליטיים, והייתי מוותר עליהם גם בבחירות.

עכשיו קפץ אסי את כל הקפיצה הגדולה מרק"ח — או משל"י — לימין הקיצוני. הוא הפך נץ. למה? המראיין שאל אותו, ודיין־ג'וניור השיב בבליל של מילים, שלא הבנתי אותן. הן היו מסובכות מדי בשבילי. תפסתי רק שזה קשור במשהו הקרוי „אכזיסטנציה".

לכל מישפחת דיין — אבות ובנים — יש נטיה כפייתית לתעלולי־פירסומת. זה היה הכישרון הגדול (ולדעתי העיקרי) של משה דיין, והוא הוריש אותו לבתו ולבניו. כל אחד מהשלושה מצטיין בכך בדרך משלו — יעל בתעלוליה הספרותיים, אודי בגילוייו על אביו, ואסי בתרומותיו העמוקות לאוצר ההגות הפוליטית.

פעם, כשהיתה עדיין אשתו של משה, אמרה לי רות דיין, שאם בעלה אינו רואה את שמו בעיתון במשך שלושה ימים רצופים, הוא חולה גופנית. (משה דיין, כמו בתו יעל, סבל כל חייו ממחלת־האולקוס, שהיא פסיכו־סומאטית במהותה.) חוששני כי זה חל גם על בנו הצעיר.

הודעה אישית

אל: הנהלת אל על.

מאת: אורי אבנרי.

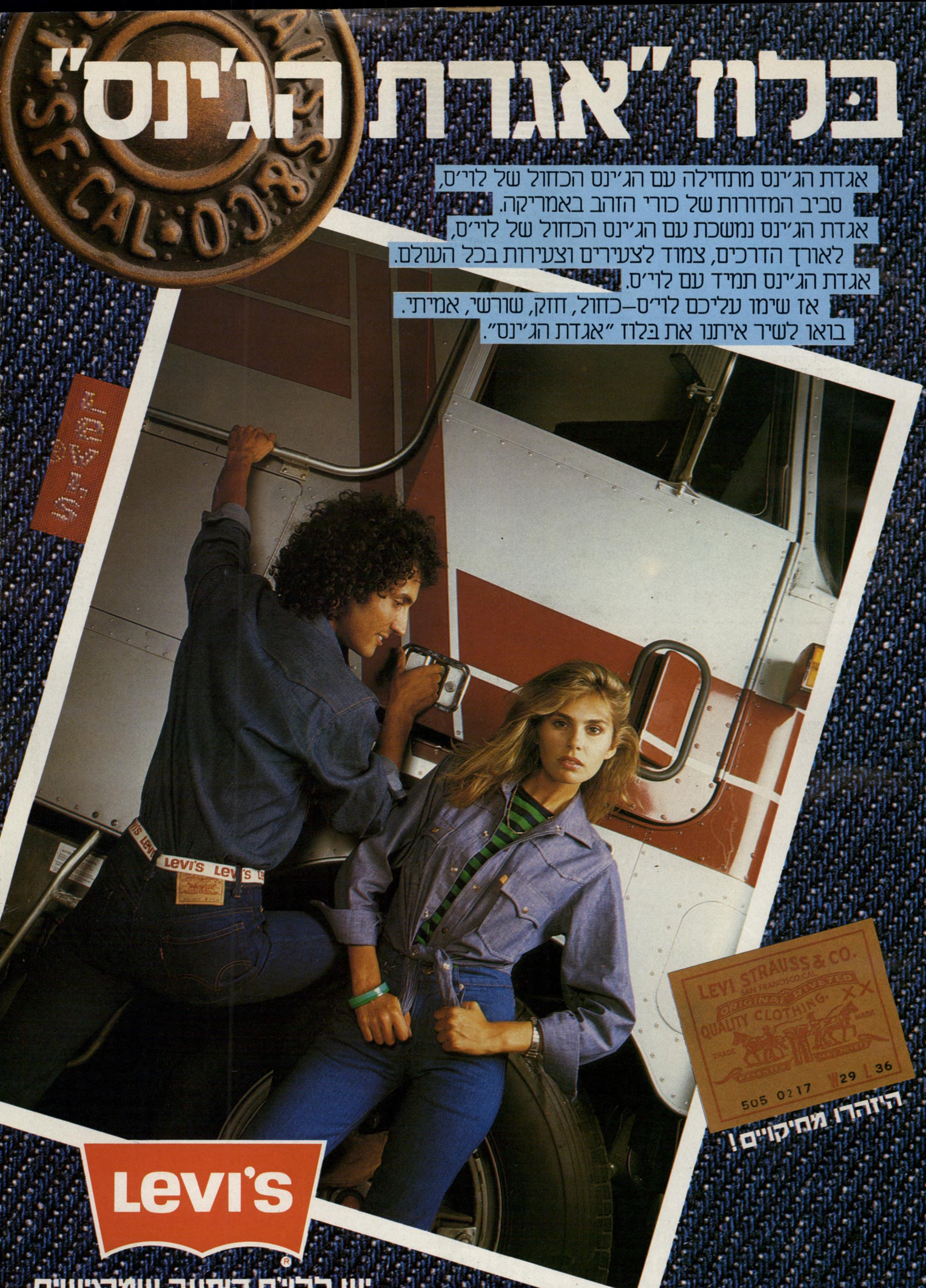
הריני מתכבד בזה להודיע לכם שמהיום לא אטוס עוד במטוסי אל על.

פעולתכם פוגעת בחרותי כאזרח בן־חורין של מדינת־ישראל, ומכשירה את הקרקע להכנסת המדינה כולה לכותונת־כפייה דתית, בניגוד למצפוני ולהכרתי.

אני מצטער על כך, כי אהבתי את אל על.

בלוז "אגדת הג'ינס"

אגדת הג'ינס מתחילה עם הג'ינס הכחול של לוי'ס,
סביב המדורות של כורי הזהב באמריקה.
אגדת הג'ינס נמשכת עם הג'ינס הכחול של לוי'ס,
לאורך הדרכים, צמוד לצעירים וצעירות בכל העולם.
אגדת הג'ינס תמיד עם לוי'ס.
אז שימו עליכם לוי'ס–כחול, חזק, שורשי, אמיתי.
בואו לשיר איתנו את בלוז "אגדת הג'ינס".



היזהרו מחיקויים!

Levi's

יש ללוי'ס הופעה שמרגישים



וולוו סטיישן
פרופיל נמוך של ה"גריל",
פנסים קדמיים ואחוריים חדישים,
פגושים קומפקטיים, לוח מחוונים פונקציונלי

למטען החשוב לך ביותר מגיעה ה

"מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ • מאיר קז ובניו



בסטיישן של וולוו
מושב אחורי נוסף כסטנדרט.
הוא מגדיל את מספר מקומות הישיבה ל־7.
ניתן ליצור תא מטען
בעל נפח גדול במיוחד
על ידי קיפול המושב הנוסף.
למותר לציין כי בסטיישן
כמו בכל דגמי וולוו,
הבטחון הוא מעל לכל ומתבטא
במספר אמצעי בטיחות מיוחדים.
בוא לראות את הסטיישן של וולוו
לא תמצא השקעה בטוחה יותר.

כאלפי שנות
תמיד וולוו.

VOLVO

אריזה הבטוחה ביותר.

תל־אביב, רח' קרליבך 23, טל 289191

אדמון


מתנות
לחגים?
היכנס לאחת
מאלפי החנויות המכבדות
כרטיסי ויזה ותרוויח
לא רק מתנה נאה לחג,
אלא גם אשראי עד חודש
ימים, נוחות בקניה ללא
מזומנים ו...הרבה תודות
ממקבלי המתנה.
יש לך ויזה? הרווחת!
רוצה לקנות מתנה יפה לחגים?
אין פשוט מזה.
VISA
ויזה יותר טוב מכסף.
ויזה-כרטיס האשראי של קבוצות בנק לאומי בנק דיסקונט

מר בגין אוהב היסטוריה

ממקורות בכירים בממשלה נודע לי, כי המשא־ומתן בינינו ובין אש"ף, שעמד על סף פיצוץ, הסתיים בכי־טוב אחרי נכונותם של הפלסטינים להפסיק את מלאכת הפינוי ממערב ביירות עם כניסת השבת, ולחדשו במוצאי שבת, בתיאום עם הרבנים הראשיים לישראל ומר שפירא.

■ ■ ■

מר יוסף בורג, ראיתי אותך ביום השישי, לפני כניסת השבת כמובן, בתוכנית הטלוויזיה „שלום הגליל". אתה ממש גדול. דבריך בהירים, חדים, ללא שום נסיונות התחמקות.

רציתי ברשותך להתייחס לנושא אחד בדבריך, ואני משוכנע שכדרכך, תשקול בכובד־ראש את דבריי. היצעת לממשלה לבצע את סגירת „אל על" בשבתות בהדרגה. אחת הסיבות לכך — כדי למנוע פיטורים גדולים בחברה, כי מטבע הדברים, במשך הזמן „אנשים נפטרים, מתפטרים, יוצאים לפנסיה וכו'." מר בורג, אני מציע להעביר הטיפול בפרשה לידי השר אריק שרון. יש לנו, ברוך השם, חיל־אוויר חזק. יש לנו, בעזרת הקב"ה, פיצצות ואקום. הפעילו את חיל־האוויר נגד עובדי „אל על". אחד מחבריי, עובד־תחזוקה בחברה הלאומית שלנו, מתגורר בבניין רב־קומות בתל־אביב. אז מה, האם בגלל כמה מישפחות חפות־מפשע נניח לפושעים להימלט? חלילה. עליהום!

■ ■ ■

יוסי: פאשיסט!
מנחם: פציפיסט!
יוסי: שוביניסט!
מנחם: תבוסתניסט!
יוסי: שטליניסט!
מנחם: בולשביסט!
יוסי: סאדיסט!
מנחם: אש"פיסט!
יוסי: פולניסט!
מנחם: אשכנזיסט!
יוסי: משקפופיסט!
מנחם: מי שמדבר — אבו־ארבע!

וכך תם עוד יום סוער של דיונים בכנסת. בנס



לא נשפך דם. שר־הביטחון היה בפגישה חשובה מאוד עם קירק דאגלס.

■ ■ ■

מר מנחם בגין אוהב היסטוריה. מר מנחם בגין יודע היסטוריה. מר מנחם בגין מכיר את תולדות כל העמים. עובדה: הוא מזכיר לכל מנהיגי עולם המעוניינים, וגם אלה שאינם מעוניינים, פרקים נבחרים מעברם המפואר. מר מנחם בגין — חזק ואמץ, זאת הדרך!

כאות להערכתי הרבה, אנא קבל את מתנתי הצנועה, ובה פרקים נבחרים נוספים מההיסטוריה של אלה אשר עלולים אי־פעם להטיל בך דופי:

● כאשר מיסטר רוני מהבית הלבן יאיים שוב בניתוק, הטח בפניו מלה אחת: הירושימה! בבירכיים זקופות, מר בגין, ללא חשש. בשלב זה איני ממליץ עדיין להזכיר לאמריקאים את הטבח באינדיאנים. אולי נשאיר זאת לנשיא הבא.

● לאיטליה יש, ברוך השם, ראש־ממשלה חדש. מר בגין — הקדם רפואה למכה. באיגרת הברכה לרגל בחירתו לתפקיד אנא ציין: נ"ב — אל ישכח כבודו את אחד מגדולי גבורינו, בר־כוזיבא, סליחה בר־כוכבא, ומילחמתו האמיצה ברומאים. זכור: שנית מצדה לא תיפול.

ואם בנ"ב עסקינן, אז הנה עוד אחד: האם יש אמת בשמועות שארצך היא מולדת המאשיום?

● חומייני. אל תשכח את האיית־אללה. אמנם הוא היה עדיין ילד, אך לבטח זכורים לו אי־אלה פרטים על המן, הצורר הנתעב. אמור לו, מר בגין, שאם המלה „ג'יהאד" תעלה על דל־שפתיו, אז שיזהר. יש לנו חשבונות לא סגורים עם עוד אנשים שיש להם שערות על הפנים.

● לרגע חשבתי, שכדי לא לפגוע במערכת היחסים המושלמת השוררת בינינו ובין המצרים, רצוי לשמור על פרופיל נמוך, אך אם יגיעו מים עד נפש, ונדמה יהיה שאין אפשרות לשמור על קומה זקופה, אין להבליג עוד. מר מובארק: דם של עבדים אינו זורם בעורקינו. לדם, צפרדע, לכינים וכו' יש תקדימים. וחוץ

אם אדון בורא עולם יאמר לך שלא כך הוא רואה את עם סגולתו - הזכר לו שהוצאת הצלע נוגדת את חוק־ההשתלות

מזה, מר נשיא ממלכת הפירמידות, „כל בן הילוד היאורה תשליכוהו," אינו רשום במישרד־הפטנטים על שמנו דווקא.

● אחרון חביב: אם אדון בורא עולם יאמר לך שלא כך הוא רואה את עם־סגולתו, הזכר לו בעדינות, שהוצאת צלע מגופו של אדם חי נוגדת את חוק־ההשתלות.

■ ■ ■

חילוקי הדעות בינינו ובין אש"ף על פירוש ההגדרה „מחבל", יצרו את ההפרש במיספר הלוחמים והפלסטינים הנמצאים בביירות. אחרי מאמצים מרובים הגיעה לידיי, ממקור מוסמך, רשימה חלקית, אשר לדעת ראשי־הביטחון משתייכים אל אחדות מן היחידות הלוחמות בשירות אש"ף:

יוסי שריד; כתבי גלי צה"ל; עובדי „אל על"; אורי אבנרי; התנועה נגד שתיקה; שלום עכשיו; חברי־הכנסת לין ופרץ; אל"מ אלי גבע; מיפלגת העבודה ומפ"ם; כותב שורות אלה.

אריק קרמר, רמת־גן

אבנרי אינו מחקיך את בגין

אני לא חבר רק"ח, אך לא יכולתי לעבור לסדר־היום על מה שכתב אורי אבנרי ביומנו האישי („העולם הזה" 2344).

הפליא אותי מאוד „תרגום" העורך למה שפורסם בעיתון „אל־איתיחאד" ביום 27.7.82. או שהתרגום מסולף או שהמתרגם חלש באחת השפות, הערבית או העברית, או שיש כוונה מראש לסלף את אשר נכתב במאמר.

הבה ננתח ונשווה את מה שנאמר ב„העולם הזה" עם מה שנכתב באמת ב„אל־איתיחאד". ב„העולם הזה" תורגם שאבנרי ידיד של בגין ואינו מתקיף אותו. ב„אל־איתיחאד" לא נכתב כך. שם נכתב: „אבנרי הוציא את בגין זכאי ממילחמת לבנון, והוא הטיל את האחריות למילחמה זו של שרון." וזה, כמובן, רחוק מאוד מידידות עם בגין. מה גם שנכון שאבנרי אינו מתקיף את בגין — לפחות לא במאמר שפירסם בעיתון „הארץ".

לגבי הזדהותו של מר אבנרי עם מילחמות ישראל — אין שום ספק שזו אמת ידועה, לפחות לכל קוראי „העולם הזה", שאני נמנה עימם. נגד מי מופנות מילחמות תוקפניות אלה? לא נגד הערבים? ומי שמזדהה איתם — האם הוא נגד הערבים או בעדם?

■ ■ ■

אבנרי תמך בקמפ־דייוויד, ועד היום הוא גאה בכך. לא פעם הוא הצהיר שאחד ההישגים שלו, שהיה בין הראשונים שתמכו בתוכניתו של סאדאת. תאר לך מר אבנרי, שתוכנית קמפ־דייוויד לא היתה יוצאת לפועל ומצריים היתה נמצאת במצב מילחמה עם ישראל — האם ישראל היתה מעזה לתקוף את „היידיים שלך", הפלסטינים בדרום־לבנון ובביירות? כמובן שלא. וכאן הבגידה של סאדאת ומובארק, שהמשיך באותה מדיניות: כתוצאה ממדיניות זו התפנה כוח גדול של צבא ישראל כדי לתקוף את הפלסטינים ולהרוג מיספר גדול של אזרחים חפים־מפשע, להביא מוות על חיילים ישראליים, שלא לדבר על הפצועים הרבים מקרב האזרחים והחיילים.

ופה, מר אבנרי, קבור הכלב. עכשיו ההזדמנות שלך ושל כל האנשים שתמכו בקמפ־דייוויד לקום ולהכיר שטעיתם. אפילו קמפ־דייוויד כפול מאה לא יפתור את הבעיה העיקרית, הבעיה הפלסטינית. להיפך — כפי שראינו, הוא רק מרחיק את הפיתרון.

לגבי שינאת הערבים. לא נאמר ב„אל־איתיחאד" לא דבר ולא חצי דבר בנושא הזה. אבל לי ברור, כי מי שתומך במילחמות נגד הערבים, הוא לכל הפחות לא אוהב ערבים.

שאתה ציוני? טוב, זה לא פלא. כולם יודעים זאת, ואתה גם הצהרת זאת לפני, לא אחר אלא ערפאת.

לגבי ההסתה נגד ברית־המועצות: זו גם לא צריכה הוכחה: הדבר ידוע ומורגש ממאמריך ומהו־פעותיך, שבהם אינך מחמיץ הזדמנות לתקוף את

מניין יודע מר אבנרי שהנוכחים הינו אינטלקטואל"ים - מכך שלא מחאו לו כפיים?

ברית־המועצות. אך אינך מזכיר אפילו במילה אחת שארצות־הברית תומכת במדיניות הממשלה, שללא תמיכה זו לא היתה הממשלה עושה ככל העולה על רוחה.

לגבי הנקודה שמדברת על אבנרי כסוכן אמריקאי — גם זה לא נכון. לא נכתב ב„אל־איתיחאד" מישפט כזה. באשר לטענה שמר אבנרי תומך בהנצחת הכיבוש בגדה המערבית וברצועת עזה וגם בלבנון, שחלקה הופיע במאמר וחלקה פרי המצאתו של המתרגם: לגבי הגדה ורצועת־עזה הרי שאבנרי הצהיר לא אחת שהוא בעד הסכמי קמפ־דייוויד, המצדיקים את הכיבוש הישראלי בהם, נותנים לו גושפנקא תחת חסותה של האוטונומיה. אוטונומיה היא בוודאי לא מדינה עצמאית, היא ניתנת על־ידי מישטר מסויים לאוכלוסיה אחרת. אוכלוסיה זו רשאית לנהל את ענייניה האזרחיים אך לא הביטחוניים ולא הצבאיים. וזה בדיוק מה שמנסים לעשות בגין ושרון בגדה וברצועת־עזה, באמצעות פרופסור מילסון ועוזריו. זאת היא הנצחת הכיבוש הישראלי בשטחים אלה. זאת תוצאה ישירה של הסכמי קמפ־דייוויד, שמר אבנרי הסכים ועודנו מסכים להם עד היום הזה. לגבי לבנון, לא נאמר במאמר שאבנרי מזדהה עם כיבושה. זה תעלול והטעיה של ציבור קוראי „העולם הזה".

בהמשך מאמרך, מר אבנרי, אתה טוען כל מיני טענות, שהן לדעתי מעוותות.

ונתחיל במספר המשתתפים באסיפה בנצרת. מיספרם לא עלה על 250, אבנרי הכפיל אותו. אבל זה פרט שולי. יש חשובים ממנו לאין שיעור.

מאין ידע מר אבנרי שהנוכחים הם אינטלקטואלים? האם בגלל שהסכימו להאזין להרצאתו? או שמא חשב ששתיקתם ואי־מחיאת כפיים לו ולאחרים, כנהוג במקומות אחרים, הם סימן של אינטלקטואליות?

באשר להזמנתך לעצרת־העם, שנערכה ביוזמת רק"ח, לא ברור לי מדוע סירבת להופיע בה — היא לא נועדה לאנשי רק"ח בלבד. היא פתוחה לפני כל מי שמוכן למחות נגד המילחמה בלבנון, ולפני כל הקורא להפסקתה המיידית ולנסיגת הכוחות התוקפים מייד.

זה הזמן מר אבנרי, להפסיק לתקוף את רק"ח ואוהדיה, שמהווים כמחצית האלקטורלית של האוכלוסיה הערבית בישראל. כמו כן, זה הזמן להפסיק להתעלם ממנה ומהישגיה במערכה נגד מדיניות התוקפנות והדיכוי, הן בלבנון והן בגדה המערבית ועזה.

לאמר שאתה הישראלי הראשון שפגש ביאסר ערפאת זה לא מדוייק. הרי ישראלים אחרים נפגשו כבר עם ערפאת, כמו תופיק תובי וצ'רלי ביטון. מדוע כבודך מתעלם מהם? זו יכולה להיות אחת משתי סיבות אלו: או שאתה סבור כי הם אינם ישראלים, או שפשוט אינך דובר אמת.

זה גם הזמן להפסיק לתקוף את ברית־המועצות בכל הזדמנות, לולא ברית־המועצות, לא היו מחזיקים הפלסטינים מעמד בלבנון.

ולבסוף — זה לא הזמן למילחמה של אנשי השמאל והכוחות המתקדמים. כן, זה הזמן לשים את הדגש על המדיניות התוקפנית של הממשלה ושל העומדים מאחוריה: בגין, שרון, שמיר והמבצע איתן. ביחד נוכל להקים גוף שיהווה מישקל נגדי לניצים בישראל. הבה נלמד מהם להתלכד בשעה כה גורלית כמו עכשיו. זה הזמן. אף לא פעם אחת בתולדות הסיכסוך הערבי־ישראלי נולד מצב אידיאלי כזה. היום יש עימות בין שני הצדדים הישירים בסיכסוך במיזרח התיכון: ישראלים ופלסטינים. לא עוד מצרים, ירדנים, סורים, וגם לא לבנונים — אלא פלסטינים. זו הזדמנות בלתי־חוזרת, לכן בל נתקוף זה את זה, אלא נתלכד ונתאחד תחת סיסמה אחת: שלום ישראלי־פלסטיני, על בסיס של הכרה וכבוד הדדי בין העמים, שיוביל להקמת מדינה פלסטינית ליד מדינת ישראל, בגדה המערבית ורצועת־עזה. בלעדי מדינה זו לא יתקיים שלום במיזרח התיכון.

סמיר מג'לי, נצרת

מכתבים

איש השנה

קוראים מציעים:

בהירהור מעמיק, איש־השנה של ישראל צריך להיות דווקא הסופרמן הכלכלי שלנו, רבנו יעקב מרידור, בדיוק כך.

תראו לי מדינה נוספת שבה איש־מחדל שכזה נשאר איתן ובוטח על כיסאו. להמצאה החדשנית של מרידור כבר אין זכר בארצנו. הפירסום הכלל־עולמי של ההמצאה נדם זה מכבר. גם מצליחן



אל"מ גבע
נגד רצח בע"מ

זה היה צריך להיעלם מהנוף הפוליטי שלנו ולשחרר בכך מישרד ממשלתי שלא מוסיף לנו דבר, אך גורע מכיסנו סכומי־כסף אדירים. ואם הוא לא נעלם, אז תסלחו לי, מגיע לו להיות איש־השנה.

בחן בראונשטיין, עכו

איש־השנה צריך להיות פיליפ חביב, השליח האמריקאי למיזרח התיכון, אשר פעמיים גרם למשא־ומתן בין ישראל ואש"ף, ויתכן שזו המטרה האמיתית של שליחותו: להעמיק את הדיאלוג בין ישראל ובין העם הפלסטיני. חבל שצריך מילחמות לצורך זה.

צילה קון, תל־אביב

...רפאל איתן, הרמטכ"ל שהכין את הצבא, שלמרות כל מה שחושבים עוייבנו עשה מיבצע צבאי למופת, בלי מחדלים, בתנופה וב־מרץ.

שי גוזן, חיפה

איש־השנה של העולם הזה צריך להיות אלוף־מישנה אלי גבע, האיש שקרא תיגר על כל המערכת הממוסדת של רצח בע"מ, הקרויה גם ממשלת ישראל. יתכן שאילמלא גבע היתה ישראל פורצת לבירות המערבית — מאות חיילים ואלפי אזרחים היו נהרגים, ועל נחלי־הדם והשינאה במיזרח התיכון היה נוסף מבול של הרג, רצח ושינאת־עולם.

א"ג שיינמן, תל־אביב

● ● ●

על השחיטה

איזו תשובה תהיה למחנכים על שאלות התלמידים?

ובכן, בגין ועוזריו עשו זאת. הם קטלו אזרחים חפים־מפשע ב־אחת המדינות היפות שבעולם. ו־ראה זה פלא, העולם הנאור לא נקף אצבע מול ההרס הזה, והחריש. ארצות־הברית משחקת את התפקיד הכפול והמכוער בטרא־גדיה הזאת של רצח עם והרס מדינתו.

כשכתב ביאליק בשירו על ה־שחיטה „נקמת דם־ילד קטן עוד לא ברא השטן", האם התכוון אך ורק לדם יהודי? האם לאור ה־מעשים האלה, שבהם צפו ילדי ישראל בטלוויזיה ערב־ערב, אפשר גם לחנך אותם?

וראה זה פלא — מחנכי ישראל לא השמיעו את קולם נגד הטבח הברבארי שביצעו יהודים, רחמנים בני רחמנים, איך תתייצבו בראשית שנת־הלימודים מול תלמידיכם? למה תחנכו אותם? ואיך תגיבו על שאלות של תלמידים ביחס למילחמה מקוללת זאת?

מאשה פורמן, רמת־גן

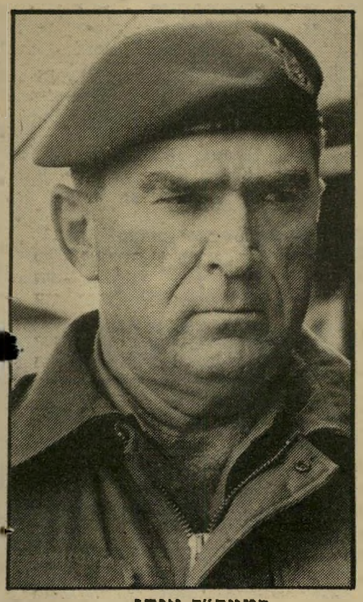
● ● ●

לעג לצופים

הקורא מחווה דעתו על שידורי הטלוויזיה הישראלית.

איני רואה את תפקידה של הטלוויזיה לחנך את הציבור. כמשיר אשר שייך לחברה דמוקרטית, אמורות התוכניות לפנות לכל הציבור ולטעמיו השונים.

מכאן נובעת הטעות של מתכנני



רמטכ"ל איתן
בלי מחדלים

התוכניות, אשר חושבים שלהם המונופול על האינטליגנציה של הציבור, וכך באמת נראה פרצופה של הטלוויזיה. היא נשלטת על־ידי מותחנים, שהם בפירוש לעג לצופים — ואם כבר מותחנים, אז מדוע אינם מביאים מותחנים מהסוג הטוב, ואותם דווקא מורידים ב־מהירות מהמסך?

האם זהו פשע להיות אדם תרבותי? יש כאלה שחושבים שזהו אכן פשע, ולראיה — מיספר השידורים מעשירי המידע, שאפשר לספרם על אצבעות יד אחת.

אני אוהב מוסיקה קלאסית. האם אני צריך לחכות כמה שבועות בכל פעם, עד שאזכה לחווייה של שעה אחת בטלוויזיה?

אם הציבור הרחב לא מתקומם בעניין זה, מורה הדבר על עובדה מעציבה מאוד. איני רואה כל סיבה לשלם את אגרת הטלוויזיה שהיא כה גבוהה. אני מקווה שגם אחרים ינקטו צעדים יותר יעילים כדי שהמצב ישתנה.

עודד פרי, ירושלים

● ● ●

FABERGÉ

עוד מוצר איכות מבית פברז'ה
החברה שנתנה לכם את "ברוט"

טורבו

אפטר שייב בעל ריח גברי אמיתי.
טורבו - אפטר שייב, דיאודורנט
ומי קולון מבית פברז'ה
להשיג בחנויות המובחרות
ובשקם.

מבצע מיוחד לחג
במחירי חודש יוני



אשל קוסמטיקס בע"מ - נציג בלעדי של פברג'ה בישראל

DESAPARECIDOS

בתו של הקורא נעלמה ב־ארגנטינה ועיקבותיה נעל־מו, והוא מחפש אנשים בעלי גורל דומה.

לאחרונה התארגנה קבוצה של עולים חדשים, בני מישפחותיהם של ה„דספרסידוס" (נעדרים) — צעירים יהודים אשר נחטפו על־ידי כוחות־הביטחון של הכת ה־צבאית בארגנטינה בשנים 1976—1978 — בוועדה שמטרתה לרכז את המידע ואת הבקשות לבירור גורלם של בניהם, בעליהן ואחיהם, בקשות שתופנינה לכל הגורמים המוכנים להטות שכם ולעזור.

הוריהם, נשותיהם ואחיהם של ה„דספרסידוס" מוזמנים להתקשר למרכז הוועדה, לואיס חיימוביץ, לת"ד 2100, רחובות.

לואיס חיימוביץ,
רחובות

● ● ●

סוציאל־אקטיביזם

תגובה למכתבו של פרו־פסור ישראל שחק, אשר טען כי יש קיבוצניקים ה־מאגפים את הימין מימינו („העולם הזה" 2340).

צריך להבהיר לפרופסור שחק כי אקטיביזם ביטחוני היה מנת חלקם של המתיישבים בקיבוצים עוד מלפני קום המדינה, וגם בת־קופה שאחרי זה, ואין לו מאום עם ימניות. הצמידות הזאת שימושה הוא להכפיש את הקיבוצים הדוגלים באקטיביזם ביטחוני, בשיטות ש־אינן נכונות.

ואולם צעירים שאינם מכירים את העובדות, מקבלים אותן מפי ה־פרופסור שחק והעיתון כאילו הן א־מיתות. הסוציאליזם האמיתי היה תמיד לוחם על צידקתו, בכל מ־קום בהיסטוריה, כאשר היה נאמן לערכיו ולמסורתו — וכוחו הסוציא־ליזם הקיבוצי, הלוחם על עקרונו־תיו וערכיו המעמדיים והלאומיים, לא פחות מכל סוציאליזם אחר בכל קצוות תבל.

אנשים שונים בעולם ובישראל מצרפים לעצמם את השמאל ו־שמאלניות בלי שיהיה לדעתם ו־להשקפותיהם ולאורח חייהם מאומה עם סוציאליזם. הם מטיפים לאלה שעיקר חייהם הם סוציאליסטיים, ומאשימים אותם בלאומנות ימנית חסרת כל בסיס ושחר.

אקטיביזם ביטחוני אינו מצדיק כל שיטה וכל מחיר. יש לברור את השיטות ולהקפיד במילוי יעדים ביטחוניים, ויש לגנות חריגים אם ישנם, בבהירות ובקול רם. אקטיבי־זם ביטחוני אינו השקפת־עולם ו־אורח־חיים ימני.

עמי יבנה,
עין־חרוד מאוחד

● ● ●

אין שיפוצים

תגובה על מיכתבה של סמדר הלפרין, שעברת ני־תוח של השתלת סיליקון בחזה („העולם הזה" 2346)

אחת סמדר הלפרין, שיש לה

(המשך בעמוד 26)

למנצח על השישית

אל תנצח על
המילחמה הזאת,
השישית

כי בפעם הבאה
תהיה מילחמת־שמיטה
ונצח על הגיתית.

זמיר בן־דויד, נהריה

אם אתם אוהבים ריהוט עתיק
יש לך מקום מהימן וחדש!

המחסן

ריהוט עתיק וחפצי אמנות



אלפי פריטים נדירים
לרגל הפתיחה
מחירים מיוחדים

הרצליה פתוח אזור התעשיה
בית מרכזים קומה א'

שעות הפתיחה: א'-ה' 10.00-18.00, יום ו' 10.00-14.00

קול המפרסם

הזמן כבר עכשיו נוקום
למודעות בגליון

ראש השנה

המוגדל והחגיגי של

העולם הזה

שיצא לאור ב־15. 9. 82

נפלנו על הראש

במרכז העתון תמצאי עלון מהודר של חמי טבריה הצעירה — הוא הפוך בכדי להסב את תשומת ליבך: קראי אותו בהנאה ושמרי עליו היטב עד הביקור הקרוב בחמי טבריה — תלושי ההנחה המצורפים אליו שווים כסף רב.

איך אמרנו? תוך שעתיים תרגישי בשמיים!

חמי טבריה הצעירה

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

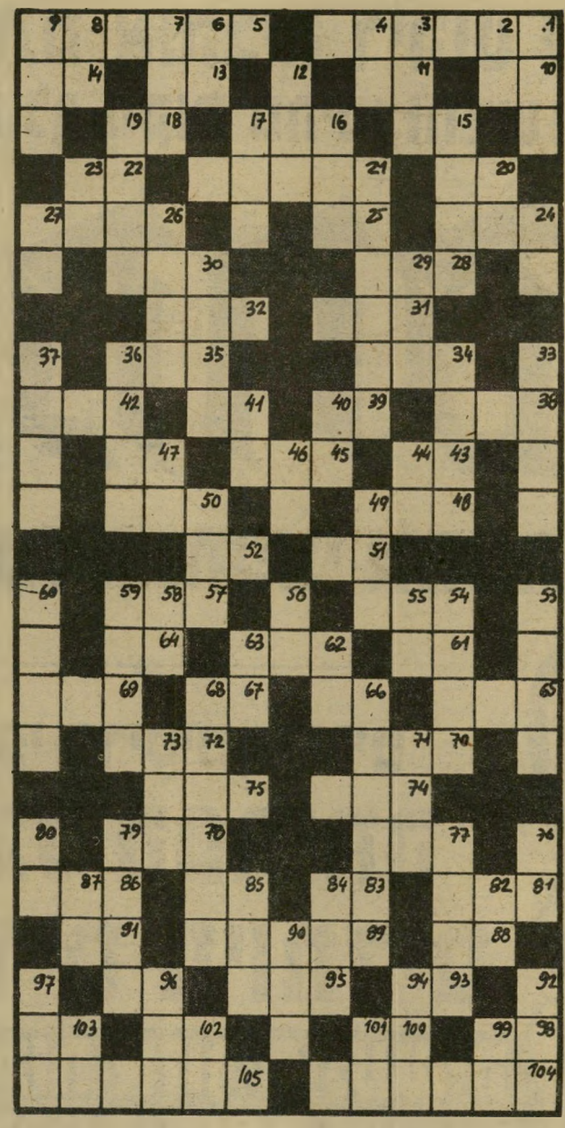
- שורות ת.ד
- ללא חשלום
- מכבדים
- כרטיסי אשראי

פרסום אידיאל
תבן נבירול 5
טל: 227117

תן
טרמפ
לחייל

תשבץ העולם הזה 2348

מאת אביגיל ינאי



מאוזן:

1) אבן ירוקה ויקרה; 5) אילן נוי ארץ־ישראלי; 10) קליפת הענבים; 11) רוח רעה; 13) פועל רע בכוונה; 14) מדור; 15) נרתיק איבר המין של האשה; 16) מכשיר במכונית; 18) מחבר „רומי וירוש־לים"; 20) ניצב, עמד — בצורה פיוטית; 21) פשתן האדמה; 22) זורם; 24) ההר ש־היה סוף הדרך; 25) חומר מט־הר; 26) פרח בר ממש' ה־מצליבים ופרחיו צהובים; 28) זוך; 30) העובר לפני התי־בה; 31) עיר ישראלית עתי־קה; 32) הורו במפורש; 34) מכשיר כתישה; 35) קרש או עפר משופעים; 38) אורה; 39) קיר של נוזלים; 41) הרס! טול; 42) עמק; 43) חג לצאן; 45) עץ יער הגדל בר בארצות הים התיכון; 47) שטף מים; 48) מעוברת; 50) נתת, חתי־כה; 51) אלוהים; 52) דמות בלתי ברורה; 54) אחד מחב־רי הכנסת מספסלי השמאל (ש"מ); 57) שווי, חשיבות; 61) לעצמי; 62) בטן; 64) שמועה; 65) מזער; 66) יללה; 67) תרופה; 69) בד; 70) מין כרוב; 72) חומר גמיש; 74) חרקים למיניהם; 75) זעזוע; 77) קיום מתמיד; 78) חוד; 81) עולם; 83) סופו של תע־נוג; 85) מילת זירוז; 86) סלע איתן; 88) ציון בדרך; 91) מסמר; 93) אביון; 95) יחיד; 96) אציל; 98) סימון; 100) מילת שאלה; 102) תופעה קבועה ובלתי משתנה בטבע. בחיים וכו'; 103) אבי הגזע האפריקני; 104) פרובינציה 3, 3); 105) עיר בלבנון.

מאונך:

1) תם, נעלם; 2) דפנות הפעמון; 3) מלכודת; 4) מזל; 6) מש; 7) תנועה באמנות וב־ספרות; 8) קבוצת אנשים מאוחדת בדבר־מה; 9) שם לוואי המציין דרגה מסויימת; 12) הוד; 15) כלי נשיפה ב־תזמורת — נקרא גם בסון; 16) מילה מקראית נרדפת ל־„מזל"; 17) שאינו בשל; 19) תקופה — מונח ידוע לשמצה במלחמת המחתרות; 20) בעל חיים בעל־ביתי; 21) בד עבה שאין המים חודרים בעדו; 23) מסבאה; 24) תבשיל באמצע בישולו; 26) צמח ריחני המש־מש גם לרפואה; 27) תבלין ריחני למשקאות; 29) מגדולי הפילוסופים הגרמניים; 30) הי־תול; 33) אבנט; 34) כיסופים; 36) שילוח; 37) הוכחה; 40) בהשאלה — יסוד החיים; 41) בין חמש לשבע; 44) נכרי; 46) מטבע זר בארצנו; 47) קיבוץ בדרום; 49) מידה קדו־מה לנוזלים; 50) קיבל אל קרבו; 53) שדה אבטיחים; 54) מכשיר לדיג דגים גדולים; 55) בקשה; 56) את לחפירה; 58) בסולם התווים; 59) ראוי, הגון; 60) הגיוני; 62) משום ש.... 63) עש; 66) התאמ־נות; 68) ניצוץ אור מחוף מב־טחים; 71) פגע; 73) תרשים; 76) עוף לילי; 77) לא מצוי; 79) עשייה; 80) סוג בהמה; 82) מערבי; 84) פפירוס; 85) נדודים; 87) אות חבור; 90) דחה; 92) פתאום; 94) שרת; 96) שירות קנטינות צבאי; 97) עונה; 99) מילת קינה; 101) מזכרת; 102) טבעת ברזל; 103) חס ושלום.

מכתבים

(המשך מעמוד 25)

כל סיבה שבעולם להתבייש בדבר־ריה ובצורתה, מצאה לנכון לבשר לקוראי העולם הזה על ניתוח מסו־יים שבוצע בגופה.

היא הואילה לשרבב את שמי בדברי־ההבל שלה, ולכן עלי לו־מר ברורות: מעולם לא עברתי ניתוח כזה, כפי שהיא עברה. אני מסתפקת בהחלט במה שסיפק לי הטבע, ואיני זקוקה לתוספות ול־שיפוצים. על־פי צורתה הנוכחית



קוראה רוזנבלום
בלי תוספות ושיפוצים

של הגברת הלפרין, נראה שהרופא שלה מוצלח הרבה יותר ביחסי־ציבור מאשר בסכין־המנתחים.

פנינה רוזנבלום, תל־אביב

● ● ●

שבת דחה פיקוח נפש

חשבון המילחמה, אגודת־ישראל והשבת.

אין ספק שמילחמת החיסול בלב־נון אינה עולה בקנה אחד עם עקרונותיה של היהדות החרדית. בוודאי שכך, לגבי המהלכים האח־רונים במילחמה, כאשר הסדר מדי־ני כבר נראה באופק.

ברור גם, שלוא ניצמדה אגו־דת־ישראל לעקרונות היהדות היו לפחות חלק ממהלכי המילחמה גר־אים אחרת.

אולם מאגודת־ישראל לא שמענו אפילו מילת ביקורת אחת. תמורת השבתת אל־על בשבתות מוכנה אגודת־ישראל להקריב חייהם של מאות ישראלים ואלפי — או עש־רות אלפי־לבנונים ופלסטינים.

וכך הופכים חיינו חלק מהסכם קואליציוני. אנו משלמים בחיינו כדי שאל־על לא תטוס בשבת.

ועל כך נאמר: עם חרדים כאלה, מי צריך אוייבים?

גדי שפר, תל־אביב

● ● ●

שיעור בחופש העיתונות

ממשלת ישראל מלמדת גם את העולם שיעור בחופש־העיתונות.

אחרי שבמשך חמש שנות הלי־כוד השליטה ממשלת ישראל עי־תונות חופשית במדינה, ואחרי ש־טיפחה חופש־דיבור ואינפורמציה חופשית ביתר אמצעי־התיקשורת, מוצאת הממשלה לנכון לחנך את העולם החופשי, ולהעניק לו שיעור בחופש־העיתונות, ומדוע.

כלי־התיקשורת העולמיים אשמים בכך שהביאו מדי יום סצינות של הרס וחורבן מערי לבנון המופצ־צות, ועל־ידי כך יצרו רגשות אנטי־ישראליים חזקים בקרב הצופים, ה־קוראים והמאזינים. בכך הם ליבו את האנטי־שמיות בעולם, ועל ה־כתבים הצרפתיים שדיווחו מבני־רות, למשל, הוטלה האחריות לפי־גוע בפארים.

אכן, אלה המורים. להלן כמה דו־גמות, מהקונצפציה של הליכוד על חופש־העיתונות.

● **חופש הסיקור.** כמו לכל דבר, יש גבול גם לחופש־הסיקור. לא כל דבר מותר לסקר. למשל: סגירת כפרי הדרוזים בגולן לעי־תונאים, ההגבלות על סיקור עיתו־נאי בעת פינוי ימית, ומניעת כניסת עיתונאים ללבנון בראשית המיל־חמה.

● **צנזורה וצנזורה עצ־מית.** למשל ההוראה שניתנה ל־טלויזיה הישראלית שלא לראיין אישים בגדה המערבית שתומכים באש"ף. כך גם קוראת הממשלה לכל אמצעי התיקשורת בעולם ל־הימנע מלראיין את תומכי אש"ף ונציגיו בכל מקום בעולם. כאשר ריאיינה רשת הטלויזיה אי־בי־סי את ערפאת, ונעזרה בשירותי ה־לויין הישראליים, נמנע ממנה אחר־כך להעביר כתבות מלבנון באמצעות שירותי הלוויין.

● **הקשר בין פוליטיקה וחופש־העיתונות.** הקו הריש־מי של הממשלה הוא הקו האוב־ייקטיבי, שיש להעביר הכל לידיעת העולם. ומכיוון שכך, צריך ליזום הזמנתם של עיתונאים וכתבים מחו"ל על־חשבון המדינה, לתדרך אותם היטב, לארגן להם סיורים מודרכים, ומי שידיעותיו אינן „אוב־ייקטיוויות" כנדרש, אינו מתאים לתפקידו. זאת צריך ללמוד מתחנת־השידור הצבאית, שממנה סולק עובד שחתם על עצומה נגד המיל־חמה. דוגמה זו צריך ליישם גם

(המשך בעמוד 28)



המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים בספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* מגנת נלות *
• מחירים עממיים • שרות מעולה •
תל־אביב יורדת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת־גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"

העסק הנבחר 1982

שלם ב„דיינרס"
וקח את הכסף!

כל הכסף שאתה רואה בתיק -
שלך. איך? נחש כמה כסף יש בתיק ותזכה
בתיק ובכסף!



תמונת התיק עם הכסף
מוצגת החל מ־1.9.82 בכ־3,000
בתי עסק ברחבי הארץ, המכבדים
את כרטיס האשראי של „דיינרס". התבונן
היטב בתמונה, נחש את סכום הכסף ורשום
אותו בשובר „דיינרס" שעליו אתה חותם. אם
נחשת נכון תזכה בכל הכסף - וכמובן בתיק.

רוצה רמז? בתיק יש למעלה מ־100,000 שקל
בשטרות (ללא אגורות). ככל שתרבה לשלם
ב„דיינרס" ולנחש, גדלים סיכוייך לזכות*.

הפעם, יותר מתמיד, תענוג לשלם ב„דיינרס".

*אם כמה לקוחות ינחשו נכונה את הסכום,
יתחלק הכסף ביניהם שווה בשווה.
אם אף לקוח לא ינחש את הסכום
המדוייק, יזכה בו המנחש הקרוב ביותר.
המבצע יסתיים ב-31.10.82. לאחר שירוכזו
כל השוברים שהשתתפו במבצע,
ייפתח התיק בנוכחות רואה חשבון
החברה ונציגי משרד הפרסום.
יאותר הזוכה בהתאם לתקנון
המבצע שניתן לראותו
במשרדי דיינרס קלוב.

ההשתתפות אסורה על עובדי
„דיינרס", משרד עורכי־הדין,
משרד רו"ח ומשרד הפרסום

תענוג לשלם
ב„דיינרס"

מכתבים

(המשך מעמוד 26)

ביתר תחנות־הרדיו ברחבי העולם.

● **הקשר בין הסברה וכין חופש־הביטוי.** נזק עצום נגרם לישראל מן הדיווחים על עשרות האזרחים שנהרגו מדי יום בביי־רות. כמובן שמי שאחראי לכך הם העיתונאים וצלמי הטלוויזיה הזרים, וכן עורכי־העיתונים ועורכי־החד־שות בחו"ל, שאינם יודעים עיתו־נות חופשית מהי. אך מכיוון שיש להניח כי גם להבא תתגייס העיתו־נות העולמית נגדנו, אולי כדאי להימנע במילחמה הבאה מפגיעה מאסיבית באזרחים?

איתן אלטמן, חיפה

● ● ●

גזע עליון

הקוראה מוחה על דבריו המדהימים של רם מואב

כי „הרמה המוסרית שלנו נמוכה ולכן יצר האדם רע מנעוריו." („העולם הזה" 2343).

מי לדעתו קובע מהי הנורמה ל־מוסריות? רם מואב, אורי אבנרי, הרבנות הראשית, ראש־הממשלה, האפיפיור? יש לי הרושם כי הגנ־טיקה „עלתה לראשו" של מר מואב והוא לא טרח להתעמק בצד המו־סרי של התיאוריה שלו. צדקה שרית ישי כאשר אמרה שזו תו־רה נאצית, וההשוואה שהוא ערך עם הרכבות שהובילו לאושוויץ היתה, מבחינה אינלקטואלית, בל־תי־הוגנת. הנאצים גם בנו אוטוס־טראדות, האזינו למוסיקה ושתו יין...

מוסר נקבע על־ידי החברה ולא הגנטיקה. אפילו היה אידי אמין מפרה את כל נשות אוגנדה, לא היו יוצאי־חלציו בהכרח כמוהו, בעוד שבנו של פאפא דוק בהאי־טי דווקא די דומה לאביו מבחינת המוסר החברתי של שילטונו. בנו של ח"כ משה ארנס, עד כמה ש־שמעתי, לא ירש גנים של ליכוד מאבא.

גם יצר האדם, מר מואב, אינו רע מנעוריו. אחרת לשם מה אנו טורחים בחינוך ילדים החזרת פוש־עים למוטב (איך זה שאין לנו יו־תר פושעים?). צר לי, מר מואב, שלא ישאר לך זמן להתעמק בכך, אך בכל הכנות: נדמה לי שמוטב היה שתתעניין בשאלה הלא־מדעית של תולדות המוסר וכיצד הוא מש־קף את ערכיה של חברה מסויי־מת בזמן היסטורי מסויים. אחרת אתה עלול, כפי שהבינותי מה־כתבה, לייצר לנו עוד מוקש לא־מוסרי, בצורת ספר נוסף המטיף ליצירת גזע עליון.

רות שרטון, גלסגו

● ● ●

מישוואות דיפרנציאליות

קריית־שמונה זה כמו דרז־דו.

ביירות היא ברלין.

יאסר ערפאת הוא היטלר.

הגברת תאצ'ר מזכירה את מיטריית צ'מברליין.

מיטראן רוצח.

קדומי הוא גבלס של שנות ה־80'.

מנחם בגין הוא וינסטון צ'רצ'יל היהודי.

אריק שרון הוא גריבלדי של לבנון.

מרידור הוא התגלמותה א־גברית של הנרייטה סאלד.

רפול הוא דמות מהמיתו־לוגיה היוונית (אריאנדה טוו־תה חוט כדי לצאת מן ה־לבירינט. הוא יפרום חוט כדי לצאת מן הפלונטר.)

גאולה כהן היא לה־פאס־יונרה של המיזרח התיכון.

ח"כ רייסר הוא ז'אן דארק של דורנו.

אם אלה הנתונים, אז מי אנחנו? אנחנו עם־הספר ש־יצא מהלם, והגיע למערת עלי־באבא.

צבי גנדלסמן, רמת־השרון

כחול־לבן

למה לא לפרגן?

היי חבר"ה, מה הולך פה? אפשר לחשוב שכל הדוגמניות שהופיעו בכתבה על המצליחניות באמריקה לבושות בבגדים של מעצבים אמ־ריקאים. הן הופיעו, כולן ביחד וכל אחת לחוד, בדגמיה הבלע־דיים והיפהפיים של מעצבת האופ־נה מס' 1 בארץ, דורין פרנקפורט — אז למה לא לפרגן? למה לא לציין, שלמרות שהדוגמניות שוא־פות להצליח בחו"ל, הן לובשות כחול־לבן?

לאה בן־יעקב, ירושלים.

דאלאס מייד!

זוהר לביא צודק! למה לקחו לנו את דאלאס? איפה גולדה ואיפה ג'יי־אר יואינג?

מה זה פה: במקום ללמד אותנו שיעור בתולדות החברה האמריקאית, החליטו ללמד או־תנו שיעור בהיסטוריה של עם ישראל, המוצגת בטלוויזיה ה־ישראלית כמו שיעור לאינפנ־טילים?

החזירו לנו את דאלאס! החזירו לנו את ג'יי־אר, פאמלה, סו־אלן, מיס אלי וג'וק. אפילו את בובי הסמבל אני מוכנה לקבל.

זוהר לביא — כל הכבוד! אני איתך! ועם היה לי כסף, הייתי תורמת לך.

אריאלה ניב, הרצליה פיתוח

„שלום המדינה"

לדעתי, נוכח הצלחתו המרשימה של מיבצע „שלום הגליל", על שר־הפנים הממונה על המילחמה בפשיעה, להתחיל מייד במיבצע „שלום מדינה" לביעור קיני הפשע בארץ.

אני משוכנע כי בידי המשטרה קיים מידע ברור לגבי ריכוזי העבריינים בישראל. על־ידי תקיפה משולבת של שוטרים חמושים בתמיכת ארטילריה, שריון ומטוסים, ניתן להשמיד, לאבד, ולכתוש אחת ולתמיד את ריכוזי הפשע בארץ. כמובן, עלולים עקב הרעשת ארטילריה על ריכוזי העבריינים (שהינם, כידוע, חיות המהלכות על שניים) ליפול גם אי־אלה קורבנות חפים־מפשע, אך על כך הי־תי משיב בציטוט מפיו של ראש־ממשלתנו: „איש לא אמר למישטרה לירות על אזרחים או על ילדים דווקא." ומלבד זאת — אזרחים וילדים המתגוררים בשכנות למוקדי־הפשע, לוקחים את הסיכון על עצמם.

ובעזרת השם תהיה ארץ אבותינו אור־לגויים וטהורה מפורעי־חוק — ותשקוט הארץ 40 שנה.

אילן אורון, תל־אביב



וליאמס אופרס לדרים, וליאמס עוגן הגאות

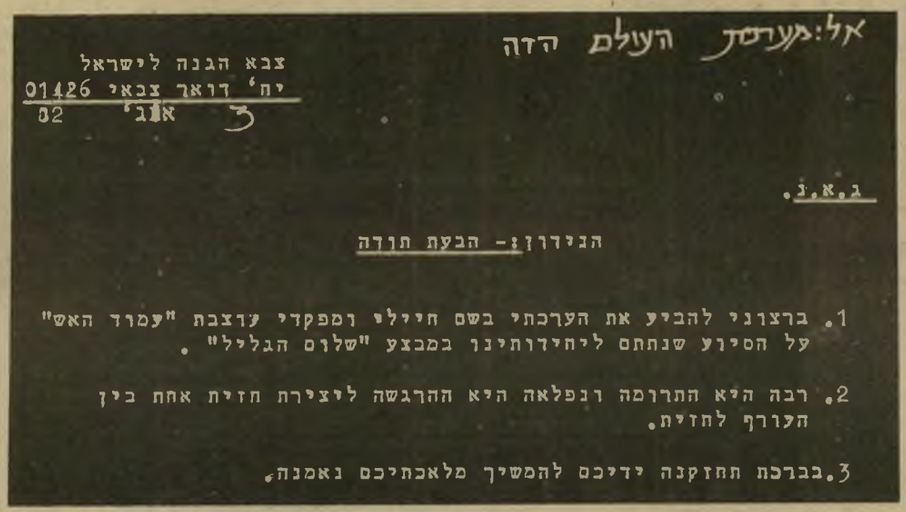
קצף גילוח וליאמס עכשיו במחיר

74 ש' ~~100~~

ובאותו מחיר אפשר להשיג גם קצף וליאמס לזיפים קשים

BARBE DIFFICILE

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ המפיצים חב' נורית בע"מ



קמרה אובסקורה
לימודי צילום

לימודי בוקר, אחה"צ וערב בכל הרמות
מסגרת לימודים גמישה
הסדר מיוחד לחברי קיבוצים
תחילת שנה"ל אוק' 82

תל אביב
ביאליק 23, 03-658677

ירושלים
בצלאל 6, 02-233502

חיפה
הנביאים 13, 04-662773

ההרשמה בימים אלה

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

ועתה

שמפו רויאל

ענק!

באריזה חסכונית של 500 מ"ל

לשיער בריא, רענן ובעל ברק טבעי
להרגשה טובה באמת - "שמפו רויאל".
לבחירתך "שמפו רויאל" ענק
ב-3 סוגים שונים:
כחול - לשיער שמן
אדום - נגד קשקשים
ירוק - לשיער יבש

עץ הזית





מרים בנימיני

מזל החודש: בתולה

לילדים בני מזל בתולה יש אופי מיוחד

הורים שזכו בילד בן מזל בתולה יכולים להעיד שזה אחד מהמזלות הנוחים ביותר. כבר בבית־החולים אפשר להבחין בתופעה מעניינת: בתקופה שהשמש בבתולה, חדר־התינוקות יותר שקט. לא שאין בכי־תינוקות, אלא הם תובעניות, הצעקנות והרעש נמוכים יותר, והטונים הופכים להיות חלשים יותר.

ילד בתולה הוא נוח ומיזגו נעים, טוב־לב וותרנות מאפיינים אותו מהתחלה. הוא עירני, בעל תפיסה מהירה ויכולת אבחנה דקה. בן בתולה הקטן הוא אכן נוח, אך אל לנו לשכוח שהוא משתייך לאחר מהמזלות הכפולים כך שזהו בהחלט צד אחד של המטבע. הצד השני מגלה ילד שנהנה להתגרות מעט בהורים, ולנסות עד כמה שאפשר להעמיד במיבחן את העצבים של בני־המישפחה. לזכותו ייאמר, שאינו מעוניין לגרום סבל לאיש, וכשהוא מרגיז, מעצבן ומנדנד, הוא תופס את עצמו ברגע האחרון ומפסיק. לאחר מכן, יתכן שיסבול מריגשי־אשם. הורים של ילד כזה צריכים לדאוג לכך שילדם לא ירבה בהאשמות ובביקורת נגד עצמו, מכיוון כי אינו אוהב להתבלט ומעדיף לשבת בצד, ובשעת הצורך לסייע „מאחרי הקלעים".

הוא, כאחיו הגדולים בני־בתולה, תמיד ביקורתי. אין דבר שייעלם מנגד עיניו, הוא יעורר את תשומת־לב ידידיו לכל תופעה מגוחכת הקשורה במורה או בבית־הספר. גם בבית־ההורים לא יטמון את ידו בצלחת, והערותיו הרבות ייהפכו להיות כעין מוסיקת רקע לבני־המישפחה.

הילד הקטן, שעדיין אינו יודע קרוא, זקוק לסיפורים. הוא מוכן להקשיב לאותו הסיפור אלף פעם, אך בתנאי שיוקרא לו בדיוק, ובצורה זהה לפעמים הקודמות. אסור להשמיט מילים או לשנות את הטון. כל שינוי קטן מקפיץ אותו ממקומו. הוא לא ישכח לסבתא שהעזה לשנות את סוף הסיפור, כשכבר נמאס לה להקריא שוב־ושוב את אותו הסיפור. הוא יזכיר את המיקרה ויספר זאת לכולם, עד שיחנך גם אותם ל„תהנהגות מתוקנת".

כשהוא לומד לקרוא מתגלה לו עולם חדש, וזה אהוב עליו ביותר. מעתה ירבה לקרוא וייהנה במיוחד מאנציקלופדיות למיניהן. הבתולה אוהב ללקט ידע ולהעמיק בכל שטח שבו הוא מתעניין. בשלב מאוחר יותר הוא עצמו יראה כישרון־כתיבה, ואת זה יש לעודד. כבר בגיל צעיר אפשר להבחין בנטייתו למחקר ולמדע, רבים מבני המזל הופכים לאנשי־מדע עם התבגרותם.

הידיים של ילד בתולה הן מה שנקרא „ידי זהב". לכל מלאכה הם מוכשרים, הכושר הטכני המעולה בולט מגיל צעיר. הוא נהנה לפרק ולהרכיב את השעון, הרדיו או אפילו לעזור לאבא בתיקון המכונית. הבנות הקטנות עוזרות בסידור וניקוי הבית, אך לא מזניחות את הופעתן. הן מתלבשות בסיגנון מיוחד ושונות בגדים מרושלים. תילבושתן והופעתן מייצגות מקוריות.

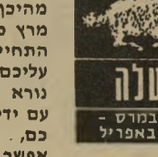
ההתנהגות המרוחקת של בן המזל עלולה להטעות את ההורים. לעתים נראה שהבתולה הקטן אינו רוצה שיתקרבו אליו, ומעדיף שיעזבוהו לנפשו. זה לא נכון — הוא זקוק להמון אהבה, תשומת־לב, חיבוקים, ליטופים ונשיקות. אפילו אם יעשה את עצמו מוטרד ומעוצבן, כשמתעוררת בעיה בבית, כדאי להתייעץ עימו, כושר־הניתוח והשכל־הישר שבהם ניחן, יעזרו לו למצוא אחת ושתיים פיתרון קל ונוח.

כשמצויים עוד אחים ואחיות, יש לדאוג לכך שהוא לא יקופח, מכיוון שלפעמים הוא כלל לא מרגיש שחלקו קטן משל אחרים. רק בגיל מאוחר יותר הוא ייזכר בכך ויתמרמר, וישתייך לאלה הנקראים „הטיפוס הפסימי של מזל בתולה".

מי שמכיר את הילדים המטפלים בחיות חולות ומחפשים להם בית, לא צריך לשאול לאיזה מזל הם משתייכים — הבתולה אוהב לדאוג לזולת. בעודו ילד הוא דואג לחיות, מאוחר יותר הוא ממיר דאגה זו בדאגה אחרת, והופך להיות רופא או בעל מיקצוע אחר, העוזר לאנשים בבעיותיהם.



כבר בגיל צעיר מתגלים אצל הילד כישרון החיקוי והמישחק. איש לא יכול להישאר אדיש לחוש־ההומור שלו



שלה

21 במרס – 20 באפריל

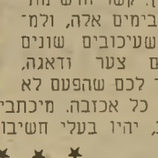
אחרי שביליתם ונהניתם מחופשות, אתם מוצאים עצמכם שוב בתוך המיסגרות הקבועות והמוכרות. מצב־הרוח די כבד, וברגע זה איננו יודעים מהיכן לגייס את המרץ כדי לבצע את התחייבויות המוטלות עליכם: אך השד איננו נורא כל־כך. פגישות עם ידידים ישמחו אתכם, ויתברר שעדיין אפשר להמשיך לבלות. המצב הבריאותי אינו טוב כרגיל, ויהיה עליכם למצוא זמן כדי לנוח ולהתאושש.

* * *

לאט־לאט חוזרים שוב למסלול. עומס־עבודה מוטל על כתפיכם, אולם אתם מבצעים זאת ברצון. בשטח הרומנטי המצב מעודד, בני המין השני מעוניינים בקירבתכם — זה הזמן להרים את הראש ולהרגיש יותר ביטחון. קשר חדש מתפתח בימים אלה, ולמרות שעיכובים שונים גורמים צער ודאגה, יתברר לכם שהפעם לא צפויה כל אכזבה. מיכתבים מחו"ל שיגיעו בקרוב, יהיו בעלי חשיבות רבה עבורכם.

* * *

תפקיד חדש מוטל עליכם בימים אלה. עליכם להתרגל לדרך חיים שונה מזו המוכרת, וזה מביא למתח וחשש. תוכלו לשפר את מצבכם, אם תכתיבו את התנאים ותעמדו על כך שהם אכן יתבצעו. אורחים מחו"ל עומדים להגיע בקרוב, ושוב תצטרכו להיות צמודים לבית. הזמנה למסיבה תוסיף מצב־רוח טוב, זה יהיה אירוע חברתי חשוב. היכרויות חדשות ישנו את הנוף המוכר והמשעמם.



תאומים

21 במאי – 20 ביוני



סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

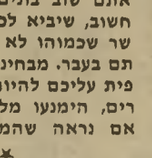
נסיעה שקשורה לעניינים כספיים עשויה להתבצע השבוע. יש להקפיד על המכתבים שיהיו חתומים כחוק, כדי לא להסתבך מאוחר יותר. נסו להימנע מבקשת הלוואה בימים ד' וה' השבוע. בהמשכו, אפשר יהיה לחשוב על תוכניות חדשות — אלה קשורות בעיקר בארצות אחרות. במקום העבודה יש לפקוח את העיניים ולשים לב לאנשים העובדים איתכם. בתקופה הקרובה תתקדמו בצורה משביעת רצון.

* * *

אריות עומדים לפני שינויים חשובים, התוכניות הקודמות אינן מתאימות לתקופה הנוכחית, יתכן שיהיה עליכם לחשוב על דרך חדשה. בשטח הרומנטי המצב משביע־רצון. בפעם הראשונה אחרי שנים אתם שוב בונים קשר חשוב, שיביא לכם אושר שכמוהו לא היכרתם בעבר. מבחינה כספית עליכם להיות זהירים, הימנעו מלבזבז את כספכם — גם אם נראה שהמצב מאפשר זאת כרגע.

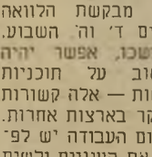
* * *

בקרוב תהיינה הזדמנויות חדשות בתחום הקאריירה, יהיה עליכם לשקול את ההצעות בזהירות רבה, ולא להיתפס לביטחון עצמי מופרז. מבחינה כספית אפשר כבר להבחין בשיפור, ובעוד זמן־מה המצב יאפשר לכם לפתוח בתוכניות מרחיקות־לכת. דפוסי־מחשבה חדשים יביאו לגישה שונה. בקרוב תהיה אפשרות לפתוח בידידות חדשה, כדאי להתכונן לכמה מוזרויות בלתי־רגילות. הימנעו מלמתוח ביקורת.



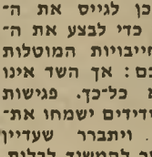
בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר



אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט



שור

21 באפריל – 20 במאי

טלה

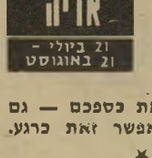
21 במרס – 20 באפריל

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר



קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

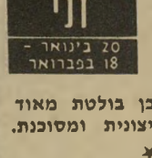


עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

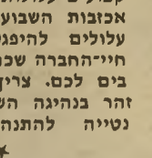
זלי

20 בינואר – 18 בפברואר



דגים

19 בפברואר – 20 במרס



גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר



מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר



לימודים חדשים יעסיקו אתכם בימים אלה, הרגשה טובה מלווה אתכם בעניין זה. טלפון מחו"ל יביא למחשבות על נסיעה ו־אולי אפילו לשינוי תוכניות קיימות. התחייבויות חשובות שעליכם למלא גורמות לעיכובים מעצבנים, אין כל דרך אלא להשלים עם כך. באירוע חגיגי שאליו תוזמנו השבוע, אתם עשויים לפגוש באנשים שאינם מוכרים. קשר חדש, מעניין ומרגש עומד להתחיל בקרוב.

* * *

קשיים מישפחתיים מביאים אתכם למתח ולעצבנות, אתם מרגישים צורך לבצע שינויים אך לא מומלץ לעשות דבר בכיוון זה כעת — תוך כמה שבועות תוכלו לקבל את המצב ולהשלים עימו. בקשרים מחייבים ו־קבועים עלולות להיות אכזבות השבוע, אתם עלולים להיפגע, וכן חייי־החברה שכה חשובים לכם. צריך להיזהר בנהיגה השבוע, שכן בולטת מאוד נטייה להתנהגות קיצונית ומסוכנת.

* * *

בתחילת השבוע צפויים קשיים. עומס עבודה ואי־הבנות ביניכם ובין הסביבה הקרובה יביאו למצב־רוח לא קל ואפילו פסימי. בהמשך השבוע המצב ישתנה, והכל יתחיל להסתדר. קשרים שהיו מעורערים לאחרונה — יתוקנו. לרוב־הקיים צפויות היכרויות חדשות. מבחינה כספית המצב עדיין משביע רצון, תוך שבוע תתבשרו על שינוי לטובה ותוכלו לנשום לרווחה. מתנה לבן־הזוג תהדק הקשרים.

אינכם חשים במרץ הרגיל, עייפות רבה פוקדת אתכם, וכל מה שהייתם רוצים לעשות ברגע זה מס־תכם בשתי מילים — שינה ומנוחה. למרבית הצער, איננו יכולים להרשות לעצמכם מותרות מסוג זה. תשיגרה חייבת להימשך, מצב־הרוח הכבד הוא תופעה זמנית — תוך כמה שבועות תחזרו לעצמכם. אנשים מרבים לנצל את טוב־ליבכם ואתם איננכם מצליחים תמיד להתעקש על רצונותיכם.

* * *

אתם עומדים ליהנות מהתקופה המתקרבת. קשרי־ידידות חדשים עומדים להתפתח ולהגיע לפריחה. השאיפות והרבות נראות כבר בטווח הנשמה. חברים שעימם לא נפגשתם זמן־מה יבקשו את קירבתכם, ויתכננו עימכם פרוייקטים חדשים. הסתגלות לתנאים חדשים תביא אתכם להתלבטויות, אולם ההחלטה כבר אי־אפשר לשנות, ואין מה לחשוש, שכן אתם עומדים להצליח. פגישה עם מכר חדש תביא להתרגשות.

* * *

הדגש יהיה סביב עניינים מיקצועיים, אפשרויות חדשות יתבררו בנסיעה קצרה וחשובה. השבוע עדיין עליכם להקדיש חלק מהזמן לטיפול בענייני הבית והדירה. הדרישות המישפחתיות מכבידות עליכם הן מבחינה כספית והן מבחינה נפשית. תוך שבוע תוכלו לחוש הקלה ולהשתחרר מהבטחותיכם. בשטח הרומנטי כדאי לנצל היטב את התקופה. ידידים חדשים וישנים ייפגשו איתכם.



כתבה שניה בסידרה על מרוויחי המילחמה. אלה הם האנשים והמיפעלים

המחיר וההרוויח

המכונים בלשון הנקייה של הפירסומים הרשמיים „ספקי משרד־הביטחון"

ארבעה חיילי הצוות של הטנק היו משועממים קצת. הם ישבו בהמתנה מזה שלוש שעות. „בואו, נפתח איזו חמישיה," אמר התותחן. הטען־קשר הזדחל לביטנו של הטנק והוציא חפיסת קרטון מלבנית. הנהג קפץ למטה והצית מדורה קטנה, כדי להרתיח עליה מים לקפה. ה־מט"ק פתח קופסת תירס בגרגירים. הוא אכל כמה כפות. „מי עוד רוצה?" הוא שאל. לא היתה תגובה. הוא השליך את הקופסה, שהיתה כמעט מלאה, אל השיחים. בינתיים כבר היתה קופסת הסרדינים פתוחה, והנהג, ליד המדורה שהצית, פתח לעצמו קופסת „לוף" המכילה קציץ־בשר. תוך 20 דקות לא נשארה קופסה אחת שלמה במנת הקרב.

מחזות כאלה הם שכיחים ביותר. מנת־קרב, הקרוייה „חמישיה," אמורה להספיק לחמישה חיילים ליום שלם. אך רק ל־עיתים רחוקות זה המצב. בדרך־כלל מת־כלות החמישיות בקצב מהיר מזה בהרבה. בשעת מילחמה לא עולה על דעתו של איש לחסוך באוכל.

100 אלף חיילים

מנת־מזון של חייל מחושבת בצה"ל לפי 650 לירות ליום. מחירה של חמישיה הוא 3250 לירות. אך יהיה זה מוטעה לחשב על־פי בסיס זה את מחיר המזון של חיילי צה"ל. כאשר הצבא אינו מצוי בתנועה ובקרב ממש, פועלים מיטב־חי־השדה, שבהם משמשות מנות־הקרב רק בסיס. עליהן נוספות „מנות קשות" — אורז, סוכר, קמח וכו'. לצבא מסופקים גם בשר, ירקות, לחם, ולמעשה כל מיצרכי המזון. נראה, כי חישוב הלוקח בחשבון שמחיר מזונו של חייל בצה"ל ליום אחד הוא 1200 לירות, יהיה ריאלי.

כדי לחשב כמה עלה מזונם של חיילי צה"ל במילחמת הלבנון, צריך להעריך כמה חיילים השתתפו במילחמה. זאת צריך לעשות בכל מיקרה, כדי להעריך מה מחירה של המילחמה. צה"ל אינו מפרסם נתונים אלה, ולפיכך יש להסתמך לצו־רך זה על מקורות זרים.

בפירסומים הרבים על הקרב סביב בי־רות, נאמר בעיתונות־חוץ פעמים רבות, כי על בירת לבנון צרו שלוש אוגדות של צה"ל. בפירסומים אלה דובר גם על שתי אוגדות נוספות שפעלו בגיזרה המרכזית ובגיזרה המיזרחית, ועל אוגדה אחת ש־הועלתה לרמת־הגולן בתחילת המילחמה, כדי להרתיע את הסורים מפני התקפה ב־גולן.

בסך הכל מדובר בשש אוגדות. על פי נתונים שפורסמו על ישראל על־ידי המכון הבינלאומי ללימודים אסטרטגיים בלונדון, בשנת 1981, מונים כוחות היבשה של צה"ל 135 אלפי חיילים, הנחלקים ל־11 אוגדות משוריינות. כלומר: בערך 12 אלף חיילים בכל אוגדה משוריינת. על־פי חשבון זה, השתתפו במילחמת הלבנון 72 אלף חיילים באוגדות המשוריינות.

אלא שזה, כמובן, אינו המיספר הכולל, שכן גוייסו גם חיילים רבים ליחידות עזר שונות הכפופות למטכ"ל, כגון שוטרים צבאיים, אנשי תובלה ואספנאות, נהגים, ואפילו אנשי יחידת דובר־צה"ל. נוסף לכך גוייסו חיילי מילואים גם ליחידות חיל־האוויר וחיל־הים. לפי פירסומי המכון ב־לונדון, מונה חיל־האוויר הישראלי 28 אלף חיילים, מהם 7000 חיילים סדירים והיתר אנשי־קבע. אנשי המילואים שגוייסו נו־ספים על מיספר זה. המכון הלונדוני נוקב במיספר של 9000 אנשי חיל־הים מהם 3300 אנשי הצבא הסדיר.

נראה כי על־פי הנתונים הללו, אפשר להביא בחשבון כי במיל־חמת הלבנון השתתפו באופן ישיר בערך 100 אלף חיילים ישראליים — ברובם חיילי מילואים.

על פי חישוב של 80 ימי לחימה, כפול 100 אלף חיילים, החשבון מגיע ל־8 מיל־יון ימי לחימה. אם עולה מזונו של חייל 1200 לירות ליום, משמעות הדבר שהמזון להאכלת חיילי צה"ל בעת הלחימה עלה 10 מיליארד לירות לפחות.

כל הכסף זרם תוך חודשיים לכיסיהם של כמה יצרני־מזון וספקי־מזון ישראלים.

אך המזון הוא רק חלק קטן מעלות־התחזוקה של חייל בצה"ל. על כך צריך להוסיף את הוצאות הביגוד והכביסה, הס־עות, טיפול רפואי, דואר, תרבות, ביטוח, שכר ועוד.

לחייל מילואים יש סעיף נוסף, חשוב ביותר: דמי הביטוח הלאומי המשולמים לו אחרי השירות. נראה שלא יהיה זה חשבון מופרך, אם יוערך מחיר החזקתו של חייל אחד לחודש ב־1500 דולר — כולל שכר הביטוח הלאומי. על פי חשבון זה — ובהתחשב בכך שלא כל החיילים במילחמת הלבנון היו אנשי־מילואים — ניתן להעריך כי מחיר האחזקה של הצבא ב־80 ימי הלחימה שעברו עד להתחלת הפינוי בביי־רות הוא זה: 70 אלף חיילי מילואים, כפול חודשיים וחצי, כפול 1500 דולר = 262.5 מיליון דולר.

החזקת חיילי הצבא הסדיר וצבא הקבע אזלה קצת פחות,

מאת

שלמה פרנקל

וניתן להעריך כי מחיר ההחזקה של הגייסות שלחמו בלבנון ושהיו ברמת הגולן מגיע ל־300 מיליוני דולרים בערך.

אך זהו המחיר עוד בטרם התחילה ה־מילחמה עצמה: בטרם זזו הטנקים, בטרם ירו התותחים, ועוד לפני שנפגעו הפצי־עים. מחיר ההחזקה של כוח־האדם הוא הסעיף הזול ביותר בחישוב מחירה של המילחמה.

שעת־טיסה — שני מיליון

על־פי נתוני המכון הלונדוני, כוללות 11 האוגדות של חיל־היבשה 33

כבתכבה הראשונה בסידרה נערך החשבון, שעל־פיו עד שני ימי המילחמה האחרונים בביירות לא פחות מעשרה מיליארד שקלים, ונחשפו הכזבים שהפיץ מישרד־הביטחון על מחירה הזול, בביכוי, של מילחמת הלבנון. ריווחיהם של ספקי מישרד־הביטחון — תעשייני הנשק, המזון, הבגדים והתרופות, כמו גם היבואנים וסוכני־הנשק — מהווים אחוז מסויים ממחירה הכולל של המילחמה. יתכן שעדיין אין מיליונרים חדשים בעיקבות מילחמת הלבנון, אך אין ספק שהיא העשירה מאוד את המיליונרים הוותיקים.

(המשך מעמוד 31)

חטיבות משוריינות, שבכל אחת מהן יש 100 טנקים בערך. אם אמנם השתתפו ב־מילחמת הלבנון שש אוגדות של צה"ל, פרוש הדבר הוא שהשתתפו במילחמה 18 חטיבות משוריינות, או כ־1800 טנקים.

מחיר שעת־מגוע של טנק הוא 180 אלף לירות, או 700 דולר. אם מניחים כי כל אחד מהטנקים שהשתתפו במילחמה הפעיל את מנועו בממוצע רק שלוש שעות בכל יום, מגיע מחיר ההפעלה של שריון צה"ל בעת המילחמה ל־288 מיליוני דולרים — וכל זאת עוד בטרם נורה הפגז הראשון.

מחיר פגז של טנק מגיע ל־100 אלף לירות. מחיר כדור רובה בקוטר 0.22, המ־קובל היום בצה"ל, הוא 50 לירות. מחיר כדור מיקלע כבד הוא 250 לירות. במילי־חמה הזאת נורו עשרות אלפי פגזי טנקים, ומיליונים רבים של כדורי רובה וכדורי מיקלע. אך גם זהו אינו הסעיף העיקרי בחשבון המילחמה.

גם מחיר הטנקים של צה"ל שאבדו כליל או נזקקו לשיפוצים אינו הסעיף העיקרי, וכן גם לא המחיר ששילמו חברות־הביטוח למישפחות החללים.

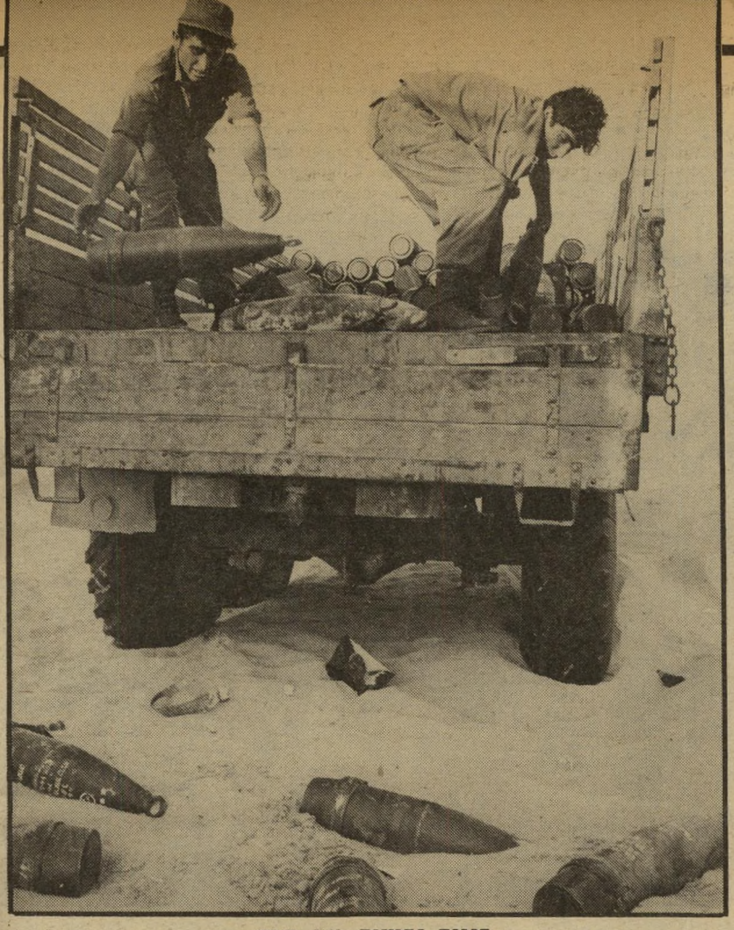
באמצע חודש יוני — חודש לפני שתמז הקרבות סביב ביירות, וגם 30% אף יותר, כמקובל גם בשוק ה־אזרחי.

משמעות הדבר היא, שקבוצה של אנשים ומוסדות כלכליים גרפו מן המילחמה בלבנון רווחים כשי־עור של 300 עד 400 מיליוני דו־לרים.

כדי להבין את משמעותו של סכום זה, די לציין: תקציב־הביטחון המתוכנן של מדינת ישראל לשנת הכספים הזאת עומד על 75 מיליארדי שקלים במטבע מקומי ו־54 מיליארדי שקלים במטבע זר, שבחישוב שנתי, בגלל התפתחות האינפלציה, שווים בערך שני מיליארד דולר.

המפסיד הוא המרוויח

מרוויחי המילחמה משלשלים לכי־סיהם כמעט עשרה מיליארדי לירות כרווח. זהו סכום דימיוני כמעט, גם כשהוא מתחלק על פני שנתיים־שלוש, כפי שעשוי לקרות. אין להעלות על הדעת שהאוצר המדולדל של ישראל יוכל לכסות את מחירה העצום של מילחמת הלבנון תוך שנה אחת.



פגזים נפיצים 175 מ"מ
המחיר: 166,400 לירות האחד



מסוק כבד בפעולה
מחיר שעת טיסה: 850 אלף לירות

מיהם מרוויחי המילחמה?

● **אוצר המדינה.** באופן פרדוכסלי כמעט, אוצר המדינה הוא אחד מהם. מיפעל־הנשק הגדול ביותר בישראל — התעשייה האווירית, הוא מיפעל השייך למדינה. גם מיפעלים גדולים אחרים כמו תע"ש (התעשייה הצבאית) ורפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי־לחימה) שייכים למדינה. כך יוצא שחלק מהוצאות מילחמת הלבנון יופיעו דווקא בסעיף ההכנסות בתקציב־המדינה. יורם אריזור, שר־האוצר, שכנציג אזרחי ישראל הוא המפסיד הגדול של המילחמה, הוא גם אחד מגדולי המרוויחים.

אך טעות היא לחשוב כי החברות הממשלתיות הן המפיקות את כל הרווח. חלק גדול מאוד ממוצרי התעשייה האווי־רית ותע"ש מיוצרים בחלקם, ולעתים ברובם, על־ידי קבלני־משנה מחוץ ל־מערכת, רובם מיפעלים פרטיים.

● **חברת העובדים.** המרוויחה הגדו־לה האחרת מן המילחמה היא חברת העובדים של ההסתדרות. קונצרן כור ההסתדרותי הוא אחד מיצרני הנשק ואמ־צעי־הלחימה הגדולים בישראל. אך גם במיקרה זה, נמסרות עבודות רבות אל מחוץ למערכת ההסתדרותית, ורבים מאוד ממיפעלי כור משותפים להסתדרות וליזמים פרטיים, חלקם זרים. אין זה מקרה שקולו של מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל נדם בעת המילחמה.

● **כלל.** קונצרן כלל הוא המרוויח הגדול השלישי. קונצרן זה, שברשותו מאות חברות, נמצא בבעלותם של שלושת הבנקים הגדולים. גם הוא מוסר עבודות רבות לתעשייה הפרטית, וגם במיפעליו שלו יש נתחים נכבדים למשקיעים פרטיים, ישראלים וזרים.

דיסקונט השקעות. המרוויחה הרבי־עית היא החברה להשקעות של בנק דיס־קונט. חברה זו, תחת הנהלתו של מפקד חיל־האוויר לשעבר, דן טולקובסקי, התי־רכזה בשנים האחרונות יותר ויותר בייצור אמצעי־לחימה עזרים שונים, המסופקים למערכת־הביטחון.

על ארבעת הענקים המקומיים אפשר להר־סיף שורה של יזמים, מיליונרים ובעלי תעשייה, בעלי מונופול בענפים שונים, כמו המיליארדר היהודי־יפאני שאול אייזנברג, בעלי מונופול הממתקים והקפה, מישפחת פרומצ'נקו, ומישפחת מושביץ, בעלי מו־נופול התרופות, משפחות אלשטיין והור־ביץ', יצרני בגדים גדולים כדב לאוטמן ומיכאל פולק, משפחת אנג'ל בעלת המא־פיות, מיפעלי־מזון קיבוציים ובעלי חברות־הדלק הגדולות.

על היצרנים אפשר להוסיף את היבוא־נים הגדולים, המספקים ישירות לצבא את מרכולתם, ואת סוכני־הנשק.

אך המרוויחה העיקרית ממילי־חמת לבנון היא לא ספק ארצות־הברית. חלק גדול מתיצרוכת הצבא הישראלי מיובא ישירות מארצות־הברית. מיפעלים וקונצר־נים אמריקאיים הם שותפים כמעט בכל מיפעל ומיפעל של תעשיית־הנשק הישראלית. יתכן שבעזבדה זו יש כדי להסביר את עמדתה של ממשלת ארצות־הברית בהתיך המילחמה. ישראל הטילה בלבנון ביצת זהב למען המיליונרים ה־אמריקאיים, וממשלתו של רונלד רגן לא רצתה לשבור את הביצה בטרם־עת.

הכתבה הבאה בסידרה: על ספקי מערכת־הביטחון.

העריכו חברות־הביטוח כי יהיה עליהן לשלם 100 מיליון שקלים למישפחות החללים. עתה עומד סכום זה על 200 מיליון שקלים.

הסעיף היקר ביותר בהוצאות המילחמה, היה ללא ספק מחיר הפעלתו של חיל־ה־אוויר. כל שעת־טיסה במפציץ קרב חדיש עולה יותר משלושה וחצי מיליון לירות. שעת־טיסה במטוס־קרב עולה יותר משני מיליון לירות. כל פצצת־מטוס עולה שניים, שלושה, שישה וגם עשרה מיליוני לירות.

בפרק הראשון בסידרה זאת, נערך חש־בון שעל־פיו עלו שני ימי לחימה רצופים של חיל האוויר שישה מיליארדי שקלים — מחיר השווה, בערך, למחיר החזקת כל חיל־המילואים במשך כל תקופת ה־מילחמה!

נראה, אם כן, כי החשבון שהוגי־כר בכבר בפרק הראשון, שעד פיזו עזקה המילחמה 300 מיליוני דו־לרים בכך שבוע, ושלושה מיליאר־דים וצי דולר עד עתה, הוא מדוייק למדי.

לא כל הכסף הזה מגיע לכיסי הספ־קים של מישרד־הביטחון וצה"ל, כשם ש־לא כל מה שמגיע לידיהם הוא רווח. הוג־כרו כבר התשלומים לחיילי המילואים מ־טעם הביטוח הלאומי, וכן התשלום שמשל־מות חברות־הביטוח למישפחות החללים. את אלה אפשר לכלול במחיר המילחמה, אך כסף זה אינו מגיע לידי ספקי־המיל־חמה, אלא לידי החיילים ומישפחותיהם.

אך אין כל ספק כי המילחמה בלבנון הזרימה — ועוד עתידה להזרים — כשני מיליארד דולר לידי הספקים השונים, ב־ארץ ובחו"ל. טווח הדווח שלהם עשוי ל־השתנות על־פי חוגי האספקה השונים, ו־הוא מגיע ל־10% מההכנסות, לעתים 20%



מזכ"ל ההסתדרות משך ושר־האוצר אריזור
כולם מרוויחים

רשימת מפיצי נייקי בישראל

אשדוד : **מרתון ספורט** - רונזיין 15 ★ אילת : **דגית** - מרכז רכטר ★ אזור הקריות : **ספורט סביניה** - ק ביאליק, קרן יסוד 88 , **ספורט אן** - שד' הנשיא 6 ק מלאכי ★ אשקלון : **נעורים מחתי** - מרכז מסחרי אפרידר נשיא ; **ספורט וספר** - העבודה 5 ★ בת־ים : **ספורט נביע** - הרב עוזיאל 34 ; **ספורט אלפיים** - רוטשילד ★באר־שבע : **אולימפיה ספורט ; טום וג'ים** - ההסתדרות 30 ; **ספורט ברדי** - תחנה מרכזית ★ גבעתיים : **גלגול** - סירקין 9 ; **ספורט צור** - ויצמן 24 ★ דימונה : **לה ולי** - מרכז ישן 10 ★ הרצליה : **אולימפיה** - סוקולוב 29 , **מרכז הספורט שרעבי** - סוקולוב 61 ; **פריטיים** - שד' חן 9 , **רקורד** - הרצליה ★ חיפה : **א.מ.ג.ם אופנה** - יפו 39 ; **זניוק את מיכלין** - דרך העצמאות 55 ; **ספורט ישראל** - הנביאים 9, **ספורט סנטר** - הרצליה 2 ★ חולון : **ספורט חולון** - חנקין 47 ; **ספורט איריס** - דב הוז 45 , **ספורט גל; פרדי חולון** - סוקולוב 92 ; **רם ספורט** - סוקולוב 62 ★ חדרה : **מרכז ספורט ארצי** - הנשיא 66 ; **נעלי קרולה** - רוטשילד 10 ★ טבעון : **ספורט קדימה** , ככר החרות 1 ★ טבריה : **צמפיון טבריה** - העצמאות קולנוע גיל ; **קמפינג** - מרכז מסחרי ע"י מגפר ★ ירושלים : **אולימפיה ספורט** - פינס 5 הדוידקה , **אינטר ספורט** - דונואס 4, **אינטרנציונל** - מרכז, רח' יפו 40 , **הגיינה ספורט** - שלומציון המלכה ; **מרכז הספורט** - קרית יובל ; **ספורט הביריה** - המלך ג'ורג' 4 , **ספורט התי מוצי** - שלמה - אבן גבירול 2 , **ספורט חבצלת** - החבצלת 5 ; **ספורט רחביה** - קק"ל 29 ; **ספורטיבי** - בן יהודה 13 ; **סופר ג'ינס** - יפו 50 ; **קמפינג ספורט** - בן הלל 14 ★ כפר־סבא : **ספורט כפר־סבא** - ויצמן, מעפילים 2 ; **שום את שרף** - ויצמן 72 ★ מגדל העמק : **אולימפיה** - מרכז מסחרי 9 ★ נתניה : **היכל הספורט** - שד' בנימין 11 , **ליגה נתניה** - הרצל 38, **סופר ספורט** - הרצל 28 ★ נהריה : **האופן** - שד' נעתון 12 ; **מ. ספורט** - שד' נעתון 17, **ספורט נופש** - שד' נעתון פינת ויצמן ★ נצרת : **ספורט שמשום** - בית הידידות, נצרת ★ עפולה : **כל־בו תחביב** - הנשיא 1, **מבט ספורט** - הנשיא 12 ★ פתח־תקוה : **מולטי ספורט** - זיבוטינסקי 112 ; **מרכז הספורט בע"מ** - חיים עזר 7/24. שחר ; **ספורט רצבי** - חי'ם עזור 15 ★ צפת : **כספי צפת** - ירושלים 75 ★ קראון : **כליפא ספורט** - מרכז רימון ; **נעלי אבנור** - טיננרטן ; **סופר ספורט** - מרכז מסחרי ★ קרית־גת : **רן ספורט** - מרכז מסחרי 61 ★ רמת־גן : **כף לי** - קרית קריניצי ; **מרכז לספורט חייג** - שד' ירושלים 30 , **מוניק ספורט** - כנרת 3 ; **ספורט לתלמיד** - הרואה 25 ; **ספורט ניסיקר** - ביאליק 17 ; **ספורט גרונדמן** - הרב הרצוג 23 תל־גנים ; **רקורד** - ביאליק 77 בפסג' ★ רמת־השרון : **ארואסטי את קגלקמן** - סוקולוב 63 , **סופר ספורט** - סוקולוב 85 יונתן ; **שרונית** - סוקולוב 41 ★ ראשל"צ : **מבט ספורט** - רוטשילד 70 ; **ספורט בני ; ספורט גלית** - עמי הרצל 43 , **ספורט ראשוניה ; סופר ספורט** ע"י דגלית ★ רעננה : **הרונית** - אחוזה 168 , **מאטש ספורט** - בורכוב 5 ★ רחובות : **ספרינט ספורט** - הרצליה 192 ,

רשימת מפיצי נייקי בישראל

אדי מור



הגדולה מכולן

הטובה מכולן בעולם-גם בישראל

נעלי ספורט נייקי בעשרות דגמים.

לאלה שלא ידעו! אפשר להשיג נעלי NIKE בישראל

בחנויות המובחרות
לספורט והנעלה.

נייקי - נעל הספורט הטובה בעולם

שיווק והפצה: נייקי ישראל, רחי רש"י 12 רמת־גן, טל. 03-794433

★ רחובות :
תחביב - הרצליה 204
★ תל־אביב : **בזר אמריקאי** -
סולומון 20 ; **ג'ורדאש'** - נוה שאנן 18 ; **ג'ים** -
מרכז מסחרי נוה־אביבים ; **דוגלה** - הי באייר 4 ; **דוויס ספורט** -
ככר מסריק 14 ; **הובי ספורט** - אבן גבירול 139 ; **כל־בו שלום** - אחד העם 9 ,
לונקה ספורט - אבן גבירול 84 ; **מרתון ת"א** - אלנבי 84 ; **נעלי דקל** - שכון בבלי 27 ;
נעלי עופר - בן יהודה 228 ; **ספורט סנטר** - דיזנגוף 68 ; **ספורט אלון** - יהודה המכבי 73 ;
סל ספורט - דיזנגוף 126 ; **גאון טסה** - אצ"ל 64 שכונת התקוה ; **קמפינג** - אלנבי 128.

קנה דירה אצל אברהם גינדי ותקבל דירת נופש לכל החיים-חינם

20 הראשונים אשר ירכשו דירה אצל אברהם גינדי החל ממוצ"ש זו יזכו **ללא הגרלה** בפרס המטרף ביותר שניתן על ידי חברת בנייה בארץ:
דירת נופש בטבריה (לשתי תקופות במשך השנה) לכל החיים חינם!!

דירת הנופש הינה קוטג' מרוהט המשקיף אל הכנרת, אשר יהפוך את הנופש שלכם לחוויה משפחתית בלתי נשכחת. הקוטג' מותאם לנופש מהנה למשפחה שלמה.

20 הראשונים שימהרו וירכשו דירה אצל אברהם גינדי עומדים לשנות את סגנון חייהם.
לגור בדירת פאר בסטנדרט עילית כמקובל אצל אברהם גינדי ולצאת לנופש בטבריה, בחורף ובקיץ לכל החיים,חינם!!
המבצע כפוף לתקנון הנמצא בהנהלת החברה.



דירה ללא מלוכלוכים

אפשרות ל־TRADE-IN ולמשכנתאות עד 1,300,000 ש"ח
השבוע בלבד אנו סופגים את עליית מדד הבנייה בגובה 17%.

נקבל את דירתכם הישנה במחיר מלא, ההפרש ישולם באמצעות משכנתא והלוואה עד 1,300,000 שקל בתשלומים נוחים. בטחון מלא לכספי הרוכשים.

תל־אביב

- החלה ההרשמה לבנין יוקרתי במיוחד ברח' לסל 22 בבנין בן 8 דירות בלבד. דירות בנות $3\frac{1}{2}$ ו- 4 חדרים ודירות עם גג.
- **בצפון תל־אביב, אזור ל'**. דירות יוקרה דו-מפלסיות בנות 5 חדרים ו-5 חדרים + גג וחדר על הגג עם שכלולים לרוב.
- **בצפון הסולידי, ברח' חתם סופר 9**. דירות דו-מפלסיות בנות 4 חדרים בבנין בן 8 דירות בלבד.

רמת השרון

- בפרויקט **גני השרון**, בלב רמת-השרון, דירות פאר בנות 3 ו-$3\frac{1}{2}$ חדרים.
- דירות בנות 3 חדרים + גג + חדר על הגג.

נתניה

- **בגני ניצה מול הים**, דירות יוקרה ברמה בינלאומית בנות 2, 3, ו-4 חדרים, בריכת שחיה פרטית, מגרש טניס בחצר, חניון תת-קרקעי ועוד שכלולים רבים.
- **ברח' דיזנגוף 18-16**, בבנין יוקרתי במיוחד, דירות בנות 3 ו-4 חדרים הכוללות שכלולים לרוב.
- **ברח' ראשון לציון מס' 5 — 3**, דירות פאר בנות 3 חדרים עם שכלולים לרוב.

פתח־תקוה

- **ברח' קלישר 11**, בנין מפואר בן 14 דירות בלבד.
  דירות מפוארות דו-מפלסיות בנות 4 חדרים.
- **ברח' דגל ראובן**, דירות בנות $4\frac{1}{2}$ חדרים וכן דירות + גג + חדר על הגג עם שכלולים לרוב.
- **ברח' כץ**,החלה ההרשמה ל-2 בנינים בני 9 דירות בלבד. דירות משוכללות דו-מפלסיות בנות 4 חדרים.

ראשון לציון

- דירות בנות 4 חדרים במרכז השקט ובמערב העיר (גם לכניסה מיידית).
- **פנטהאוז** — לכניסה מיידית במחיר הזדמנותי של $95,000 כולל מע"מ ופיתוח.
- **ב"גן הברושים"**, פרוייקט יוקרתי במיוחד צמוד ל— 7 דונם גן בשכונת אברמוביץ. דירות דו-מפלסיות בנות 5 חדרים עם כל השכלולים.

אברהם גינדי

תל־אביב	פתח־תקוה	רמת־השרון	נתניה	ראשון־לציון
ככר המדינה ה' באייר 10	חיים עזר 28	סוקולוב 84	הרצל 18	הרצל 62

1982 העסק התיירותי המוביל

1982 הכניה הטובה ביותר 1982

1982 האגודה לבנין

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

חידון שהוא גם תשבץ ולפותרים נכונה צפוי פרס: הפתעה מרה

נמאס לי קצת מהפוליטיקה, והיום אספר לכם אגדה בלתי־פוליטית לחלוטין, וככה זה הולך:

יום אחד קמה משנתה מלכת 007, שאחרי שהורידו לה את השירותים היא נקראה מלכת־שבע, נו, וכשהורידו לה את השירותים לא היתה לה ברירה אלא לעבור לייצור, וככה היא פגשה את שלמה. ולמה? כי פעם, כשהיא היתה בשירותים, יצא לה להכיר פועל־ייצור אחד, שקראו לו שלמה. לא ברור לגמרי מדוע בסיפורי האגדות, שאצלנו קוראים להן תנ"ך, לא מספרים את הסיפור הזה, וישר מגיעים לקטע שבו שלמה עבר מהייצור למלוכה. ובכן, כל החמורים שכבר הבינו, בטח יודעים כבר שמדובר בסיפור על שלמה המלך ומלכת־שבע, שהיא דוגמנית רחוקה של מלכת־שבא.

ובאותו יום שבו קמה משנתה מלכת־שבע, היא נזכרה שצפוי לה ביקור מלכותי בארמונה, תנחשו של מי. כבר עברו שנים רבות מאז נפגשו השניים בפעם האחרונה, בחצרו של שלומיק ה־צעיר ויפה־התואר. באותה תקופה כבר היתה מלכת־שבע במיטבה, כמו שאומרים כשלא רוצים לפגוע. ואילו עכשיו, מה נאמר — בעצם אפשר לומר על מלכת־שבע שלילותיה הטובים ביותר הם כבר מאחוריה. כלומר: היא קצת בלוייה, וקצת היא מרופטת, והריפוד קרוע פה ושם, והאגזוז נפוח, וכולי וכולי, ונכנס ויוצא וגומר וגומר.

וגם שלוימל'ה שלנו, איך לומר, כבר לא כל־כך יפה, כבר לא כל־כך צעיר, שק־קילו פה, שק־קילו שם, ושערה אחת לבנה עוברת לא רחוק מהקרחת.

נו, טוב. מגיע המלך שלמה לארמונה של המלכה, ומתרחשת ביניהם פגישה על־פי כל כללי־הטקס. אבל הכימיה, מה יש פה לדבר, כבר לא כל־כך עובדת. מלכת־שבע עצמה, זה בטוח, לא היתה מתנגדת. אבל שלמה — מספיק מבט אחד בפרצוף שלו בשביל לקבוע: מלכת־שבע היא כבר לא בדיוק כוס־התה שלו.

בעיתונות אומנם הופיעו סיפורים מלבבים על הפגישה המרגשת, ובעיתון אחד צהוב אפילו הופיעה תמונה שבה אפשר היה לראות איך שידו של שלמה מונחת על מקום גבוה מאוד במתניה של מלכת שבע, או אם תרצו, קצת נמוך מכתפיה. אבל אתם מכירים עיתונאים.

מה שלא יהיה, הם ישבו להם, דיסקסו בבעיות העולם, אכלו ארוחת־בוקר לא רעה, מלכת־שבע לקחה את האורח ושלמה כל הזמן חשב, הוי, אלוהים, איזה לילה שמצפה לי, הוי, אלוהים, אם רק תציל אותי מזה אבנה לך מיקדש בבירה שלי. אבל נראה שלא יהיה מנוס. מלכת־שבע, שחיה על הזיכרונות לא פסקה לחכך במלך האורח איברים מסויימים, ליטפה את ידיו, התבוננה בעיניו וכן הלאה.

וכאשר ישבו השניים אל שולחן ארוחת־הצהריים, כבר היה שלמה ממש בלחץ. הכל הלך שם בצורה יותר מדי רומנטית לטעמו. המלכה הזכירה לו את הלילות ההם, עם הבחורות הצעירות שנאקו כיוונים שחוטות, ואיך ואיך ואיך, „והלילה, הוי הלילה," אמרה מלכת־שבע לשלמה, התבוננה בעיניו וליטפה את ידו, „הכנתי לך מתנה קטנה."

זה כבר כמעט שבר את שלמה המלך לגמרי, והוא כמעט איבד את תיאבונו, שזה דבר מאוד־מאוד מרחיק־לכת, מי שמכיר אותו. אפילו המראה המלבב של סולה מיניון כבר לא הציל את המצב, כשהו חשב על „המתנה הקטנה" שמכינה לו כבוד־המלכה.

וככה התנהל היום בעצלתיים. שיחות מדיניות, מסיבת־עיתונאים וארוחת־ערב חגיגית עם כמה מאות מוזמנים, והלחץ של שלמה הולך וגדל, אבל הוא לא אומר מילה כי גם הנימוס זה חלק חזק מאוד אצלו. ומה, הוא ילך להגיד למלכת־שבע שלא בא לו עליה כבר? והרי יש גם עניינים דיפלומטיים חשובים שצריך לחשוב עליהם, ולפעמים מוטלות על מלך חובות קשות שאחד־האדם אינו מכיר שכמותן. שלמה המלך כבר עשה בעבר הרבה דברים למען ארצו ולמען מולדתו, וגם את זה הוא יצטרך לעבור איכשהו.



מלכת שבע והמלך שלמה וברקע: סולה מיניון

ושלמה פנה לשכב בחדרי־השינה שלו. המיטה, צריך לומר, היתה מאוד נוחה, הסדינים צחים וצוננים, והשמיכות — כפתור ופרח.

אלא שכל התיפאורה המלבבת הזאת לא שיפרה בחצי מיל את מצב רוחו של שלמה המלך. הוא חשב רק על „המתנה הקטנה" שמצפה לו, וכבר היו לו סיוטים של ממש, כשהתחילה לעבור השפעת הוויסקי והנאפס.

ופיתאום — טוק־טוק בדלת. כמי ש־עולה אל הגרדום נשלף המלך מתוך השמיכות, וברגלים יחפות הלך לפתוח את הדלת למלכת־שבע.

והנה — הפתעה עצומה. בפתח ניצבה דווקא סולה מיניון!

לשלמה המלך כמעט נשפך הלאגר, כי אשר סולה מיניון חלפה־עברה על פניו, מותירה את ריח בשמיה העדיינים באפו, ומתיישבת לה בתנוחה סכסית מאוד על מיטתו המלכותית.

ומשם, מן המיטה, מרביצה אליו כולה חיוך קטנצ'יק, שמבהיר את כוונותיה, אם משהו לא היה ברור עד הנה. ומבטו של המלך חולף מקרסוליה העדינים כלפי מעלה, מעלה, מעלה, קצת למטה — ושוב למעלה, עד צוואר הבגור הזה, החלק, הארוך, העגלגל והנאה כל־כך.

„אבל," אמר שלמה שנזכר, למרות הכל, בתפקידו כמלך, וכבר חשב על כל ההשלכות המדיניות שעלולות לצמוח מאקט כזה, כמו שהולך להתבצע כאן, „את בוודאי יודעת שמלכת־שבע, אדוניתך, עומדת לחזור בכל רגע!"

„כן," ליחשה סולה מיניון בקול ענוג ורך, „לא איכפת לי, ולך?" ובזה הרגיע היא עשתה משהו שבסיפורים מן הסוג הזה מכונה שילוב רגלים, ובזה הרגע שלמה שכח הכל. את כל החישובים המדיניים, את כל ההשלכות הדיפלומטיות, את מלכת־שבע ואת כל מה שמסביב.

ובצעדים מאוששים מאוד פנה המלך המכובד אל סולה אהובתו, ומייד ניגש לעצם העניין, וכמו אז, בשנים הטובות ההן, צווחה סולה מיניון כיונה שחוטה, וזה גם בדיוק מה שהיא היתה באותו הרגע. שכן המלך שלמה, רואים אתם, אוהב אותן שקטות לגמרי, שקטות עד תום, גוויות, בעצם.

ואז — מי מתייצב בדלת, בעוד שלמה רכון על מה שנשאר מסולה ומחטט ונואק ומייבב, אם לא מלכת־שבע, וחייך נחמד על שפתיה.

„נו," היא אומרת לו, לשלמה המופתע, „איך היתה המתנה הקטנה שהבטחתי לך?"

וכאן פרץ שלמה בצחוק כה עז, שעיד שנים רבות אחרי זה דיברו עליו בלחש בחצר־המלוכה של מלכת־שבע. „את — את — את —" הוא אמר, ולא היה יכול למצוא את המילים, „את ממש בסדר! בואי, תשתתפי גם את בחגיגה!"

זהו, זה סוף הסיפור על שלמה המלך ועל מלכת־שבע.

כמו שהבטחתי בהתחלה, בדיוק כמו אז, זהו סיפור בלתי־פוליטי. אין כאן שום פוליטיקה בכלל. אלא מה, יש כמובן נמשל לסיפור הזה. שלושת הגיבורים של המשל הם מלכת־שבע, המלך שלמה וסולה מיניון, אבל בנמשל שלושת הדמויות הם ראש ממשלתנו מנחם בגין, הנשיא רגן והאומה הפלסטינית. כל אחד, לפי טעמו, יכול להציב את הדמויות בנמשל במקום הדמויות שבמשל. למשל, אני בטוח שיש כאלה שיגידו שמנחם בגין זה סולה מיניון, שהאמריקאים הבוגדנים בתפקיד מלכת־שבע מוכרים אותה לפלסטינים, שזה שלמה המלך, בגלל הנפט.

אז עכשיו אתם אומרים לי בטח: אם זה ככה, אז מה בילבלת לנו את המוח, שאתה הולך לספר סיפור בלי פוליטיקה בכלל!

אני טוען שעמדתי בהבטחתי. לפי הפרשנות שלי בגין זה בגין, ורגן זה רגן, ומה שקורה ביניהם, כמו מה שקרה גם במשל וגם בנמשל, זה בכלל לא פוליטיקה, אלא פורנוגרפיה פרוורטית מהסוג המזוויע ביותר.

לראות מה התרחש אצלה בממלכה, דברים כאלה.

אבל אצל המלך שלמה, במשך כל הזמן הזה, עבדו העיניים. ביחוד, כך נראה, הוא נדלק על גברת אחת צעירה מאוד, מנערותיה של מלכת־שבע, נקרא לה סולה מיניון. אותה סולה נשבתה מאהד השבטים היושבים הרחק בהרים כשעוד היתה ילדה, ועכשיו, כשהיא גדלה, היא היתה בהחלט תאווה לעיניים. עורה היה זהוב־שחמחם וכל הזמן הזכיר לשלמה עוף בגריל, עיניה היו ירקרקות־זהובות, משהו לא מהעולם הזה, צווארה היה כצוואר הברבור, רק בלי נוצות, שפתיה — דובדבן, והגיזרה — מה יש לדבר — גבעות וגאיות, קימורים ועמקים, שהזכירו לשלמה המלך את נוף מולדתו.

וכך, טיילו להם המלך והמלכה ביחד,

בשעה מאוחרת למדי הסתיימה ארוחת הערב, ושלמה הטעין את עצמו בלא מעט משקאות מן הסוג שמטשטש קצת את המוח, וגם קצת ניפש, לא עלינו, כי לנאפס יש תכונה אחת טובה — כך הוא זכר — שהוא עשוי לרכך למדי, בנסיבות המתאימות, גם חוויות קשות כאלה, כמו שירות למען המולדת.

ופיתאום כמה דקות אחרי ארוחת־הערב, פיתאום בא מישהו ולוחש משהו על אוזנה של מלכת־שבע. „הוי, יקירי," אמרה מלכת־שבע לשלמה שלה, „לצערי אני צריכה עכשיו ללכת — בעייה בלתי־צפוייה בענייני הממלכה צצה ועלתה. אבל אתה, יקירי, לך לך כבר אל חדרי־השינה שלך לנוח, ואל תשכח," כך היא הוסיפה בקריצה, „שהכנתי לך הלילה מתנה קטנה."

נופשון 82 בסלע האדום באילת
מפגשובב של צעירים וצעירות

חיים משוגעים במחזורי נופש של 3, 4 או 5 ימים (במחזור של 5 ימים - היום החמישי חינם!)

תפוס מקום באחד מהתאריכים: 2-5/9; 5-10/9; 8-12/9.

במלון הסלע האדום זו כבר מסורת: אתה מקבל יותר, **ובמחיר מוזל במיוחד.**

• בידור, צחוק ושעשועים • ספורט והתעמלות בבריכה • מוסיקה וריקודים במועדון • בינגו וחדר טלוויזיה • קוקטיילים ואפריטיבים במבחר עשיר • ברבקיו על שפת הבריכה.

מחיר מבצע מיוחד, לאדם באירוח מלא

עם קפה ועוגה, כולל הסעה הלוך ושוב באוטובוס ממוזג:

למחזור של 3 ימים: **3750** שקל

למחזור של 4 ו-5 ימים: **4750** שקל

המחירים כוללים מע"מ.

הזמנת מקומות:

קל משרד ראשי להזמנות:
רח' אבן גבירול 140 ת"א
טלפון 450359, 450683

תל-אביב, רח' גורדון 28	טל. 03-222042
ת"א, רח' אלנבי 38	טל. 03-657906
רמת-גן, רח' הרצל 75 א'	טל. 03-723487
ראשל"צ, רח' רוטשילד 37	טל. 03-997965
חולון, רח' סוקולוב 86	טל. 03-882305
באר-שבע, רח' הרצל 90	טל. 057-78108
כרמיאל, מרכז מסחרי	טל. 04-987390
נתניה, ככר העצמאות 10	טל. 053-38757
ירושלים, רח' פינס 5	טל. 02-227943
חיפה, רח' הנביאים 20	טל. 04-667779
טבריה, רח' אלחריף 1	טל. 067-21284

טיולי השנה הסעה והרשמה

ת"א, הירקון 142 טל' 221372 230651
ת"א, מלון אסטוריה טל' 295588 לבקש טיולי הגליל
ירושלים, בן סירא 3 טל' 02-246858
טבריה, הירדן 10 טל' 067-22660
חיפה, המגינים 43 טל' 04-522958



תן טרמפ לחייל

להשיג שוב



כסא נח "ענג"

עם היתרונות הבלעדיים:

★ ישיבה נוחה למנוחה שלמה
★ ידיות עץ מלוטשות
★ קפיצים חזקים מגולוונים
★ מזרונית עבה עם כרית
★ בד ריפוד במבחר דוגמאות ניתן להסרה לניקוי
★ שרות ענג לשנים רבות

ענג

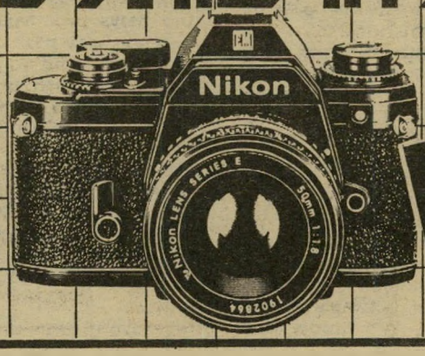
ביחר **ענג**, החשמונאים 3 בני ברק. טל. 03-784104

מתחת לאף
UNDERNOSE



משה איבגי | אורי גבריאל | ניקי אדלין | צדוק צארום | יהודית מיללא | מכרם מורי

כן, אתה יכול להרשות לעצמך Nikon



5 דגמים לבחירתך
להשיג גם משקפות "ניקון"

יבואן:
"הדר" אחד העם 36 ת"א
HADAR הדר

אנשים בעולם





הנסיך ויליאם: ההיסטוריה חוזרת

זה מול זה מוצבים שני תינוקות מלכותיים בזרועות אימותיהם. למעלה, הנסיך **ויליאם** ביום הטבלתו בן ששה שבועות, בזרועות אמו, ליידי **דיאנה**, כפי שהונצחו על־ידי לורד **סנואדון**, בעלה לשעבר של הנסיכה **מרגרט**, ומי שנחשב לאחד הטובים בצלמי בריטניה. בתמונה מימין אותו מעמד עצמו, לפני 33 שנים: המלכה **אליזבת** מחזיקה בזרועותיה את **צ'ארלס**, אביו של ויליאם. השוואה בין השניים גילתה כבר, לפי חוגי בקינגהם, כי לוויליאם עיניים כשל אמו ואפו של אביו.

הנסיכה סטפני:
אהבת בלמונדו



נוהגים לומר על **גריס קלי** שהתברכה בבן אחד ובשני כאבי־ראש. האחד כבר ידוע ברבים — **קרולין**. היא בת 23 וכבר גרושה מפליי־בוי בעל שם מפוקפק, מאוריה רומן מסעיר עם **רוסליני הבן** ובהווה היא נוסעת לחופשות־אהבה עם טניסאי בעל דם לטיני חם — **גיירמו וידה**. כאב־הראש השני, כך מסתבר עתה, היא **סטפני**, שזכתה לכינוי „סטף" בגלל צורתה הנערית והעגלגלה. היום, בת 18, וכבר בעלת תעודת־בגרות, מאיימת הנסיכה הצעירה ללכת בעיקבות אחותה השובבה.

התלמידה הבינונית, שמעולם לא כיבדה משמעת, מעדיפה את חולצת־טי מוזנחת, ג'ינס קצרים, ובאטל־דרס ארוך, לרקוד בדיסקוטק, ואחר כך לפלרטט עם החבר התורן, **פול בלמונדו**, בנו יפה התואר של השחקן **ז'אן פול בלמונדו**.

כנראה שבנות גרימאלדי אינן יכולות ללא הקולגיו.

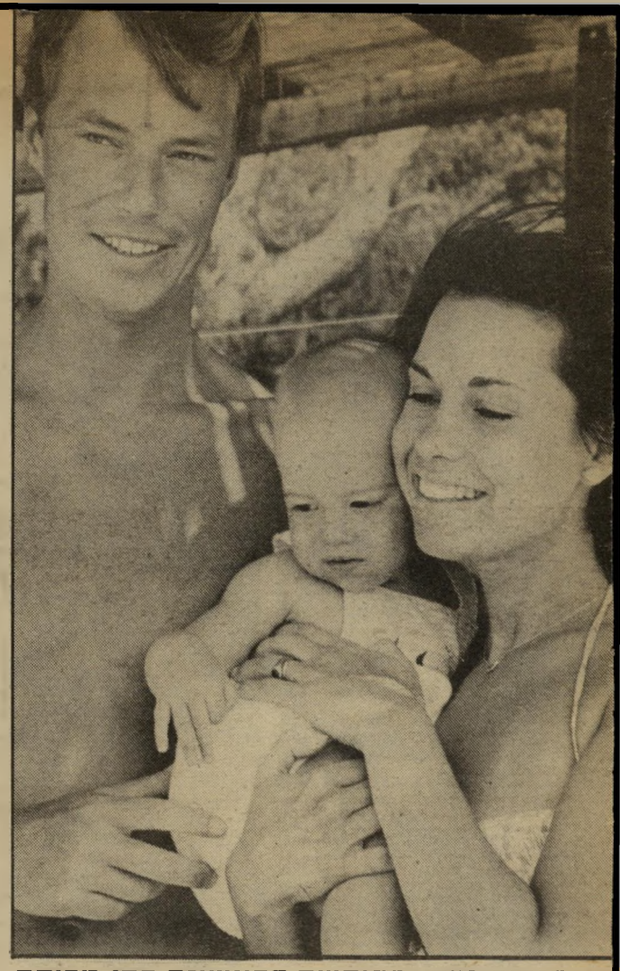


מרגרט מדנמרק: אהבת היורש

מלכת דנמארק, **מרגרט**, אינה ידועה כבעלת טעם חדשני בלבוש. זאת אפשר לראות בתמונה. ובכל זאת החליטה לפנות ליורשו הצעיר של פייר באלמין, **אריק מורטן** שייעץ לה בבחירתה מתוך קולקציית הסתיו של בית־האופנה הפריסאי הידוע.

אולי בהשפעתו בחרה המלכה בשתי שימלות־ערב נועזות במיוחד, אך רק העתיד יוכיח אם גם תעז ללבוש אותן.

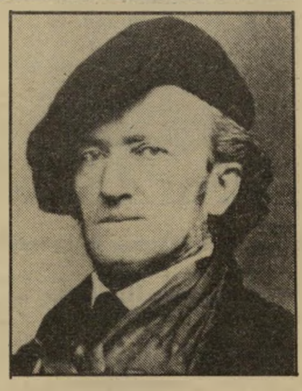
אנשים בעולם



הנסיך גיום: החופשה הראשונה בסן־טרופה

כשרצה **הנרי**, דוכס יורש־העצר מלוכסנבורג, לשאת לאשה את **מריה־תרזה** מפרו התנגדה לכך אמו הדוכסית, ובנה כמעט שהימרה את פיה. אך משנולד **ויהיה**, לפני שמונה חודשים, קרה לשליטה מה שקורה לכל סבתא, והיא נתנה את בירכתה גם לאמו של הנכד בעל החיוך הכובש. היום מכינה המישפחה המאושרת את עתידו של הנסיך בחוג־הסילון, והמקום המתאים הוא איזור הקיט של סן־טרופה.





ריצ'ארד ברטון: בעיקבות ריכרד

יש להם אותו שם פרטי, אותו מיבנה גוף מוצק, אותו מבט מיסתורי, אותה תאווה לנשים והתמכרות לאמנות. הם היו חייבים להיפגש, ואכן זה קרה. השחקן הוולשי **ריצ'ארד ברטון** מגלם למען המסך הקטן את המלחין הגרמני **ריכרד ואגנר**. ולא רק למען המסך הקטן. כבר היום מדובר, כי מסדרת הטלוויזיה המופקת על־ידי **טוני פאלמר** יכינו גם סרט להקרנה בבתי־הקולנוע. ביניתיים נראית רשימת אחרי־הצילום של הסרט כמפת־תיירות של אירופה: ביירות, מינכן, וינה, בודאפסט, ונציה, לוצרן וציריך. וכדי שלא ישעמם לריצ'ארד (למעלה). כפי שלא שיעמם לריכרד (בתמונה הקטנה) המקורי בשעתו, תגלם השחקנית הבריטית **וונסה רדגריב** את דמותה של **קוזימה**, בתו של **פראנץ ליסט**, שאותה נטל ואגנר מבעלה הראשון, **האנס פון־כיזוב**.



ברנאר הינו: כמו הראשונה

לפני שכל הצרפתים יצאו לחופשה, הספיקו 500 אלף איש להריע ל**ברנאר הינו**, המנצח שהגיע ראשון כבר בפעם הרביעית ברצי־פות, לגמר מירוץ האופניים השנתי החשוב ביותר בעולם. אחרי 3500 קילומטר חיכו לו ראש עיריית פאריס, **ז'אק שיראק** והגביע המפורסם של טור דה פראנס, וכמובן — זרם של שמפנייה, שהמנצחים חופפים בה את שערם.



הנסיכה אן:
גירושין באופק

העיקרון של „אחד זוכה, שני בוכה" שריר וקיים גם בחצרות־המלוכה. כך מסבר לפחות מן ה־אירועים האחרונים בארמון בקינ־גהם. במקביל לחגיגות ההטבלה של הנסיך **ויליאם** והוריו הקור־נים מאושר. הולכת הנסיכה **אן** כאבלה. לאחרונה קיימה שני סיו־רים מעבר לים (באחד מהם, בארי־צות־הברית, היא נראית בתמונה זו) בגפה.

הרכילות בעיתוני בריטניה הבי־אה באותה השעה תמונות בעלה, **מארק פיליפס**, כשהוא מבלה בנעימים עם נערות שונות. בעבר חיפתה המלכה אליזבת על מרי־בות קולניות שפרצו בין השניים, אך הפעם לא התפנתה להגיב.

דרך הגב:

טיפול בכאבים יכול להיות תענוג.



יפול שהוא תענוג

כואב לך הגב? ישיבה ממושכת מציקה לך? מזג האויר "נכנס לעצמות"? ... בודאי כבר ניסית שיטות ריפוי רבות החל בבקבוק החם וכלה ברופא המשפחה. אבל, האם כבר ניסית את שיטת הטיפול היחידה שהיא גם תענוג?
שיטת מרכז הבריאות חמי טבריה!

יפול רפואי

אמצעי הטיפול בחמי טבריה משלבים מים ובוץ מינרלים בטכניקות ושיטות משוכללות, המופעלות ע"י צוות רופאים, הידרותראפיסטים ומעסים מקצועיים. טיפול זה כבר הוכח כיעיל במיוחד כנגד כאבי גב, כאבי פרקים, שגרון, מחלות בדרכי הנשימה, בעיות גינקולוגיות ועוד.

יפול מונע

הטיפול במים מינרלים ובפילומה - הבוץ המינרלי, העיסוי והשימוש במכשירים לשמירת הכושר הגופני מקובלים בעולם כאמצעים לשמירת הבריאות, להענקת הרגשה של רעננות ולמניעת הופעתם של כאבים שונים. טיפולים אלה מומלצים במיוחד לאלה שאינם עוסקים בפעילות ספורטיבית קבועה.



מרכז הבריאות חמי טבריה

פרטים והרשמה:
מרכז הנופש והבריאות
חמי טבריה טל: 067-91967
מלון גני חמת טל: 067-92890

מקבוצת אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

כדאי לזכור! כדאי לשמור!

בריאות טובה. נופש נעים.

והעיקר-לא לחשוב על בעיות היום-יום.
באלה, מטפלים אנשי הבנק שלך.

בנק לאומי

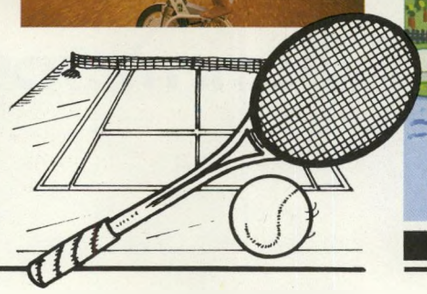












לקינוח הנכון - בוא תאכל לתאבון.

עם הטבילה והעיסוי בא התיאבון. במסעדה המפוארת והממוזגת, המשקיפה על הכנרת, תוכל להנות מדג אמנון מטוגן כדבעי בשמן עמוק או ממבחר תפריטים עשיר בהגשה או הטבילה והעיסוי בא התיאבון. במסעדה המפוארת והממוזגת, המשקיפה על הכנרת, תוכל להנות מדג אמנון מטוגן כדבעי בשמן עמוק או ממבחר תפריטים עשיר בהגשה או בא לתאבון. במסעדה המפוארת והממוזגת, המשקיפה על הכנרת, תוכל להנות מדג אמנון מטוגן כדבעי בשמן עמוק או ממבחר תפריטים עשיר בהגשה או בשרות עצמי. תוכל להסתפק בקפה ועוגה, ואם מתחשק לך ולבת זוגך לסעוד דווקא בבגד-ים, בבקשה: בחלק המסעדה הצמוד לבריכה אתה יכול.



מלון גני חמת.
באת לשעתיים - השאר שבועיים.

באת לשעתיים. בילית יום נעים ומהנה. מרוצה ורוצה להשאר לילה, שבוע, או שבועיים? מלון גני חמת ישמח לארח אותך. דאג להזמין מקומות מראש.

מלון גני חמת הוא מלון 4 כוכבים חדיש, הבנוי בלב גן סובטרופי. המבנה המרכזי הוא רב קומות בצורת חצי-סהר, כשכל חדר במלון משקיף אל הכנרת. מסביב למבנה המרכזי - ביתני גן בדרגת 3 כוכבים.

לרשות הנופשים במלון חוף רחצה פרטי, מגרשי טניס, חדרים מפוארים, מטבח מעולה, אולמות טלויזיה ווידיאו, חדרי משחק וברי-דיסקוטק.

למלון גני חמת שני יתרונות עיקריים: הוא מחוץ להמולת העיר - טובל בים של ירק ומרחב, ושייך למכלול חמי טבריה - וזה אומר שכל האתרים במקום עומדים לרשותך בכל עת שתחפוץ.



ום תענוג עם בן או בת-הזוג.

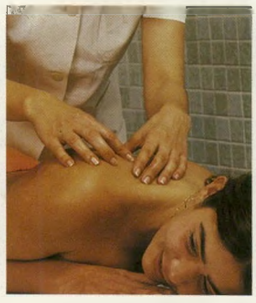
אפשר להגיע לכאן לבד. עדיף להביא את בן או בת הזוג ולפנק אותם ביום של תענוגות. תוכל להביא גם את הילדים, או להגיע לחמי טבריה הצעירה עם האורחים שלך מחו"ל. אנחנו כאן לשרת אותך. 364 ימים בשנה.

כדאי לשמור! הביאו עמכם תלוש זה לחמי טבריה וזכו בהנחות!



טבילה מרגיעה בבריכות

15% הנחה



עיסוי מענג

12% הנחה



ארוחת דגים פיקנטית

10% הנחה



טיפולי בריאות

15% הנחה



סיור במוזיאון חמי טבריה

20% הנחה
או חינם אם תשתמש ב-3 מתלושי ההנחה

חמי טבריה בע"מ-מרכז בריאות ונופש בינלאומי

הכל עם כל החידושים וההמצאות.

אתה יורד מן ההר אל הבקעה הירוקה. מולך הכנרת במלוא הדרה ומימיה הכחולים כבר משרים עליך אוירה של מרגוע.
בדרכך מטבריה לשפת הכנרת מלון גני חמת ומיד מולך נגלית חמי טבריה הצעירה.
החנה את רכבך בחניה המרווחת, והכנס. אתה בתוך טרקלין ממוזג ורחב ידיים. פקידת הקבלה תקבל את פניך בחיוך. מימינך הכניסה לאמבטיות הטיפולים וההרפייה, חדרי העיסוי, חדרי הסולריום, חדר הכושר, הבריכה ההדרותרפית וחדרי המנוחה. משמאלך הכניסה למלתחות, לבריכה המרכזית המקורה ולבריכה הפתוחה. מסעדת הדגים ומזנון השרות העצמי נמצאים ממול ומהם נשקפים המדשאה ומימיה הכחולים של הכנרת.

אין צורך אפילו להצטייד בבגד ים ובמגבת - תוכל לשכור אותם במקום. אתה משאיר את חפצי הערך שלך למשמרת, מקבל מפתח לתא חפצים פרטי ופוסע לחדר המלתחות המצוחצח. מקלחת מהירה והופ... אתה במים.





דברים הקטנים וההגדולים.



הבט איך הקפידו כאן על כל פרט. אתה מרגיש כמו בחוצלארץ, וזה לא מקרה. המבנה ממוזג ומוקף בחלונות ענק מוכתמים. תאי המלתחה הם, כפי שכבר סיפרנו לך, פרטיים ואתה נועל אותם עם המפתח האישי שקיבלת. מסביב לבריכות - כסאות נוח כדי שתוכל לנוח. יצאת מן המים? עומד לרשותך חינם מתקן לייבוש בגד הים. לנכים הותקנה כאן מעלית להפעלה עצמית. המסעדה, חדרי הטיפולים והעיסוי, האמבטיות - כל אלה מופעלים בידי צוות עובדים מיומן הכולל רופאים, הדרותרפיסטים ומעסים מקצועיים.
כולם כאן לשרת אותך ולהנעים את זמנך.

לא קרים, לא חמים, פשוט מֵי קסמים.

לבריכות החדישות במרכז הנופש הבינלאומי חמי טבריה הצעירה מוזרמים מי המעיינות המינרלים בטמפרטורה נעימה של 32°C - 34°C. מים אלו עשירים במינרלים כגון כלורידים, סולפטים, ברומידים, מגנזיום ועוד, המקנים להם סגולות מרפא ובריאות כנגד כאבים ומחלות שונות.
טבילה בבריכה התרמלית ממריצה את פעולת כלי הדם וגורמת לשחרור ולהרגשת רעננות. בעגה לא מקצועית קוראים לזה "מילוי מצברים". את ההרגשה המופלאה הזו קשה לתאר במילים - צריך לחוש אותה; צריך לחוש איך משפיעים המים על שחרור הגוף ומקנים הרגשה של התחדשות. אם הרגשת עייף וכואב, לחוץ וטרוד, אתה מפקיר את גופך למים ומרגיש נעימות נינוחה המתפשטת בכל איברי גופך.
אתה יכול בדילוג קצר לעבור אל הבריכה הפתוחה - הישען על שפת הבריכה, תן לעיסוי התת־מימי ללטף את הגוף והבט בנוף שמסביב: עכשיו אתה מבין את קסמו האמיתי של המקום.

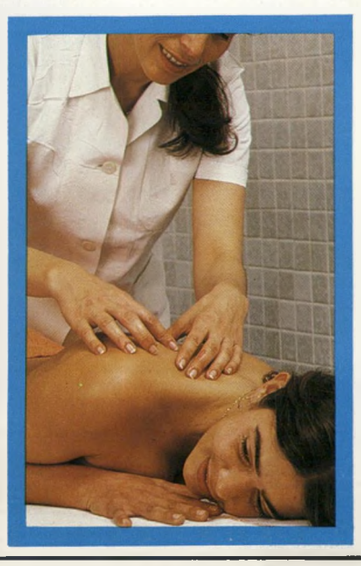






תענוג כולו שלך.

אם ברצונך לפנק את גופך הכנס לאחד מחדרי העיסוי ותזכה בעיסוי מהנה מידיו של מעסה מקצועי אשר ישחרר וירפה בגופך כל שריר כואב, מתח ועצבנות. תוכל, כמובן, גם להזמין רחצה באמבטית הרפיה ושם מחכה לך חוויה מיוחדת.





תוך שעתיים... תרגישו בשמיים.



אחת מפינות החמד היפות ביותר בתבל, על שפת ים כנרת, נובעים מזה אלפי שנים מעיינות מים מינרלים חמים שלהם תכונות מופלאות של בריאות ותענוגות.
אלו הם מעיינות חמי טבריה, 17 במספר, הנובעים אל פני הקרקע בטמפרטורה של 60°C ומכילים בתוכם מינרלים בריכוז ובהרכב נדיר.
עוד לפני אלפיים שנה בנה כאן הורדוס אנטיפס את בתי המרחץ הגדולים והמפוארים והפך את המקום לאזור נופש ומרפא ששמו נישא למרחקים. חכמי התלמוד והמשנה הכירו בערכם המיוחד של חמי טבריה ורבים המסמכים על ביקורי גאוני ישראל במקום.
בזמן השלטון הערבי, בימי הביניים, פרחה פנינת חמד זו מחדש. הוקמו בה בתי מרחץ חדשים, אשר חלקם עומדים על כנם עד היום, ונסיכי ערב ביקרו בהם לשם ריפוי והנאה.



כיום מכל רחבי העולם באים לכאן תיירים שגילו את הקסם הטמון בחמי טבריה. שילוב של מים מינרלים, אקלים נעים ונוף מרהיב עין.
יותר ויותר תיירים וישראלים מגלים את הסגולות שבנופש והבראה מסוג זה. לנוחות, לטיפול בכאבים, או... למניעת הופעתם.

חמי טבריה הוא מכלול שלם המתפתח בהתמדה:
לצד "בריכת האריה" שהוקמה בתקופת שלטונו של השולטן אברהים פחה הוקם בשנות ה-50 **מרכז בריאות ומרפא** ובו בריכות תרמליות, אמבטיות טיפוליות, מסג'ים וטיפולי בוץ הפילומה. המקום משרת זה שנים מאות מבקרים ביום.
בגן הסובטרופי רחב הידיים המקיף את מכלול חמי טבריה הוקם לפני שנים ספורות מלון **גני חמת**, מולו חוף רחצה פרטי ולצידו מגרשי טניס. בימים אלה נפתח בבנין הצמוד לגן הלאומי **מוזיאון חמי טבריה** המספר את סיפורו המופלא של המקום.

גולת הכותרת של המקום היא **מרכז הנופש הבינלאומי חמי טבריה הצעירה**. זהו מבנה חדיש דמוי ארמון ברמה בינלאומית, שנבנה לשפת הכנרת, המכיל את מיטב השכלולים: בריכות מקורות ובריכה פתוחה, חדר כושר, חדרי עיסוי, אמבטיות הרפייה ומסעדת דגים. המבנה ממוזג כולו ומתוחזק ברמה שאין רגילים לה עם הקפדה על כל פרט להנאת המבקר.

ברוך הבא לחמי טבריה הצעירה. תוך שעתיים תרגיש בשמיים.

חמי טבריה הצעירה TIBERIAS HOT SPRINGS

מרכז נופש בינלאומי

קולנוע

בימאי

התפוזים ומיפו

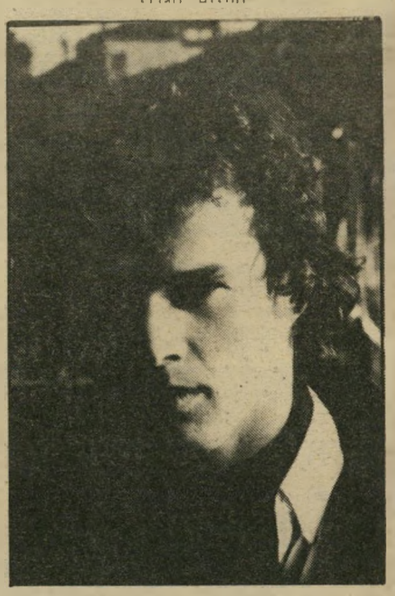
הבימאי, הנחשב על־ידי רבים למנצח המוסרי בפסטיבל הסרטים של לוקארנו, יושב בביתי־קפה מקומי ומכריז בשקט: „את הסרט הבא שלי הייתי רוצה לעשות בישראל. המפיק שלי כבר בא בדברים עם אלכס הכהן, המייצג את מנחם גולן ויורם גלובוס באיטליה. אם אכן תסוכם עיסקה, אבוא לארץ להשלים את התסריט ולהכין את ההפקה."

הדובר הוא פאביו קארפי, שסרטו רבי־עירית באזל נחשב על־ידי השופטים כ־מיקצועי, מלוטש ושקול כל־כך, עד אשר אי־אפשר היה כלל להשוותו לשאר ה־סרטים — כולם יצירות של אנשים בעלי ניסיון מוגבל יותר.

פתיו ואביב. אכן, מבחינת הגיל, יכול



בימאי קארפי עם אומרז אנטונוטי החלום הגדול —



פייר מאדה ב„רביעיית באזל" — סרט בישראל

היה קארפי להיחשב יוצא־דופן בפסטיבל שרוב משתתפיו צעירים. הוא עבר כבר מזמן את גיל ה־50, וכבר יותר מ־30 שנה הוא מעורב, בצורה זו או אחרת, בעניני קולנוע: פעם כמבקר, פעם כתסריטאי, פעם כיועץ שנשלח מאיטליה לבראזיל, כדי לעזור בשלבי ההתהוות של התעשיה שם. אולם, עד כמה שהדבר משונה, הוא עשה עד היום רק שלושה סרטים, ששנים רבות מפרידות ביניהם. את עיקר פרנסתו מצא כסופר, כתב רומאנים ותסריטים, שהובאו לבד על־ידי בימאים אחרים.

רבעיית באזל, כשני סרטיו הקודמים של קארפי, (הגוף האהוב וגיל השלווה), מטפל בצורה מתורבתת וספרותית מאוד בבעיית העימות בין הדורות. בסירטו ה־חדש מדובר בעימות שבין שלושה נגני רביעיית מיתרים מהוללת, שלושתם בני

(המשך בעמוד 44)

גבורת הנין החלש



שתי פנים לאלמוני (תכלת, תל־אביב, ארצות־הברית) — שם שיגרתי זה מסתיר סרט קטן, שיש בו הרבה מן החסרונות של סרט ראשון, אבל הוא בוודאי בלתי־שיגרתי.

סיפורה של אשה צעירה, שנעזבה בעיירה דרומית קטנה על שני ילדיה על־ידי בעלה, בתקופה שלפני מילחמת העולם השנייה, וצריכה לדאוג לקיומה של כל המישפחה, מתחיל למעשה כמלודראמה. ברוח השוררת בכפר, אשה ללא גבר אינה יכולה להיות מכובדת, פרנסתה יכולה לבוא רק בקושי. שני בניה צעירים מאוד, וסובלים לעיתים מן האכזריות של הילדים והמבוגרים השכנים.

אולם עד מהרה הופכת העלילה לסיפור־אימים, כאשר כמה מבריוני הכפר מחליטים שאשה כזאת היא טרף נוח וחסר־הגנה. הם מתחילים להתעלל בה, סוגרים עליה בהדרגה, עד כדי נסיון לפרוץ בלילה לביתה. נסיון זה מהווה, למעשה, את שיאו הדראמאתי של הסרט, המוביל לפיתרון שהוא פחות מפתיע מכפי שהתסריט היה רוצה להציגו.

כל זה אינו נשמע מקורי ביותר, ואכן אינו כזה. אולם הדרך שבה מציג ג'ק פיסק את העלילה, האווירה הכבדה והעכורה של המקום, גם ברגעים הנורמאליים ביותר שלו, העלייה ההדרגתית של המתח והאימה, ההרפיות המזו־מנות שמספקים הילדים הקונדסים, והמובילות לרגעים מתוחים עוד יותר — כל אלה מוכיחים שפיסק הוא



סאנדרסון ספייסק וולטר: כישרון יש

בהחלט כישרון שיש להתחשב בו, ולא רק תיפאורן מצליח לשעבר, אשר זכה לביים סרט משום שרעייתו, כלת האוסקר, סיסי ספייסק, הסכימה להופיע בו בתפקיד ראשי.

אם כי זה, כמובן, לא מזיק: השחקנית האדמונית קטנת־החקומה נושאת חלק נכבד מן הסרט על כתפיה, ומצבה של אשה עגונה בחברה בלתי־סובלנית מקבל בעזרתה ממדים ממשיים ביותר. הדמויות האחרות אולי פחות מעניינות, אבל בסך הכל, זו בהחלט התחלה נאה לבימאי חדש.

חולשת הנין החזק



סיפור של שיגעון פשוט (צפון, תל־אביב, איטליה) — מארקו פררי, בימאי איטלקי בעל נטיות אנארכיסטיות, נפל שבי בקיסמו של צ'ארלס בוקובסקי, משורר אמריקאי, אנארכיסט עוד יותר. התוצאה: סרט זה נראה כאי־הבנה חמורה בין השניים, כי איש היבשת הישנה והמתנונת נלכד במיתוסים ובסממנים החיצוניים המלווים את הזעם שמעבר לאוקיאנוס.

למעשה, מדובר כאן בסיפור אהבה שהופשט למרכיביו הבסיסיים ביותר, כלומר המין. משורר שתיין וחסר־פרוטה, שנקלע למבוי סתום ביצירתו, מתאהב ביצאנית יפהפיה בעלת יצר עצום של הרס עצמי. כל קליפה, החשודה כסממן של תרבות, מסולקת על־ידי שניים אלה. כאשר שני הגיבורים מתפלשים בתוך ביב־שופכין אנושי. שניהם מתעללים, כל אחד בדרכו, בגופם, עד לגבול ההתאבדות, ומתוך כל זה צריכה לצמוח לא סתם אהבה, אלא המהות הטהורה של הרגש הזה.

אלא שבוקובסקי, שריד מאוחר לדור ההיפים של ג'ק קרואק ואלן גינסברג, ראה באורח־החיים שאותו תיאר (ושאותו חי בעצמו), חלק בלתי־נפרד מתחליך היצירה האמנותית. פררי, לעומתו, המתעקש להשפיל את המין האנושי — שהתרבות, לדעתו, עזרה לנוון — משאיר אצל בוקובסקי רק יצורים הכבולים לתשוקות, וקשה מאוד להבחין בשאר־הרוח, ביכולת היצירה, בכנפי הדמיון, הצומ־חים מתוך הזוהמה האנושית. לכן, מה שנראה על המסך



בן גזארה: עד גבול ההתאבדות

דומה יותר למיבצע שערורייתי של הצגת חולשות האדם באשר הן.

עם זאת, נררי ידע בעבר ויודע היום כיצד לרקום תמונות בעלות עוצמה רבה, בין אם זה דמות של משורר שיכור, הנודד במיסדרונות ריקים מאדם של היכל־השירה, בית־חרושת ליצירות אמנות, שבו כל סופר או משורר סגור בתוך תא מאוורר, עם מכונת־כתיבה ונייר, או מעקב אילם של גבר אחרי אשה, שהחושניות קורנת ממנו בכל שנייה. כבודו במקומו מונח, וכך גם כבודו של בוקובסקי, אולם שילובם יחד מנח במקום פחות.

סגנון תיאטרון האידיש



מבחן בד (דקל, תל־אביב, אר־צות־הברית) — מוצר חדש זה ממיפעלי ניל סיימון — הרברט רוס, נושא את כל סממני ההצלחה הקופתית.

אם לסיימון היה גם בעבר נטיות אל הסיגנון של תיאטרון היידיש, הפעם הוא כבר מניח לשמאלץ לנטוף בטיפות עבות של רגשנות, בין חוכמה אחת לשנייה, המפוזרות הפעם בפחות נדיבות מן העבר, בתוך הדיאלוגים.

הנושא עצמו כבר מעיד שהצביטה בלב חשובה כאן לא פחות מן ההלצה: נערה בת 19 נוסעת מניו־יורק לקליפורניה, כדי לעשות קאריירה בסרטים, כשהיא מקווה כי אביה, שנטש את אמה 16 שנים קודם לכן ועבר אל החוף המערבי כדי לעבוד שם כתסריטאי, יעזור לפתוח לפניה כמה דלתות.

האיחוד המישפחתי בין הבת השאפתנית מאוד והאב, ששכח מתי מכר את תסריטו האחרון, הופך כמובן לשיעור הדדי בהתבגרות נפשית, כאשר מן הצד צופה ידידתו של האב, ספרית באחד מאולפני הסרטים, שיודעת לדחוף את העניינים לכיוון הנכון, ברגע הנכון.

כרגיל אצל סיימון, כל מה שקורה, קורה בדיאלוגים. המילה המדוברת היא זו שמשעבדת את הכל התמונות



מתיאו ומאנוף: קווצ'ים כיד הדימיון

הן למעשה עיטורים בלבד. השחקנים נמדדים לפי הכושר שלהם להעביר את השורות של סיימון אל המצלמה. ואלתר מתיאו ותיק אצל סיימון, אן מרגרט מוכיחה שיש בה פוטנציאל שלא מנוצל בהוליווד ודינה מאנון ממלאת את כל דרישות התפקיד.

(המשך מעמוד 43)

גילו של קארפי, ובין נגן צעיר המצטרף אליהם. כאשר שותפם הולך לעולמו.

יש בסרט לא רק אבחנה דקה של היחסים בין סתיו החיים והאביב. אלא גם מבט נבון על ההתבדלות והניכור של האמנות, החיה למען עצמה, מהחיים ה־ממשיים.

הזיות כבית־חולים. מה, אם כן, לבימאי זה, נציג מכובד של התרבות האירופית, ולסרט בישראל? התשובה היא פשוטה: „אני יהודי," הוא אומר, וממשיך לפרט את הרעיון שהוא רוצה להעלות על המסך. שמו יהיה תפוזים מיפו וגיבורו יהיה יהודי אמריקאי, שכל חייו היה רחוק ממקורותיו הדתיים, עד אשר הוא נופל קרבן להתנגשות אלימה עם נערה צעירה. תוך כדי הזיותיו בבית־החולים, הוא רואה בדמיונו פרדס מלבלב.

כשהוא מתאושש, הוא מחליט התלטה אימפולסיבית: עוזב את הכל ונוסע ל־ישראל.

עיקר הסרט הוא למעשה המיפגש בין יהודי, שהוא אמריקאי הרבה יותר מאשר יהודי, ובין העם והתרבות של אבותיו, שאותם מגלה, על הצדדים החיוביים וה־שליליים שלהם במהלך הביקור.

„אין זה סרט פוליטי," ממהר קארפי להדגיש. „אבל ברור שהמצב באיזור יתפוס גם הוא מקום בהתפתחות הדראמתית."

מבט לא פרובינציאלי. זה יכול בהחלט להיות הסיפור האישי של קארפי עצמו. אם כי הוא טוען שבחר ביהודי אמריקאי דווקא. „כי רציתי מישהו שיבוא מתרבות שונה לחלוטין מן התרבות הים־תיכונית, מישהו שירגיש עצמו באיזור שלנו זר לגמרי. איטלקי, למשל, לא היה עובר הלם כזה."

הוא מודה שלא היה אף פעם בישראל. אינו מכיר את המציאות שלה מקרוב. מה שכתב בדה בשלמות מדמיונו, ואילו את תיאור האחרים בסרט מצא בחוברות התע־מולה של משרד־התיירות. הוא ער לעובדה שאם אכן תצא התוכנית מן הכוח אל הפועל, יצטרך התסריט לעבור שינויים, עידכונים ושיפוצים.

האם ייצא הדבר לפועל? קשה עדיין לקבוע. קארפי ודאי רוצה להגשימו. אם יצליח, יזכו הצופים הישראלים לצפות בסרט שיציג נקודת־מבט חדשה על היחסים בין ישראל, היהודים בעולם והמקורות המשותפים שלהם. הישראלים, הרגילים לראות עצמם במרכזם של יחסים אלה, בוודאי יופתעו ויזכו סוף־סוף להעיף בעצמם מבט פחות פרובינציאלי.

תדריך

חובה לראות

תל אביב — האדומים, ג'ורג'יה, לולה, נסיך העיר, פאדרה פאדרונה, שודדי התי־בה האבודה, ממאו עד מוצארט.

ירושלים — ג'ורג'יה, קבקבי־עץ.

חיפה — חמים וטעים, פאדרה פאדרו־נה.

****** האדומים** (ארצות־הב־ריח, רב־חן) — וורן ביטי מוכיח עצמו כ־בימאי העושה צדק עם הסיפור ועם ה־שחקנים האחרים גם יחד. הוא מגלם את דמותו של ג'ון ריד, ממנהיגיה הראשונים של התנועה הקומוניסטית בארצות־הברית, ומי שחיבר את הספר עשרת הימים שזיע־זעו את העולם. יחד עימו מצטיינות גם דיאן קיטון כאהובתו, ומורין סטפלטון כאמה גולדמן.

***** ג'ורג'יה** (ארצות־הברית, גורדון) — אמריקה בשנות ה־60 מבעד לקורותיהם של ארבעה חברים, שלושה גברים ונערה. הבימאי: ארתור (בוני ו־קלייד) פן.

***** לוזה** (גרמניה, לב־2) — גי־רסתו של ורנר פאסבינדר לסיפור המלאן הכחול משנות ה־30', ניחנה בעיקר במע־לות סיגנוניות ואסתטיות. זהו ניסיון נוסף של הבימאי המנוח להסביר את ההיסטוריה של ארצו, ולהציג את הניוון שאחרי מילי־חמת העולם השנייה.

****** פאדרה פאדרונה** (אי־טליה, תמוז תל־אביב, שביט חיפה) — סי־רסם המרשים של האחים ויטוריו ופאולו פאביאני על דמותו של גאבינו לדה, בנו של איכר מסרדיניה, שרק אחרי שהיה בן 18 למד קרוא־וכתוב.

אלן פארקר, מי שעשה את „אכספרס של חצות", „תהילה" ו„ימים אחרונים של אהבה"

בזכות האשה

הבימאי הבריטי אלן פארקר עוד עתיד להיבחר, באחד הימים, לאלוף המועמדויות לפרסים ולשובר שיאי ההח־מצות. מאז „באגסי מלון", סרט הקול־נוע הראשון שלו, הופיע שמו בקביעות ברשימות המועמדים לאוסקר בארצות־הברית, לאוסקר הבריטי ולדקל־הזהב של פסטיבל קאן. שותפיו בסרטים השו־נים זכו לא פעם בפרסים — בין אם זה מחבר התסריט של „אכספרס של חצות" או מחבר המוסיקה של „תהילה" — אבל הוא עצמו עדיין נותר בידיים ריקות.

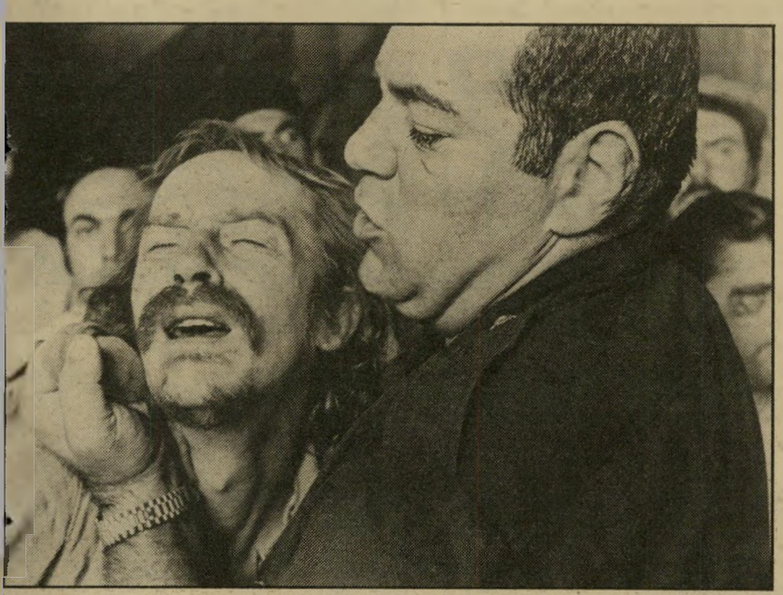
ארבעה מתוך חמשת הסרטים הארו־כים שעשה עד היום הוצגו במיסגרת התחרות הרשמית בפסטיבל הסרטים בקאן — כבוד בלתי־מבוטל כשלעצמו — אבל אף לא אחד מהם קיבל אפילו פרס אחד.

„עוד יגיע היום שבו יקבעו, כי אני הבימאי המועדף על הבוחרים את הסרטים לפסטיבל, והשנוא ביותר על השופטים," אמר השנה במרירות.

כל זה אינו נוגע כמובן, לקאריירה האישית שלו, שהתפתחה במהירות רבה. פארקר, שהחל דרכו כנער־שליחויות בסוכנות־פירסום לונדונית והיה במשך תקופה ארוכה מאוד מומחה לייצור סרטי פירסומת בקבלנות, משך לראשונה תשומת־לב בסרט טלוויזיה בשם „המפו־נים", על ילדים יהודים הנשלחים מן העיר אל הכפר, בזמן מילחמת העולם באנגליה, כדי להצילם מפני סכנת הפ־צצות. הסיפור האוטוביוגרפי של הסופר היהודי־בריטי ג'ק רוזנטל זכה בידיו של פארקר לטיפול טוב כל־כך, שהוא זכה בכמה פרסים בינלאומיים, ביניהם גם פרס בפסטיבל הסרט־היהודי, שנערך לפני כמה שנים בירושלים.

בשיתוף פעולה עם המפיק אלן מאר־של, שעימו הוא עובד עד עצם היום הזה, החל פארקר חותר בהדרגה לקראת הפקת סירטי־קולנוע, ויש להניח, שהצ־לחתו בהדרכת ילדים לפני המצלמה ב„המפונים" היא שסייעה במציאת מימון ל„באגסי מלון", פארודיה על סירטי־פשע אמריקאיים משנות ה־30, שבה, תחת מבוגרים הופיעו ילדים, ובמקום כדורים ירו עוגות־קצפת.

על שני סרטיו האחרים של פארקר, „אכספרס של חצות" ו„תהילה", אין צורך להרחיב את הדיבור, מאחר ששניהם זכו בהצלחה גדולה ביותר בכל רחבי העולם. שניהם הוכיחו כי פארקר הוא בעל שליטה בלתי־רגילה בטכניקה של הקולנוע, הוא מיטיב להשתמש בכל דקויות השפה הזו, אבל הרגיז לא פעם



אכספרס של חצות

פול סמית באחת הסצינות האלימות מתוך הסרט, שעורר את התגובות החריפות ביותר בקאריירה של פארקר. „הביקורת התעקשה לחפש בו מניעים אינטלקטואליים, ולא יכלה להשלים את המניעים הרגשיים שהניעו אותי. הקהל חושב אחרת."



באגסי מלון

ג'ודי פוסטר, בסירטו המוסיקלי של פארקר, שאחריו נדר לא לעבוד עם ילדים אך חזר והיטיב לעבוד איתם בסירטו האחרון.



תהילה

הסרט שקאן סירב לקבלו, במחשבה שהוא מיסחרי מדי. השנה ניסה הפסטיבל לכפר על עוונו והזמין את פארקר להציג שני סרטים — מחווה נדירה.



הילדות באחד ממעמדי הפתיחה עטות שלוש הבנות, ג'יל (ויווקה דייוויס), מאריאן (טרייסי גולד) ומולי (טינה יאתרס), על כלי־האיפור של אימן, דאנלופ (דיאן קיסטון). מערכת היחסים עם ארבע הבנות הן חלק מהגסיסה של האהבה.



הבעל אלברט פיני בתפקיד הסופר ג'ורג' פיית, מנסה לפייס את בתו הבכירה שרי (דנה היל), אחרי התפרצותו האלימה. דנה, הנראית קטנה מ־16 שנותיה, הבינה את התפקיד, משום שהיא עצמה באה מבית הרוס וגדלה אצל אימה.



האשה דיאן קיסטון בתפקיד דאנ־לופ פיית, האשה המנסה לצאת מהריסות נישואיה כשהיא מנצחת.

בשימוש שעשה בכישרונו. הוא תימרן במומחיות רבה, בעיקר ב„אכספרס של חצות", את תגובות הצופים לפי רצונו, והעדיף, לדעת מבקרים רבים, את הדרא־מה על פני המוסר.

שני סרטיו האחרונים של פארקר — „החומה", שהשראתו באה מתקליט אריך־נגן ורב־מכר של להקת „פינק פלוייד", ו„ימים אחרונים של אהבה", המוצג בימים אלה בישראל — הוצגו השנה בפסטיבל קאן, בעת ביקורו בקאן, במאי השנה, העניק ראיון מיוחד לכתבת „העולם הזה" עדנה פיינרו.

השאלה הראשונה לא הפתיעה אותו כלל.

■ ■ ■

● מבקרי הקולנוע בצרפת בזים לך, וכבר זאת אתה ממשיך ובא לפסטיבל. מדוע?

נדמה לי שבמיקרה זה אפשר לצטט את גור וידאל, שאמר: לצרפתים יש כישרון נדיר לפרש כל דבר במשמעות הפוכה מכוונתו. הוא צדק. מבקרי־הקולנוע הצר־פתים הם קבוצה מובחרת של ממציאים כישרוניים: הם המציאו את הקולנוע „של המחבר", הם המציאו את הקולנוע „האמנו־תי". הם המציאו לעצמם את הפסטיבל. ואין לכל המצאותיהם אלה כל קשר עם המציאות או עם הקהל.

אותה קבוצה מיוחסת של מבקרים הם בעצם הטפילים העיקריים של תעשיית הקולנוע — ולא אנשי־הפירסום, כפי שכולם נוהגים לחשוב.

הם האשימו אותי בשעתו, כשהצגתי ב־פסטיבל את אכספרס של חצות, שהסרט שלי הוא גזעני ופאשיסטי, ואני הייתי מדוכא עד עפר באותה השנה. אבל הקהל חשב אחרת. עובדה: עד עצם היום הזה הסרט שלי מוצג בפאריס לפני אולמות מלאים.

הבעיה עם עבודתי היתה, ותהיה תמיד, שהיא אינה עולה בקנה אחד עם מה שמכונה „הקולנוע הצרפתי האינטלקטו־אלי". אני עובד בקולנוע המיסחרי למען קהל רחב מאוד. דבר החיוני לי כאוויר לנשימה. אני ושותפיי איננו עושים סתם סרטים מיסחריים — סרטינו טובים מזה — אבל אנו שייכים לקטגוריה זו.

לצרפתים קשה מאוד להבין ולקבל זאת, ואני נמצא במאבק מתמיד איתם, כי מ־בחינה אינטלקטואלית לא אהיה מסוגל לספק אותם לעולם. אני בא מתרבות אחרת, מלונדון, וכל תרבות הקולנוע שלי מקורה בסרטים האמריקאים של שנות ה־40 וה־50. את הנסיון, לעומת זאת, רכשתי בעבודה על סרטים צנועים מאוד, אחרי שעזבתי את בית־הספר בגיל 17.

● מאז חלפו מים רבים, וסרטיך יצאו מגבולות סירטי הפירסום הקצרים, שכתבת בעצמך. האם כבר אינך כותב את תסריטיך?

זאת טעות נוספת של הצרפתים, החוש־בים שהמציאו משהו בקולנוע. שהבימאי הוא גם המחבר. בוודאי שהבימאי גם משתתף בכתיבה, זה לא יתכן אחרת. את אכספרס של חצות כתבתי לגמרי מחדש, על אף שהיה לי תסריטאי. גם סרט זה, שנזקף לזכות התסריטאי בו גולדמן, הש־תפתי בכתיבתו, אם כי לקחתי רעיונות שלו ושל אחרים ובניתי מסביב בניין, עם לבנים משל עצמי.

איך אפשר אחרת? אילו הייתי יוצר רק מניסיוני הפרטי, הייתי עושה אותו הסרט כל הזמן, ואני איני רוצה בכך. לכן זו הפעם הראשונה שהדמות המרכזית בסירטי ימים אחרונים של אהבה, דמותו של הסופר אלברט פיני, מבוססת הרבה על אלן פארקר. כמוני, גם הוא אגואיסט, אגוצנטרי, חלש מאוד, ולמען האמת דומה מאוד במצבו המישפחתי לי ולבו גולדמן — שנינו נשואים כבר יותר מ־15 שנים, לשנינו ארבעה ילדים.

אמנם, איני מתגרש עדיין, אבל בכל זאת, מצבה של אשתי מזכיר את מצבה של דיאן קיטון בסרט.

למעשה, לאשה זו מוקדש הסרט כולו. אשה זו, כמו אשתי, דומה לטיפוס מסויים של אשה אנגליה, שכאשר שואלים אותה מה היא עושה בחייה, היא עונה כמעט בהתנצלות: אני בסך הכל עקרת־בית.

הסרט שלי בא לחזק את אותה האשה, כי מה פירוש רק עקרת־בית? הרי בזמן שהוא יוצר חלומות על דפי־נייר המתעו־פפים ברוח, היא יושבת בבית ויוצרת חיים חדשים!

למען האמת, משום כך העבודה בהתחלה היתה קשה ביותר. דיאן היא קולנועית מאוד, ניו־יורקית מאוד וספונטאנית מאוד — עד כדי נאטורליזם. אלברט פיני בא ממסורת בריטית קלאסית מאוד ותיאט־רלית מאוד.

כבר ביום השלישי לצילומים התגלתה המתיחות הראשונה, כשהיה עלינו לצלם את המעמד הסוער של המריבה המכריעה. כשהיא מנפצת צלחות בזו אחר זו.

הם לא הכירו זה את זו כלל. הוא חשב שהיא שחקנית שיטחית לחלוטין — מין אני הול ולא אינסוף שקספירי מעמיק כזה — וכשהיא התחילה את הסצינה, הוא היה בהלם.

שאלתי אותו: מה קרה לך, אתה מרגיש לא טוב? והוא ענה לי: „היא טובה מאוד, הלא כן?" אמרתי לו: אני יודע, אבל אתה נראה לי מופתע קצת, לא?

היא נתנה כל מה שאפשר לתת, וזה היה חשוב מאוד לעבודה, כי אלברט יכול להיות עצלן מאוד. היא היתה הכוח המניע, שהכניס אותו להילוך גבוה.

הוא היה חייב להגיב כל הזמן, כי השיטה שלה היא נאטורליזם. היא עשויה להיות אחרת בכל „טייק", בזמן שהוא חוזר ומתכונן, עושה חזרה נוספת, ותמיד יהיה אותו הדבר. היא אינה מסוגלת לחזור על עצמה. פעם היא לוקחת לידיה מזלג ובפעם הבאה תיקח סכין, בזמן שאלברט ייקח תמיד אותו הסכין.

אפשר לראות זאת היטב בהתבוננות זהירה בסצינת המיסעדה שבסרט. הוא היה מפוחד ממש מפני ההפתעות שלה, ולכן נאלץ להגיב בקיצוניות כזו, שהעלתה את המתח של הסצינה כולה.

● מדוע בחרת במין סוף־לא־סוף שכזה, אולי משום שלא יכולת להחליט אם הם חוזרים כסופו של דבר האחד אל השני?

גם דיאן וגם אני רצינו, שהיא תצא מן העסק חזקה. בו רצה סוף מיסחרי יותר, הפי אנד, וגם אלברט, שרצה שהאשה תיקח אותו חזרה.

היינו כל־כך חלוקים בדיעותינו, עד ש... ואיני נוהג לספר זאת בציבור, אבל הפעם משום מה אודה על האמת... עשיתי מישאל בין חברי הצוות — בסך־הכל 38 אנשים. 20 חשבו שהאשה לא תקבל את בעלה, ו־18 רצו שתחזור אליו. מעניין — אותם שרצו בהתפייסות היו בעיקר הגברים ה־נשואים שבצוות.

אז הבנתי, שאיך שלא אסיים את הסרט שלי, תמיד אפסיד חצי קהל. אבל לא רציתי להפסיד יותר מזה, לכן החלטתי — יחשוב כל אחד מה שטוב בעיניו, אפילו שמבחינה מיסחרית מסוכן קצת להנהיג דמוקרטיה.



לדבר בגילוי לב הבימאי אלן פארקר עם המראיינת עדנה פיינרו. לראשונה הודה בעובדה שכה התלבט כיצד לסיים את הסרט, עד שאפילו ערך מישאל בין חברי־הצוות. בסופו של דבר השאיר את הסוף פתוח לדמיונו של הצופה. „זהו סירטי האישי ביותר, גם אם לא החשוב," אמר.

● האם עבדת בצורה שונה עם אלברט פיני מזו שכה נהנת בדיאן קיטון? הרי שניהם באים מאסכו־לות שונות לחלוטין.

חלום הנעורים של ג'ודי

כשבישרתי, לפני שלושה חודשים וחצי, על חתונתם המיועדת של **ג'ודי מוזס**, בתו של **נוח מוזס**, מבעלי הצהרון יד׳ עות אחרונות, ו**עמירם ניר**, הכתב הצב־אי לשעבר של הטלוויזיה, זה היה לפני שרבים־רבים, אפילו מבין ידידיהם הקרו־בים ביותר של בני־הזוג, ידעו על כך בכלל. גם הפעם יש לי כמה פרטים לחדש לכם על החתונה הזאת, שעדיין לא נודעו ברבים.

נישואיהם של ג'ודי, עיתונאית בעיתונו של אביה כמובן, ועמירם, שהיה בבחירות האחרונות עוזרו לענייני־תיקשורת של מו־עמד מיפלגת־העבודה לראשות־הממשלה, **שימעון פרס**, יתקיימו ב־9 בספטמבר ברחבת הבריכה של מלון אכדיה בהרצ־ליה, ולא לחינם נבחר דווקא מקום זה לצורך האירוע. יש לכך סיבה.

מאז היותה בת 10, מבקרת הצעירה ה־בלונדית, שאך לפני שבועיים חגגה את יום־הולדתה ה־24, בבריכת המלון הזה. חלום נעוריה, שהתפתח במשך השנים, היה להינשא על שפת הבריכה, שבה ביל־תה שעות יפות רבות. עתה, משמצאה את בחיר־ליבה, החליטה לממש את חלו־מה.

רשימת־המוזמנים לחתונה צומצמה עד ל־650 בלבד, מיספר שהוא כאין וכאפס לעומת חוג ידידיהם ומכריהם הרב של בני מישפחת המו״לים. הסיבה לצניעות היחסית היא כפולה: תקופת המילחמה שבה שרויה המדינה, ומותו של דוד ה־כלה, **אלכסנדר מוזס**. כתוצאה מכך בוי־טלה גם הופעתה של להקת השגרירים במ־סיבת החתונה.

חתונתו של אחיה של ג'ודי, **ארנון** („גוני״) **מוזס**, בן ה־29, עמדה אף היא להתקיים לפני שלושה חודשים במלון אכדיה, אך בשל המילחמה היא התקיימה בבית הורי־הכלה בפתח־תיקווה. גוני נישא **למיכל עפרון** בת־דודה של הבימאית **יהודי חנוך** ושל אחיה **מריק עפרון**.

עתה נשארה רק רווקה אחת במישפחת מוזס: האחות הצעירה, **תמי**, בת ה־22. היא יוצאת כבר מזה שלוש שנים עם ד״ר **אדם שנוויים**, רופא־לב שהוא עוזרו של פרופסור **הנרי נויפלד**, ראש מכון־הלב בבית־החולים שיבא בתל־השומר. למ־רות שחברותם היא הוותיקה ביותר נישאו הילדים האחרים לבית מוזס לפניה. במיש־פחה ממתינים עתה להודעה משמחת על נישואיהם הקרובים של בני הזוג.

לפני ש׳ג׳ודי הכירה את עמירם, היה לה סיפור נוגע ללב עם דובר מיפלגת־העבודה, **ישראל** („רוליק״) **פרג**. היה לה גם רומן עם הזמר **צביקה פיק** אך מכל המחזרים מצא־חן בעיני הוריה דווקא **עמירם ניר**. בין עמירם וחברה הקודם של כלתו, רוליק, יש כיום יריבות בעניין המינוי לוועד־המנהל של רשות־השידור מטעם המערך, ששניהם התמודדו עליו. ולבסוף זכה בו רוליק.

אחרי שעמירם התפטר מהטלוויזיה, נכ־של ההימור שלו על המערך, שהפסיד בבחירות. עכשיו הוא עוסק במחקר במכון שילוח. יש המאמינים כי ימלא בעתיד תפקיד חשוב בצהרון של חותנו. אולם נראה שהבחור הזה, שהוא קצין (מיל.) בצה״ל, עדיין לא ויתר על קאריירה פו־ליטית, והוא לא דיבר עם נוח מוזס על עתיד בעיתון.



עמירם ניר וג׳ודי מוזס
צימצומים ברשימת המוזמנים

פרידה סופית

הדוגמנית **אילנה שושן**, מלכת־היופי של 1980, וחברה **מריק עפרון**, נפרדו שוב.

למאריק ואילנה יש היסטוריה ארוכה של פרידות וחזרות. הפעם, כל הסימ־נים מעידים על כך, שהפרק הזה בחייהם בא אל סיומו.

לפני חודש וחצי דיווחתי על חידוש ה־יחסים ביניהם, אחרי שנפרדו וביטלו חתו־נה מתוכננת. הנישואין בוטלו אחרי ש־כבר נקבע להם מועד והוזמנו כל המכרים



אילנה שושן
עוברת לבר־אילן

ובני־המישפחה. בעיקבות אי־הנעימות ה־זאת, חשבו כולם שהסיפור ביניהם נגמר לחלוטין, אך הצמד־חמד הפתיע שוב: הם החלו לבלות ביחד כבעבר, וחידשו את אהבתם.

מצב זה נמשך עד לפני שבועיים. אז עזבה אילנה את דירתם המשותפת ברמת־גן, שבה בילו את עיתותיהם אחרי איחו־דם מחדש, ועברה לגור בנפרד. הדוגמנית היפהפיה, שרכשה לאחרונה מכונית חדי־שה, מתכוונת להירשם ללימודי מדעי־המ־דינה באוניברסיטת בר־אילן, והחליטה, כך אומרים, להוציא את מריק מתוך עולמה לגמרי.

בינתיים מתגוררת החתיכה בדירה ב־רמת־גן שהשאיל לה **עורך־דין** המתגורר בכפר־סבא, שהוא גם בעליו של בית־קפה ידוע בתל־אביב. אין לה אהבה אחרת, אך אין זה בטוח כלל, שהיא מחפשת כרגע סיפור חדש. בסודי־סודות גילו לי, ש־לאילנה חשובה השלווה. התשוקה לרומ־נים סוערים אינה הצד החזק שלה.

חווה אלברשטיין בבית־החולים



חווה אלברשטיין
אין צורך לדאוג

מכריה ומעריציה הרבים של הזמרת **חווה אלברשטיין** הודאגו השבוע, כאשר נודע ששתי הופעות שלה בוטלו. נפוצו גם שמועות, שהזמרת הפופולא־רית נראתה בבית־החולים איכילוב בתל־אביב. מפה לאוזן כבר החלו מתלחשים, שלחווה יש בעיה אישית, אושפזה בבית־החולים.

לכל אלה שנכנסו ללחץ מהבשורות הבל־תי נעימות, יש לי ידיעה מרגיעה: לא מדובר בשום דבר רציני. אמרגניתה של הזמרת, **מרים עציוני**, הודיעה לי ש־המדובר בווירוס או לכל היותר בשפעת. עציוני, שבעבר הכחישה את דבר גירו־שיה של חווה מבעלה, **עמירם טננבוים**, הודיעה שבקרוב תשוב הזמרת לבימה. כבר ב־1 בספטמבר נכונה לה הופעה לפני נשות הדסה בבנייני־האומה בירושלים. אורח הכבוד באותו ערב יהיה ראש־הממש־לה, **מנחם בגין**.

מסתבר, שהזמרת אכן היתה ביום הרא־שון בשבוע שעבר בבית־החולים איכילוב, שם בדק אותה רופאה האישי, ד״ר **יוסף מיכאלי**. אך, כפי שהודיעה האמרגנית, הדיאגנוזה שלו לא היתה חמורה כלל ו־כלל.

למה, אם כן, היתה צריכה הזמרת לבוא בכלל לבית־החולים, אם מדובר במחלה קלה ושיגרתית? עציוני אומרת, שחווה פשוט באה לבית־החולים לנוחיותו של הרופא העסוק.

מי שמספל בחווה בעת מחלתה הוא חברה הצמוד, הבימאי **נדב לוויתן**, שלמענו התגרשה מבעלה. היא נמצאת, אם כן, ב־ידיים טובות, ואין צורך לדאוג.

אהבה בבית־המישפט

למישפטנית־זמרת **מדי ברינשטיין** יש חבר חדש, עורך־הדין **זאב ולנר**. ההיכרות ביניהם נערכה במיזנון היכל ה־מישפט בתל־אביב.

סיפור אהבתם נמשך כבר חודשים, אך נראה שהשניים עדיין לא החליטו עד כמה רציניים היחסים ביניהם. בינתיים הם מרבים לבלות, והרושם הוא שמתפתח כאן סיפור יפה.

מלי עומדת לסיים בינואר הקרוב את ההתמחות שלה, שאותה היא עושה במיש־רדו של עורך־הדין **אמנון זכרוני**. אחר־כך מתכננת החתיכה המצליחה, שליוותה את הזמר **צביקה פיק** בתחרות הקדם־ארוויזיון, לנסוע ללונדון, שם היא עומדת להקליט תקליט משל עצמה.



מדי ברונשטיין
גם זמרת

ולנר הוא גרוש טרי מזה כמה חודשים בלבד. הוא שותף ביחד עם עורך־הדין **רוני טירר** במישרד עורכי־דין, שבו הם מעסיקים כמה פרקליטים שכירים. תחום התמחותם הוא מקרקעין ומעמד אישי, תחומים שגם מלי עוסקת בהם, כך שמכל הבחינות יש להם נושא משותף.

היותה של מלי גם עורכת־דין וגם זמרת היא תופעה מיוחדת במינה. נראה שהיפה־פיה מסתדרת היטב עם שני עיסוקיה, ויש לה גם די זמן לאהבה ולבילויים.

מלי וואב מתגוררים שניהם בצפון תל־אביב, אך לעת עתה בדירות נפרדות.

רחל מרחלת על כל העולם

השחקן, הקריין והמאפרת

כולם ראו עד לאחרונה את מאפרת ה־אופנה הוותיקה **עדה זורגן**, כשהיא רוקדת ומבלה עם השחקן **מנחם עיני** בכל המקומות הפי־סוערים. אולם עתה עלתה החברות בין השניים על שירטון.

עדה בת ה־25, שהיגרה עם הוריה ל־ארצות־הברית בהיותה בת 16, חזרה ארצה בגפה לפני שמונה חודשים. את מיקצוע האיפור היא רכשה מעבר לים, ובפרובינציה



זורגן ועיני עם פינצ'ר מור
עניין זמני

הישראלית היא הפכה כהרף־עין למאפרת מס׳ 1 בשכל הדוגמניות משחרות לפיתחה. מספרים עליה שהיא בעלת אצבעות קסם, המסוגלות לחולל פלאים.

בניו־יורק, שם בילתה את שנותיה הצעי־רות יש לחתיכה חבר, שעימו יצאה ברצי־פות מגיל 17. זהו **בוב קרוזי**, יפהפה ממוצא איטלקי, בן 34, העובד כקריין־פירסומת בטלוויזיה מקומית. הוא נכלל בין 100 קריינ׳י הפירסומת המיקצועיים ב־ארצות־הברית. שאר הקריינים העוסקים בפירסומת שם, עושים זאת כעבודה צדדית בלבד.

עדה, שחיה במשך 7 שנים בדירה אחת עם בוב, באה לארץ כדי להתאוורר מהרו־מן הממושך וכדי להתבסס מחדש במו־לדת. את יחסיה עם חברה היא השאירה בסימן שאלה. ואז, כמעט מייד עם בואה ארצה, הכירה הצעירה החטובה את השחקן מנחם עיני, אף הוא בן 34, ובין השניים התפתח רומן סוער. נראה שהכימיה ביניהם פעלה חזק. הם נראו צמודים בכל המקו־מות, שניהם לבשו תמיד בגדים צעקניים עד כמה שאפשר והתפארו בסיגנון מטרף. לפעמים ראו אותם יושבים במיסעדה, כשבין מגה למגה הם מאפרים זו את זה בתשוקה עזה.

לפני חודשיים נסעה מאפרת־הצמרת ל־ביקור בניו־יורק. שם היא התארחה בביתו של בוב, שבא לקחת אותה הישר משדה־התעופה.

בתקופה ששהו ביחד, הבינה עדה כי הסיפור עם השחקן בארץ היה רק עניין זמני, וכי ליבה היה ונשאר עם קריין־הפירסומת. מאז שחזרה ארצה, לפני שבו־עיים, יחסיה עם עיני אינם כבר מה שהיו קודם לכן. נוצרה ביניהם מתיחות, על רקע השינוי שחל בליבה מעבר לים.

מקורותי גם מדווחים שבוב עומד להגיע בקרוב לביקור בארץ, ושנבדקת האפשרות שהוא יעבוד בתחנת הטלוויזיה המסחרית שעל הספינה אודליה, אם ינתן לה רשיון לשדר.

אורלי יניב וזמר הרוק



אורלי יניב
כמה פרטים מעניינים

הכוכבת העולה של הטלוויזיה היא ללא ספק השדרנית **אורלי יניב**, שלאחרונה התחילה להגיש את מהדורות מבט. לרגל הקידום הזה של הג׳ינג׳ית החתיכה בת ה־25, שהתחילה את הקאריירה שלה בגלי־צה״ל ועברה אחר־כך לטלוויזיה כמגישה בתוכניות־הספורט, הרי כמה פרטים מעניינים על חייה מחוץ למירקע, שמשום מה לא זכו לפירסום עד היום.

לאורלי יש מזה חמש שנים חבר צמוד, שעימו היא חיה בדירה שלו ברחוב בן־יהודה בתל־אביב. לחבר הזה קוראים **יהודה אלכויים**, והוא היה בעבר זמר־רוק, עוד לפני שסיגנון זה חדר לזמר הישראלי. לכן, אולי, הוא לא הצליח כל־כך בזמנו, ובחר לשנות מיקצוע. אך מעולם־הבידור הוא לא היה מוכן להינתק, ולכן התחיל לעבוד כאיש־קול בהופעות, כמוביל ציוד לאמנים ובעוד כל מיני מלאכות כאלה, שמסביב לזרקורים.

כיום הוא שולח ידו גם בסחר במכוניות משומשות.

גם לאורלי עצמה היו קצת בעיות בקאריירה שלה במהלך השנה החולפת. הוטל עליה עונש של אי־הופעה על המסך הקטן במשך שנה, בשל הופעתה כמגישה במישדרי־הבחירות של המערך בתקופת מערכת־הבחירות. היא חזרה לטלוויזיה כמגישת־אולפן של מישדרי התחרויות על הגביע העולמי בכדורגל, שנערכו בספרד. במקביל היא ממשיכה את עבודתה בגלי־צה״ל וגם עוסקת בקריינות פירסומת.

אגב, אחותה הצעירה של השדרנית הפופולארית, **שרי** בת ה־21, עומדת להינשא ב־6 בספטמבר. האחות הבכירה, **דורית**, נשואה ל**דובי לנס**, עורך מוסיקאלי בגלי־צה״ל.

נראה שבין אורלי וחברה פורחת לה אהבה גדולה, למרות שלא שומעים מפיהם הצהרות על נישואין. בדירתם המשותפת הם מגדלים כלב זאב ועוד כלב קטן. השנייים אינם מרבים להיראות בכל המקומות הזוהרים, אך מדי פעם אפשר להבחין בהם פה ושם. לאהבונה הם באו למסיבת־הבכורה של המחזמר אברהם אחד. יהודה, שלא זכה בהצלחה רבה כזמר, מתגחם, אולי, בפירסום הרב של חברתו.

השדרן ושתי נשותיו

יש רומן בין הרקדנית **אלה סלע** לבין שדרן קול השלום **גד ביטון**.

אלה, בת ה־25, ובגד, בן ה־27, הכירו לפני שלושה חודשים במרתון ריקודים מטורף, שהתקיים באוניברסיטת תל־אביב. מאז התפתח ביניהם סיפור־אהבה סוער. אולם למרות שהשניים נראים דלוקים זה על זה, יש להם קצת בעיות.

שורש העניין טמון בגרושתו של השדרן, **יפית** בת ה־26, העובדת עד היום כמזכי־רתו של גד במישרד להנחיית אירועים



אלה סלע
יוצאת במקביל

שבבעלותו. מסתבר שהבחור שומר על יחסים די הדוקים עם אשתו לשעבר, דבר המקשה על יחסיו עם הרקדנית. במילים אחרות: הוא נקרע בין שני העולמות.

אלה, שרקדה בעבר במשך שבע שנים



יפית וגד ביטון
צריך להחליט

עם ג׳וקי ארקין והיתה הרקדנית הראש־ית בלהקתו, היא כיום מדריכה במכון למחול וגם כוריאוגרפית לעת מצוא. את זמנה, בעת שחברה עסוק עם האקס שלו או בעניינים אחרים, היא אינה מבזבזת ל־ריק: היא מבלה בחברתו של **מזליק יאיר** בן ה־25, בנו של סגן ראש־עיריית טבריה.

לא ברור כל־כך מה יתפתח מתוך המרו־בע הזה, אך נראה לי שהכדור נמצא במיגרש של השדרן, והוא יצטרך בקרוב להחליט בין שתי הנשים המעסיקות אותו.

שבוע האופנה עמד בסימן של חיסכון:

והיצרנים העדיפו ישראליות וחובבות

„דוגמנית חדר לארבעה ימים".

אסתר זאקוב, היום בעלת מיפעל לאופנה, אשה נאה לכל הדעות ודוגמנית מצליחה בעבר, הביאה לעזרתה את בתה, הגימנזיסטית היפה בת ה־17, טלי. „זאת הפעם הראשונה שאני משתתפת בשבוע כזה, וזה דווקא מוצא חן בעיניי."

טלי לא מתעצלת להתפשט ולהתלבש, להתפשט ולהתלבש — העיקר שיהיו קנייניים. „הבעיה היא, שהמחירים שלי קצת גבוליים," מודה אסתר, שהיא גם המעצבת. „אם הם מחפשים מחירים של המיזרח הרחוק, הם יכולים לשכוח ממני."

גם בימים כתיקונם אסתר אינה מחזיקה במיפעלה דוגמנית־בית. „אני בונה את הקולקציה לפי מידותי. אני בדיוק 38," היא אומרת בגאווה גלויה.

אברהם ברכה, גבר בגיל העמידה, אינו מתיימר להיות דוגמן. הוא בעל חברה גדולה ומבוססת לאופנה. „30 שנה בארץ," הוא אינו שוכח לציין במיבטאו הבולגרי. לידו עומדת נערה צעירה וחייכנית. גם כאן העסק מישפחתי. הבת, סימה, היא לא בדיוק דוגמנית. בחיי היום־יום היא מורה לביולוגיה, אבל בשביל אבא היא מוכנה לעשות הכל.

„אין לנו כסף לדוגמנית," אומר אברהם, ספק ברצינות ספק בהומור. „הצלמים שוחטים אותנו, המלון קורע אותנו במחיריו. עבור שני החדרים האלה לארבעה ימים שילמתי טבין ותקילין 37,750 שקלים," ומייד שולף קבלה להוכחה.

„אז למה אני משתתף? מה זאת אומרת, יש לי ברירה? אני כבר ב'הורה' הזאת כל־כך הרבה שנים, אז אני צריך להמשיך לרקוד. כן, מוכרים לא רע, אני לא מתלונן, אבל הארטיקל (המוצר) שאני מוכר אותו הכי־הרבה בשבועות־האופנה, זה שוקולד ספלנדיד, שאני מחלק לאורחים."



הכיס הגרמני

דוג נוסף, חביב ומוכר, שאימץ את השיטה המישפחתית החסכונית ושדואג לא להישמט ממפת שבועות־האופנה הם חניתה (דונה אידיאלה) ואבנר צנטנר. אצלם יש סדר קבוע: הוא הבוס והיא הדוגמנית. היא מדגימה והוא כותב את ההזמנות, אם יש. ותתפלאו, זה עובד, ועובד טוב.

למרות המלחמה והתדמית השלילית שיש לישראל בעולם, הם הגיעו. הם, הקניינים המיוחלים מארצות אירופה. מסתבר, שהקרבות בלבנון לא השפיעו עליהם לרעה, ומראות הטלוויזיה בבית לא שינו את דעתם באשר לאופנה הישראלית, ושהשמש שלנו עדיין מצליחה לפתותם לשזוף את עורם הלבנבן.

אמר אחד מבעלי המיפעלים בארץ: „הגרמנים הם הכוח המוביל. בלעדיהם, אפשר לסגור את שבוע־האופנה." ואכן, היצרנים התנהגו אליהם בכפפות של משי: מה תשתו? מה תאכלו? מה תרצו? הלעיקר שתקנו! לא, את המישפט האחרון הם לא אמרו להם, את זה הם חשבו וקיוו בליבם.

מכון־הייצוא טרח והכין עבור הקניינים תצוגת־אופנה גדולה ומפוארת, בניצוחו של אמן הכוריאוגרפיה צדי צרפתי, ובכיכובם של מיטב דוגמניות־הצמרת הישראליות, במיטב האופנת־העילית, וכל זאת כדי לכבדם, לרצותם ולהגיע אל כיסם, שם מונח המטבע הזר — המארק או הפראנק.

האם זה עזר? „כן," אומרים גי וחווה פולופ, בעלי חברה לביגדי־ערב. „אנחנו









ייבוא אנגלי היתה האטרקציה האקזוטית טינה הדסון, בת ה־18. המיוחד לה: היא עומדת להופיע בסירטו הבא של ג'יימס בונד כאחת מנערותיו, והיא הדוגמנית היחידה שהובאה להציג תחתונים וחזיות. צילומים: מירי זכרוני.

בדיקה עורך בהנאה גלויה אחד הקניינים. לא, לא לטינה הדסון, אלא למוצר שאותו הדגימה.

אב ובת אברהם ברכה ובתו סימה. בחיי היום־יום היא מורה לביולוגיה, בשבוע הזה הפכה אותה מישפחתה לדוגמנית בעל כורחה. משמאל: בתיה ישראלי, אפילו שהיא דוגמנית ותיקה, היא אינה פרימדונה ועובדת ברצינות.

האבות הביאו את בנותיהם כדוגמניות





זוהרת נראית אפילו מהגב עדנה רותם הדוגמנית הוותיקה. מימין מירי אורן, שדיגמנה ביגדי־ים.

ממש מופתעים לטובה. כבר ביום הראשון לא ישבנו רגע. הקניינים הציפו את חדרנו. הדוגמניות, חגית לשם ושרית דמיר, ממש עבדו בפרך." שרית כבר רגילה לכך. אבל חגית הטמירה, שהיתה זאת טבילת־האש הראשונה שלה בשבוע־האופנה, היתה מותשת אך מרוצה מעצמה ומהמקצוע.

גי פולופ, מעצב אופנת־ערב, הוא ה־מצליחן התורן של ישראל. הוא בעל דמיון העזה ומעוף. הלהיט שלו היו שמלות מעור־זמש, בשילוב צבעים מדהים וחדשני של ירוק־צהוב־סגול, או כחול־צהוב־אדום



ועוד רעיונות מקוריים, שעשו את שבוע־האופנה חגיגה לעיניים.

גם מינה צאלים, בעלת חברה לביגדי־עור, היתה מרוצה. היו לה בקרים טובים, ללא ספק הודות לחווה שלמן הצנועה והדתית, שהיא מעצבת־האופנה שלה, ש־סירבה להצטלם.

שטוחות חזה

האטרקציה של שבוע־האופנה, ש־גנבה את ההצגה לכל הדוגמניות, ושכל הצלמים והעיתונאים עטו עליה, היתה צעירה אקזוטית בת 18, העונה לשם טינה הדסון. היא עומדת להופיע בסירטו הבא של ג'יימס בונד, כאחת מנערותיו של רוג'ר מור, והיתה הדוגמנית היחידה בשבוע־האופנה שדיגמנה תחתונים וחזיות. חברת לבנים ישראלית נאלצה להזמינה מאנגליה, כך הוסבר לי, על־ידי בעל החברה חובש־הכיפה, שרצה בעילום שמו. בארץ יש בעיה: הדוגמניות הישראליות אינן מוכנות לדגמן תחתונים וחזיות, ובכלל, יותר טוב להשתמש ב„גוי של תחתונים".

הישראליות הן מתחסדות שכאלה: בגד־ים, שישאיר בחוץ חצי אחוריים ושליש החזה — זה בסדר; אבל תחתונים וחזיות — חס וחלילה! „לומר את האמת," הסביר־לנו מומחה, „קשה מאוד למצוא דוגמנית שתתאים לכך. יש צורך באשה מושלמת, שמידותיה גם למעלה וגם למטה הן 38. לרוב הדוגמניות בארץ יש נטיה לד־ס־פרופורציה — החלק התחתון רחב יותר מהעליון, ורובן שטוחות־חזה."

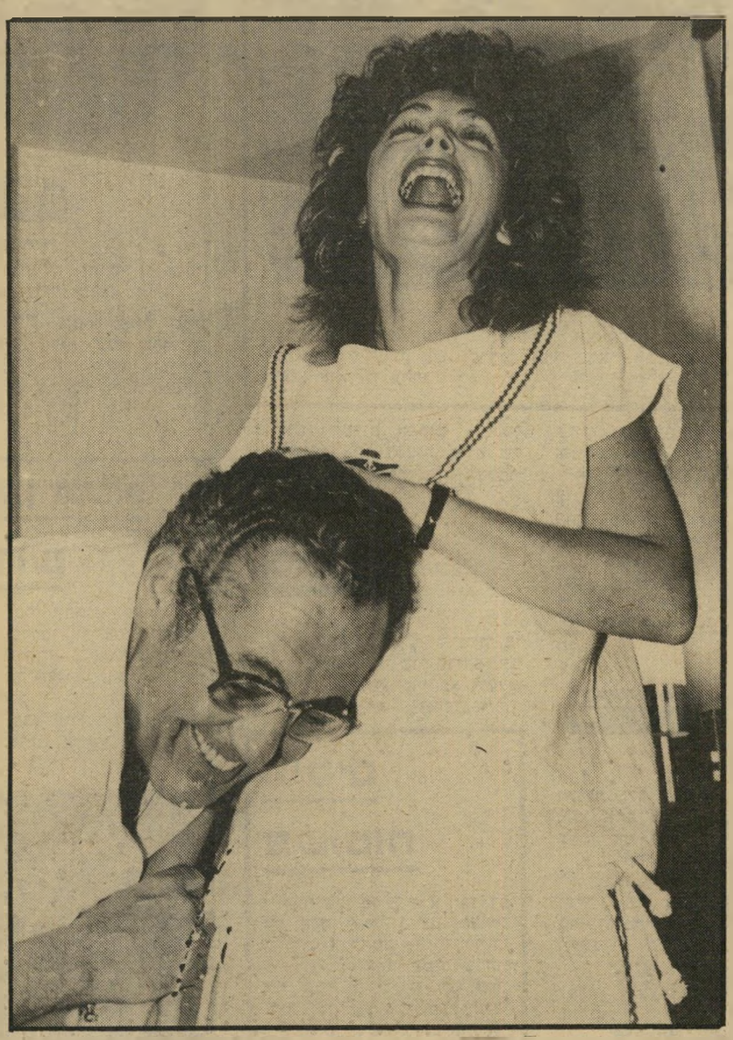
כשנכנסנו לחדרו של החצרן אברהם ברוך, הוא לא אמר „ברוך שלא עשני אשה." אבל ליטף בחיבה רבה את בטנה התפוחה של מלי בש, דוגמנית־הבית שלו מזה 10 שנים. מאחר שאין לו בקולקציה שימלות הריון, לא היתה למלי ברירה אלא לעסוק הפעם במכירות בלבד ולהס־

(המשך בעמוד 50)



מורה וחלמידה

הם חניתה ומיכל. מיכל חובב בת ה־16 היא תלמידתה לדוגמנות של חניתה צנטנר. „אני ממש מעריצה את מורתי," אמרה. ומה יש למורה לומר? „הקטנה הזאת היא פושרית גדולה. אמנם חסרים לה כמה סנטימטרים, אבל עוד תראו, היא עוד תדגום את כולנו," מבטיחה חניתה.



דוגמנית בהריון

היא מלי בש, דוגמנית־הבית של חברת אופנה כבר 10 שנים. מאחר ששימלות־הריון אין להס בקולקציה, הסתפקה בשטח המכירות. הבוס, אברהם ברוך, נהנה ללטף את ביטנה.

לי לה לו

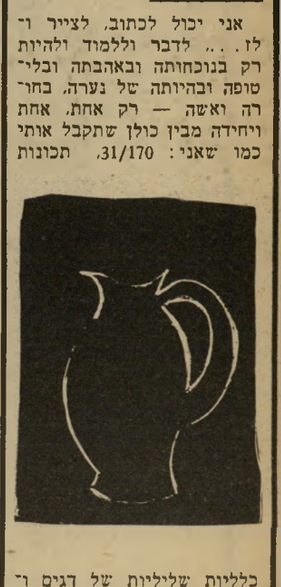
נוגע ללב

* **היכרות.** נחמד 30/170 מעוניין בנחמדה להיכרות. טלפון 512762-04, ת"ד 44810, חיפה.

* **עזרה.** הבה נעזור תמיד זה לזו! אני רווק בעל חסרונות, 45/160 + דירה, ואת ביתית, מנומסת 18 עד 35. טלפון 219772 תל־אביב.

קוקו מלא וגדוש

אני יכול לכתוב, לצייר ו־לז... לדבר וללמוד ולהיות רק בנוכחותה ובאהבתה ובלי־טופה ובהיותה של נערה, בחו־רה ואשה — רק אחת, אחת ויחידה מבין כולן שתקבל אותי כמו שאני: 31/170, תכונות כלליות שליליות של דגים ו־סרטן, חסר־השכלה וחסר־מיק־צוע, דובר עברית, פולנית, אנ־גלית וצרפתית, ולעולם אינו יוצר מיוזמתו קשר. ממלא מישאלות, קנקן מלא וגדוש, שנועד רק לזו שתשתה ממנו. א. וכברוש דיזנגוף 216 תל־אביב.



* **מטרה רצינית.** גרוש, 29/170 לא מסודר, יפה מאוד, עדין וקצת ביישן מעוניין להכיר צעירה נאה למטרה רצינית. ת"ד 16466/419 תל־אביב.

מיד־ליד

* **מצב מצויין.** לרגל נסיעה מוכר ווקמן שרפ, רדיו־טייפ ב־מצב מצויין. טלפון 03־229122 ב־שעות הערב.

* **למבינים.** תמורת מטבע של לירה אחת משנת תש"מ או מטבעות ושטרות אחרים — יש־ראליים — אתן קסטות כרום של BASF למבינים. גיל ארז, האלמו־גים 18, אשדוד.

מה הולך

* **קומת קרקע.** דרושה ב־גבעתיים דירה בת שני חדרים, קו־מת־קרקע או פארטר, נא לטלפן אחר הצהריים — 03־314350.

מילים פשוטות

חבר שלי בן 29 הוא הבנאדם הכי חכם, רגיש, ביישן ומצחיק בעולם. אבל מה — יש לו ה־כישרון להתאהב תמיד בבחו־רות הכי מתוסבכות, הכי עצו־בות, וגם לא הכי חכמות ב־עולם (אם יורשה). אם את אח־רת, ודומה לו, כתבי לו כמה מילים פשוטות, ת"ד 45197 תל־אביב, מיקוד 61451.

* **מיפגש וחזייה.** אתה מתכנן מיפגש חברתי? מסיבה? תמורת מעט שקלים יבוא קוסם מיקצועי, יפנן ויבדר אתכם ויה־פוך את המיפגש לחוויה. טלפון 03־459895.

ברכות

* **זוהבה.** הנה את בת 25 ועדיין בתולה. מה יהיה? מיליון ת'אלפים מזלים טובים. יפה.

* **לאורך.** הגיע הזמן לצאת מהלחץ. בצלחה בבחינות. מי אם לא אני.

* **לאמא היקרה עדיזה.** ברכות לחזרתך הביתה אחרי ה־ניתוח, מבעלך יעקב ומבנותייך חנה, צביה, דליה והנכדים.

* **למתתיהו.** עזוב שטויות, צא מהעניינים, חזור אלינו ונקבל אותך כאילו שאף פעם לא הלכת. מה אתה אומר? דונה והבת.

* **לרינה מ'.** עד חצי המלכות ולמה לא כולה, כתבה המשוררת שאנחנו אוהבים לאהוב, אז בבק־שה: כל המלכות ולא חצייה, ממני שייקה, וברכות מאליפות, כמו ש־אומרים, ליום ההולדת.

* **לדני מסוף דיזנגוף.** אני עוברת ליד חלונך, רואה את האו־רות וזוכרת. נסתפק בזה. ויום־הולדת שמח למרות הכל. חנה.

* תודה מעומק לב אחד לדויד זכאי, מנהל לב־2, שמצא והחזיר לי את סבעת הנישואין המכושפת שלי ואת האמון בבני־אדם. אוסנת הר.

שיקוצים

* **זה מפתח־תיקווה.** כ־שהייתי ילד קטן אמך עוד עבדה ולכן אתה בן־... מאלה שמתות עליך בקו 62.

* **לאויבה השמנה.** תדעי לך שכל מה שקרה לך מגיע לך, ועוד יותר מזה. תלמדי לחטוף בהורים מהחברות הכי־טובות שלך. מהחברות הכי־טובות שלך.

* **לטוני.** את כל־כך יפה שבא לבכות, לצעוק ולצרוח. שתמותי. שילה.

* **ליהודה.** הראש שלך לא עובד בזמן האחרון. הלב שלך משו־תק כבר מזמן, אתה בקושי מתפ־קד, ובכלל, אתה חתיכת אפס עלוב. מוורדה וחיה ליד העירייה.

* **לשלום יוגב.** אתה מגיש במיסעדה שלך דברים שלא ראויים למאכל בהמה, וגובה מחירים ש־נסיכים סעודיים לא היו מתביישים לשלם. תחזור לפסיכיאטריה. אבל מהר. יותר אנחנו לא באים. משתי הגרציות שהיו ביום שישי.

צירופים אפשריים

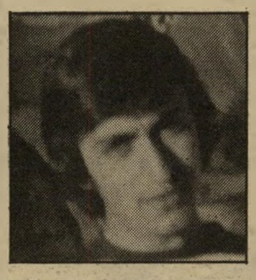
* **יחסים לוהטים.** צעיר גבוה ונאה מאוד מחפש אותך, אשכנזיה, נאה ונשית (אפשרית דו־מינית וזוגות) ליחסים לוהטים ודיסקרטיים. נא לציין טלפון. ת"ד 561, גבעתיים מיקוד 53104.

קרדום וכל השאר



רווקה 27/178 קשתית, מחפשת זכר שיתן לה מה שאחרים רק מספרים עליו. חץ, קרדום וכל השאר מוזמנים לת"ד 45667, חיפה. אנא — מהרו!

לצאת לטיולים



בן 20, שחקן־כדורגל שעובד בצילומים, מחפש אהובה צעי־רה ויפה שתצא איתו לטיו־לים. זיידאן, כואכב אבו אל־היג'א, ד"נ כרמיאל 20185.

* **טיפול בריא.** המעוניינות לשמור על היפעה רעננה — מס־ג'יסט צעיר, מיקצועי ומסור לטי־פול בריא ומהנה. ת"ד 6040 נתניה.

* **זוגות תרכותיים.** מסע לארצות־הברית מחוף לחוף, יצי־אה 16.9.82, שלושה זוגות תרבו־תיים גילאי 40 עד 55 מעוניינים לצרף זוגות נוספים לקבוצה סגו־רה. ת"ד 3415, ברכה.

* **אקדמאי ממתין.** אם אי־נך פנוייה אולם ברצונך ליצור קשר ידידותי, אמיתי ואינטימי, ממתין לך אקדמאי 38/186 לא פנוי בת"ד 32161 תל־אביב, מיקוד 61321.

רמה נאותה

זוג נשוי מעוניין בהתכתבות ובידידות עם זוגות דומים 44/32, בעלי רמה נאותה. ת"ד 6242 ירושלים, מיקוד 91062.

* **רישיון נהיגה.** רווק בן 32 מתכנן טיול לאירופה באמצע ספטמבר. מעוניין לצרף שותפה משכילה ויפה עד 28. רצוי בעלת רישיון נהיגה. לציין טלפון. ת"ד 475 קריית־שמונה, עבור אבי.

* **גופה ונפשה.** איש־עסקים צעיר, נאה וגבוה, מעוניין לצרף בחורה נאה וחטובה, צעירה בגו־פה ונפשה, לטיול בארץ או בחו"ל, הכל על חשבונו. ת"ד 5288 רמת־גן.

* **נאה ונחשקת.** ג'ינג'י חם־מזג, תפוס 183/43, בעל לב רחב, מעוניין בנאה ונחשקת לידידות אינטימית מסעירה. ת"ד 2132 רמת־גן.

חינם אין כסף!

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, לספר בדיחה טובה, ואפילו לקלל — קדימה!

- **כל הודעה יכולה לכ־לול עד 20 מילים.**
- **מי שרוצה לצרף תמו־נה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המו־צעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת, במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**
- **ההודעה תיכתב על גבי גלוויית־דואר, למערכת „העולם הזה", ת"ד 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להש־תמש במעטפה). לא תתקבל־נה שום הודעות בעל־פה, ב־טלפון או בביקור אישי.**
- **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

רזגמנית במישפחה

(המשך מעמוד 49)

תכל בערגה על שרה חן, ציפי ביגנ ועמליה אלעזר. הדוגמניות הדקיקות עד להישבר.

„שוקולד" ו„מנטה", בלי „מס־טיק", בילו אחת בחדר חברתה, בציחקוקים ובצחלות, כשביגדי־הים המכסים טפח ומגלים טפחיים צמודים לגופן. „שוקולד" היתה יהודית נגר התימנית, וה„מנטה" — עדנה רותם הצהובה. השתיים הן דוגמניות ותיקות, יפות ומצ־ליחות נעדרו מן התצוגה הגדולה. למה? התעניינתי לדעת.

עדנה שלפה תשובה מהירה, קצרה וקולעת: „אמרו לי שאני יותר מדי זוהרת, ולכן לא שיתפו אותי." יהודית לא חיפשה תירוצים ואמרה: „כנראה לא רצו אותי, אבל זה בכלל לא הזיז לי. אני משתתפת בכל־כך הרבה תצוגות במשך השנה, שבאמת זה לא משנה לי כהוא־זה."

מפגש חברתי

צ מד נוסף של דוגמניות ותי־קות וגרושות טריות הן אירית לביא וזיווה נצר, שישבו להן באחד החדרים ושוחחו על החיים, על דיני אישות וממונות, וביררו איזה אקס־בעל משלם יותר מזו־נות. „המזונות שהם משלמים, מספיקים לנו בדיוק לכחם וחלב," קיטרו היפות. „יום אחד אני עוד אמצא לי חתן עשיר ואפסיק לעבוד," הבטיחה זיוה. „רק אלי לא נדבקים עשירים," התלוננה אירית.

אירית לביא היתה נערת־ישראל ב־1970. היום, 12 שנה מאוחר יותר, היא עדיין יפה, זוהרת ונשית, אולי אפילו יותר מאשר אי־פעם. על שבוע־האופנה היא אומרת: „זה עסק טוב ובטוח. בשנה שעברה קניתי ממשכורת ארבעת החימים האלה מכוניות. לא מפוארת, אבל נוסעת. השנה אולי אשפר את המודל."

זיוה נצר, חברתה, נראית שזופה ואתיכה. היא הרוח החיה של שבוע האופנה. „בשביל", שבוע זה הוא מיפגש חברתי של פעם בחצי שנה. פוגשים את כולם, מנשקים את כולם ומרכלים על כולם. ממש נהדר."

ואיך אפשר לספר על שבוע־האופנה מבלי להזכיר את תמי ופינצ'י, הצמד־חמד? הן חברות בחיים, חברות למיקצוע ומצטל־מות ביחד שיגעון. יש להן אהבה נשית אחת משותפת, ששמה לאה גוטליב, בעלת־חברה ומעצבת ביג־די־הים והחוף, שעשתה, המציאה ועיצבה גם אותן. בקולקציה ה־עשירה והיפה של גוטליב בלט בגדים, אחד־יחיד־ומיוחד, עשוי־עור — כן, עור אמיתי של צבי, בהדפסת פנתר. משהו מאוד אור־גינאלי, מתכבס, מתייבש ונראה לאחר מכן חדש ומחניף. אולי זה הפיתרון — בגדים אחד לכל החיים, עשוי־עור, המחזיק מעמד שנים רבות?

פתי מאמין

מ אחר שתמי בן־עמי ופינצ'י מור הן יחידות בדורן, נאלצו בעלי החברות האחרות, שלא שפר מזלם מטעמים תקציביים, לקחת צעירות בלתי־מיקצועיות. פשוט חובבניות ומתחילות.

אז מה הפלא שבמיסדרונות המלון ובחדרי הסתובבו ועיכסו כל־כך הרבה דקיקות וחסרות־נסיון, אך בעלות רצון כביר, כשהמשותף להן הוא שכולן נורא־נורא רוצות להיות דוגמניות, ה־מאמינות שקרש־הקפיצה אל עולם־הזוהר הוא שבוע־האופנה?

כבר אמר מי שאמר — פתי מאמין לכל דבר!

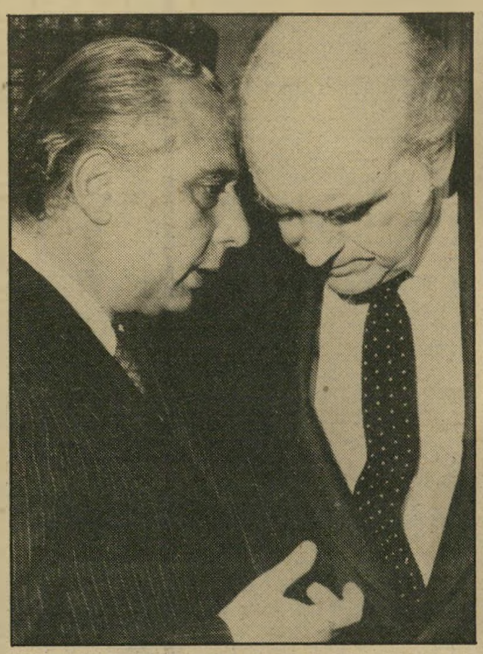
יוון: מאזן ביניים

כמו נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, יוצר גם ראש־ממשלת יוון, אנדריאס פאפאנדריאו, תגובות מעורבות. שנת שילטונו הראשונה מניבה הערכה מסויימת בקרב חוגים אינטלקטואליים, בעיקר בשל מדיניותה במיזרח־התיכון, וכן בנושאי פנים מסויימים.

השמאל, לעומת זאת, מאוכזב מרות. בנושאי־החוץ הבוערים, ובעיקר בכל הנוגע לנאט"ו ולארצות־הברית, איכזב פאפאנדריאו. הנאומים האנטי־אמריקאיים השוצפים לא תורגמו לכלל מדיניות־חוץ עצמאית. ההיפך הוא הנכון. פאפאנדריאו דבק לחלוטין בקו המסורתי של קודמיו:

● פאפאנדריאו הבטיח לבוחריו שיוון תפרוש מ־נאט"ו, לפחות מבחינה צבאית. למעשה לא קרה דבר. יוון משתתפת באורח פעיל בתימרוני נאט"ו בים־התיכון. איש אינו מדבר על פרישה.

● פאפאנדריאו הודיע שהוא ידרוש מהאמריקאים לחסל את מיצבורי הנשק הגרעיני על אדמת יוון. העניין



ראש־ממשלה פאפאנדריאו*
מגמה מעורבת

ירד מסדר היום. נציגים שמאליים המעלים נושא זה בפורומים מיפלגתיים או ממלכתיים מתבקשים לשתוק. ראש־הממשלה מוסיף להבטיח להעלות את הנושא „בהדמנו תהמתאימה", אבל רק מעטים מאמינים שכך אמנם יקרה.

● פאפאנדריאו הבטיח לגרש את ארצות־הברית מבסיסיה על אדמת יוון. הוא לא עשה שום צעד כזה. משקיפים בוושינגטון נוהגים להביע השתאות ממערכת היחסים המצויינת בין יוון וארצות־הברית.

● ראש־הממשלה התחייב לקיים מישאל־עם בעניין חברותה של יוון בשוק האירופי המשותף, עניין השנוי במחלוקת קשה בקרב השמאל ביוון. לא נערך מישאל, וכנראה גם לא ייערך.

● למיפלגת השילטון הסוציאליסטית של פאפאנדריאו, פאסוק, יש גם קו לאומי (יש אומרים — לאומני) נלהב. פאפאנדריאו הבטיח להימנע ממשא־ומתן עם התורכים על הזכויות ההיסטוריות בים האגאי. גם היום הוא מכחיש את קיומם של מגעים כאלה, אך עיתונאי־חוץ מדווחים שהם מתקיימים.

● פאפאנדריאו, כלכלן חניך ארצות־הברית, הירבה לדבר על אימפריאליזם ועל ניאו־קולוניאליזם. כיום הוא עושה כמיטב יכולתו למשוך הון זר להשקעות ביוון, תוך ויתורים והטבות העומדים בניגוד גמור לאידיאולוגיה שלו.

העיתונאי קאל מקריסטל, שביקר לאחרונה ביוון, מספר שפאפאנדריאו מנסה לחפות על השינוי הדראסטי בדרכו המדינית במחוות לכיוון הערבים. גם בכך הוא הולך בדרכו של מיטראן, המפנה את המרץ האנטי־אמריקאי של רבים מאנשיו בג'סטות לא־הכי־מחייבות כלפי לוחמי השיחרור באמריקה הלאטינית. ראש־ממשלת יוון, המפגין ידידות וסולידאריות כלפי אש"ף וכלפי יאסר ערפאת באורח אישי, ניסה גם לטפח יחסים מיוחדם עם שליט לוב, הקולונל מועמר קד'אפי.

כאן עלה פאפאנדריאו על שירטון. הוא הזמין את קד'אפי לביקור ממלכתי ביוון. השמרנים וחוגי אנשי־

עולם קטן

העסקים הרימו קול־מחאה נמרץ ביותר. הנשיא השמרני, קונסטאנטין קראמנליס, הטיל מעין וטו על הביקור. פאפאנדריאו מגלה התחשבות רבה בדעתו של הנשיא, ולוא רק בשל זכותו של קראמנליס להכריז על בחירות חדשות. הביקור בוטל.

מזתר לנאוף. פאפאנדריאו לא הצליח עדיין להנהיג שינויים מיבניים בכיוון הסוציאליסטי, ובכך לא עבד אפילו בסטנדארטים של מיטראן. עם זאת ביצע רפורמות מסויימות בתחום האזרחי, בכיוון ליברלי.

היוונים יכולים עתה להתחתן בנישואין אזרחיים. מוסד המוהר הוצא מחוץ לחוק. ניאוף אינו עוד עבירה פלילית. מוסדות־החינוך חוייבו להסביר לתלמידים את מוראות התקופה הפאשיסטית, בין 1967 ו־1974. מיתקני כליאה ועינויים של מישטר החונטה הצבאית הפכו לאתרים מוכרים, בהם נערכים כינוסי־הסברה ואפילו ערבי נוסטאלגיה של אסירים לשעבר. לוחמי המחתרות האנטי־נאציות, בכללם קומוניסטים רבים, זכו להכרה רישמית וזכויות פנסיה, חרף התנגדות הימין.

פאפאנדריאו חושש במיקצת מהצבא, שרבים ממפקדיו הם שמרנים, חלקם פאשיסטים וכמעט כולם אנטי־קומוניסטים מושבעים. הוא מנסה לקנות את ליבם במשכורות טובות מאוד, הרבה מעבר לשכר הממוצע ביוון. גם הציוד המיושן של הצבא חודש, בעיקר ממקורות צרפתיים.

לפי שעה, אין כל סיכוי למרד של ממש בשמאל היווני נגד פאפאנדריאו. עם זאת, האכזבה המרה קיימת, והיא תיפרוץ במוקדם או במאוחר.

יפאן: שפני נסיון לבנים

מי היה מעלה בדעתו שמדענים „צהובים", מהעולם השלישי, יפתחו תרופות וישתמשו בבני־אדם לבנים כדי לבדוק את יעילותן?

זה בדיוק מה שמתרחש בשבועות האחרונים ביפאן ובבריטניה. מדענים יפאניים פיתחו תרופה להצטננות רגילה, המבוססת על צמח סיני הקרוי ק א ק ו. אנשי־רפואה באירופה סבורים, שמדובר בתגלית מהפכנית, יעילה ביותר, העשוייה לטפל בהצלחה ברוב מיקרי ההצטננות הידועים לרפואה המודרנית.

חברת־הענק היפאנית המייצרת את התרופה, הודיעה ליבואנים באירופה שאין באפשרותה לנסות את אותה תרופה על בני־אדם ביפאן עצמה. היפאנים פשוט אינם אוהבים לשמש שפני־נסיון, אפילו תמורת תשלום נכבד.

דיווחים מעודדים. היבואנים מצאו פיתרון מהיר לבעייה. בצפון אנגליה התעשייתית שוררת אבטלה כבדה. תמורת תשלום נאות מצאו בקלות רבה עשרות שפני־נסיון אנושיים. עד כה היו הדיווחים מעודדים מאוד. התגובות הן טובות, ולא נתגלו שום תופעות לוואי.

היפאנים הודיעו שעוד השנה יתחילו בייצור מיסחרי המוני של התרופה. בכך יחנכו את חדירתם המאסיבית לתחום יצוא התרופות, אחרי שכבשו את ענף האלקטרוניקה, והפכו למדינה המובילה גם במכירת מכוניות נוסעים.

כך אנו נראים

היומון השמרני הבריטי דיילי טלגראף היה ידוע עד החודשים האחרונים בגישתו הפרו־ישראלית. מדובר בעתון ימני, „מכובד", המגלה באורח עיקבי התנגדות לתנועות־השיחרור בעולם השלישי. מאמריו הראשיים מזכירים קצת את מעריב — אומנם את הקו של שלום רוזנפלד, לא של שמואל שניצר, אבל בכל זאת שמרנות אמיתית, אפילו עם שמץ של געגועים (מזויפים משהו) לאימפריה האבודה.

יהודי בריטניה, אפילו הליברליים שביניהם, נהגו לקנות את היומון, כדי לקרוא רשימות שעסקו ביש־ראל באורח פחות עויין. בחוגים רישמיים בישראל, כולל העיתונות מטעם, נהגו לצטט את דיילי טלגראף כדי להוכיח שיש חוגים בעולם המוכנים לקנות את התעמולה הישראלית המקובלת.

דמות אנושית. לכל זה בא קץ חד ובלתי־נעים, מאז פתחה ממשלת בגין־שרון במילחמה התוקפנית בלבנון. היומון, כמו כל כלי־תיקשורת אחר באירופה — שמרני, ליברלי או סוציאליסטי — גינה את ישראל בחריפות רבה. אפילו המינוח בעיתון, ורשימות ה„צבע" נשתנו לחלוטין. לוחמי אש"ף חדלו להיקרא בשם „טרוריסטים". בדרך קבע הם נקראים לוחמי־גרילה, התנגדות, או סתם לוחמים פלסטיניים. לסיבלם ולדמותם האנושית ניתנו ביטוי עיתונאי בכל הצורות האפשריות.

סוף־סוף הצליח מנחם בגין להפוך אפילו את דיילי טלגראף לעיתון התומך במאבקה של תנועת־שיחרור בעולם השלישי, הישג ששום איש־שמאל בריטי לא חלם עליו.

רק סוג אחד של חיה. השבוע יצא דיילי טלגראף בכותרת ראשית, המאשימה את ישראל בהשחיית פיניויים של הלוחמים הפלסטיניים מביירות. במרכז העמוד הראשון הופיעה תמונת פרידה מרגשת של איש־אש"ף מבחו הקטנה. המסר היה ברור. מדובר בבני־אדם ובטראגדיה מזעזעת. איש אינו רואה בהם „חיות דו־רגליות". עיתונאי בריטי ידוע, הכותב בגארדיין, אמר השבוע לעולם קטן: „אני מכיר רק סוג אחד של חיה דו־רגלית, והיא מנהיג המסוגל להשתמש במינוח כזה."



חייל פלסטיני נפרד מבתו בבירות
המינוח השתנה

* עם נשיא קפריסין קיפריאנו.

במדינה

מישטרה

תרומות דם במישטרה

במישטרת מחוז תל־אביב הוחלט לציין בהמלצה להעלאה בדרגה, אם הקצין או השוטר תרם דם.

מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב אריה איבצן, הופתע. בידיעה שהו־פיעה בשבוע שעבר במדור תשקיף העולם הזה, תחת הכותרת „תרו־מות־דם במישטרה", יוחסה לו הר־ראה חדשה, שהוא לא ידע אודו־תיה דבר, למרות שנאמר שהיא הופצה בחוזר בשמו.

דוברת המטה הארצי, ריבקה ויינטראוב, התקשרה למערכת ו־הכחישה בשם המפכ"ל את הידי־עה. ואכן, בירור נוסף העלה ש־נפלה טעות. הוראה חדשה בנושא תרומות־דם במישטרה אכן הוצאה לאחרונה במישטרה, אך לא במטה הארצי, אלא במישטרת מחוז תל־אביב. ההוראה, שעליה חתום קצין אכ"א מחוזי, סגן־ניצב מרדכי („מוטי") נוימן, הופצה בחוזר מ־תאריך ה־31 במאי 1982, שמיספרו כר/01־7575.

להלן הנוסח המלא של ה־חוזר:

הנדון: ציון תרומת־דם בהמ־לצה לקידום ומינויים.

לפי הנחיות מפקד המחוז ולאור חשיבות נושא תרומת־הדם, נדר־שים בזה המפקדים, בעת המלצה להעלאה בדרגה או למינוי לתפ־קיד קידום, לציין האם הפקוד שבו מדובר תרם דם בשנת עבודה זו.

המפקדים מתבקשים לציין הערה כאמור לעיל בגוף ההמלצה להע־לאה בדרגה, או במיכתב הבקשה למינוי.

אבקש להביא הנחיה זו לידי־עת כל שוטרי וקציני המחוז.

עד כאן החוזר.

ההוראה החדשה אמנם אינה קובעת במפורש, שקצין אשר לא יתרום דם לא יועלה בדרגה, אך מתוך הדברים עולה שהדבר בהח־לט ילקח בחשבון בין שאר השי־קולים לקידומו של הקצין או ה־שוטר. זהו ההסבר היחידי לדרישה לציון הערה בעניין זה בגוף ההמ־לצה או הבקשה למינוי.

המסר הוא ברור: תרומת־דם היא פעולה חיונית לשם קידום.

ביטוח קולקטיבי. למרות שההוראה הוצאה במחוז תל־אביב, שעליו מפקד ניצב אברהם תורגמן, מצאה דוברת המטה הארצי לנכון לציין, שגם המפכ"ל איבצן מייחס חשיבות רבה לתרומות־הדם ב־מישטרה, והוא אף מקפיד בעצמו לתרום, אך אינו סבור שיש לקשר בין מתן תרומה ובין העלאה ב־דרגה וקידום.

לדברי הדוברת הוציא המפכ"ל לאחרונה הודעה אחרת בעניין תרומות־הדם, שלפיה שוטר או קצין שלא יתרמו דם, לא יהיו מבוטחים בביטוח־הדם של מישט־רת ישראל.

עד לפני זמן־מה היה נהוג ב־מישטרה לתרום דם בהתנדבות, כאשר התרומות היו מזכות את כל אנשי־המישטרה באופן קולקטיבי — בין שתרמו ובין שלא תרמו — בביטוח בבנק־הדם של מגן־דוד־אדום. אולם בעיקבות ירידה חדה במיספר התורמים בקרב השוטרים, סירב מגן־דוד־אדום להמשיך לקיים הסדר זה, והודיע למישטרה כי מעתה ואילך יהיו מבוטחים אך ורק אותם אנשי־מישטרה שתרמו בעצמם דם. הודעה זו העביר ה־מפכ"ל לידיעת כל המשרתים ב־מישטרה, באמצעות הערה על תלוש המשכורת שלהם.

במחוז תל־אביב לא הסתפקו ב־הערה זו, וכך נולד אותו חוזר, שהופץ בין כל השוטרים והקצי־נים במחוז.



זרמין אבו־חצירא
וילה מפוארת —



אהרון אבו־חצירא
— ממשכורת של ח"כ ?

אהרון אבו־חצירא שהורשע בשימוש בכספי גמ"ח לצרכים הפרטיים עומד לשכור בסביון דירה ב־550 אלף לירות לחודש

ב עלי הוויזות המקיפות את בית מס' 4 ברחוב החרמש בסביון שיפשפו עי־ניהם בתדהמה. לווילה המפוארת, הפנויה להשכרה, נכנס ויצא איש מוכר. היה זה ח"כ תמ"י, אהרון אבו־חצירא, שר־העבודה והרווחה לשעבר, שהורשע לפני ארבעה חוד־שים בעבירות גניבה מקרן גמילות־חסדים והפרת אמונים.

התדהמה היתה רבה, משום שהמחיר הנד־רש עבור שכירות חודשית של הווילה הוא 2000 דולר, שהם כ־550 אלף לירות. אבו־חצי־לקומת חדרי־השינה, ארבעה במיספר. במיפ־לס התחתון נמצא, בין השאר, חדר המיועד למישחק ביליארד.

בקומת הכניסה יש עוד חדרי־אירוח קט־נים. השירותים משוכללים ביותר, וצבע הזהב הצהוב שולט בהם. בגינה יש תאורת־גן ופס־לים ולצד הבריכה מגלשה אל תוך המיים.

הווילה שייכת לרונא אמוייל, בן־דודו של שמואל פלאטו־שרון, המתגורר בצרפת. כבר שנים שלא־מתגורר בה בקביעות דייר, אולי בגלל המחיר הגבוה של דמי השכירות.

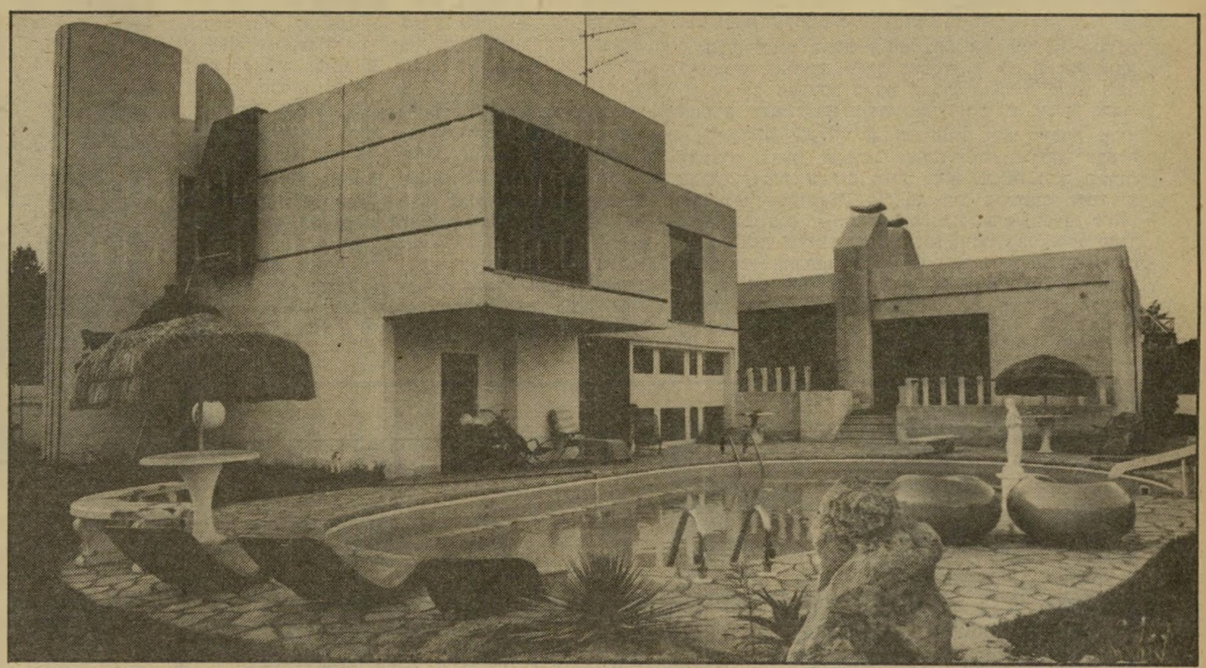
לגור באשדוד. קרוב מישפחה שידע על מצו־קת־הדיור של אבו־חצירא השכיר לו את הווילה שלו בעיר הדרומית במחיר נמוך. לאחרונה עבר השר לשעבר שהורשע בפ־לילים להתגורר בדירה בת ארבעה וחצי חד־רים ברחוב רוגוזין באשדוד.

לפני חודש וחצי בא אמוייל לביקור ב־ארץ. הוא רצה להשכיר את הווילה לאבו־חצירא, ולצורך כך הם נפגשו כמה פעמים גם בסביון. נראה שאמוייל, מאנשי הפדרציה הספרדית, התכוון להשכיר את הווילה במחיר נמוך מ־2000 דולר לחודש לאבו־חצירא, או למצוא פיתרון אחר לבעיית התשלום.

אך בעוד שאנשי סביון, שיש להם מקורות מידע אמינים, טוענים שאמוייל ממתין עתה לתשובת הח"כ, הכחישו מקורבי אבו־חצירא את הטענה שהוא מתכוון לגור בסביון. הם אישרו שאכן אבו־חצירא נראה לא אחת בווילה, וזאת משום שאמוייל מינה אותו לאחר־ראי על עבודות השיפוצים שנעשות שם.

שכניו החדשים של אבו־חצירא לא זוכרים שבחודשים האחרונים היתה איושהי תכו־נת־שיפוצים בווילה הסגורה, מה גם ששכנם מסביון, פלאטו־שרון, הוא הממונה על אחז־קת הדירה בהיעדרו של אמוייל.

אבו־חצירא עצמו יצא לחו"ל. כשיחזור, יתברר לשכנים הסקרנים ברחוב החרמש אם מנהיג תנועת תמ"י, עם ששת ילדיו, יהיה הדייר החדש ברחוב, או שגם הוא לא יוכל לעמוד בדרישות של אמוייל.



וילה לעניים

רא הורשע על לקיחת שיק מקרן על־שם אביו בסכום של עשרת אלפים לירות, כדי לשלם לנגרים שעבדו בביתו ברמלה. שיק אחר מאו־תה קרן שולם למכולת. משכורתו החודשית כח"כ היא קצת יותר מחצי שכר־הדירה ה־מבוקש. מלבד זאת, תמ"י חרטה על דיגלה את חיסול הפער העדתי־כלכלי ולא העמקתו.

ייתכן שמעבר לתדהמה היתה גם מעט קינ־אה. הווילה המפוארת היא בת שלושה מיפ־לסים, מוקפת בגינה גדולה ומטופחת. מדלת הכניסה משתרע חדר־אירוח פתוח ועגק, ש־ממנו יוצאים למירפסת ולבריכה לבנה רח־בת־ידיים.

חדר־האורחים מרוצף בלוח שיש שחור מבריק, בצידו השמאלי של החדר יש בר גדול משיש למשקאות. מצידו הימני פסלים וריהוט מודרני. שולחן רחב נמוך וכורסות־עור נוחות.

מן הפרוזדור עולים במדרגות לולייניות

האם העיתונאי הדרוזי הראשון בצה"ל

נזרק מביטאון צה"ל בגלל צימצומים

או בגלל כתבה שהרגיזה את הרמטכ"ל

דרוזי מחוץ למחנה



רפי חסון

כים הזדעזעו כאשר נודע ששר־הביטחון דרש ממיפקדת קצין־חינוך ראשי את רשימת המשרתים ביחידת־המילואים של גלי־צה"ל, כדי לבדוק את כשירותם האידיאולוגית לשירות בתחנת־הרדיו הצבאית. אך סיפור ההדחות לא התחיל בעורך המוסיקלי, אריאל כהן, ובקריין דן שילון. לפני חודשים אחדים הועבר רפי חסון, דרוזי מדליית אל־כרמל, משירות מילואים בעיתון במחנה ליחידה אחרת. לצה"ל אין גירסה אחידה מדוע זה קרה.

סיפר רפי חסון:

התגייסתי בשנת 1979 לשירות סדיר. היה לי רקע בעיתונות עוד לפני הגיוס. עבדתי בעיתון מקומי בחיפה, נהגתי להעביר הודעות לקול־ישראל בערבית וגם כתבתי לאל־אנבא.

באותן שנים למדתי בתיכון בכפר ואחרי בחינות הבגרות באתי לצבא. היה לי פרופיל קרבי, אך ביקשתי להיות כתב צבאי.

הרמטכ"ל פסל ראיון

לך שמחתי התקבלתי לעיתון במחנה. הייתי בו שלוש שנים ולמעשה הייתי הכתב הדרוזי הראשון בצה"ל. מלבד העבודה בעיתון הייתי מעביר חומר ליומן גלי־צה"ל ולמיבזקי החדשות של התחנה.

דיווחתי על החיילים הדרוזיים בצבא, על הדרוזים בצפון־הארץ וברמה. בזכותי החל למעשה דיווח שוטף על חיי הדרוזים בארץ באמצעי־התיקשורת הצבאיים.

לפני כשנה ריאיינתי לבמחנה צעירים דרוזים העומדים לפני גיוסם. כולם דיברו בשח גיוס הדרוזים, תושבי־ישראל, לצבא. אך לאחד מהם, פאדל והאב, היתה ביקורת מסויימת על צה"ל. הוא אמר שהצבא צריך להשקיע יותר בהסברה בקרב הדרוזים, ערב גיוסם. הוא קבל על כך שאין מרצים המגיעים לבתי־הספר הדרוזיים ומספרים ללתמידים לפני מה הם עומדים.



תעודת העיתונאי

רפי חסון עדיין מחזיק בכיסו את תעודת הכתב הצבאי שהעניק לו במחנה לשנים 1981—1982. על התעודה חתום העורך הראשי של העיתון הצבאי, יוסף אשכול. חסון טוען שהוא נזרק משירות־מילואים ככתב צבאי על רקע מוצאו, למרות שהובטח לו שיישאר להיות כתב במחנה. קצין־חינוך־ראשי מכחיש, וגורס שחסון לא ביקש זאת.

אז התחילו העניינים. במערכת שמו כותרת: „הייתי רוצה להיות הדרוזי הראשון בחיל־האוויר." סיפרו לי שראש אכ"א, האלוף משה נתיב, רגז מאוד על הכותרת ועל חלקים מהראיון משום שחשב שהדרוזים קובלים על אי־שוויון. אחר־כך, כשביקשתי לערוך רב־שיח דרמה, ביקשו ממני את שמות המרואיינים ואת השאלות שאני מתכונן לשאול אותם. רק ממני הם ביקשו את השאלות ואת שמות המרואיינים. מכתבים אחרים לא. כאשר ראיינתי מפקד חטיבה דרוזית, הרמטכ"ל בדק את החומר ופסל אותו.

הרגשתי שיש אפלייה נגדי במערכת. אך לי היה רקע בעיתונות והסברתי לכל מי ששאל אותי, ששליחותי היא להגן על הדרוזים בצה"ל, ולשמש להם שופר. אני חושב שכך גם קיבלו את זה.

הטענה הזאת התקבלה על כל פנים על־ידי קצין־חינוך ראשי, תת־אלוף אבי זוהר. הוא אמר לי שחשוב שיהיה עיתונאי דרוזי במיפקדת־החיל. הוא הבטיח לי שאני אשאר בקצין־חינוך ראשי; כלומר שאוכל לעבוד במילואים בבמחנה וביחידת המרצים של החיל. כמובן, רק בעניין הדרוזי.

אבל אחרי שיחרורי הועברתי ליחידה אחרת. כשניסיתי לבדוק מדוע לא השאירו אותי, כפי שהובטח לי, בבמחנה או במיפקדת־החיל, נאמר לי ששר־הביטחון בכבודו ובעצמו לא אישר את שירותי שם.

עד כאן דבריו של חסון.

שרון לא ידע?

ה עיתונאי הדרוזי, בן כפרו של שדר־הטלוויזיה רפיק חלבי, לא התעצל. הוא כתב מיכתב לשר־הביטחון. המיכתב נשלח ב־13 במאי ומאז לא הגיעה תשובה, למרות שהוא שלח, לדבריו, שלוש תיזכורות.

חסון ניצל את קשריו הפוליטיים שרכש בזכות עבודתו העיתונאית. הוא נסע לכנסת וביקש להוציא תגובה מאריק שרון באמצעות חבריו למיפלגה. הוא פנה לשר ללא־תיק, יצחק מודעי, סיפר לו על הענין וביקש את התערבותו. מודעי בדק ועוזריו הודיעו לחסון ששרון אפילו לא ידע על ההעברה ושזה לא נעשה בהוראתו האישית.

חסון פנה לאחד הח"כים הליברלים, חבר ועדת־החוץ־והביטחון, וביקש את התערבותו. זה בדק והעלה שהסיבה היחידה לאי־שיבוצו של הצעיר הדרוזי בשירות־מילואים בבמחנה, היא צימצומים בכוח־אדם, ולא כל סיבה אחרת.

אך כאשר פנה העולם הזה למיפקדת קצין־חינוך ראשי וביקש לבר מדוע הועבר חסון מבמחנה ליחידת־מילואים אחרת, התשובה היתה מפתיעה.

לא היו דברים מעולם

מ יפקדת־החיל הודיעה שלא היו דברים מעולם. לא הובטח לחסון שהוא יהיה מוצב במילואים במיפקדת קצין־חינוך ראשי. יתרה מזאת, הוא גם לא ביקש זאת.

חסון דוחה טענה זו ומצביע על התכתבויותיו ופניותיו לשר־הביטחון, לשרים אחרים ולח"כים, כהוכחה לכך שלא רק שהוא ביקש להישאר בבמחנה, אלא שגורמים בכירים שם אפילו הבהירו לו את חשיבות השארתו כדרוזי דווקא בקצין־חינוך.

חסון ממשיך לעסוק גם בימים אלה בעיתונות. הוא כותב בעיתונים מקומיים בצפון־הארץ. בחודש נובמבר הקרוב הוא יעבור לתל־אביב, אחרי שהתקבל למכינה קדם־מישפטית באוניברסיטת תל־אביב. הוא מקווה להשתלב במערכת־עיתון בעיר הגדולה, למרות שהוא מודע לקשיים שעלולים להיווצר בגלל מוצאו.

„במשך שנים מדברים על שילוב העדה הדרוזית בחברה הישראלית. אני האמנתי ששירותי בצבא ועבודתי בבמחנה יתרמו לכך. איך ירגיש דרוזי־ישראלי כמוני, שאפשרות זו נמנעת ממנו?

„כל הארץ התרגשה כאשר פורסם שכתב אחד או שניים הושעו או הודחו מגלי־צה"ל. אותי זרקו על עניין הרבה יותר קטן, אולי קודם־כל בגלל שאני דרוזי, ואיש אינו פוצה פה.

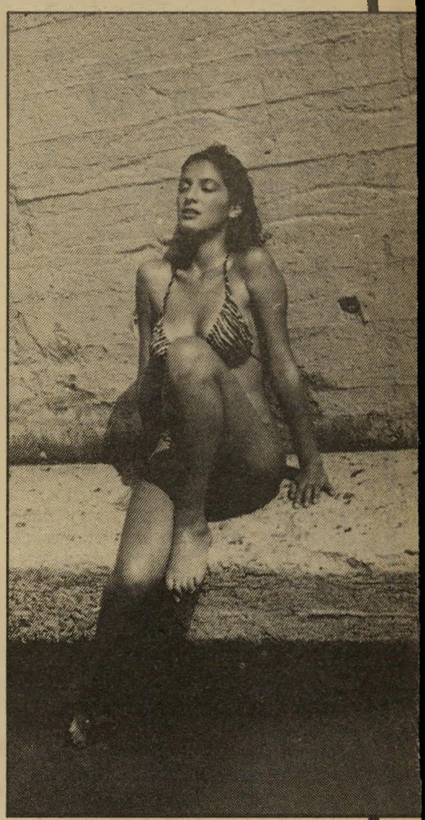
„הקריטריון להדחתי היה בוודאי מוצאי. אולי הם אפילו התרגזו שדרוזי כמוני הוא עיתונאי עם ותק. עכשיו הם מדיחים בגלל דיעות. ואחר־כך?"

השלום הלבנוני של מירי יפת



תלמידת בית־הספר החקלאי בפרדס־חנה נסעה לחופשה בארצות־הברית, פגשה בצעיר לבנוני עשיר והתפתחה ביניהם אהבה לוהטת

חתיכה עכשיו מבלה מירי יפת בחוף ימה של תל־אביב, ומתגעגעת לאהובה הרופא הלבנוני.



מירי יפת עדיין לא מלאו 18 שנים, אך היא כבר מיואשת. מצב־רוחה רע מאז נאלצה להיפרד מאהובה, הרופא ה־לבנוני ד"ר רדני קוטרן ולחזור לישראל, וכל זאת בגלל מילחמת הלבנון.

מירי, צברית שנולדה בתל־אביב לאב יוצא תימן ולאם יוצאת רומניה, היא יפה־פיה שחומת־עור, בעלת גוף חטוב וחיוך מקסים.

היא סיימה בית־ספר עממי בתל־אביב, אך לא רצתה להמשיך את לימודיה בעיר הגדולה. מירי למדה בבית־הספר החקלאי בפרדס־חנה. היא נהגה בטרקטור ועבדה בקטיף כותנה. בזמנה הפנוי עבדה ב־חוות־סוסים, השייכת לאחת המישפחות במקום, תמורת שכר.

את בית־הספר החקלאי בפרדס־חנה נה־גו לפקוד אורחים שונים. באחד הימים הופיע זוג קשיש מארצות־הברית. היו אלה הד"ר דונלד מקגרו, רופא פאתולוג, ואשתו ג'ורג'יה, שהיא מנהלת חברת־מחשבים בקליפורניה.

מנהלי בית־הספר בחרו במירי שתראה לזוג האמריקאים את הסביבה. הנערה הצ־עירה מצאה חן בעיניהם, והם הזמינו אותה לבוא ולבקר בחווה השייכת להם. החווה נמצאת בווייסליה, מרחק של שלוש שעות נסיעה מסאן־פרנסיסקו. הם הציעו לה לעבוד בחווה תמורת שכר בתקופת ה־חופש, ולטפל בסוסים. מירי נענתה להזז־מנה.

על שאירע מאז, היא סיפרה:

נסעתי כמה שעות טובות עד שהגעתי לחווה. בדרך היה נוף נפלא. יש שם בס־ביבה חוות ששייכות לאנשים עשירים, שבכלל לא גרים בהן בדרך־כלל. בחוות האלה עובדים בוקרים, ובדרך־כלל אין שם בחורות.

לכל חווה כזאת יש שם. בדרך־כלל על שם בעל החווה. אני הגעתי לחוות מקגרו, ומייד התאהבתי במקום.

יש שם 70 סוסים. חלק מהסוסים הם סוסי־מירוץ. יש שם מרחבים עצומים, בריכת־שחייה השייכת לחווה, והרבה חתו־לים וכלבים. בקיצור, מקום נהדר.

ד"ר מקגרו עשה לי הכרה עם העוב־דים בחווה, וכמה בוקרים נדלקו עלי תיכף. התפקיד שלי שם היה לרכוב על הסוסים לשטח שמחוץ לחווה, ולהשאיר אותם שם כמה שעות בתוך חצר ענקית, כדי שירוצו ויקבלו כושר ואחר־כך להח־זיר אותם לחווה, לאורווה שלהם.

ד"ר מקגרו עובד כרופא פאתולוג ב־בית חולים בסאן־פרנסיסקו. הוא ואשתו היו בחווה ארבעה ימים, ואחר־כך נסעו בחזרה לעבודה, והשאירו אותי שם. בבו־קר הייתי שוחה בבריכה, רכבתי על ה־סוסים, שיחקתי עם החיות האחרות, עד שהתעייפתי.

„אבא שלי קיבל הלם"

אחד הימים נכנס לחווה חתיך גבוה. הוא אמר שהוא בא לראות את



החבר הלבנוני של מירי יפת הוא הרופא הכירורג ד"ר רודני קוטרן. מירי קוראת לו „החתיך הגבוה". כאן נראים השניים בפתח ביתו של רודני בחווה של מישפחתו, הסמוכה לחוות מקגרו, בה עבדה מירי.



החיים הזוהרים

של מירי יפת בחווה־הסוסים מקגרו בעיירה וייטליה שבקליפורניה, במרחק של שלוש שעות נסיעה מסן־פרנסיסקו. מירי עשתה שם חיים משוגעים עם שכן. מחוותה הסמוכה, הרופא הלבנוני רודני קוטרן. היא בילתה שעות ארוכות בבריכה, הוסעה במכונית הספורט המפוארת מדגם מונטה־קרלו השייכת לחווה, טסה עם אהובה הלבנוני במטוס הססנה שלו, ורכבה על סוסים שאותם מגדלים בחווה, עד שפרצה המילחמה בלבנון

הסוסים החדשים, וסיפר לי שהוא שכן מהחווה הקרובה.

אביו, כך הוא סיפר לי, הוא טייס ב־חברת טי־דבליו־איי, ושמו ג'ורג' קוסרן.. הוא קנה את החווה לפני כמה שנים. הוא סיפר לי שהוא עצמו רופא כירורג העובד בבית־חולים בלוס־אנג'לס, ושמו רודני. הוא הזמין אותי לבוא ולטוס איתו במטוס הססנה הפרטי שלו.

באחת הפעמים, כשישבנו בחווה, אמר לי רודני שהוא התאהב בי מהרגע הראשון שראה אותי, ושאל אם אני מוכנה להתחתן איתו.

גם אני הייתי מאוהבת בו. זה שהוא סיפר לי שהוא לבנוני שעבר עם מישפחתו לארצות־הברית לפני כמה שנים, בכלל לא שינה לי.

אני בכלל לא מתעניינת בפוליטיקה, ובקושי שומעת חדשות. כל עניין המילחמה הזאת נראה היה לי כל־כך רחוק.

טילפנתי להוריי לארץ כדי לבשר להם שאני מאוהבת בחתיך שהוא רופא לבנוני, והייתי בטוחה שהם ישמחו כאשר אבוא עם רודני לארץ.

אבא שלי ממש קיבל הלם. כשהוא שמע על הרומן שלי, וביקש ממני לחזור מייד לבנון, כי הוא חי בארצות־הברית ואנחנו נוכל לחיות שם.

„מה לי ולמילחמה?"

באתי לארץ, ושוב שמעתי את ההס־ברים של הוריי, ועכשיו גם יתר ה־קרובים שלי הצטרפו. כולם אומרים לי שהכל טוב ויפה, אבל מה עם המילחמה? מה יהיה אם יוולדו לנו ילדים? מה הם יהיו? בייחוד שחלק גדול מהמישפחה של רודני חי בלבנון.

כולם בילבלו אותי ועשו לי ממש שטי־פת־מוח. אני לא יודעת מה להחליט.

אני חושבת כל הזמן: מה לי ולמיל־חמה הזאת? אני בסך הכל רוצה לחיות עם גבר שאוהב אותי, ואני אותו. למה כל המצב כל־כך מסובך?

עכשיו אני יושבת ומחכה שמילחמה תיגמר. אולי משהו ישתנה, מי יודע.

הוריי יעצו לי להתגייס בינתיים לצבא. ואני חושבת שאם לא אוכל להתחתן עם רודני בקרוב, באמת אתגייס לצה"ל, כי ממילא רציתי לשרת בצבא לפני שהיכר־תי אותו. ואם המצב ישתנה בעוד זמן־מה, אז אוכל לנסוע אליו ולהתחתן, או שהוא יבוא לחיות אתי כאן, בארץ.

בינתיים הוא מטלפן אלי בכל יום ומספר לי כמה שהוא מתגעגע אלי."

נעמי אדווה ■

„אני חושבת כל הזמן: מה לי ולמילחמה הזאת? אני בסך הכל רוצה לחיות עם גבר שאוהב אותי ואני אותו..."

אמו של רודני היא אמריקאית, ואחיו, אדוארד קוטרן, גם הוא רופא שעובד עכ־שיו בבית־חולים בביירות. רודני הציע שהוא יבוא איתי לארץ, לישראל, ושם יכיר את הוריי. אני הסכמתי.

ובדיוק באותם הימים התחילה המילחמה בלבנון.

טסתי איתו המון. הוא גם לקח אותי לחוות־סוסים מקומית בוויסליה, שבה זכו שניים מהסוסים שלו בתחרות.

רודני הזמין אותי לטיולים נהדרים ב־סן־דייגו, היינו בקאזינו בלס־וגאס, והיינו גם ביערות בקליפורניה, ששם צומחים העצים הכי־גבוהים בעולם. עשיתי חיים

נמר של עיר

כידון וזירמת החכמים שלו ✷ המין המטורף

ובנק־הזרע של הדוד אוסוולד ✷ מיתולוגיה עתידית

נוסח פארמר ✷ מכונת־הילודה ומילחמת־המינים של הלל דמרון

מקור

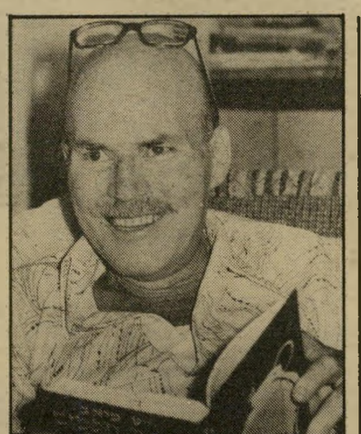
רם מואב

הגנטיקאי **רם מואב** פירסם באחרונה את סיפורו זירמת חכמים, שבו הוא משלב את מיקצועו עם השקפותיו התרבותיות.

זירמת חכמים הוא על גבול ספרות המדע הבידיוני (מד"ב), והדימיון בו משיק למדע, העשוי להרתיע בני־תמותה בעלי־תחושות, יצרים ושאר מרכיבי־אנוש. סיפור־העלילה נפתח בגירסה ספרותית ל־טבח שנערך בנמל־התעופה הבינלאומי בן־גוריון, שבו נהרגו ונפצעו עשרות נוסעים באש של חברי כנופיית טרור בינלאומית, שאחד מחבריה, **קוזו אוקאמטו** — נתפס מאוחר יותר.

אחת מגיבורות הספר היא טירוריסטית בשם **אנג'לה פרייזר**, הנתפסת בידי **יצחק כידון**, ראש ענף נשק עתידי ב־מישרד־הביטחון — **המעניקה את המיסגרת הסיפורית להרצאת עמדותיו הגנטיות של המחבר, רם מואב.**

סיפור־העלילה ניפתח שבוע קודם לטבח בלוד, בהצגת יצחק כידון, קצין בכיר שלא היה בארץ במהלך מילחמת יום־הכיפורים (תיסמונת **יצחק רבין ומוטה גור**), ה־מעמיד בצל את־הרדידות והבינוניות של צמרת הפיקוד הצה"לית. תוך שהוא פועל כסופר־מן ישראלי. בין אנשיו של כידון בולט עיתונאי, שולי, יליד ארצות־הברית, בשם **ברני כוהן**, ספק סקופר ספק קצין יח"צ של כידון, ואהובתו הבוגרת של



גנטיקאי־סופר מואב
אפריקה + ישראל = אפריאל

ברני, **סוניה פסטרנק**, גינקולוגית ה־מתמחה בהפלות ובהזרעה מלאכותית („אחר־הצהריים הפילה את נכדו ז"ל, כ־טרם נולד, של מנהיג מיפלגה דתית הידוע בהתנגדותו הקיצונית למתן גושפנקה חו־קית להפלות מלאכותית.")

הפרק השני, הבוקר שלפני, חושף את דיוקנו של כידון, המגמה להתחמק מתוך „מעגלי ניירת שגורים" ושואף להעניק מימד של דמיון למערכת הצבאית. הפרק השלישי הטבח בלוד (מדוע כל מטורפי העולם מוצאים פורקן לשיגעונותיהם בדרך יהודים ?") מתאר את שקדם לטבח ואת הטבח, כאשר כידון לוכד את אנג'לה ומס־לק אותה בסתר מבית־הנתיבות („אבל המידע שהוציא ממנה יועיל לאין ערוך אם האויב יאמין כי מתה לפני שפצתה פיה.") בין נפגעי התקפת־הדמים מצוי עולה מברית־המועצות בשם **גרישא קירפיצ'ניקוב**, שאשתו נהרגה במהלך הטבח.

קירפיצ'ניקוב היה הסיבה לבואו של כידון לנמל־התעופה ביום הטבח. קיר־פיצ'ניקוב, מדען המביא מברית־המועצות את כל החידושים הגנטיים, נועד לתרום את חלקו בתוכניתו של כידון. בפרק זה מציג מואב, באופן סכימאטי למדי, באמ־צעותו של קירפיצ'ניקוב את כל חלומות־הגדלות הגנטיים של **יוסף סטאלין**: „ובכן, חבר ציוניפס, הניחשת מה שלח אלי המנהיג הגדול ? את זירמתו שלו. ומה אינטימי יותר מנוזל לבנכן זה ?... בדקתי את הזירמה. מבעד לעדשות ה־מיקרוסקופ נראה אזנו של המנהיג שורץ תאי זרע חיוניים שנעו הנה ושוב, מקשקשים בזנבם הארוך. אפילו צעיר היה יכול להתברך בזירמה כזו..." זירמה שיעודה העקרוני היה: „אפשר בהחלט לשמר את זירמתו של סטאלין בהקפאה עמוקה ולהזריע בה את מאות כנותיו ואל־פי נכדותיו... יש לצפות, כי רבים מהזכ־רים ירמו לסטאלין עד ללא הכר, וזו בדיוק מטרתו... תוכנית כזו עלולה בהח־לט להוליך, תוך ארבעה־חמישה דורות, גזע של מיליוני בני־אדם, שבכולם שבעים עד שמונים אחוזים מהגנים של סטא־לין..."

בפרק הביקור בחווה לגנטיקה חקלאית (עיסוק שרם מואב התמחה בו בעבר, בעי־קר בייצור של דגי קרפיון התואמים בגוד־לם לשולחנות יום שישי של יהודים) מתואר מיפגש בין כידון והפרופסור התמהוני **יוסף רבינוביץ'**, הנרתם לפרוייקט ה־מיוחד של כידון. בינתיים במקביל, במערב־גרמניה, חושף מואב בפרק עולם משופר של סדר ואיכות, כנופיה של שרידי הרייך־השלישי, שהם שולחי הטירוריסטים אשר ביצעו את הטבח בלוד בעזרתו של מועמר קדאפי.

מלאן שחזר בסיני הוא פרק המביא את סיפור אהבתם המוזרה של כידון ושל אנג'לה במיתקן סודי של צה"ל. אהבה מוזרה, שבמהלכה חש כידון „נידהם לעצמת הרעב לאהבת אשה שצטבר בגופו, ויותר תמה על הרעב הגדול שלה..." כאשר אנג'לה אומרת לו לבסוף, כנדרש ברומן־גנטי שכזה: „כן, גנראל שלי, על אנורתי האחרונה אני מתערבת אתך, שאתה ואני יחד, אנחנו צירוף גנטי פנמאסטי..." גנטיקה או לא גנטיקה — האהבה בין הגנראל הישראלי למחבלת כהת העור — מלבלבת.

בפרק ליצים אוחזים בעצים ומכים בבני־ציס מובא סיפור שאינו כלל לעניין הגנטי, ובו ביקורם של כידון ונהגו סמי במושבה היהודית בארצות־הברית, כאשר סמי משגל את אמו של העתונאי ברני: „סמי, אל תאמין לה. התחתתים שלה בעירים וכמה שלא תדפוק אותה, זה לא יכבה אותה.") בינתיים חושף בארץ העיתונאי ברני את שני תיקיו של כידון: הסתאבות המהפכות חוק ממשיכי הדרך, ובשובו של כידון ארצה, נרקמת התוכנית, שאנג'לה המעוב־רת בזירעו של כידון, תצטרף לבני־לווייתו של נשיא אפריקאי העומד לבקר בישראל — ותפיץ את ילדיו הגאונים של כידון ביבשת השחורה, ותעלה את איכות הצופן הגנטי של תושבי יבשת זו.

כאשר הנשיא מבקר בארץ, הוא פוגש ליד עין־גדי בצעירה יהודיה אמריקאית שהוא מתאהב בה: „בן תלדי לי, ואפריאל ייקרא שלו," (אפריקה + ישראל = אפריאל). הנשיא האפריקאי מוכן לעיס־קה שמציע לו כידון: „בני יגדל בארצך, וכמו אביו הכידון יהיה, גיבור וחכם ועדין נפש." נהגו של גנראל כידון אף מספר בדיחה לנשיא האפריקאי: „בזמן שהגויים אנסו את הכנות שלנו, אנחנו גנבנו מהם את כל הגנים הטובים שלהם. מכחינה דארוויניסטית, צחוק מי שצוחק אחרון..." בעוד הנשיא מתלהב מן הרעיון של החד־רת הגנים היהודיים לבני עמו: „למה לחכות לאונס ? למה לא להעביר כאופן מסודר גנים טובים מגזע אחד למשהו ?... לקנות את הגנים הטובים שצברתם אתם היהודים..." ואף מוסיף כי „ילדם של אנג'לה וכידון יוולד לגדולות. מנהיג גדול יהיה, ככנס של המלך שלמה ומלכת שבא, שהקים שושלת מלכים אדירה..."

לבסוף כאשר עוזב הנשיא האפריקאי את ישראל, הוא מבריח עימו את אנג'לה כאשר שבועון דמוי העולם הזה חושף את קצה מזימתו של כידון: „'ישראל החדשה' הוא שבועון מצויר, שאחד מתכניו הוא עריפת ראשיהם של קציני צבא..." כתבו של השבועון, **עוזי אלון**, מגלה כי „מדובר בכושית צעירה שבאופן רשמי אינה קיימת, ו... בוא נניח שאני יודע את הקשר שלך אליה..." הסנסציה נגמרת בראיון מיוחד עם כידון בשבועון הנפוץ.

בעוד כמה מפרקי זירמת חכמים מחסלים אנשים, מובא רצף תיאור אנטי־דתי, בי־קורת על מנהג המדינה, על הדמוקרטיה ושאר עניינים מאוד בלתי גנטיים.

זירמת חכמים אינו ספר בעל איכויות ספרותיות בולטות, והוא משולל גם את העוצמה של ספר פרי־עטו של מדען, המ־נסה להזהיר את האנושות מפני העוצמה שבפיצוח הצופן הגנטי. זירמת חכמים הוא ספר שגודש הפרטים המדעיים־גנטיים מחד, ורצון המחבר להביא את השקפות עולמו השונות בפרטים עד לאין סוף מאידך.

* רם מואב — זירמת חכמים: הוצאת ביתן; 323 עמודים (כריכה קשה).

החוויה הישראלית

פרובינציאליות מול עולם־המחר

בישראל של ראשית שנות ה־50 ניסה המשורר **יונתן רטוש** לתרגם סידרת סיפורי מדע־בידיוני תחת הכותרת היה היה בע־תיד, בספר שכמעט ולא נמכר בחנויות הספרים. במקביל, באותן שנים החלה בארצות־הברית, (שהיתה אחרי מילחמת קוריאה) פריחה חסרת־תקדים של ספרות מד"ב — פריחה שהעידה על התנתקות רחבה מהלאומיות האמריקאית.



בעיני רבים נחשב מימד התפוצה של ספרות מד"ב למימד של השתחררות מלאומנות, לאומיות ופרובינציאליות.

בישראל, מאז ראשית שנות ה־70 (אחרי מילחמת יום־הכיפורים) החל סוף־סוף רנסאנס תפוצתי של ספרות מד"ב. במשך קרוב לעשור תורגמו לעברית מאות ספרי מד"ב — וחלקם אף הגיעו למהדורות רבות.

במיסגרת רנסאנס זה, שהוליך את הקורא הישראלי אל עולם־המחר ואף אל שאר העולמות הבדויים, החלו להיראות ניצנים ראשונים של ספרות ישראלית יחודית. מעט מנטיות אלה מצוי בסיפורו של פרופסור **רם מואב** (ראה: מקור) ויותר מזה מצוי בסיפורו של **הלל דמרון** (ראה: מד"ב ישראלי).

מפאת המימד הישראלי של שני ספרים אלה מובאת במקביל גם ביקורת על עוד שני ספרים מתורגמים (אף הם בנושאי ההנ־דסה הגנטית), האחד של **רואלד דאל** (שסידרת סרטי טלוויזיה לא יאומן כי יסופר המבוססת על סיפוריו משודרת אחת לשבוע) וסיפורו של **פיליפ־חוזה פארמר**, מגדולי מחברי סיפורת מד"ב בימינו.

מיקבץ זה של ארבעה ספרים מסקר תמונת מצב תרבותית, העוסקת בחלקה בהינדוס הגנטי והאנושי, שרם מואב מנסה להת־מודד בו בסיפורו זירמת חכמים.

פוגמים לא במעט בנושא. שאם היה נעשה בכלים ספרותיים של ממש, היה בכוחו להיות מרתק עד למאוד. יחד עם זאת, יש בזירמת חכמים כמה פינות סאטיריות, ספק הצהרות אנטי־דתיות, ספק הומור־שחור של גנטיקאים, בנוסח של: „איספים זיר־מה מרגמל ותוקעים לחזירה... יוסי כבר הכין שם מצלח — 'גמחזיר'... אתם יוד־עים, כהמה היא כשרה רק אם היא מפ־ריסה פרסה ומעלה גירה. הגמל מעלה גירה אבל לא מפריס פרסה, ואילו החזיר מפריס פרסה ואינו מעלה גרה. אז יוסי מספר, שהגיש הצעה לחוג אותם ולקבל בן־כלאיים כשר, שגם יפריס פרסה גם יעלה גרה. יוסי קורא לזה 'אז כלאיים הילכתי'...“

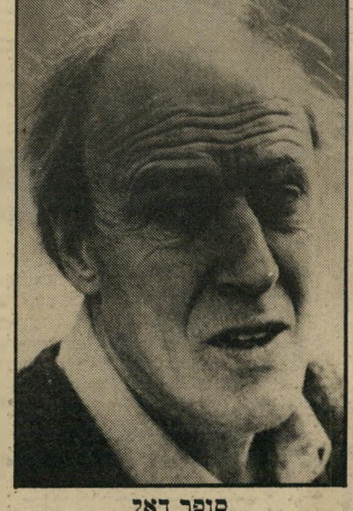
לסיכום, זירמת חכמים מביא את הקורא למסקנה אחת בלבד. והיא, שהמין־האנושי במהלכו הטבעי, על כל חסרונותיו והמרחק מן השלמות — עדיף על יצורי־כלאיים גנטיים, פרי בית־החלומות של עולם הגנטי־קה. יחד עם זאת, לשונו הקריאה של רם מואב חושפת לקורא לא במעט את עולם הגנטיקה לטוב ולרע.

חרגום

רואלד דאל

הסופר דודי אוסוולד מאת הסופר הבריטי **רואלד דאל**, שראה־אור באחרונה בתר־גום לעברית• עוסק בנושא קרוב למדי לנושא שבו עוסק **רם מואב** בסיפרו **זירמת חכמים**. אלא שדאל עושה מלאכתו בכלים ספרותיים יותר, משוחרר מגנטיקת־יתר אך בעל דמיון פרוע יותר ומלבב יותר.

סיפרו של דאל הוא פארודיה גנטית ל־חיי ואהבותי מאת **פראנק האריס**, שבה מעמיד המספר גלעד לדודו **אוסוולד**, כבר בעמוד הראשון, הוא מתארו כקזנובה מילי: „תיאר תמים ושדכני למדי של



סופר דאל
זירמת חכמים אמיתית

מרשגל ששיגל דודי איזו מצורעת במרבר סיני...“ ואפילו הקשר שלו ל„גיליה של בושם שעצמתו רבה כל־כך, עד כי כל גבר, ברגע שהיה מרחרח את ריחו באשה, לא היה מסוגל להתאפק מלאנוס אותה על המקום...“

המספר חושף את יומני דודו אחרי מו־תו של זה, ומוליך את הקורא לשנת 1912, כאשר „כאנגליה, אמרה השמועה, היה המשגל שייך בחיתוליו.“ הדוד אוסוולד בן ה־17 נוסע לצרפת והלאה לסודאן ב־עיקבות חיפושית התפיחה הסודאנית, שאחרי כתישה הופכת להיות „סם התאווה החזק ביותר בעולם,“ אודותיו שמע מפי ידיד של הוריו שהתנחה בו, ובבית־החולים: **ארזו בקרח את האבר המסכן והפיצם שלי מכל עבר.“**

* רואלד דאל — דודי אוסוולד; עברית: חיים תדמון; הוצאת זמורה ביתן; 203 עמודים (כריכה קשה).

בפאריס עבר הדוד את חוויית אבדן־בתוליו: „היא התעתרה עלי כהפתעה ה־חולדה על נחש הקוברה...“ ובאוניה בים־התיכון הוא חווה חוויה מינית מטורפת עם גבירה תורכיה. בהארטום רוכש אוס־וולד הצעיר בכל חסכונותיו כמות גדולה מהאבקה, וכעבור עשרה ימים מגיע איתה לפאריס. שם טעם אוסוולד קמצוץ מן האבקה, וכעבור 9 דקות התאבן כל גופו, הבעירה אחזה בחלציו: „האבר שלי נע־שה נוקשה וזקור כמו תרן של מפרשית,“ וממהר אל הצרפתיה, שבמיטתה איבד את בתוליו, האומרת לו לבסוף: „אתה הגך חית טרף...“

עד מהרה מכין אוסוולד בעזרת מכונת גלולות את „גלולת האון של הפרופסור יפופוב,“ והוא מעניק גלולה אחת לאשת ידידו של אביו, שגריר אנגליה בפאריס, המנסה את הגלולה ואונסת אותו בו־מקום. אוסוולד מטריף את אשכי הסגל הדיפלומטי בפאריס ומוסר להם דוגמות מיסחריות של הגלולה.

אוסוולד מתחיל למכור את הגלולות ב־מחיר של אלף פרנק הגלולה ותוך ימים ספורים עושה הון, תוך שהוא עצמו חווה כמה חוויות מרגשות עם גבירה רוסיה ממישפחת הצאר, דג מלוח רזה, קריר וזו: „לפתע, אחזה בשתי ידיה במחשוף שימלתה, וקרעה באחת את השימלה מעל גופה. היא קרעה את בגדיה התחתונים מעל גופה... זינקה, ואני לא יכולתי להבחין אלא במערכולת מפתלת של רגליים ו־ידיים ופה וזרועות ואצבעות. היא יצאה לחלוטין מדעתה. היא היתה מטורפת מ־תאוה...“ כעבור 12 חודשי שהותו של אוסוולד בפאריס, היו לו בבנק כשני מיל־יון פראנק.

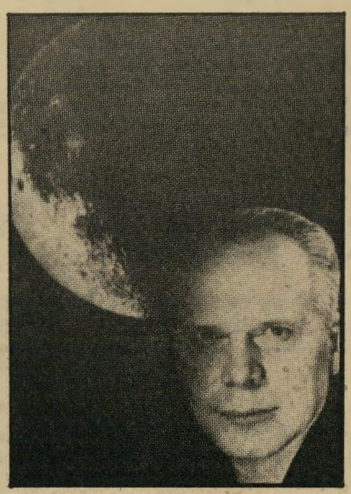
בינתיים פורצת המילחמה העולמית ה־ראשונה, הוא לוחם בה ומשתחרר בסופה כסרן בחיל־הרגלים ושב ללימודיו ב־קיימברידג' וסיפר לאחד ממוריו **א״ר וורסלי** את סיפור הגלולה, בעוד מורו סי־פר לו על סידרת ניסוייו בהקפאת זירמות. אוסוולד קולט מייד את הפוטנציאל הכלכלי שבחידוש מדעי זה „אתה רוצה לומר לי שכל אימת שאני מהנה עלמה כלשהי, אני מחדיר אל תוכה שלי מיליארד תא־זרע ?“) א״ר וורסלי מספר לאוסוולד כיצד ניצל זירמת פר להשבחת עדר הפרות של אחיו.

אז מציע אוסוולד לוורסלי: „אני מציע שניבחר לנו רק באנשים הגדולים באמת והמפרסמים ביותר החיים כיום בעולם, ושנקים לנו מאגר לזרעם של האנשים הללו...“ בכוונה למכור מנות זרע לנשים עשירות „הרוצות תינוקות שהם מזרעם של גדולי האמנים שבכל העולם.“ והוא אף ממחיש בעורת סיפור על אשת תעשיין מבירמינגהאם, שבעלה מכוער. המזמזמת בביהמ את הפרק האיטי מתוך האודיסיאה של בטהובן ומהדהרת „האין זה נפלא ? אני הרה לאיש שכתב את המסיקה הזאת לפני מאה שנים !“

כדי לממש תוכנית זו הוא מכניס בסודה ידידה בשם **ימין**, ומספר לה את סיפור חיפושית התפיחה והקפאת הזירמה. אוס־וולד מוסר ליסמין גלולה אחת. מסתתר במעבדתו של וורסלי וצופה כיצד נישנסת יסמין ומוסרת למדען טבלת שוקלד בה מומסת הגלולה, וכעבור 9 דקות מסתער עליה המדען, בעוד יסמין מלבישה על אברו קנדון כדי לאגור את זירמתו, תוך שהיא מחתימה את וורסלי על מיסמך המעיד שהזירמה היא זירמתו. למחרת מציג אותו אוסוולד בפני וורסלי ומשכנע אותו להיכ־נס לשותפות זו.

השלושה מרכיבים את רשימת גדולי־עולם של ראשית שנות ה־20. הקורבן ה־ראשון היה **אלפונסו** מלך ספרד, שיסמין הגיעה ללשכתו במירמה, המלך בלע מהגלולה, חתם על המיסמך והעניק מזיר־מתו המלכותית. מאדריד נסעו אוסוולד ויסמין לפאריס, וחלבו את הצייר **מונה** בן ה־79, ובעיקבותיו את הצייר **רנואר**. שניהם העניקו לה בנוסף לכך מציוריהם. ובבדיקה שלאחר מעשה אף התברר: „כי איכות זרעו של מונה היתה משוכחת מזו של רנואר, על אף שהיה זקן ממנו בשנה אחת...“ ואחריהם מגיע תורם של **איגור סטראווינסקי** ו**פיקאסו** שאמר בסופה של החוויה: „תודה לך, מדמואזל. זה היה מרענן מאוד. ועכשיו אני מכרח לשוב לעבודה.“

אחריהם מגיעה יסמין אל **מרסל פרוּ־סט**, שהיה הומוסכסואל מוצהר, ולחדרו התגנבה יסמין כשהיא מחופשת לעלם חמו־דות, ושבה ממנו עם חמישים מנות זרע משובחות. בשווייץ מגיע הצמד אל **ניז׳אנסקי**, ובאיטליה מגיעה יסמין אל זירמתו של **ד״ה לורנס**, שאחרי בדיקה במיקרוסקופ מתברר: „תאי הזרע היו מתים לחלוטין.“ חוויה מרגשת היתה חוויית חליבתו של **פוצ׳ני**, כאשר יסמין



סופר מד״ב פארמר
מיתולוגיה גנטית

מפילה אותו ברישתה בעזרת אריה מתוך מדאם באטרפלאי. הם פוקדים בדרכם גם את **סרגיי רחמנינוב**, ואת ד״ר **זיג־מונד פרויד** בווינה, שיסמין מערערת את אחת מהתיאוריות המפורסמות ביותר שלו. מיפגשה של יסמין עם **אלברט איינש־טיין** מביא אותה למסקנה: „אין הוא אלא מח נפול גוף. אני מעדיפה את פר־צינ.“ אחריהם מצטרפים למועדון הזירמה הקפואה **תומאס מאן** ו**ג׳וזף קונראד**, **רודיארד קיפלינג** ו**ארתור קונן דויל**.

חוויה מרגשת היתה חוויתה של יסמין עם **ג׳ורג׳ ברנרד שאו**, שהחל קורע את בגדיו וקורא: „שנמי מתניר, מאדאם !“ ולמרות תרומתו, לא בא לכדי סיפוקו והמ־שיך לרדוף אחריה עד למכוניתו של הדוד אוסוולד.

כך הגיעה יסמין למיטותיהם של רוב מלכי ונסיכי אירופה, חלבה את זירמתם עד שבלישכתו של **הקון** מלך נורווגיה נטלה בטעות היא את הגלולה ואנסה את המלך. יסמין ואוסוולד מחליטים לשוב ללונדון לחופשה, כאשר יסמין והחוקר וורסלי נמלטים ממנו ומותירים לו רק את זירמתו של מרסל פרוסט בעוד חלומו מתנפץ כלא היה.

דודי אוסוולד הוא אחד הספרים העליזים והמרתקים שתורגמו אי־פעם לעברית, ו־דומה כי דווקא התייחסותו הקלילה והספ־רותית של רואלד דאל, בלווית ההומור ה־מעולה שלו לנושא. הופכים את הזירמה לקלילה מרתקת. בימים חמים אלה של הקיץ.

מדע בדיוני

הפעמונים השחורים

פיליפ חוזה פארמר, אחד המעולים המתוחכמים שבסופרי מד״ב, הנחשב ל־בורחס של הספרות הצפון־אמריקאית, חי־בר בטרילוגיה שלו על עולם המדרגות את **הבורא ג׳אדוויך**, הבונה עולם ויצורים כדי לשמש את צורכי המחר, תוך הסתמכות על העבר של המין האנושי. סידרה זו של פארמר היא המיצוי השלם של האפשרויות הקיימות בהפיכת הגנטיקה לאלוהים.

אחרי ספריו בורא העולמות ושערי הב־ריאה שראו אור בהוצאת עם עובד, ראה־אור השלישי בסידרה: יקום פרטי*. שגיבו־רו הוא **קיקאהה**. הספר נפתח במערב־

* פיליפ חוזה פארמר — יקום פרטי; עברית: עמי שמיר; הוצאת עם עובד, מדע בידיוני; 216 עמודים (כריכה רכה).

הפרוע האמריקאי ובקיאהה הנמלט מפני יצירי ג׳אדון, המעוצבים במעבדות הביולו־גיות שלו, כמו „לקנצארים הראשונים היענק מח אנושי שנלקח מנוודים סקיתים וסרמאנטים בני כדור־האוץ, וכן מאי־אלה בני שבטים אבאיים ופלסגיאנים כך ארץ שאחדים מן המוסים למחצה עדיין דיברו בלשונות אלה...“

יקום פרטי הוא סיפור של נסיון השתל־טות על עולמות אלה, השתלטות של כת גרמנית מוזרה, שקיקאהה מתמודד ביקום כולו כדי להציל את העולמות משילטונם. סיפרו זה של פארמר — מלבד היותו סי־פור הרפתקות מרתק של ספק גיבור המ־ערב הפרוע, ספק ג׳יימס בונד חללי — הוא סיפור של מוסר, המביא הירהורים מח־רידים בדבר האפשרויות שהמהפכה הגנטית עשויה להביא לעולם המחר.

פארמר בונה את עולמותיו כמעין מיתו־לוגיה עתידית, הנמצאת בסכנה מצידם של הפעמונרים השחורים המורדים בסדר העתי־די והמתביישים על גופותיהם של מפל־צות המחר, פרי מעבדות הביולוגיה והגנ־טיקה של הבורא ג׳אדווין — מיפלצות ש־קיקאהה נלחם בהן ומנצחם.

יקום פרטי הוא ספר הרפתקות ומוסר מרתק, המומלץ לאוהבי ספרות מד״ב מעו־לה.

מד״ב ישראלי

הלל דמרון

סיפרו של **הלל דמרון** מלחמת המינים הוא נסיון מעניין עד למאוד של סיפור מד״ב ישראלי•.

מלחמת המינים מתאר את החיים במושבה תת־קרקעית ששרדה אחרי שואה גרעינית מושבה שתושביה הם גברים ונשים שהגיחו לאוויר המושבה באמצעות מכונת־ילודה. זה רומן בנוסח עולם העתיד של **אלדוס האכסלי** והחשוגוע שלו, הנפתח ב: „חדר האמנות היה כמעט ריק. שני גברים ואשה אחת היו שקועים בכורסות העמוקות, צופים בסרטים שהזקרנו על המסכים ש־מלפנים...“

דיאל הוא מנהיג המושבה, המחליטה כי עליו להוציא לפני הקרקע את המפלצת, שהיא אשה בעלת דפקט גנטי, פרי מכונת־הילודה. דיאל מוציא אותה אל מחוץ למח־פורות התת־קרקעיות, ומגלה בהדרגה כי הנשורת הרדיו־אקטיבית חלפה ואינה עוד. במערה בהר הוא מאכלס את המפלצת, את אותה טעות־גנטית של המכונה, תחת להרגה, והוא מתנה עימה אהבים ומבתק את בתוליה.

בעת העדרו מהמושבה התת־קרקעית חל שיבוש במכונת הילודה („למרות הקידמה המופלאה, עדיין לא עלה בידם לנטרל את הרוע...“) ו**דורה**, אחת מילודות מכונת־הילודה, מצליחה באסיפה כללית לשכנע את הנוכחים להעביר לידיה את ניהול המושבה, במקומו של דיאל. מתחיל מאבק בין הנשים לגברים, כאשר דורה מצהירה: „במחזור הבא נרצה רק נקבות“ תוך שהיא מדיחה את דיאל מעבודתו בצד מכונת־הילודה ומשלחת אותו למכ־רות.

עד מהרה הופכת דורה לדיקטטורית של עולם תת־קרקעי זה, תוך שהיא משעבדת את הגברים וחותרת ליצירת מאגר זרע, שיביא בסופו של דבר להכחדת הגברים והמשך תהליך הרבייה בעזרת נשים בל־בד.

אלא שלבסוף, אחרי התגברות הדיק־טטורה הנשית, פורצת מרידה, שבמהלכה מושמדת המושבה ודיאל מצליח להתחמק. אחרי מאבק בדורה הוא מגלה במערה בהר כי המפלצת מאמצת אל חיקה את ילדה, בנו של דיאל.

מלחמת המינים הוא נסיון טוב למדי של מד״ב ישראלי, אם כי בולט כי מדובר ב־ראשית הדרך. אך יחד עם זאת, מאחד ספר זה בקירבו את עיקרי סיפורת המד״ב. מבלי שיהיה פחות מרתק מכמה מסיפרי המד״ב המתורגמים באחרונה לעברית. כמו כן, מתייחס דמרון ברצינות מדהימה לצ־דים המוסריים של העתיד, כביקורת ה־הווה.

* הלל דמרון — מילחמת המינים; הוצ׳ את דומינו, 147 עמודים (כריכה רכה).

מאת בן עמר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה



„העולם הזה" 1039
תאריך: 4.9.1957

גליון „העולם הזה", שראה־אור השבוע לפני 25 שנה כדיוק, הביא כתבת־שער תחת הכותרת „הייתי ערבי במוסקווה", שבה דיווח שלום כהן, ראש מערכת השבועון, כיצד התחפש לערבי ברחובות מוסקווה, כמהלך פסטיבל־הנוער הבין־לאומי שנערך שם. המדור הכלכלי של השבועון דיווח על שעוריות הפרוטקציה בחיפה־לפחד־הון במישרד־המיסחר־והתעשיה, שעוריה ש־במרכזה עמד מיכאל צור (שהתפרסם מאחר יותר בפרשת שחיתות ב„החברה לישראל", שבעטייה נכלא).

תחת הכותרת דורג־יפמאן דיווח „העולם הזה" על מבת המכו־ניות המפוארות שלקחה מה הפקידות הבכירה בישראל, תחת לפתור את בעיות העיני. מדור האמנות סיקר, תחת הכותרת „שבה שבה השולמית", שתי הצגות בשם „שולמית" (האחת מאת אברהם גולדפאדן וחשניה מאת יגאל מסינזון), שהיעלו כתיאטראות „האוהל" ו„דו־רה־מי".

בשער הגליון: ראש־מערכת „העולם הזה", שלום כהן, בתל־בושת ערבית מסורתית במוסקווה.

מי יבנה בית ב„גן־רינה" ✶ פסק־דין נוסח המפכ"ל ✶

„חופי הכרך" של חיפה ✶ המדים של הרב גורן

תל־אביב

היה היה איש עשיר

אחד האנשים העשירים ביותר בתל־אביב לפני 40 שנה היה אדם שאיש אינו זוכר את שמו הפרטי. קראו לו ירחו.

את כספו השקיע ירחו בקניית מיגרשים. הוא קנה שטח אדמה עצום ברחוב אלנבי, במקום שבו עומדים כיום בניין הפסג' ליד סימטת יאשה חפץ ורובע שלם של בניינים מסביבו. שטח אדמה נוסף קנה ירחו בצפון תל־אביב, במקום שהיה כולו חולות.

כשתל־אביב התרחבה, בנה ירחו על שטח האדמה בצפון את קולנוע־הקיץ גן־רינה, שאותו קרא על שם בתו. היה זה ב־1924. ירחו הקמצן התגורר בצריף בשטח הקול־נוע והתפרנס ממכירת גזוז.

זמן קצר אחר־כך היגר ירחו לארצות־הברית, החכיר את אולם הקולנוע הענקי (אלפיים מקומות) ליעקב דוידזן, כיום יושב־ראש התאחדות בעלי בתי הקולנוע.

טרזן וחבורת הג'ונגל. תולדותיו של גן־רינה הן תולדות תל־אביב. בשעתו היה זה מרכז פעולות־התרבות של העיר. כאן הופיעה התיזמורת הארץ־ישראלית בניצוחו של הוברמן; כאן נערכו ההופעות הראשונות של האופרה הארץ־ישראלית של גולינקין. במשך שנים היה גן־רינה מקום הבידור העממי של תל־אביב.



ותיקי תל־אביב זוכרים את טרזן התל־אביבי. היה זה בחור חסון ומגודל, שהתגורר ממש כטרזן בין העצים של גן־רינה. סביבו התקבצה חבורת הרפתקנים שקראו לעצמם „חבורת הג'ונגל". חיו חיי חברה עשירים על העצים במקום וסייעו בהתנד־בות בשמירת הסדר. טרזן נעלם בעת שנסע להילחם במילחמת האזרחים בספרד. „חבורת הג'ונגל" לא נעלמה.

לפני 13 שנה התארגנה חבורת צעירי־הפקר שנשאה את אותו השם, ואשר קבעה את עצי גן־רינה כמקום מיפגש ותיכנון פשעים.

התוכנית החדשה. תל־אביב התפת־חה, קמו בה בניני־פאר, בתי־קולנוע מ־דרגה ראשונה. גן־רינה נשאר כפי שהיה. רק המושבים שבו הוחלפו שלוש פעמים במשך השנים. לפני שנתיים הושקעו 80 אלף ל"י בשיפור המקום. לא היה צורך בזה. גן־רינה משך המונים בחדשי החום.

היה ברור כי מיתקן קולנועי זה לא יוכל להישאר לעד במצב זה. לפני שבע שנים ביקר יעקב דוידזן בארצות־הברית. הוא הצליח לגייס כמה בעלי־הון, תיכנן להקים במקום — בהסכמת יורשיו של ירחו, ש־נפטר בינתיים — גורד־שחקים בממדים אמריקאיים. אולם ממש ברגע האחרון הת־חרט אחד היורשים והתוכנית בוטלה.

השבוע גילתה חברת רסקו, המייצגת את יורשיו של ירחו, כי גוייס הון של מיליון וחצי דולר וכי בקרוב יוקם במקום בניין חדיש בן 14 קומות. לפי התוכנית יהיה הבניין מרכז מיסחרי שיכלול קולנוע, קפה בגובה 40 מטר וכבישים תת־קרקעיים.

היחידים שלא התפעלו מתוכנית זו היו יעקב דוידזן וחיים פלד, חתנו. כדיירים קבועים של המקום היתה להם זכות חזקה עליו. הם היו מוכנים להתיר את הקמת הבניין, בתנאי שיפוצו באולם קולנוע באותו בניין. דרישה צודקת לכל הדיעות.

רסקו לא ראתה את הדרישה כצודקת. הם הציעו לתת לשוכרי גן־רינה אולם בבניין תמורת סכום של 350 אלף לירות. סכום שבו אפשר להקים בניין קולנוע שלם. כשלא נתקבלה ההצעה, סירבה רסקו לקבל את שכר־הדירה וניסתה לגייס את דעת־הקהל והעיתונות לנישול דוידזן מהמקום.

משטרה

דוגמת המפקד

פסק־הדין במישפט עמוס בן־גוריון נגד שורת המתנדבים הגיע גם לאוזניו של סמל ב' אפרים אביוף, סמל הניידת של הנפה הצפונית בתל־אביב. הוא התרשם כל־כך מהופעת מפקדו העליון, המפקח הכללי יחזקאל סהר, באותו מישפט, עד שבבואו להעיד לפני שופט־השלום דוב זוהר לא זכר את האמת כולה, ממש כמו יחזקאל סהר.

הסמל נקרא להעיד במשפט של קטטת־שכנים: „אביוף לא דיבר אמת... הוא סתר את דבריו בעדותו..." קבע השופט זוהר בפסק־הדין, שבו נרשמו כמה הערות חרי־פות על נוהלי עדויותיהם של סמלי מיש־טרה מסויימים.

מפקד מחוז תל־אביב במישטרה, יואב פלג, החליט לפעול מייד. בניגוד ליחזקאל סהר, ששיקר מבלי שתיפול אפילו שערה אחת מראשו, הועמד סמל אביוף לדין. הוא נידון לנזיפה, שתעכב את העלאתו בדרגה לשנתיים.

יחזקאל סהר אישר את פסק־הדין.

חושיסחאן

קבלח פנים מאורגנת

תיזמורת פועלי שכרותי נמל מאוחדים תקעה בחצוצרות בכל כוחותיה. היא ניגנה מארשים צבאיים למאה לובשי חולצות כחולות ועונדי סמל־המנורה על חולצו־תיהם, שהגיעו בשעות הצהריים של יום הרביעי שעבר באונייה התורכית מרמרה, ממסע של שישה שבועות לפסטיבאל הנוער במוסקווה.

מאה צעירים אחרים עמדו על סיפון האונייה, כשהם מסתכלים בעיניים חרדות אל הנעשה ברציף שלפניהם: עשרות פועלי־נמל, בביגדי עבודה, התנפלו על קרוביהם של אותם צעירים, היכו אותם באכזריות.

הצעירים בחולצות הכחולות הסתכלו במחזה כאילו אין הוא נוגע להם. הם וקרוביהם התאספו באולם המכס הגדול, שתו גזוז והקשיבו לנאום אחרי נאום, שהועברו ברמקולים אל התיגרה שבחוץ. בנאומים הקפידו הדוברים, ראשי המיש־לחת של מפא"י, אחדות־העבודה ומפ"ם, להבליט נקודה חשובה אחת: „מק"י הש־מיצה את המדינה בחו"ל. חברי המישלחת הקומוניסטית סיפרו ליהודי מוסקווה ש־בקיבוצים יש מחלות־מין ושחיתות מינית. אנחנו עוד נרבה לספר על בגידתה של מק"י..." כשנתבקשו להצביע על מי ש־אמר דברים אלה, הבטיחו הדוברים לעשות זאת כעבור שבוע.

„אתה מקיבוץ?" בחוץ נמשכו ה־מכות. פועלי המוסך של חברת שירותי נמל מאוחדים שוחררו עוד בשעות הבוקר; המארגנים הבטיחו להם חמש ל"י לכל שעה ושיחרור מעבודה לכל אותו היום. תמורת כל אלה, היה על הפועלים המוסתים לעסוק במלאכה קלה מאוד: להכות ב־קומוניסטים.

האירגון היה קפדני מאוד. אנשי המיש־לחת הציונית וקרוביהם רוכזו באולם המכס. שאליו נכנסו בעזרת רישיונות מיוחדים שחולקו להם בידי הנהלת המישלחת. בחוץ חיכו הבריונים בקוצר־רוח, עד שחברי המישלחת הציונית עזבו את הנמל. בכל זאת לא הצליחו להבדיל בכל המיקרים בין ציונים וקומוניסטים, התנפלו באכזריות על מוכיר החטיבה הצעירה של מפ"ם בחיפה, אליעזר בוכני, היכוהו בידית טוריה. „אתה מקיבוץ?" שאל הבריון לפני שהרים את המקל.

„יהיה שמח כאן!" גם המישטרה, הכפופה בחיפה ישירות לאבא חושי וליוסף אלמוגי, ידעה את תפקידה בדיוק. מכוניו־תיה הגיעו לנמל באיחור של רבע שעה, חנו ברציף מבלי שהשוטרים ירדו אפילו אל התיגרה.

קצין אחד בעל כובע עם מצחיית־כסף קרא לשוטרים, שדאגו להוריד את מיס־פריהם האישיים: „לא לאסור אף אחד. רק להרחיק אותם מן הנמל."

לא היה ספק את מי צריך להרחיק. פועלי־הנמל נמצאו במקום עבודתם; ה־שוטרים הבינו כי מפירי הסדר הן מיש־פחות החזורים. כל מי שספג אבן בראשו או ידית של טוריה על פניו, גורש מהנמל בידי השוטרים והופקר למקלות הבריונים.

יעץ שוטר ללא־מיספר למיילדת הקשישה הדסה גולדברגר, רבע שעה לפני שהחלו המכות: „אל תעמדי כאן, תיכף יהיה שמח."

מארגני המכות נהנו מחסות המישטרה. שני גברים צעירים, אחד במשקפי־שמש, שני בחולצת תכלת, שהצביעו את מי צריך להכות, הסתובבו בחופשיות בין השוטרים ושוחחו עם הקצינים בידידות.

לבסוף, נגמר הכל. אחרוני החזורים יצאו את הנמל בחסות מכונית של שוטרים. הבריונים פנו לקינגס בר, בית־הקפה המפורסם של חיפה התחתית, שם חיכו להם ארוחה, משקאות וחמש לירות לכל אחד.

אנשים

● ראש־הממשלה **דויד בן־גוריון**, בחג העשור של טירת־צבי: „בגלל שני נימוקים לא הייתי צריך לדבר כאן — איני דתי וגם לא ציוני, וזהו ישוב של התנועה הדתית־הציונית. אבל בכל זאת יש לי זכות דיבור, כי זהו קיבוץ, וגם אני קיבוצניק."

● פרופסור **מרטין בובר**, כאשר נשאל בפגישה עם פרחי־דיפלומטים אמריקאיים מהן לדעתו הזכויות שיש להעניק למיעוט הערבי בישראל: „אני חושב שיש להעניק למיעוט הערבי בישראל אותן זכויות ש־הייתי דורש למען המיעוט היהודי בכל מדינה אחרת."

● ח"כ מפא"י **ישראל ישעיהו**, ב־הציעו פינכה של עוגות בשעת ויכוח סוער במועצת סניף מפא"י: „רבותי, במקום לאכול איש את בשר רעהו, מוטב לאכול עוגות."

● הרב הצבאי הראשי, אלוף־מישנה **שלמה גורן**, העומד לצאת למסע מילווה בקנדה, ניצח במחלוקת זעירה. הותר לו לנסוע כשהוא לבוש במדיו הצבאיים. מל־כתחילה הוצע לו לנסוע ללא מדים, אך גורן התנגד בתוקף. „בלי מדים," טען, „יש אלפי רבנים כמוני בקנדה."

● פרשה המוכרת היטב לקוראי הע־תונות העברית הגיעה השבוע אל קיצה: ההומוריסט **אפריים קישון** מכר את אופנועו ד"ר קורט קאלטנברונר ורכש תחתיו מכונית מטיפוס דופין. הוא שוקל עתה בדעתו אם להעניק למכונית את התואר פרופסור.

מעוז צור־רוזנברג

כותרת כתבת־תחקיר, שעסקה בשעוריית פרוטקציות במחלקה לסחר־חוץ במישרד־המיסחר והתעשייה. מנהלה של המחלקה היה מיכאל צור, אשר שנים מאוחר יותר נדון למאסר בעוון שוחד ושחיתות ב־החברה לישראל. תצלום זה של צור פורסם ב„העולם הזה" השבוע לפני 25 שנה, בליווי רשימת האשמות כבדה במיוחד.



לא יארמן!

ברשם היוקרה פידג'י
כעת במחירים משגעים
פרטים בחנויות

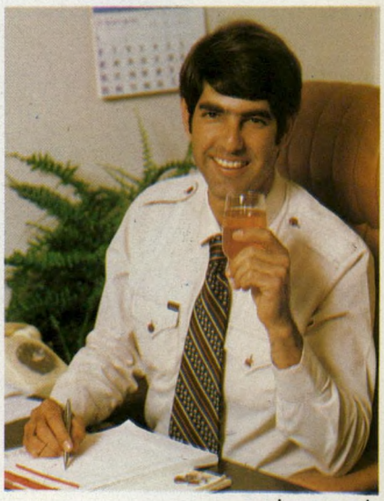
אוקי.

יבוא: בלמרן בע"מ. המפיצים: חברת נורית בע"מ.

מקורו בפרי טבעי

מוסי מוסי

- סירופ ממותק בשפופרת.
- מבוסס על חומרים טבעיים.
- כל שפופרת מספיקה להכנת 6 כוסות משקה גדולות (1 1/2 ליטר).
- נוח וקל לשמוש.
- אין צורך להחזיק במקרר.
- פיה מיוחדת מאפשרת מזיגה מדוייקת ללא פתיחת הפקק.
- טעם מעולה במבחר טעמים.
- **וכל זה במחיר מפתיע: מקסימום משקה במינימום מחיר.**



לעבודה ולמשרד



לְמשפחה ולאורחים



לפיקניק לטיול ולים.



מוסי מוסי

מוזיאו לפרי את המוסי!

מכיר עוד מקום נחמד כמו הנופש באשקלון?



כפר הנופש אשקלון

ashkelon

- ביתנים מוקפי־ירק
- ארוחות כיד המלך
- יין וגבינה חופשי
- כרי דשא
- רכיבה על סוסים ופונים
- קליעה בחץ וקשת
- טניס
- כדורסל
- כדורגל
- כדורעף
- פינג פונג
- פטנג
- אופניים
- גלשני רוח
- גלשני גלים
- בריכה
- חוף ים
- דיסקוטק
- מועדון למשחקי חברה
- וידאו
- משחקי טלוויזיה
- מוסיקת רקע
- התעמלות
- גן שעשועים לילדים
- בר
- בקרוב - מועדון צלילה ופעילות ימית

אשקלון: 051-23917 -24195/6
תל אביב: 03-284206

מיזוג־אויר מלא בכל החדרים

רק בספטמבר
5 ימים–4 לילות
מיום א' אחר הצהריים, כולל ארוחת ערב
עד יום ה', אחרי ארוחת בוקר
4,200 שקל בלבד כולל מע"מ,
לאדם בחדר זוגי, לא כולל חגים.

הגיע אלוף העולם במשקל קל

קנקל

2 ליטר

יותר משקה פחות משקל





מארצות הברית לישראל – הבקבוק הפלסטי הענק, המכיל 2 ליטר משקה! ושוקל (עם המשקה) כמו בקבוק זכוכית של ליטר.

חברת "טמפו", נאמנה לדרכה, גאה להציג את המלה האחרונה בתחום המשקאות הקלים – קנקל.

מעכשיו אין צורך להסחב הלוך ושוב עם בקבוקים כבדים, השוקלים יותר מהמשקה שבתוכם.
אין צורך בפקדון.

קנקל בקבוק ענק חד פעמי – מלא כל טוב.

טאפו

ניתם מערכות תדמית

תוכניות מומלצות בטלוויזיה הירדנית

יום רביעי 1. 9

● **סידרה: ריבינזון קרוזו (6.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק שישי בסידרה, המורכבת מגירסות שונות של סיפור זה.

● **סידרה: ועד ההורים של הרפר ואלי (6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק נערת ביילי ממשיך את סיפור עלילותיה של אלמנה עליזה בעיירה שמרנית.

● **סידרה: הדוכסית מרחוב דיוק (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק הבן של לוטי מספר כיצד משקיעים המייג'ור ולואיזה את כספם בפזיזות, בעוד שלואיזה רבה עם מרי על חסדיו של גבר.

● **סרט קולנוע: רעב יפהפה (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סיפורו של פושע שהשתחרר מכלאו ומנסה לחזור למוטב ורשקם את חייו. האסיר־לשעבר, הנתון לפיקוחו של קצין מיבחן, מתיידד במקביל עם נערה, שתמימותה השטנית מסבכת אותו ברצח כפול. בסרט מככבים: אנטוני פרקינס וטיוזדיי ווד.

יום חמישי 2. 9

● **תיעוד: חזון ומעש (8.30 — שחור לבן, מדבר עברית).** לפני מאה שנה החל הברון אדמונד דה־רוטשילד לפעול בארץ־ישראל. במשך 75 שנים עסקו הוא וחברת פיק"א ברכישת אדמות הארץ ובגאולתה. ב־25 השנים האחרונות פועלת קרן רוטשילד בסיוע למוסדות חינוך, ביניהם הטלוויזיה הלימודית, שהפיקה סרט זה.

● **תיעוד: מקום אחר רון עלי אדמות (9.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית + כפקוד עברי).** פרק רביעי ואחרון בסידרה מעולה זו של הבי־בי־סי תחת הכותרת מנזרו של נודרופו, בו מספר סיפורו של נודרופ, שהצטרף למינזר בגיל 6, והוא מספר על חייו במינזר שהוא אחד הגדולים ובעלי המסורת הארוכה ביותר בעולם הטיבטי. הצילומים נערכו באמצע הקיץ, כאשר מתקיימים בו טקסים דתיים שכמה צולמו זו הפעם הראשונה על־ידי צוות־טלוויזיה מערבי.

● **סידרה חדשה: הנוכל (11.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרה קומית בריטית חדשה, בת שיבעה פרקים, בכיכובם של פיטר (האצילות מחייבת) פאולס וג'ורג' קול. מולם ניצבות שתי שחקניות, רוזלינד אייריס ואיסלה בלייר. הפרק הראשון הוא אינו כבד, הוא ג'יפ.

יום שישי 3. 9

● **סרט קולנוע: מיטת המראות (9.15 —**



פלקנט: הדוכסית מרחוב דיוק
יום רביעי, שעה 8.03

שידור בצבע, מדבר אנגלית). הפרק הבן של לוטי מספר כיצד משקיעים המייג'ור ולואיזה את כספם בפזיזות, בעוד שלואיזה רבה עם מרי על חסדיו של גבר.

● **סרט קולנוע: רעב יפהפה (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סיפורו של פושע שהשתחרר מכלאו ומנסה לחזור למוטב ורשקם את חייו. האסיר־לשעבר, הנתון לפיקוחו של קצין מיבחן, מתיידד במקביל עם נערה, שתמימותה השטנית מסבכת אותו ברצח כפול. בסרט מככבים: אנטוני פרקינס וטיוזדיי ווד.

יום חמישי 2. 9

● **תיעוד: חזון ומעש (8.30 — שחור לבן, מדבר עברית).** לפני מאה שנה החל הברון אדמונד דה־רוטשילד לפעול בארץ־ישראל. במשך 75 שנים עסקו הוא וחברת פיק"א ברכישת אדמות הארץ ובגאולתה. ב־25 השנים האחרונות פועלת קרן רוטשילד בסיוע למוסדות חינוך, ביניהם הטלוויזיה הלימודית, שהפיקה סרט זה.

● **תיעוד: מקום אחר רון עלי אדמות (9.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית + כפקוד עברי).** פרק רביעי ואחרון בסידרה מעולה זו של הבי־בי־סי תחת הכותרת מנזרו של נודרופו, בו מספר סיפורו של נודרופ, שהצטרף למינזר בגיל 6, והוא מספר על חייו במינזר שהוא אחד הגדולים ובעלי המסורת הארוכה ביותר בעולם הטיבטי. הצילומים נערכו באמצע הקיץ, כאשר מתקיימים בו טקסים דתיים שכמה צולמו זו הפעם הראשונה על־ידי צוות־טלוויזיה מערבי.

יום ראשון 5. 9

● **סידרה: האיש מאטלנטים (5.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרה העוסקת בעלילותיו של אדם הנפלט אל החוף, וניצל בעזרת מדען ומדענית, החושבים במקביל, עליהם לשכנע את אמו של שלי למשכן את ביתה.

יום שני 6. 9

● **סידרה: גבר במערכת (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק אחרון בסידרה המזוויעה, המהללת והמאוד בלתי־מדוייקת המוקדשת לראש־הממשלה לשעבר, גולדה מאיר.



פרסמן וסורל: גבר במערכת
יום שני, שעה 8.03

● **סידרה: ידיד נפש (6.02 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק המיסתורין של רד־היל מספר על אדם־קוף, המופיע לפני קהל.

● **מזתחן: היינץ (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק עיר השקרנים נפתח כאשר הבלש פול מגסה לעזור לחברו שנאסר. בהגיעו לבית־הכלא, מתברר לפול כי חברו נהרג בעת ניסיון־בריחה. פול חוקר את האירוע, ומביא לשינוי במצבו: הוא הופך מצייד לניצוד.

● **סידרה קומית: שלי (11.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** בפרק הבית מתחילים שלי ופראן לחפש אחרי בית שיהיה בהישג ידם. מתברר להם, שלא יאספו די כסף, אם לא יצליחו למכור את אביה של פראן לתת להם סכום מסויים ואם שלי לא יצליח לשבור את המדיניות הנוקשה של מנהל סניף הבנק.

יום שבת 4. 9

● **סידרה: ידיד נפש (6.02 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק המיסתורין של רד־היל מספר על אדם־קוף, המופיע לפני קהל.

● **מזתחן: היינץ (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק עיר השקרנים נפתח כאשר הבלש פול מגסה לעזור לחברו שנאסר. בהגיעו לבית־הכלא, מתברר לפול כי חברו נהרג בעת ניסיון־בריחה. פול חוקר את האירוע, ומביא לשינוי במצבו: הוא הופך מצייד לניצוד.

● **סידרה קומית: שלי (11.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** בפרק הבית מתחילים שלי ופראן לחפש אחרי בית שיהיה בהישג ידם. מתברר להם, שלא יאספו די כסף, אם לא יצליחו למכור את אביה של פראן לתת להם סכום מסויים ואם שלי לא יצליח לשבור את המדיניות הנוקשה של מנהל סניף הבנק.

יום ראשון 5. 9

● **סידרה אנימציה: אי־המטמון (6.10 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר ערבית).** ספר הילדים הקלאסי בהפקת־יוקרה יפאנית. המחשה ויזואלית מרתקת של הדמיות, שאותן היכרנו בצעירותנו.

● **סידרה עלילתית: הוואי הגדולה (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה המתרחשת בחוותם של מתיישבים אמריקאים בהוואי. הדמות העיקריות בסידרה: האב האלמן (ג'ון דנר), בנו הבכור (קליף פוטס), מנהל העבודה בחווה (ביל לקינג) ובת־הדוד היתומה בת ה־18, המתגוררת בחווה מאז מות הוריה.

יום חמישי 2. 9

● **קולנוע: סרט קולנוע לנוער (6.15 — ערוץ 3 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מדי יום חמישי בשעה זו, מגישה הטלוויזיה הירדנית סרט קולנוע אמריקאי או בריטי, המיועד לנוער וילדים.

● **סידרה דרמטית: הזדמנות שניה (9.10 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה בכיכובה של ג'נה יורק, על חייה של אשה המתגרשת מבעלה אחרי כ־20 שנות נישואין.

יום שישי 3. 9

● **סידרה מצויירת: אבוט וקוסטלו (10.20 בבוקר — שני הערוצים — שידור בצבע, 25 דקות).** סידרת אנימציה ב„כיכובם" של שני הקומיקאים הידועים משנות הארבעים והחמישים.

● **סידרה עלילתית: משפחה (9.10 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סיפורה של משפחה אמריקאית מן המעמד הבינוני, המתגוררת באחד מפרברי לוס־אנג'לס, ולה שלושה ילדים: בת גרושה עם תינוק, בן הלומד בקולג', ובת־זקונים בת 12.

יום שבת 4. 9

● **סידרה מרתקת: לא יאומן (6.40 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה אמריקאית פופולארית המצולמת באולפן טלוויזיה בנוכחות קהל. תופעות יוצאות־דופן ומיבצעים עוצרי־נשימה.

יום ראשון 5. 9

● **סידרה עלילתית: סיפורי שיינגי כרי (9.10 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה חדשה שבמרכזה שני זוגות המייצגים שני דורות. הסידרה מתארת אספקטים שונים של היחסים המורכבים בין הורים מבוגרים, על סף הציאה לגימלאות, ובין בתם ובעלה. בתפקידים הראשיים: רוברין נדוויל, דיאן קין וג'ק דוגלס.

יום שני 6. 9

● **סידרה קומית: ג'ורג' ומירדרד (8.30 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה אנגלית חדשה על זוג בגיל העמידה, המתגורר בפרבר לונדוני. האשה אוהבת לעורר את קינאתו של בעלה בהיזוריה אחרי גברים צעירים בסביבה. בתפקידים הראשיים: יותה ג'וים ויבראין מרפי.

● **סידרה משעשעת: ספינת האהבה (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** פרקים מתקדמים יותר בסידרה הפופולארית. המוכרת היטב לצופה הישראלי.

יום שלישי 7. 9

● **דמישפחה: השריף לובו (6.30 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה קומית בכיכובו של השחקן האמריקאי מילס וילסון, המגלם תפקיד של שריף שמן ושלומיאלי, בעיירה קטנה בארצות־הברית. השריף ושני עוזריו, בריאן קרוין וניל קרטר, מנסים להשליט חוק וסדר, אך לא תמיד מצליחים בכך.

● **רכ־מכר: סודות גבעות מידנר (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה עלילתית, המתרחשת בעיירה אמריקאית קטנה. סבתא עשירה ובעלת־ייחוס מנכה להשליט את רצונה ומרותה על כל תושבי העיירה.

יום שלישי 7. 9

● **סידרה קומית: רודה (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף בסידרה, המתארת את עולמה של גרושה ניו־יורקית, מחזריה ואחותה.

● **צרכנות: כוכביטק (9.30 — שחור־לבן, מדבר עברית).**

● **סידרה חדשה: כיבושיו של נורמן (10.00 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרה בת שלושה מחזות המתמקדים בסיפור אחיד בכיכובם של ריצ'ארד בראיירס, טום קונטי, פנלופה קייט, דיוויד טרורון, פיונה וולקר וי פנלופ וילטון. הסידרה הופקה בידי רשת הטלוויזיה טמז.

שידור

צל"ש

חוות החיות

● **לטלוויזיה הלימודית,** שהקרינה ביום רביעי שעבר, במיסגרת מישדרי־הקיץ לתלמידי בתי־הספר, את סרט ההנפשה חוות החיות, המבוסס על סיפורו של ג'ורג' אורוול. עצם הקרנת חוות החיות, שהוא משל על יצרי פוליטיקה ומימשל של המין האנושי, רומזת על כמה מגיבורי הפוליטיקה הישראלית בהווה, החל באריאל שרון וכלה במיכאל קליינר.

צל"ג

טלאיזיה רפואית

● **לטוביה סער,** מנהל הטלוויזיה, שהעניק המחשה חזותית לאי־הבנת המד־יום הטלוויזיוני, במהלך יום־מישדרים שלם בשבוע שעבר, שכל תוכניותיו התמקדו ברפואה. הסידרה הקומית רודה התמקדה בחווית ניתוח פלאסטי באפה של אחות הגיבורה. התוכנית כלבוסק התפלגה לשני נושאים מרכזיים, האחד חניקתם של ילדים מפיצוחים שונים ובחלקה השני — במשככי כאב חשמליים. אחרי כולבוסק הובא תשדיר־שרות של קופת־חולים, שנראה כהמשך לכתבה על הפיצוחים. הסרט האח־רון באותו ערב, העולם שמעבר לחושים הביא סידרה של טיפולים רפואיים במיסגרת חוויות העולם העל־חושי. ימי־שידור כאלה לא היו בטלוויזיה בימי מנהליה הקודמים, שלפחות התמצאו בתישבוץ נכון של מיש־דרי־הטלוויזיה ופיזורם הנכון לאורך לוח־המישדרים.

מאחרי הקלעים

חמיכתב האמריקאי

מישרת שליח רשות־השידור הבא בארצות־הברית לא תימסר כמיכרז. חטיבת־התוכניות, המעמדתה על תקן של חטיבה, כך שהוא יהיה שווה־עמדה לצביקה שפירא.

ההפיתרזן: מישעל

מצב חדש נוצר במחלקת־החדשות של הטלוויזיה עם פתיחת המיכרז על מישרת מנהל חטיבת החדשות, שייערך בקרוב.

אל רשימת המועמדים לתפקיד, הכוללת ביניהם את **יאיר שטרן** (עורך מבט) ו־שליח רשות־השידור בארצות־הברית, **דן רביב,** התארגנה קבוצת עובדים, המנסה לשדל את הכתב לענייני־מפלגות, **נסים מישעל,** לקבל על עצמו את התפקיד.

מישעל, המקובל על מרבית עובדי חטי־בת־החדשות, נחשב כדמות שאינה מעורבת במילחמות האישיות המתנהלות בשנים ה־אחרונות בחטיבה. בעיני מרבית העובדים הוא נראה כאיש בעל־שיקולים ענייניים, ה־עשוי לשמש סכר של ממש מול לחצים פוליטיים שיוכתבו מלמעלה על מחלקת־החדשות.

האמון שלהם בהנהלה קרוב לאפס — ולכן הם תובעים מיכתבי־הבטחה.

תעלזומת המפיקים

דברים מוזרים התרחשו למפקד גלי צה"ל, **צביקה שפירא,** בדרכו לתפקיד מנהל מחלקת־התוכניות בטלוויזיה הישר־אלית. שפירא נבחר לפני פחות משנה ב־מיכרז למילוי תפקיד זה, אך כניסתו ל־תפקיד נאסרה עליו על־ידי ועדי־העובדים השונים בטלוויזיה. ראש אחד הוועדים, **פיטר מיליק,** אמר: „הוא ייכנס לטלוויי־זיה על גופותינו!"

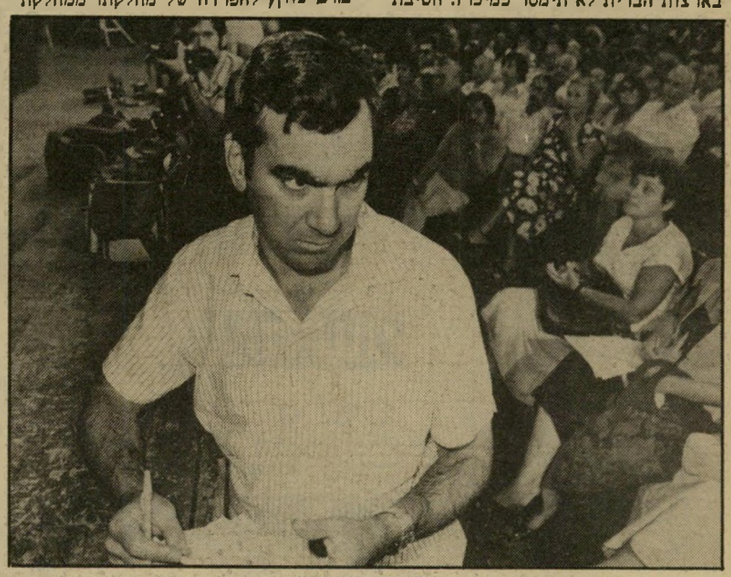
בשבוע שעבר חל מיפנה מוזר בתהליך כניסתו של שפירא לתפקיד. נראה שהוא עשוי להיכנס לתפקידו מבעד לדלת האחו־רית של בניין הטלוויזיה.

פגישה שערך בביתו **איילון גויטיין,** מפיק בכיר המשמש גם כיו"ר מועצת־העובדים בטלוויזיה, זימנה את צביקה שפירא וכמה מבכירי המפיקים בבניין. בין אלה היו **יוסי גודארד** (לשעבר האחראי על סירטי־תעודה), **יוסי משורם** (המפיק של הפקת־הענק מישל עזרא ספרא ובניו, ובעבר אחד מראשי ועד־העובדים); **נעמי קפלנסקי** ו**יעקובה אייזנמן** (לשעבר מפיקי עמוד האש); **חנינא אמוץ** (לשעבר מפיק כלבוסק ועלי־כותרת) ועוד מפיקים.

הפגישה, שהיתה בלתי־רשמית, ושגי־רכה מעל לראשיהם של ראשי מחלקות־ההפקה בטלוויזיה (**יאיר אלוני, אביטל מוסינזון, צילה רוז, חנוך חסון**) היתה בבחינת ניסיון לפצל את ההתנגדות העקרונית לכניסתו של שפירא לטלוויזיה, כנבחר מן החוץ.

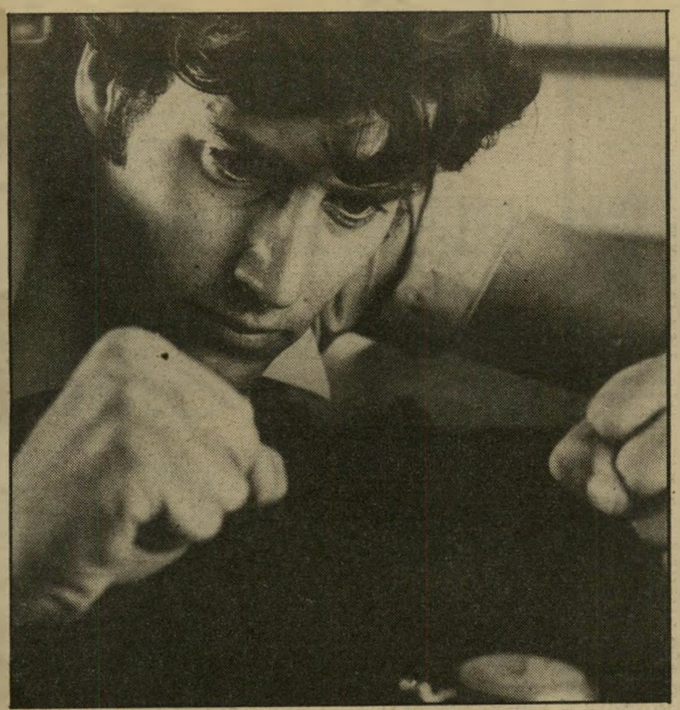
לדעת כמה מעובדיה הבכירים של הטל־וויזיה, היה בניסיון זה ניצול של תחושות־התיסכול, שבהם לוקים כמה המפיקים, כדי לקדם אותם מיד אחרי כניסתו של שפירא לתפקיד.

במקביל למהלכים אלה פועל באחרונה מנהל מחלקת־התרבות־והדראמה, **אביטל מוסינזון,** להפרדה של מחלקתו ממחלקת־



מועמד מישעל
תמיכה של המד

לאן נעלם אורי גלר?



מהפנט גדר
להעלות את האמינות

בסרט־הטלוויזיה, שהוקרן בשבוע שעבר תחת הכותרת העולם שמעבר לחושים, היה קטע שהוקדש לפעלוליו של **אורי גדר.** כך נכתב בפירסום המוקדם לשידור, שהופץ באנגלית בין הכתבים המסקרים את רשות־השידור.

אלא שאורי גלר לא הופיע בסרט.

בדיקה שערך העולם הזה בטלוויזיה הביאה את המנהלת הוותיקה של מחלקת הסרטים הקנויים, **מרים רוטשילד,** לקביעה ש„אורי גלר לא נראה גם בהקרנת־ניסיון של הסרט באולפני הטלוויזיה."

תשובה זו לא ענתה על השאלה.

נראה כי מישהו במחלקת הסרטים הקנויים סבר כי הופעת אורי גלר בסרט זה תוריד את מיפלס־האמינות שלו בעיני הצופה הישראלי לדרגת אפס, שהרי לא ברור איזה אינטרס יש למפיקי הסרט האמריקאיים להוריד את גלר מן המסך.

לטענת חלק מהעובדים, מישעל הדתי עשוי ליהנות מתמיכתו של השר הממונה על רשות־השידור, **זבולון המר.**

כתבם הצבאי

הצהרתו של הכתב הצבאי **רון בן־ישי** על העדפתו את מישרת מפקד גלי צה"ל על תפקיד מנהל חטיבת־ההחדשות בטלוויזיה פתחה במירוץ צמוד של כמה וכמה כתבים על תפקיד ראש השולחן ה־צבאי. בין הכתבים המתמודדים על ה־תפקיד **דן סממה, אבי גוטמן, בני ליס** ו**יגאל גורן.**

אלא שהפיתרון הנרקח כיום בהנהלת ה־טלוויזיה עשוי להותיר את ארבעת המועמ־דים ללא התפקיד. המועמד לתפקיד עשוי להיות **נחמן שי,** מי ששימש בעבר כראש השולחן הצבאי, והמשמש כיום כדובר מישלחת ישראל באו"ם. שי, שבא באח־רונה לביקור־מולדת, הגיע, לדעת כמה מבכירי העובדים בחדשות, להסכמה עם **טוביה סער** על חזרתו לתפקידו הקו־דם.

פסקול

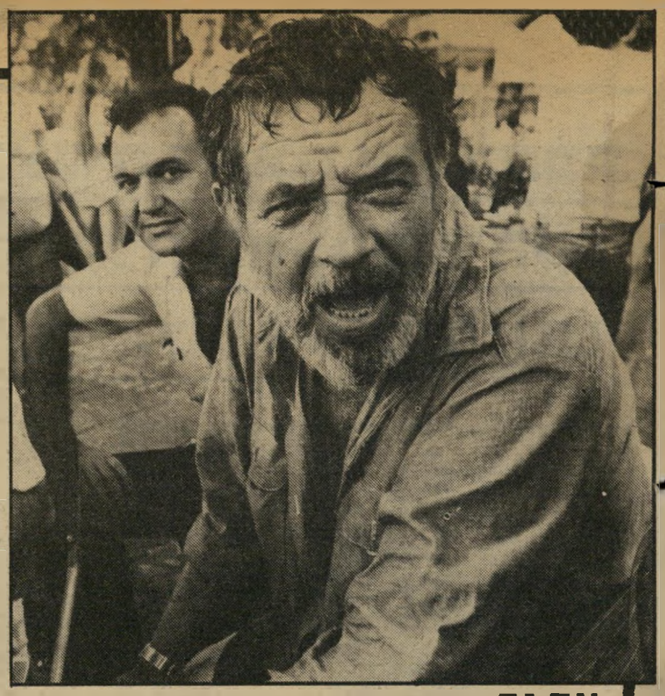
חישעה באב בלב

באחד משידורי אולפן־ביירות למהדורת החדשות הלילית סיים עורך מבט לשעבר **מיכה לימור,** את שידורו ב„כאן מיכה לימור, המחזיר את השידור לאולפן כימעט חצות." לימור התעלם מכך. שמהדורת כימעט חצות ירדה מן המסך לפני כמה חו־דשים, והמהדורה הנוכחית היא מהדורת־חדשות רגילה ● מנהל־הטלוויזיה וחטי־בת־החדשות שלה בינתיים, **טוביה סער,** עומד לצאת ב־10 בספטמבר לחופשה ב־ארצות הברית. חופשה זו תהיה חופשתו השלישית של סער בחוצלארץ בשנה הנו־כחית. סער עשוי להיעדר מהטלוויזיה, כ־אשר ייערך המיכרז על מישרת מנהל חטי־בת־החדשות. את מקומו כמנהל־הטלוויזיה וכמנהל חטיבת־החדשות ימלא מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד** ● באחת מישיבות־הבוקר שנערכו בשבוע שעבר ב־מחלקת־החדשות סיפר **יעקוב אחימאיר** על שיחת־טלפון עם איש ציבורי מסויים שהתייחסה לכתבה ש„עשתה לו תשעה באב בלב." העיר על־כך **ישראל סגל:** „אבל בלב שלך זה עשה פורים" ●● למרות שוועדת־הכספים של הכנסת טרם אישרה את החלטת מליאת רשות־השידור על הקר־נת מישדרי 'ספונסרשיפ' (בעלי־חסות ב־תשלום) למירקע הטלוויזיה הישראלית, כבר התחיל תהליך זה. הסידרה תולדות הכתב, המשודרת בימים אלה, היא בהפקת חברת פארקר, ונועדה לשמש פירסומת לחברת־עטים זו. סירטי סידרה זו, לא עלו לרשות־השידור בכסף.



עזרך אחימאיר
פורים בלב

מדוע קרע דן בן־אמוץ את עטיפת תקליטו של שמואליק קראוס?



אתגר הסופר דן בן־אמוץ מקלל בעטיפות את המשורר יבי אנשי־הבומה של כסית, המכירים את השניים היטב, נהנו ממריבתם, שהזכירה פיליטון, ואיש מלבד השניים, לא התייחס ברצינות.

המיועדים להינתן כמתנות לחברים הטובים. חיש מהר צבאו על ה־שולחן עוברים־ושבים, שביקשו ל־רכוש תקליטים, בכסף מלא. שמו־ליק ראה מרשרשים והכריז בצ־חוק: „אני מקבל הכל: מזומנים, דולרים שטרלינגים!"

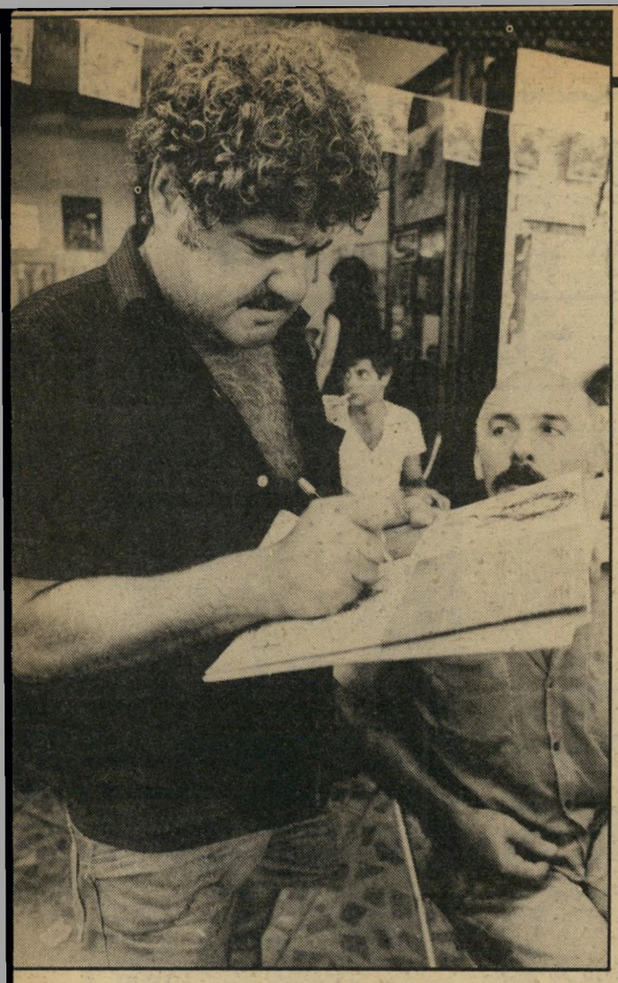
מהר מאוד התרוקנה הערימה. יבי

חקרית על תקליט

„דרעק, מגייק, שיילוק!" צועק המשורר יבי לעברו של דן בן־אמוץ, הנמצא בקצהו השני של ה־שולחן. „ואתה קאפיטליסט, פח"ח, הסי־איי־אי מממן לך את המודעות בעיתון הארץ!" לא נשאר חייב בן־אמוץ.

צעקות בנוסח זה היוו את שיאה של המסיבה שנערכה בקפה כסית, עם צאת תקליטו החדש של שמוליק קראוס.

המריבה החלה כאשר דן בן־אמוץ קנה את תקליטו של קראוס, התבונן בו, ואחרי שניה קרע את זינק לעבר התקליטים, לקח כמה מהם, הסתובב בין השולחנות ומכר היטב. יש לו ניסיון טוב בזה. גם את ספריו הוא מוכר בדרך זו. „נשארו מעט מאוד אנשים בארץ הזאת, שאוהבים אמנות באמת. אני מוכר מאהבה לדבר, וחוץ מזה אני



מכירה המשורר יבי מחזיק בידיו את תקליטו של שמוליק קראוס. יבי עזר במכירת התקליטים כשהוא עובר משולחן לשולחן. יבי, שכתב את מרבית מילות השירים, חתם עליו.

אל השולחן מגיע הכיבוד — עלי־גפן ממולאים, בלינצ'ס, כרוב חמוץ, סלטים, ממש תאווה לחיך. היין נשפך כמיים, החברה קצת ב־גילופין. עם היין מתחיל הויכוח. שימעון קדם, המכונה „צ'פאי," זורק בדיחה. „אתם יודעים שהרו־סים הודיעו שהם מוכנים לקבל עשרת אלפים מחבלים, אבל לציונר הגאז, כמובן." הבדיחה אינה מצ־חיקה איש. יבי צועק: „כל דם הוא בליבי! אני מתנגד לשפיכות דמים ורצח, ולא חשוב של מי!" צ'פאי צורח לעברו: „אתה יודע שבאמנה הפלסטינית כתוב שליבי אין מקום בארץ הזאת"!

מישהו מציע להרים כוסית. צ'פאי צועק: „לחיי ילדי אפגניס־תאן!" מישהו משיב: „לחיי ילדי האר־פי־ג'י." יבי מברך לבסוף: „לחיי ההצלחה של התקליט."

נוח בשלום על מישכבך, חצקל איש כסית. משה"ה, הבן שלך, לא מבייש את הפירמה, ומחזיר ל־כסית את ימיה היפים.

נירה גז ■



כל המישפחה הבוהמית הגיעה ל־חגיגה של שמוליק.

משמאל: המשורר יענק'לה רוטבליט, באמצע: הפסנ־תרן דני פאר, המשורר יבי, שמוליק קראוס וצ'פאי.



שני פרצופים עיניו של שמוליק קראוס מציצות מ־תוך עטיפת תקליטו, מתחת לפניו נראית רגל שלו עוף דורס. למטה מימין: משה"ה מרגיע את יבי.



מציצן הצייר אורי ליפשיץ מחזיק בידו את התקליט, כשמתח־תיו, מציץ המשורר יענק'לה רוטבליט. השניים שותפים בהפקת התקליט. ליפשיץ צייר את העטיפה, ורוטבליט כתב חלק מהשירים.



צידה האחורי של העטיפה, שעליה היה מודפס שמו של יבי ככותב מילות השירים.

„בחיים שלי אני לא אשלם כסף עבור תקליט ששמו של יבי מופיע עליו," הסביר בן־אמוץ את מע־שהו. יבי זרק קללות עסיסיות ו־רק בנס נמנעת תיגרת ידיים בין השניים. אך גם לעטיפה הקרועה יש מחיר: כוכבי שמש, איש הפנ־תרים השחורים לשעבר, קנה מייד את הקטע הקרוע תמורת 100 שקל.

אך אין סיבה להיבהל. זו היתה בסך הכל, מריבה מישפחתית, אשר לשכמותה מורגלים יושבי השולח־נות הקבועים של כסית ביום השישי בצהריים.

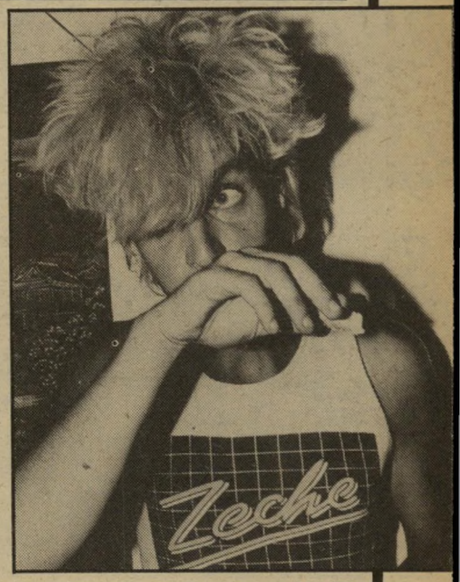
אין מקום טבעי יותר לחגוג הו־צאת תקליט של קראוס, מאשר כסית, כשהחוגגים הם אנשי הבוה־מה האמיתית והטובה של תל־אביב. המריבות האלה רק הוסיפו צבע למסיבה הסוערת. קראוס, חתן ה־מסיבה, התיישב לו בצהרי יום ה־שישי על הספסל מול בית הקפה, כשלפניו מונחת ערימת תקליטים גם כתבתי חלק מהטכסטים של ה־שירים."

חברים קונים, ומשלמים 200 שקל עבור תקליט. אין הנחה לחברים? אני שואלת את קראוס." „החברים שלי מתו ב־48" מכריז הזמר, ומ־בקש עוד בירה. המלצר הנאמן, זכי, רץ ומביא בקבוקי בירה, ה־מתרוקנים כהרף עין.

סוכנת־השחקנים לביאה הון, קו־נה תקליט ושמוליק חותם לה עם הקדשה „באהבה." הסופר יצחק בן־נר כותב על העטיפה „תקליט מומלץ." הגרפיקאי דוד טרטקובר המכונה „טרטא." שעיצב את עטי־פת התקליט, ויענק'לה רוטבליט, שכתב חלק ממילות השירים, ניגשים לשולחן ומתעניינים כיצד מתקדמת המכירה. הצייר אורי ליפשיץ מספר שצייר לשמוליק את העטיפה. מי אמר שאין לו חב־רים!

דן בן־אמוץ ביקש את חתימת קראוס על התקליט, ומציע לש־מוליק להפיק את תקליטו הבא, בתנאי שיבי לא יהיה שותף.

מי באמת הצליח לפצח את כספת המישטרה * ממה נבעה התקלה במערכת־הקול בהופעתה של להקת־הרוק „קלאסיק'סנובו"



קש גיטריסט להקת קלאסיק'ס נובו ג'ימי סומן, מנגב את פניו, אחרי שלגם כוס בירה ואכל עוגייה.



נמרה חובבת היא הדוגמנית תמירת הקומה עינת גרץ, בעלה, החזקן הפרטי מוטי גרץ, מחזיק את רגלה הארוכה והמושלמת של אשתו. עינת לבשה שמלת מיני מנומרת בעלת כריות כתפיים רחובת.



גזעית מקצועית היא הדוגמנית סמדר ג'מי־לי, שחגגה את יום־הולדתה. המאושר שמחבק אותה הוא שדרן **קול השלום** גד ביטון. בתמונה למטה: הדוגמנית בת־שבע פכט כנמרה מיקצועית.



דרקולה חבר הלהקה, סנט פול וילסון הבלונדי, מעווה את פיו למצלמה בדמות דרקולה.



רוק ביומולדת

חברי להקת קלסיק'ס נובו ביקשו בירה, צחקו ועלצו במסיבה הפרטית לכבוד יום־ההולדת של הדוגמנית הצעירה **סמדר ג'מילי**. „בשום מקום בעולם לא ראינו יפהפיות כמו בישראל!" הכריזו חברי הלהקה, כטוב ליבם בבירה.

הם באו למסיבה בערך בשעה 2 אחרי חצות, אחרי שסיימו את הופעתם ב־דולפינריום, והפיחו בה רוח רעננה. לפני שבאו, עסקו רוב החברה בזליזה, לקול מוסיקה שלא היתה כל־כך אייי־אייי־אייי.

מבלי שהתכוונו, סיפקו לי אנשי קלסיק'ס נובו סקופ קטן. הם התלוננו כי היתה תקלה בציוד הקולי, ובכלל, הוא לא היה בדיוק ברמה שהם רגילים אליה בחו"ל. לכן התקשרתי למחרת אל **יונתן שם־אור**, מפיק המופע, וביקשתי שיספר לי ממה נבעה התקלה.

השיב לי שם־אור: „לא הסתדרתי עם המפעיל **מירון רכטמן** ועם הציוד שלו, בגלל המחיר. לכן לקחתי את איש־הקול **רפי מזוז**, המפעיל את הציוד בהצגה אברהם אחד. מכיוון שההצגה עוברת מ־קולנוע דקל לאוהל שם, היה לו קל להעביר את הציוד." כששמעתי את ה־הסבר, הבנתי. גם בהצגה אברהם אחד היו תקלות במערכת הרמקולים.

אך תקלה זו לא העכירה את רוחם של החוגגים. עבודה לחוד וההפרקות לחוד. חברי הלהקה, המפגינים פשטות וסימ־פטיה, סיפרו שחוץ מהחתיכות בארץ הם מתלהבים בעיקר מהאוכל המיזרחי. „זה נהדר שאפשר לאכול בידיים!"

היתה זו המסיבה הראשונה מאז פר־צה המילחמה והצלמת ואני נהנינו ממנה מאוד.



מונוקל בצורת עוגייה שם על עינו מייק סוויני, נגן גיטרה־בס של הלהקה, שהשתעשע הרבה.

המישטרה אכלה אותה



המרך הזמר שימי תבורי בא כאורח למסיבת הסרט, מו־שיט „חמסה" למזל נגד עין רעה.

„מה לעשות, אני מספק את הפושעים ו־הזונות לקולנוע הישראלי," צחק המורה ל־מישחק **ניסן נתיב**, ששלושה מתלמידיו פיצחו על מסך־הקולנוע את כספת המישטרה בהצלחה רבה. „לא נעים לנו לשחק פוש־עים." התנצלו שני הכוכבים הצעירים של הסרט, **אורי גבריאל ומשה איבגי**, כשזרם מחמאות הורעף על ראשיהם. האמת היא, שהשניים היו ראויים לכך, אחרי שהציגו על הבד את אחד המיש־חקים המרשימים ביותר שנראו אי פעם בקולנוע הישראלי.

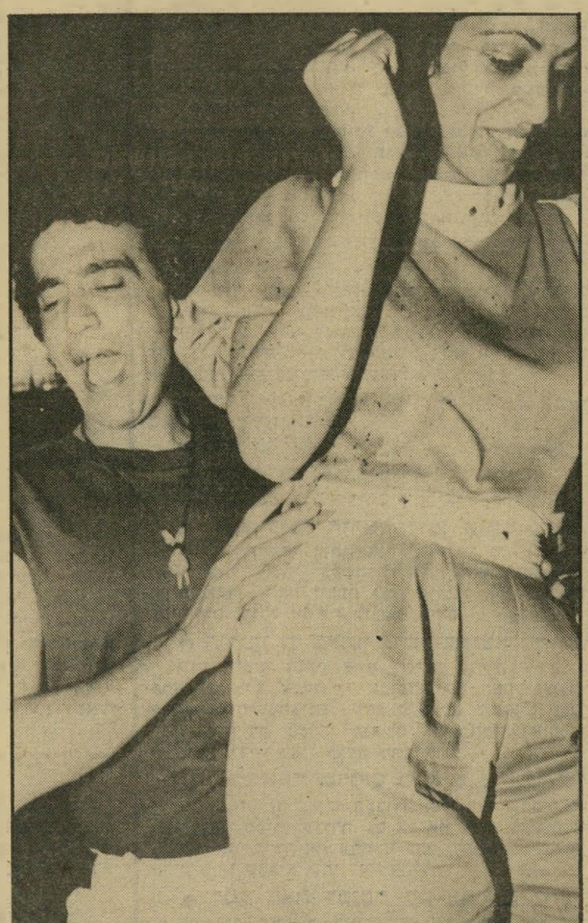
הכוונה לסרט מתחת לאף, שבכורתו נערכה השבוע. הזיווג של השניים, כשני חברים, הצליח. הם כבר שיתפו פעולה



גם לאשה בימאי הסרט, ינקול גולדווסר, מחבק מאושר את אשתו **מתחת לאף** הוא הסרט העלילתי הראשון שביים, לאחר שעשה מספר סרטים קצרים. הציירת־אופנאית, מירה צדר־גולדווסר. ינקול סיפר שהסרט



מרביץ תורה המורה למישחק ניסן נתיב מחבק בגאווה את שני תל־מידיו, כוכבי־הסרט, אורי גבריאל (מימין) ומשה איבגי. ניסן, שאינו מרבה לחלוק שבחים לתלמידיו, סטה הפעם ממנהגו והילל את השניים.





החתול המטפס בסרט הוא צדוק צארום, בן למישפחת מיסעד־נים. צדוק פתח לאחרונה גם הוא מיסעדה בנווה־צדק. בתמונה מימין: המלחין־זמר מיקי גבריאלוב מרים את חברתו הציירת, מיכל.

כצמד פושעים בעבר, במחזה ביער ביער, שכתב איש־המישטרה, פקד **חיים מרין**, שקיבל פרס בפסטיבל עכו. מרין, אגב, כתב גם את התסריט למתחת לאף.

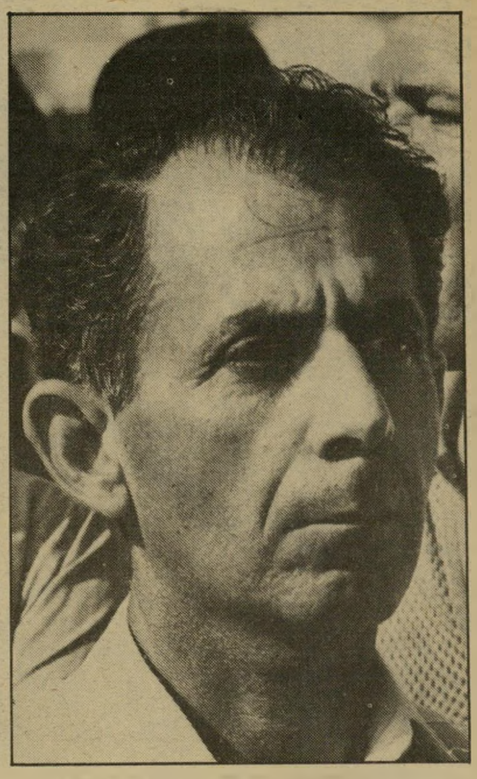
בין מאות המוזמנים, שכללו את כל המי ומי בתעשיית הקולנוע הישראלית — וחלקם אף צפה בסרט בעמידה מחוסר מקום — נראה סגן־ניצב **אברהם חמו**, מי שהיה מאמן נבחרת ישראל בכדור־סל, והיום ממלא תפקיד בכיר במישטרה. חמו היה המתנגד הראשי להפקת סרט זה, ששם לחוכא ואיטלולא את המישטרה. הסרט משחזר מיקרה, שבו הצליחה קבו־צת פושעים חובבנית לגנוב את כספת המישטרה מבניין המטה הארצי, מתחת לאפם של ניצב **בנימין זיגר** ואנשיו. תגובתו של חמו על הסרט היתה מאו־פקת, והוא הסתפק ב„זה בסדר".

„אני משתגע! השחקן **צדוק צארום**, המשחק את תפקיד 'החתול המטפס' — פושע מזדקן שיצא לפנסיה וחוזר לבצע את שוד הכספת — אמין כל כך כפושע, שממש הזכיר לי את אחד הפושעים שעליהם הגנתי!" הגיב עורך־הדין צבי לידסקי. הוא הופתע כאשר באחת הסצי־נות המרכזיות של הסרט, מציע אחד הפושעים לחברו לקחת את לידסקי כעורך־דין, שיצליח לזכות אותו במישפט של שימוש בסמים.

לידסקי סיפר שהיה מעורב בפרשת השוד המקורי, כאשר הגן על איש־המישטרה ששיתף פעולה עם הפושעים, שבביתו נמצאה לבסוף הכספת הגנובה.

בימאי הסרט הצעיר, **ינקול גולד־ווסר**, סיפר לי במסיבה שנערכה אחרי הקרנת־הבכורה במועדון פארק: „בצעי־רותי הפקתי סרטים קצרים שלא הראיתי לאיש, כי התביישתי. יום אחד הגיע אלי איש־הקולנוע הצעיר **גידעון אמיר**, זרק על השולחן עיתון ובו כתבה על פרשת שוד הכספת, ואמר: זה יהיה הסרט שלך. וכך היה. את חלקי הגדול של הסרט הזה, שהפקתו עלתה 250 אלף דולר, מימנו בעצמנו, בעזרת המישפחות."

ניר גל



שלמה הלל:

„מה אני, אבא של יוסי שריד?"

באחד העיתונים התפרסם בסוף השבוע כי ועדת־המישנה לענייני לבנון בוועדת־החוץ־והבטחון ביקרה בלבנון, אנשי פלאנגות שפגשו באנשי הוועדה, שאלו אותם איפה יוסי שריד. „אנחנו", כך אמרו הפלנגיס־טים, „יודעים איך לטפל באנשים כמו שריד. תביאו אותו אלינו". לפי העיתון „דבר" אמר להם חבר־הכנסת שלמה הלל, נץ ידוע: „בפעם הבאה נביא לכם את יוסי שריד, חי או מת."

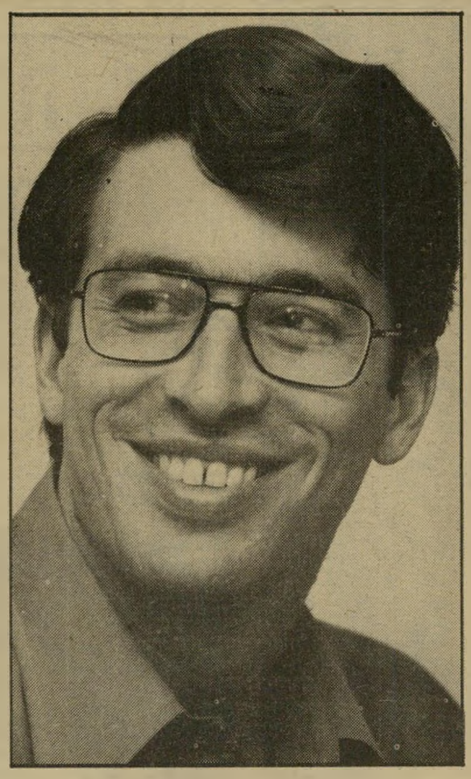
טילפנתי לח"כ הלל, סיפרתי לו את הסיפור ושאלתי אותו:

● נכון שהכטחת לאנשי הפלאנגות את יוסי שריד חי או מת?

על מה את מדברת? אני לא יודע על מה את מדברת! נכון שהיינו בלבנון, נכון שפגשנו אנשי פלאנגות. אבל אני לא הבטחתי להם שאביא להם את יוסי שריד. איך אני יכול להביא להם את יוסי שריד — מה, אני אבא שלו?

● לא הכטחת את שריד חי או מת?

מה פיתאום הבטחתי, איזה מין קישקושים כותבים האנשים בימים האלה בעיתונים? לא אמרתי, לא ראיתי, לא שמעתי. זה סתם קישקוש.



אבשלום קור:

„ההורים שלי היו בחופשה בירושלים!"

אבשלום („שטינקור") קור תמיד אהב פירסום. כאשר פירסם את ספרו „קור קורא במידבר", הוא ידע איך לרוץ אחר העיתונאים הנכונים, כדי שיעזרו לו לפרסם את הספר שלו. הוא הופיע בתוכניות־בידור בטלוויזיה, בתוכניות־בידור ברדיו, והודה במפורש ש־הוא חולם להיות כוכב.

מי היה מאמין שחלומו יתגשם כל־כך מהר? בעיק־בות פרשת „גלי צה"ל", החליטה אגודת העיתונאים להוציא את אבשלום קור ואת עימנואל הראובני מ־שורותיה.

פניתי לאבשלום קור ושאלתי אותו:

● מה יש לך להגיד על החלטת איגוד־העיתונאים?

אני אזרח עובד צה"ל. מפקד גלי צה"ל זימן אותי לפגישת עובדים עם הרמטכ"ל. לא אמרתי שום דבר מאחורי הגב, אלא בנוכחות המפקד. סגנו ועוד עשרה עובדים. האגודה לא יכולה לשלול ממני את הזכות לדבר או להביע דיעה בנוכחות מפקדיי.

● האגודה טוענת שעירבת דרגים צבאיים בבעיות עיתונאיות.

זה לא נכון.

● פנית אל הרמטכ"ל.

לא נכון. מפקד גלי צה"ל זימן אותי לפגישה.

● הוא קיבל הוראה לזמן אותך.

את זה תשאלי אותו. אני לא יודע מזה, אני יודע שהוא הזמין אותי. בקשר להחלטת האיגוד־הארצי של העיתונאים — את יודעת למה הוציאו אותי מהאיגוד? צפוף שם, בגלל זה אין לי שם מקום.

● הודיעו לך באופן אישי שתוצא מהאיגוד?

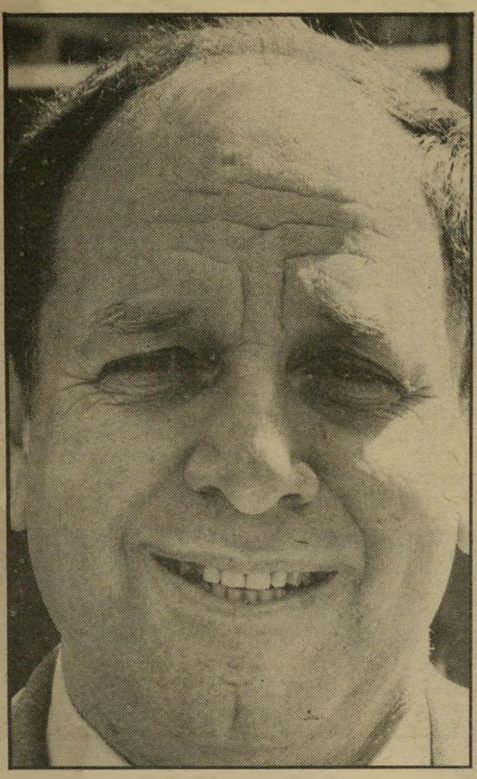
יונה שימשי הזמין אותי לשיחה חברית — כך הוא קרא לזה. לא אמרו לי שעומדת על הפרק האפשרות להוציא אותי מהאיגוד. ידעו לי שלא מוציאים פסק־דין לפני שקוראים באוזני הנאשם את כתב־האישום. ואני שמעתי ברדיו שאני מוצא מהאיגוד.

● איך אתה מרגיש כעת ב„גלי צה"ל"?

גלי צה"ל זה מקום העבודה שלי. מי שמכיר אותי, יודע שאני מסור לעבודה, גם אם אני צריך לעשות אותה בריצה. אני עושה את עבודתי כבר שמונה שנים. זה לא אריק שרון שהביא אותי לגלי צה"ל.

● למה באת לכנסת עם ההורים שלך?

הם היו בחופשה בירושלים, עם אחותי ומישפחתה. באתי לירושלים עם אשתי והילדים, השארתי אותם בבריכה של המלון עם אחותי ומישפחתה ובאתי עם ההורים וגיסי לכנסת.



דן תיכון:

„לא כיחדתי, לא הלכתי בזיג־זגים, הלכתי ישר!"

את התואר המפוקפק של „סמרטוט השבוע" אפ־שר להעניק, עם כל הכבוד המלווה לתואר שכזה, לחבר־הכנסת דן תיכון, „ליברל" אמיתי, הנוהג שלא כצו מצפונו. תיכון, תיקוותם של אנשי „אל על" וכל מי שנשאר עדיין שפוי במדינה הזו, מצא לעצמו דרך מפוקפקת ביותר כדי לחמוק מהצבעה בוועדת־הכספים על עניין הפסקת טיסות „אל על" בשבת. הוא פשוט לא הצביע, למרות שאמר לא פעם ולא פעמיים שהוא נגד סגירת החברה בשבתות.

● כיצד יכולת לנהוג בניגוד למצפונך?

נפגשתי עם ועד עובדי אל על באפריל 1982, ואמרתי להם שלמרות שאני מתנגד לסגירת אל על בשבתות, לא אצביע נגד הממשלה. זה לא מצא חן בעיניהם, לא אז ולא היום. אבל הם לא יכולים להשים עצמם מופתעים. הרי יש סרט טלוויזיה, שבו אני אומר את הדברים האלה במפורש.

● אם אמרת מראש שתנהג שלא על פי צו מצפונך, זה פותר אותך מאחריות?

לא. אבל זו הברירה שהיתה לי: לנהוג כפי שנהגתי, או להניח לממשלה ליפול, ושהשילטון יעבור למערך, והמערך יתן לאגודה מה שהם רוצים.

● אין לך יסורי־מצפון?

אם היו לי יסורי־מצפון הם עברו, כשהאגודה הודיעה לי, שבמרס הציע לה המערך לעשות אותו דבר. אני אמרתי לחבר"ה מאל על במפורש, שלא אצביע בעדם. לזא אמרתי להם: אצביע בעדכם ואתם יכולים להיות בטוחים שאצביע בעדכם — כי אז היו יכולים להגיד שלא הייתי בסדר. אבל אני לא כיחדתי, לא הלכתי בזיג־זגים. אמרתי להם, שאנסה לשכנע את חברי וזה היה קרוב מאוד לפשרה. לולא עשו את מעשה השטות שלהם ביום חמישי, כאשר לא העלו יהודים חרדיים למטוסים, כי אז אפשר להניח שהיינו מגיעים לפשרה.

● איזו פשרה?

סגירה הדרגתית של 25 אחוזים כל שנה. אבל הם עשו צעד שלא היה מקובל על אף אחד, ואז חלה הקצנה. הם טירפדו את כל העסק.

● כלומר, אנשי „אל על" בעצם אשמים?

לא מחפש אשמים. אני רק אומר, שאילו היו יותר חכמים, ניתן היה להשיג פשרה.



דבורה גנני:

„ראיתי את התינוק במו עיניי!"

דוברת מישרד הבריאות, דבורה גנני, שהיא גם חברה מאוד פרטית שלי, טילפנה אליי אחרי שפירסמתי את כתבתי „ידיו של תינוק" בשבוע שעבר ואמרה לי: „שרית, את טועה. הרי את בחורה רצינית, איך את יכולה לטעות כל־כך?" השבתי לה שעד עכשיו חשבתי גם אני שהיא אישה רצינית, אולם אחרי החקירה השיטחית של מישרד־הבריאות בעניין הילד קטוע הזרועות, אני חושבת שכל מי שקשור במישרד־הבריאות אינו רציני.

דבורה גנני ביקשה להגיב על הכתבה, ואני שמחה לארח אותה:

עשינו הגדלה של התמונה, ולא יתכן שילד ששתי ידיו נקטעו כמה שעות קודם לכן יחזיקו אותו בזרועות האחות. ילד כזה צריך לשכב עם אינפוזיה. מה עוד, שיד האחות מונחת על גדם של כמה שעות.

● **מדוע לא פניתם לצדם כאשר ערכתם את החקירה, מדוע לא שוחחתם אף לא פעם אחת עם פאדי מיטרי הקבוני העם חנוך גוטמן הישראלי, שציימנו את התמונה?**

לא היה שום צורך לפנות לצלמים, אחרי שווידאנו את כל העובדות.

● **הצדם הוא שכתב את הטכסט, שהרעיש את הנשיא רגן ואת דעת־הקהל האמריקאית.**

בעצמי הייתי בבית המישפחה, שוחחתי עם הסבא הסבתא ועם האמא של התינוק. הם בפירוש אמרו, שהם מזהים וחותמים על התמונה המקורית. הם סיפרו לי עד כמה התינוק הבריא מהר. אם הפציעה היתה כל־כך קשה, איך יתכן שהיום אין לתינוק תחבושות?

● **מכיון שיתכן מאוד שמצאתם תינוק אחר.**

זה בטוח אותו תינוק. קיבלנו אישור בכתב מהרופא המטפל, שטיפל בילד, ומהאחות המצולמת עם הילד, ובדקנו תעודות רפואיות.

● **הצדם טוען שהיו שני תינוקות בעלי שם דומה בבית־החולים.**

ערכנו חקירה, ולא היה שום ילד אחר, קטוע זרועות, באותו בית־חולים.



אורנה גאון:

„אם יהורם רוצה - התענוג כולו שלי!"

אורנה גאון היתה עד עכשיו רק אשתו החתיכה והצעירה של יהורם גאון. דבר זה הפך אותה, כמובן, ליצרך מבוקש מאוד אצל העיתונאים.

אורנה מכירה את המדיה לפני ולפנים: החתונה שלה עם יהורם עשתה הרבה כותרות, הפירסום רודף אותה בכל אשר תלך, פעם אישפזו אותה העיתונאים בבית לווינשטיין, פעם החזירו אותה בתשובה.

תאמינו או לא — למרות כל זאת, היא לא איבדה את אמונה במיקצוע העיתונות. יותר מזה: בימים אלה היא הצטרפה למיקצוע יחסי־הציבור שאחד מתפקידים העיקריים בו הוא שמירה הדוקה על יחסים עם עיתונאים. אורנה הפכה לאשת יחסי־הציבור של עסקי הבידור של יהודה ברקן. ואם מישהו חטיל ספק בכישוריה, הרי שמיבצעה הראשון הוכיח שהגברת הצעירה מתאימה למיקצוע כמו כפפה ליד. אורנה הצליחה להביא את השר יורם אריזור ואת אשתו, אביבה, למופע „מכנה משותף", העוסק בבעיות מין.

שאלתי אותה:

● **מה פיתאום יחסי־ציבור?**

זה מיקצוע לא מחייב לגבי שעות, ומכיוון שאני אשה נשואה פלוס ילדים, זה נוח. חוץ מזה, זה כרוך בפגישות עם אנשים, ביציאה מהבית, ואין צורך לשבת במישרד.

● **ידעתך, את מתאימה למיקצוע?**

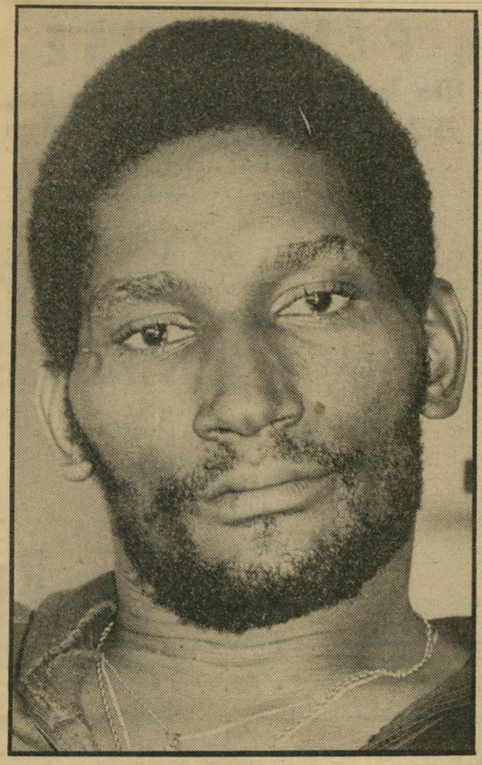
אני חושבת שכן. אני אוהבת את זה, קשרים יש לי. אז למה שלא אצליח?

● **עד עכשיו, הרזמן שיך עם העיתונאים היה בכיוון ההפוך: הם תמיד רצו אחרייך. כעת עלייך יהיה לרוץ אחריהם.**

דווקא משום שכל הזמן רצו אחרי, יצרתי את הקשרים. יש לי קשרים טובים עם עיתונאים. מעולם לא העפתי איש מהם מהבית. מקסימום ביקשתי בצורה מכובדת ויפה שירדו ממני.

● **תעשי יחסי־ציבור לבעלך?**

אם יהורם ירצה אותי בתור אשת יחסי־הציבור שלו, התענוג כולו שלי. אבל זה יהיה תלוי במשכורת שאקבל.



ארל ויליאמס:

„סוף־סוף, אחרי שנים, מצאתי את עצמי!"

הוא הזהיר אותי שזה מה שיקרה איתו לבסוף. כאשר ראיינתי אותו לפני כשנה וחצי, אמר לי ארל ויליאמס, שבמכבי תל־אביב חיו יותר מאושרים אילו היה הולך בדרכיו של אולסי פרי. אז זה נשמע מאוד לא מציאותי, כעת הוא חזר אלינו יהודי כשר למהדרין. שאלתי את ארל:

● **נו, איך זה ?היות יהודי?**

את יודעת, שיש לי רגשות עמוקים כלפי ישראל וכלפי העם היהודי.

● **כן, אבל עכשיו גם אתה יהודי.**

זה נפלא להיות יהודי וישראלי. אחרי שנים שאני מחפש את עצמי ומחפש לי בית, סוף־סוף מצאתי את מה שחיפשתי.

● **מה אמרה מישפחתך על הגיור?**

ההורים שלי יודעים כמה אני קשור לישראל, והם שמחים שאני מאושר.

חדש

אין אוכל בבית? ● באים אורחים?

● מתחשק לך כיף אמיתי?

אין בעיות:

טלפן - והזמן אוכל סיני הביתה

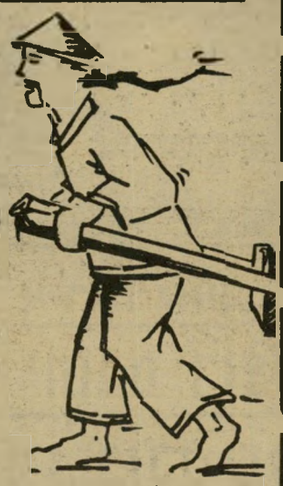
טלפן 03-491873 ותוך דקות הארוחה הסינית בביתך.

VILLAGE CHINA

מסעדה סינית מיוחדת להזמנות הביתה

איך מזמינים סינית הביתה בלי לשלם!

חייג 491873 (03), הזמן את המנה הקבועה או בחר ארוחה לפי טעמך, מסור את מספר כרטיס האשראי שלך — ותוך דקות — הארוחה הסינית הטעימה מגיעה לביתך.



VISA

אנו מכבדים כרטיסי אשראי ויזה.

צ'יינה ווילג' — מסעדה סינית — שרות לבית ● דרך הרצליה 199, רמת-השרון

כבר במכירה

PENTHOUSE

The International Magazine for Men

גיליון חודש אוקטובר '82

★ Special Back to School Issue
★ 10 Greatest College Sex Scandals
★ Tortue : A New American Pastime

* * *

וכן נמצא במכירה המהדורה לאספנים של

THE GIRLS OF PENTHOUSE

No. 6
COLLECTOR'S EDITION

★ The Erotic Photographs of 181 Color Pictures of 9 Beautiful Penthouse Pets.

הסצה בלעדית

ס ט י מ צ ק י

לדקטארי — חיות בית

דרושה ספרית כלבים

בעלת נסיון בעסק מבוסס

טל. 03-455168

לציונה ואילן בנאור

ברכות להולדת

ד נ י א ל

משרית ומיה

תן טרמפ לחייל

תעריפון המנויים של העולם הזה

החל מ־18.8.82

	לשנה בשקל				לחצי שנה בשקל
	מחיר העיתון	+ הוצאות משלוח	+ מ.ע.מ.	= סה"כ	
♦ בארץ	1100	+ 96	+ 179	= 1375	750
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר					
♦ אירופה	1100	+ 465	+ 235	= 1800	1100
♦ ארה"ב, קנדה, מקסיקו	1100	+ 1117	+ 333	= 2550	1400
♦ ארגנטינה, קולומביה, ונצואלה, ברזיל, פרו, אוסטרליה, ניו זילנד	1100	+ 1961	+ 459	= 3520	1940
♦ דרום-אפריקה, טוגו, חבש, קניה	1100	+ 1230	+ 350	= 2680	1500
♦ פנמה, טאיוון, יפן	1100	+ 1530	+ 395	= 3025	1600
♦ תאילנד, הונג קונג, סינגפור, קוריאה, יפן, טאיוון	1100	+ 1230	+ 350	= 2680	1500

הזמן כבר עבשיו מקום לכנודעות בגליון

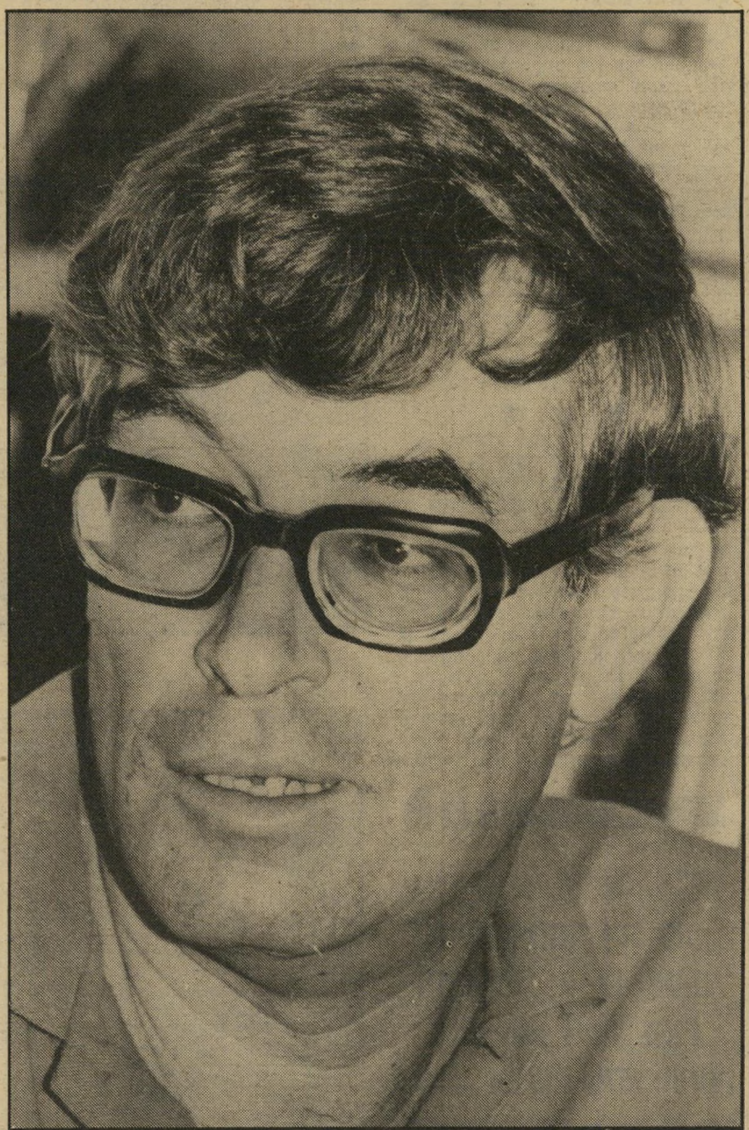
ראש השנה

המוגדל והחגיגי של

העולם הזה

שיצא לאור ב־15. 9. 82

יצחק ליבני, האומר שהוא מרגיש כמו האב המייסד של גל"צה"ל, חושש מפני סירוס התחנה, קובע שהוא היה מפטר את קור והראובני, ומתריע מפני מצב שבו תשוב גל"צה"ל להיות תחנה צבאית



ראיינה שרית ישי

האם גל"צ בסכנה?

אחת העובדות בגל"צ אמרה לי שהיא מרגישה שמה שקורה לתחנה זה מה שקרה לאמא שלה שנפטרה

אני שומע את שילנסקי, ולא יודע על מה הוא מדבר. הוא קושר את גל"צ עם לורד האו־האו. הרי זה לא ייאמן!

אני יכול לייעץ לרון בן־ישי שבהחלט ישאיר את גל"צ בלתי־פוליטית. אחרת הוא יפרס את התחנה

אני חושב שזה יהיה אסון אם בן־ישי יקבל דרגות־קצונה. הוא יהיה מוכרח להישמע להוראות הממונים עליו

אני נגד חקיקת חוק. אולם אם אין ברירה, אני בעד הוצאת גל"צ צה"ל מידי הצבא וחקיקת חוק מיוחד לתחנה

משיחה עם אנשי גל"צ אני מבין שיש אווירה קשה. ההדחות הן רק חלק מהסכנה המאיימת על התחנה הצבאית

„גלי צה"ל" בחדשות. התחנה הצבאית, שהיתה פנינה בעולם התיקשורת, הולכת ומאבדת את זוהרה. התחנה שמיבזקי־הידיעות שלה היו אובייקטיביים ומהימנים להפליא, משרתת כעת את האינטרס של שר־הביטחון, למורת־רוחם של רוב עובדיה. מיטב העתונאים בארץ עבדו בתחנה הצבאית, אם במשכורת ואם כפרי־לאנס. אך אחרי פרשת אבשלום קור ועימנואל הראובני התחנה הצעירה והפתוחה אינה עוד מה שהיתה לפני הפרשה.

האיש אשר הטביע חותמו על „גלי צה"ל" הוא יצחק ליבני, שהיה מפקד התחנה בתקופה שבה הפכה מתחנה חסרת־חשיבות, המשדרת חמש שעות ביום, לתחנה ראשונה במעלה, המשדרת 24 שעות. ליבני, בעל התדמית האינטלקטואלית, הביא לגל"צ יותר עיתונאים, יותר מלל, יותר אינטלקט, יותר שעות.

האיש הנכון ביותר לראיון כעת הוא צביקה שפירא, מפקד התחנה, אך על־פי התקשי"ר, אין הוא רשאי להתראיין. לכן פניתי ליצחק ליבני וביקשתי לשוחח איתו על מצבה של „גלי צה"ל" בזמנו, על מצבה כיום ועל העתיד שהוא צופה לה.

יצחק ליבני מתגורר עם אשתו, אתי, עורכת־דין במיקצועה, ועם ילדיו הקטנים, רמי ויונתן, בפתח־תיקווה. חדר עבודתו עמוס ספרים. האיש שהיה עורך „במחנה", מפקד „גלי צה"ל", מנכ"ל רשות־השידור וחבר מערכת „העולם הזה" יצא לפנסיה מוקדמת. הוא לא אוהב כששואלים אותו מה הוא עושה. שאלתי בכל זאת, והוא התנדב להסביר לי, כי החליט לצאת לחופשה מניהולים.

אחרי שנזרק, כהגדרתו, מרשות־השידור, הרגיש מתוסכל. הוא מודה שלא רצה לעזוב את הטלוויזיה, הרגיש שלא עשה די, שסולק באמצע תפקידו.

כעת הוא אומר, שהמיקצוע שלו זה לקרוא ספרים. הוא קורא אותם באופן שיטתי, ליד שולחן־עבודתו, כל בוקר בין 8 בבוקר ו־4 אחרי הצהריים — כל יום שמונה ספרים בו־זמנית, בשלושה תחומים: ספרות, פילוסופיה ופוליטיקה.

היתה תקופה שבה דובר בליבני כמו־

האם גל"צ גוססת?

(המשך מעמוד 71)

עמד לתפקיד של שר־תרבות, אבל אז הפסיד המערך את השילטון לליכוד. ליבני הפסיד פעמיים: גם את רשות־השידור וגם את האפשרות להיות שר.

אפשר לפגוש אותו בכל יום שישי ב־„כסית". הוא בא לשם מפתח־תיקווה, וזה לא פשוט, בהתחשב בעומס התנועה של יום שישי בצהריים. כעת הוא אומר שנשבר לו, הוא וחבורתו עוברים ל־„דבוש", שעל חוף הים בהרצליה.

הוא אוהב חברה, ומסיבות, וכמעט תמיד ניתן לפגוש בו באירועים למיניהם. על פניו נסוכה ארשת משועממת ומיק־טרת תקווה בין שיניו.

ב„גלי צה"ל" העריצו אותו, ברשות־השידור לא. היו לו ויכוחים אין־סופיים עם ארנון צוקרמן, שהיה בזמנו מנהל הטלוויזיה ונערץ על עובדיה הבכירים.

● מה שידרה התחנה?

בעיקר מוסיקה קלה ויומן צבאי, שכלל מיסדרי סיום ואירועים בצבא. הצבא לא איפשר אז נושאים צבאיים אמיתיים. היו גם מעט תוכניות אזרחיות.

● האם התחנה היתה פופולרית?

אני חושב שהיא לא נחשבה. כמעט כל שנה היו הצעות לסגור אותה. הייתי אז עורך במחנה, ולכן שמעתי את ההתייעצויות בנוגע לסגירת התחנה. בין השאר, אחת התוצאות מאימת־הסגירה היתה, ש־מפקדי־התחנה החליטו לשמור על פרופיל נמוך. ההנחה היתה, שאם התחנה תעלה מעט כסף, אף אחד לא ישים לב שהיא קיימת.

התקציב התחנה, כשאני קיבלתי אותה, היה בערך 30 אלף לירות. תכסילי את זה בהתאם לאינפלציה, תגיעי אולי למיליון וחצי, שניים־שלושה מיליון ל"י של היום. כך, כדי לא להרגיז, שמרו מפקדי־התחנה על ראש מתחת למים.

בששת הימים היו בעיות קשות מאוד עם גל"צ. קול־ישראל עשה עבודה מצויינת, והתחנה הצבאית ממש פיספסה. ואז, בתור נסיון אחרון, הביאו אותי, כדי שאולי אני אהווה תמריץ אחרון לפני הסגירה.

● איזה עניין היה לך לקחת לידיים משהו כושל, שהיה כמעט ברור שעומדים לסגור אותו?

אני חשבתי שאפשר לעשות אותו לא כושל. אם רון בן־ישי יבוא אמנם לפקד על גל"צ, כמו שאני קורא בעיתונים, אחד הקשיים שיעמדו לפניו יהיה ש„גלי צה"ל היא תחנה טובה מאוד — אז מה הוא יעשה? יש יתרון בכך, שאדם נוטל לידיו משהו כושל. בעיקר כשאדם הוא אמביציוזי ורוצה להשאיר רישומו.

חשבתי להפוך את התחנה לחדשנית, דומיננטית, אמביציוזית, ואני חושב ש־הצלחתי. בתקופתי, עברה התחנה משידור של חמש שעות לשידור של 24 שעות ביממה.

● איך הצלחת לשכנע את ה־צבא להוסיף לך שעות־שידור?

הצבא מעולם לא התליט להוסיף לי שעת־שידור. אני הייתי מחליט על דעת עצמי, מבצע, ורק אז מביא לידיעת ה־רמטכ"ל. אם הייתי מחכה שיחליטו, לא הייתי מגיע רחוק.

עבדתי בשיטת ספיר: עוד עוד עוד בית. הייתי מכין את הרקע, את הטכניקה. וכשזה היה קרוב לשידור, הייתי מביא לידיעת הצבא.

כמעט תמיד אמרו לי: לא בא בחשבון. אמרתי להם: לא רוצה אף פרוטה, רק תנו לי לשדר. אחרי שנתנו לי לשדר, השגתי את הכסף, ולא בדרכים המקובלות.

● איך? הרי הצבא הוא גוף היררכי, מאוד מאורגן ומסודר?

זה נכון. אם הייתי הולך בדרך המקובלת, אז היה צריך להתקיים דיון אצל הרמטכ"ל ואז היו מכינים ניירי־עבודה, תקציב כוח אדם, מיבצעים. זו הדרך המקובלת להשגת כסף.

אבל אני גיליתי דרכים אחדות. יש דרגים מתחת לרמטכ"ל כמו, למשל, יועצים של הצבא. הצלחתי לגרום ליועצים שהיו בזמני, נחמיה קין וחפץ, שיגלו סימפטיה לגל"צ, וינהגו לפנים משורת־הדין. הם הרי עסקו בדברים כל־כך יבשים, בשום דבר שקרוב אל הנצח. כשהם היו מתפעלים לאווירת היצירה של גלי צה"ל, היתה להם תחושה שהם שותפים למשהו שישאר. עשיתי להם את המות, והם נתנו לי את הכסף, ביני ובינם — אפילו בלי ידיעתו של קצין־חינוך־ראשי.

■ ■ ■

● כיצד הצלחת להתמודד עם בעיות פוליטיות כמיסגרת של תחנה צבאית, כיצד הצלחת לבדד את התחנה מהשפעה פוליטית זו או אחרת?

חשבתי שגל"צ צריכה לשמור על א־פוליטיות. ואני חשבתי שא־פוליטיות פירושה לא להסתיר לעסוק בפוליטיקה, אלא לתת ביטוי לכל השקפות הפוליטיות בארץ, אך להקפיד שלא יהיה קו פוליטי, שלא ידעו מה חושב המפקד או המגיש.

היה חשוב לי מאוד שתיווצר תחושה של גוף יוצר, וזה לא תמיד פשוט בתוך כלי־תרבות, שהוא גם כלי מינהלי, ליצור אווירה שאין בה מלחמת־כוח. ברשות־השידור, שבה הייתי חמש שנים, הקדשנו

„אילו הייתי מפקד גל"צ, הייתי מפטר את קור והראובני. הדבר שהם עשו הוא חמור מאין כמוהו, מעשה שלא ייעשה"

הרבה מאוד כוח למלחמות זה בזה. בגל"צ לא היה דבר כזה. התחנה היתה דינאמית, צעירה, חדשנית.

קיבלתי לעבודה לא על פי איי־קיו. ב־עצמי ערכתי ראיון אישי לכל אחד מהעובדים. קיבלתי לעבודה את צביקה שפירא, אילון שלו, מיכאל הנדלזלץ, גדעון סאמט, יצחק בן־נר, משה נתן, שמת ביניהם — חברה טובים אחד־אחד. כולם תלמידים שלי.

בחרתי בהם לפי סוג האישיות, לפי הדחף המיקצועי שאתה מרגיש באופן אינסטינקטיבי כי הוא קיים באדם, ולפי מיבחן מעשי בעבודה. לא הפריע לי אם אחדים מהם סבלו ממשהו מופרע באישיותם. כושר ההמצאה של כל אחד מהם היה חשוב הרבה יותר מאישיותם הסולידית. רבים מהם הפכו אחר כך לאנשי־תיקשורת ידועים, וזה באמת חלק מהשימחה שיש לי על גילויים.

זה לא פשוט לגדל דור של עיתונאים. אני חושב שאני ואורי אבנרי עובדים באותה שיטה. גם הוא בוחר אנשים על־פי אותה דרך. אורי ואני מוכנים לשבת הרבה מאוד שעות עם החבר'ה, ולזהיר אחת ההס־קות הטובות ביותר — לשבת, להעיר. זהי צורה של קשר, וכולם שמחים על זה.

התוצאות לא איחרו לבוא. גלי צה"ל בעידן הטלוויזיה הפכה לתחנת־שידור חשובה מאוד. היפה שבזה, שזה קרה למרות שהגדלנו את כמות המלל, למרות האמ־ביציה ללכת על המכנה־המשותף הנמוך. בזמנו נתנו את עגנון בהמשכים, ערכנו



ליבני עם הוריו ואחותו
„גידלתי דור של עיתונאים"

ניסויים למחזות של מונדי. השווינו בין שתי יצירות של א"ב יהושע, ערכנו ניסוי לשלבן ליצירה אחת. כל זה התאים לרוח אלף, והנה, למרות־זאת, ההאזנה כל הזמן עלתה, ההאזנה של מאות אלפים, האזנה סימפטית, חיובית, של כל שיכבות הצי־בור.

למרות שבצבא היו אנשים, שהמשיכו להתנגד לקיומה של גלי צה"ל, ולא היו מרוצים מהתחנה, הם לא יכלו לעמוד נגד המיספר ההולך ורב של המאזינים.

● מי התנגד, למרות ההצלחה, ל„גלי צה"ל"?

סגן קציץ חינוך־ראשי, שייקה תדמור. שבמשך זמן מסויים היה מנהל הטלוויזיה. הוא פירסם מיסמך, שבו תבע להפוך את גל"צ לתחנה שכולה צבאית.

אני התנגדתי בכל תוקף. דדו, שהיה רמטכ"ל, העלה כל הזמן טענות נגד כך שתחנה צבאית עוסקת בפוליטיקה.

● הוא לא צדק; הרי תחנה צבאית צריכה לשרת את האינטרסים של הצבא, לשם כך היא קיימת.

תחנה צבאית צריכה למלא את האינטרס של הצבא בכך, שתגיע להרבה מאזינים. במיסגרת הוויכוחים שהיו לי, הייתי תמיד אומר: מה חשובות התיאוריות, הצלחת התחנה היא המסר של עצמה! אמרתי, שחשוב שהתחנה תהיה צבאית במובן זה, שהחיילים יהיו מבסוסים מהתחנה, וסקר שנערך הוכיח שרוב החיילים מקשיבים רק לתחנה הצבאית.

● כאשר היית המפקד, היו אי אלו הגבלות שהוטלו עך גל"צ ע"ידי הרמטכ"ל או שר־הביטחון?

הצבא, כאמור, היה חלק גדול מהזמן לא מרוצה ממה שקורה. אבל בפועל, לא היה לזה ביטוי. תמיד היו מזמינים אותי אחרי מעשה ודורשים הבהרות.

היתה תקופה, שבה דרשו רשימת מרואיינים צפויה. נתתי להם, והם לא פסלו. ואם פסלו — בדרך־כלל שיכנעתי אותם לבטל את הפסילה.

● אורי אבנרי סיפר לי, כי בזמנך היה מוחרם ב„גלי צה"ל" ונמנע ממנו להתראיין או להביע דיעותיו.

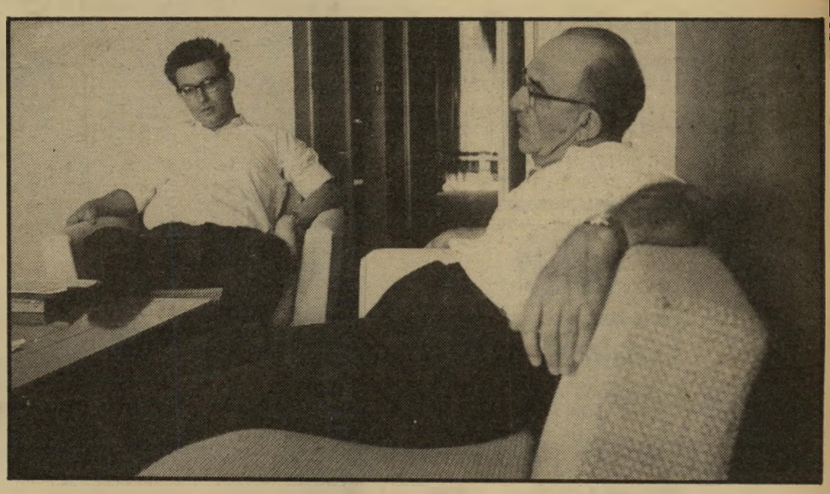
הוא אחד משני מיקרים. מיקרה שני הוא דן בן־אמוץ. דן עשה שנים תוכנית שנקראה על טעם ועל ריח עם איציק בן־נר, שהיתה משודרת ביום שישי בערב. דיין, שהיה אז שר־הביטחון, לא היה מרוצה מכיוון שדן התקיף אותו בענייני ארכיאולוגיה. הוא אסר עלי להעסיק את דן, ואני התע־למתי ממנו. אמרתי: „אחשוב על זה." דן המשיך עוד שנה. דיין לא עורר עניין, אך בתום שנה קרא לי אליו שוב, והעלה את הנושא. אמרתי לו מה שהיה לי לומר, ובזה נגמר העניין.

כל סיפור דיין ובן־אמוץ היה ידוע, זה לא היה סוד. אמרתי לדיין שאני לא מתכוון להוריד את דן, והוספתי: אז מה, בגלל זה תפטר אותי? או תפטר אותי! דיין אמר לא: „לא אפטר, אבל אתן לך הוראה בכתב." ההוראה לא הגיעה מעולם.

אחרי איזה ארבע־חמש שנים ירדה ה־תוכנית. דן טוען עד היום שלא עמדתי בלחצים של דיין. זה לא נכון, אבל אם הוא חושב כך שיחשוב.

● ומה עם אבנרי — גם אותו הורה דיין להחרים?

לא, בכלל לא. אני לא זוכר שדיין אמר



ליבני עם לוי אשכול
„עבדתי בשיטת ספיר: עוד עוד עוד בית"



ליבני בין מרדכי נאור ש"י עגנון
„חשבתי להפוך את התחנה לחדשנית, אמביציוזית"

משהו בעניין הזה. אני זוכר דווקא שני מיקרים שבהם הוא כן הופיע.

נכון שהוא היה צריך להופיע יותר. כל העסק נעשה בשלבים. בשלב הראשון של עבודתי הוא לא הופיע, בשלב השני כן. אני חושב שלא רצינו להרגיז, ויכול להיות ש־אורי היה קורבן — פשוט פחדנו למתוח את החבל. אבל תאמיני לי, שאיש לא קופח. כל מיכלול הדיעות הופיע אצלנו.

● **לפי דבריך־אתה, דיעה אחת בכל־זאת קופחה.**

לא, זה לא נכון. אני סומך על הזיכרון של אורי. אם הוא אומר שקופח — זה נכון. אבל נדמה לי שכן נתנו לו להופיע. מכל מקום, אם הוא לא הופיע, רק אורי הרגיש בזה...

● **בטח!**

לא, לא בטח. אף פעם לא באו אלינו בטענות שסתמנו פיות. תמיד נתנו לשמאל לדבר. עם אורי היתה בעיה, אבל את העולם הזה ציטטנו בהרבה תוכניות.

■ ■ ■

● **אפשר היה לעמוד בראש הוסעך עליך עליידי הצבא?**

אף פעם לא חשבתי שלחץ זה דבר רע. אני חושב שלחץ זה דבר לגיטימי. מאות סעמים איימו עליי, פוליטיקאים ואחרים.

● **באיזה אופן?**

„אני אעלה את זה בכנסת.“ „אני אדבר עם השר הממונה.“ או רמזים תקציביים.

● **אתה מתכוון לתקופה שבה היית מנכ"ל רשות־השידור?**

כן. האיום היחידי שהונשם נגדי היה נסיונות תקציביים. רשות־השידור תלויה בכנסת, ואף חבר מועדת־הכספים אפילו לא מנסה להסתיר, שהוא רוצה תמורה בעד זה שהוא הצביע בעדך. ואם, חלילה, קיפחת אותו — לדעתו — הוא ינסה להעניש אותך בעזרת כסף.

● **בזמנך היו התערבויות של הרמטכ"ל בעבודת התחנה?**

מדי פעם נקראתי אליו. אבל אני לא פוחד מהתערבות או מאיומים. אני חושב שזה לגיטימי. כל אחד יכול לטלפן למפקד גל"צ ולאיים. מה שלא לגיטימי זה להילחץ. ואני מוכן להגיד שלא נלחצתי — לא בגל"צ ולא ברשות־השידור.

לעיתים הטענות שהושמעו כלפיי היו מאוד צודקות. אני זוכר פעם, בעת ביקור אל־סאדאת, איזה כתב מהשטח אמר דברים שלא מצאו חן בעיניי דיין. הוא טילפן אליי ודרש שאזרוק את האיש. הוא ממש הלך באיומים. סירבתי. הוא אמר לי: „אם אתה מסרב, אתה אחראי. אני אביא לפיטוריך, אביא את זה לדיון בישיבת הממשלה ה־קרובה.“ אמרתי לו: שמעתי אותך מאיים עליי כבר בעבר. רוצה — תביא את זה לישיבת ממשלה.

הוא כמובן לא הביא.

אגב, עם דיין היו לי יחסים מאוד מסוי־מים. כשהתמניתי מנכ"ל רשות־השידור, הוא שלח לי פתק לאמור: „אז איך מרגישים בגוב הפישפשים?“

● **גורדה התערבה אי־פעם בעבודתך בגל"צ?**

לא. היא לא התערבה. דיין שהיה שר־הביטחון, עשה את העבודה בשבילה.

● **לדעתי, „גלי צה"ל“ היא תחי־נת־השידור הטובה ביותר. אך היא שייכת לצה"ל. אין זה לגי־טימי שהצבא יתערב בגל"צ, כשם שהוא מתערב בקורס־טיירונים?**

אם אמנם כך, צריך, לדעתי, לסתום את

אני עצמי מקווה שלא יהיה צורך לסגור את התחנה. אין עיתמים אווז המטיל ביצי־זהב

הגולל על התחנה הצבאית. פשוט אסור שהיא תהיה קיימת.

■ ■ ■

● **כמה זמן לדעתך גל"צ תוכל ל„התקיים“, לאור ההתרחשויות האחרונות?**

אני מקווה שתוכל, ואם לא — אין ברי־רה, אלא להביא לחקיקה שתוציא את גלי צה"ל מרשות הצבא ולהפוך אותה לגוף בעל אופי אזרחי־ציבורי. אני עדיין מקווה שלא יהיה צורך בכך. אחרי הכל, אין גו־הנים לשחוט אווז המטיל ביצי־זהב.

גלי צה"ל שומרת על הדימוי של צה"ל עצמו, צבא עם תחנת־שידור כזאת, יוצרת מקוריות, ליבראליות, כנראה שגם הוא יי־צר, מקורי ליבראלי.

אם לא ישמרו על אופייה של התחנה, אז יהיה צורך לחוקק חוק, שיוציא את גלי צה"ל מהמתכונת הנוכחית. אותי זה יצער. כל עוד אין חוקה, הרי שהמיבחן האמיתי של אורח־החיים של הדמוקרטיה הוא בדיוק ביומיום הזה. חוק זה לא חוכ־מה. העובדה שזה אפשרי שתהיה תחנה כזו. הסערה הציבורית שקמה בעיקבות מה שקורה בגלי צה"ל מוכיחה, שהתחנה מאוד חשובה, שלפם הזה עדיין יש מערכת של בלמים, איכפתיות. אולי כל זה יחד יאפשר לתחנה להמשיך לעבוד.

אולי אני אופטימי, איני יודע. אבל אסור ליצור בשום פנים ואופן מצב, שבו התחנה



רמי, יצחק ואתי ליבני עם טומי לפיד

„אני מודאג מאוד־מאוד ממה שקורה בגלי צה"ל“

תעסוק בנושאים פוליטיים ולא תהיה א־פוליטית.

● **התחנה הצבאית אינה יכולה לשמור על אובייקטיביות. היא עלולה בנושאים פוליטיים, התואמים את רוח המישטר.**

אם אומנם זה מה שקורה בגלי צה"ל, צריך לחזור ולשדר מוסיקה ותוכניות צב־איות.

● **קשה לאנשי התחנה לשמור על אובייקטיביות. אתה שומע בתחנה כיטויים כמו „מחבלים“, „חיות דרכנגיות“ ודברי נאצה אחרים, הנאמרים ברוח ראש־הממשלה ושר־הביטחון. ככל שאני שר־התחנה משתדלים להישאר אובייקטיביים, האובייקטיבית כמו צב הנוכחי היא מהם והלאה.**

נכון, יש סימנים מהסוג שאת מתארת, אך עדיין גל"צ היא תחנה נחמדה מאוד, פתוחה מאוד. אך את צודקת: ניתן לשמוע בקול המגישים סימנים מובהקים של חרדה.

יש סימנים מדאיגים, ואם זאת ההתחלה — אני צופה סוף שחור מאוד.

● **איך תרגיש אם אמנם תשנה התחנה הצבאית את אופיה?**

קשה מאוד. מאוד איכפת לי גלי צה"ל. למרות השנים שחלפו, אני מרגיש הזדהות עם התחנה. לפי הרגשתי, אני וגל"צ זה כמו עזר וייצמן וחיל האוויר, כמו אריק שרון והצנחנים. זה כמו להיות אב־מייסד. בשבילי זה מיפעל חיים. אני מרגיש ש־גלי צה"ל דומה לאישיות שלי.

אני מאוד־מאוד מודאג. זו באמת פנינה, התחנה הזאת. אנחנו לא בדיוק אור־לגויים. טוב, הקמנו קיבוצים, ויש מי שמבטוח ויכול להגיד שאנחנו מעצמה רביעית, אך בתחום התיקשורת אנחנו שום דבר. אך בזמני, אנשים באו לראות איך עושים רדיו כזה, איך מקיימים את ההפנינג התר־בותי הזה בעידן הטלוויזיה.

איכפת לי מאוד מאוד־מאוד, אצטער אם זה יתקלקל.

כל כך הרבה פעמים ניסו לטרפד את גלי צה"ל! לעזר וייצמן היו מחשבות קשות על התחנה. שוחחתי איתו, אמרתי לו: אתה רוצה לשחוט אווז המטיל ביצי־זהב? הוא

אני מודאג מאוד ממה שקורה בתחנה. כדי שאלף פרחים יפרחו, צריך אוויר נקי, פתוח, ולא אווירה עכורה

אמר לי: „גלי צה"ל יהיו הדבר השני ש־אני אעשה בצבא.“ הוא לא רצה להגיד לי מה יהיה הדבר הראשון. אך בסופו של דבר הוא לא נגע בגלי צה"ל לרעה.

● **מה גרם להסתאבות ביחסי העבודה ב„גלי צה"ל“, מה הביא לפרשת קור־הראובני, לסילוקו של שיקוץ והשעייתו של בן־נר?**

צריך בהחלט ראש פתוח כדי להגיד, ש־למרות שזה לא טיבעי שלצבא תהיה תחנה פתוחה, ליבראלית, אמנם קיימת תחנה כ־זאת. צריך שהצבא יהיה סובלני כלפי תחנה כזאת. הסכנה היא, שמגיע רגע בו תופסים את העניין בצורה פורמאלית, ואיזה שר־ביטחון אומר: אני ממונה ואני רוצה את זה במתכונת של צבא!

מכיוון שממילא יש ביקורת על כל אמ־צעי־התיקשורת, בסיגנון של „שמאלנים,“ „עוכרי־ישראל“ וכו', אז אם יש לך כלי כזה שכפוף לך, אתה אומר: אן־קיי, גלי צה"ל שלי ואני עושה מה שאני רוצה ומה שאני חושב לנכון.

הרגישות לגבי התיקשורת מאוד גדולה ומוגזמת. אני שומע את דב שילנסקי ולא יודע על מה הוא מדבר. הוא קושר את



יצחק, רמי ויונתן ליבני

„דיין ניסה ללחוץ עלי ולא הצליח“

גלי צה"ל עם לורד האו־האו, הוא אומר שגלי צה"ל עוזרים לאוייב. זה הרי לא יאמן! קראתי בתדהמה את דבריו בכנסת — דברים חמורים מאוד מבלי שהוא יו־כיח שום דבר.

כתבתי לו מיכתב בעיקבות התפטרותו של שלמה בר־שביט. כתבתי לו, שכמי ש־היה מפקד גלי צה"ל ומנכ"ל רשות־השידור, אני רגיל להשמצות. אך ההשמצות שלו חרגו מהגורמה הלא־קלה, שהייתי רגיל אליה.

● **שוחחת בוודאי עם אנשי התחנה. מה הם אומרים לך?**

אני מודאג מאוד־מאוד ממה שקורה. אני מרגיש כאב רב, אני חושש ממה שעלול לקרות כתוצאה מדבריו של שילנסקי. משי־חות עם אנשים, אני מבין שיש אווירה קשה של פחד, חרדה, לחצים. ההדחות הן רק חלק מהסכנה. האווירה העכורה הוא החלק האחר.

כדי שייפרחו אלפי פרחים, צריך אוויר נקי, פתוח, לא אוויר מחניק, עכור.

אחת העובדות, שאמה נפטרה לפני כמה שנים, אמרה לי, שהיא מתהלכת עם אותה תחושה שהיתה להם בתקופה שבה מתה אמה. תחושה של גסיסה ומוות איטי.

● **מה דעתך על צביקה שפירא כמפקד „גלי צה"ל“?**

אני עדיין מקווה שצביקה שפירא ימשיך לפקד על גל"צ. הוא עושה עבודה טובה. הוא עבד איתי, אני מכירו היטב. גם אילון שליו, סגנו, עושה עבודה טובה מאוד. אני מקווה שישארו בתפקידם.

● **מה דעתך על רון בן־ישי כמפקד גל"צ?**

אם יבוא רון בן־ישי, קשה לי להאמין שהוא יצליח לקלקל את עבודתם של שפי־רא ושליו.

רון עבד איתי שנים בטלוויזיה. אני מכיר אותו היטב. שוחחנו הרבה מאוד פעמים. אני מאוד מעריך אותו — הוא אמ־ביציוזי, בעל דחפים חזקים שגרמו לו ל־צרות.

אני חשבתי בזמנו שהמריבות שלו עם אנשים הן דבר חיובי, שיוצא מהן משהו טוב. אני לא מאמין שרון בן־ישי ילך עכשיו ויקלקל את גלי צה"ל. אני רק יכול לייעץ לו, אם הוא רוצה את עצתי, שבהחלט יע־שה תחנה לא־פוליטית. ואני מפרש תח־נה לא־פוליטית כתחנה לא מסורסת מפו־ליטיקה — ואין לי רושם שרון אוהב סרי־סים. הוא חייב לתת ביטוי למיגוון הדיעות הפוליטיות.

● **לו היית מפקד „גלי צה"ל“, היית מפטר את קור ואת הראל בני בגין? התנהגותם?**

כן! אני חושב שאחד הדברים היפים ב־גלי צה"ל היא האווירה הקולגיאלית והגל־הבת. לא נתקלתי באווירה כזאת במקומות אחרים. לאנשים שם יש אמון זה בזה, האנשים שם מפרגנים זה לזה, ויש הרג־שה שדוחפים עניין דינאמי ומצליח.

שבתוך גוף כזה שני אנשים עושים את מה שהם עשו, זה דבר חמור. לא רק שכתו־צאה מכך אי־אפשר לעבוד, באווירה כזו חוששים לפתוח את הפה. זה מעשה שלא יעשה.

יכולים עיתונאים לפנות או להתלונן כדי להשיג תוצאה, אך הם צריכים לעשות זאת לפני גורמים שמחוץ להיראכיה הצבאית.

אני לא רוצה לסתום להם פיות. הם יכלו לפנות לשליו או לצביקה שפירא, או אפילו לשוחח על זה עם החברים שלהם, לקיים שיחות. אבל ככה?

(המשך מעמוד 17)

משביתים את אל על, שישביתו כבר הכל. „רוב הטיסות שיוצאות בשבת הן של אל על. מחזור המכירות של החנות ייפגע, כי כשאין טיסות אין עבודה. אז סתם חבל על הזמן שאנחנו נעמוד כאן ולא נפדה כלום."

נס קפיצת הדרך

ב מישרד מנהלי־התחנה, אייזיק אבירם ודני פישר, הכל כרגיל: טל־פונים, התרוצצויות, סיפלי־קפה, וויכוחים פוליטיים. דני פישר הסביר, שיום השבת הוא היום העמוס ביותר בשבוע. האירופים באים לכאן לחופשות, ובחורף יש הרבה טיסות צ'רטר, בעיקר מסקנדינוויה. „הם מגיעים בעיקר בשבתות. זאת עובדה, ומאחר שאין די מקומות בחברות זרות, הם פשוט לא יבואו. מיספר הנוסעים ב־יממה האחרונה הוא כ־5.000 — יוצאים ונכנסים. כל אלה יתפזרו בין שאר החברות."

הוסיף אייזיק אבירם: „לוח־הטיסות לא בוטל. הכל דופק כמו תמיד. ופה, תמיד פתוח, כי אנחנו מטפלים גם בחברות זרות. יש 9־10 חברות, שאנחנו מספקים להן שירותים: אחזקה, טכנאים, מזון. אז יהודים יעבדו כאן בשבת בכל מקרה. מבחינתנו." פסק נחרצות, „אם אל על לא טסה, שאף אחד לא יטוס. שיסגרו הכל."

אך גם אייזיק אבירם וגם שאר עובדי החברה יודעים, שבמדינת־היהודים לכל דבר יש פיתרון. אפשר להכשיר בה שרץ, כמו שאפשר לגרום שיתרחש בה, שבת אחרי שבת, נס קפיצת־הדרך.

אנשי אל על אינם צריכים לחשוש שעם הפסקת הטיסות בשבת, תפסיד החברה כ־רבע מיליון נוסעים בשנה, ותיאלץ בשל כך לפטר עשרות עובדים.

הכל ימשיך לפעול כמקודם. כשבגין חתם על ההסכם הקואליציוני עם אגודת־ישראל, הוא לא היה מודאג. בגין יודע, וכמוהו יתר חברי הממשלה, כי למרות שעל פני השטח נראית ההחלטה כפסק־דין קטלני לחברה המפרפרת בלאו הכי בין חיים ומוות, הרי שבמציאות הדברים ימשיכו להתנהל בדיוק כפי שהתנהלו עד כה.

לחיות למרות גזירות המלכות

ב שם שמירה על זהות יהודית הצ־ליחו המיפלגות הדתיות לכפות על הציבור בארץ שרשרת איסורים, שבמציאות אף אחד מהן כמעט שאינו נשמר. אסור לגדל חזירים ולסחור בבשרם. אסור לבצע הפלות מלאכותיות אלא באישורה של ועדה מיוחדת.

אך כל מי שאוכל במסעדה שהשלט „כשר" לא מתנוסס מעליה יודע, שהוא יכול להזמין סטייק בקר או „סטייק לבן". הכינוי שהשתרש כאן במקום להגות את המילה המשוקצת „חזיר". כל מי שרוצה לנסוע בשבת, יכול להשתמש בשירות מוניות, תמורת תשלום קצת יותר גבוה מן המקובל. מי שרוצה לבצע הפלה מלא־כותית, מצליחה לעבור את הוועדה המא־שרת. תמיד נמצאו דרכים מפותלות, ש־איפשרו להמשיך ולחיות למרות גזירות המלכות.

החוק אוסר את הפעלתה של חברת אל על בשבת, אולם גמל־התעופה ימשיך לפעול כמקודם. עובדה זו מאפשרת את הפירצה, שדרכה ניתן יהיה לאפשר לכולם להמשיך ולהתנהג כרגיל ולהיות מרוצים. המחיר הוא פשוט: על השבת לרדת ל־מחתרת.

עובדי התחנה נמצאים ממילא במקום, כדי להעניק שירותים לחברות הזרות. ה־קפיטריה, ה„דיוטי פרי", ושאר החנויות הן בבעלות פרטית. מטוסי אל על לא יטוסו בשבת, וכמה צוותי־אוויר יופעלו יותר במשך השבוע. המטוסים עצמם יחי־כרו לחברות זרות, ואל על תקבל בדרך עקיפה את הכסף שהיה זורם אל קופתה גם קודם לכן.

התנועה תישאר ערה כשהיתה. רק שם אל על לא יתנוסס עוד על המטוסים.

שיש מיימון ■



סיפורה האישי של השחקנית חווה אורטמן, העומדת להינשא לאסיר־העולם סמי אלקיים

אהבה בין

ה „מ שהכי מפחיד אותי, זה איך תתייחס החברה לעובדה שאני גישאת לאסיר השפוט למאסר־עולם. העימות היומיומי עם החברה; יקבלו או לא יקבלו — ואני מתכוונת לא רק לחברים, אלא גם למקומות עבודה, שסמי יצטרך להם בבוא השעה, כשישתחרר מן הכלא.

„קשה לי להלחם בדיעות הקדומות של האנשים. הכי קשה לי לחשוב מה יגידו השכנים, שיחשבו שאני מביאה הביתה עבריין. קשה לי להסביר להם. כולם הופ־כים לפתע שופטים. אבל להינשא לבחיר־ליבי, למרות שהוא אסיר, נראה לי כצעד טיבעי ביותר."

כך הכריזה השחקנית חווה אורטמן, העומדת להינשא בשבוע הבא לבחיר־ליבה, האסיר סמי אלקיים.

המינהרה של אפלטון

ב 27 ביוני 1976 נרצח בתאו בכלא שטא האסיר יפת נגר, אחרי שאסירים הוציאו עליו גזר־דין מוות, באשמת שי־תוף־פעולה עם שילטונות הכלא והלשנה על חבריו. אחרי מישפט ממושך נדון אסיר אחר, סמי אלקיים, למאסר־עולם, באשמת תיכנון הרצח יחד עם מבצעי הפשע: ביניהם יצחק קיש, בן־נר ערשי, דב־יוסף בשירי וציון רובצ'י.

החבורה הזאת, ובראשה סמי, נחשבה זמן רב לחבורה מסוכנת ביותר. לכן בילה סמי את רוב שנותיו בכלא בתא־בידוד.

לפני כמה שנים חל שינוי באישיותו, כאשר הגיע לבית־המעצר רמלה, החל ללמוד באוניברסיטה ולהתרכז בלימודיו (ראה העולם הזה 2287).

לא מכבר חנן אותו הנשיא והעמיד את תקופת מאסרו על 24 שנים. סמי ישתחרר מבית־הסוהר בעוד שמונה שנים.

חווה אורטמן, צנומה, שבריריית, עיניים חודרות, מתרוצצת בהכנות לחתונה.

היא שחקנית מזה שש שנים, בת לאב אופטומטריסט ואם אחות. למדה תיאטרון וספרות כללית באוניברסיטה. עבדה ב־תיאטרון באר־שבע, בפרוייקט של תיאטרון חיפה, שיחקה בסרט מעגלים של שישבת. לא מזמן הופיעה בטלוויזיה בקטעים מתוך ההצגה הם, העוסקת ביחסי יהודים־ערבים והמועלית בתיאטרון נווה־צדק.

על יחסיה עם סמי אזקיים סיפ־רה השבוע חווה אורטמן:

כשעבדתי על המחזה סורגים בתיאטרון חיפה, עשינו עבודת מחקר על חייהם של האסירים. איסוף החומר נעשה בתוך ה־כלא. תוך כדי עבודה, הייתי משוחחת עם אסירים שסיפרו לי על סמי ועל תהליך־השיקום שלו. מצא־חן בעיני שאמרו לי כיצד התייחס למינהרה החשוכה שב־סופה רואים אור, שעליה כתב אפלטון. חשתי שאצל הבחור הזה יש דופק של אמת. סמי היה או בתא־בידוד, בהפרדה. הצורך שלו בקשר ובחום — זה מה שעבד עליי.

בהצגה סורגים גילמתי את תפקיד סגן־מנהיג־הכלא. לצורך התפקיד החליטו להפ־גיש אותי עם סמי. אני זוכרת, שהלכתי יחד עם אלי חכמון, שגילם את תפקיד המנהיג, ועם קצינת־מיבחן לפגישתנו ה־ראשונה.

בשיחה הראשונה דיברנו על הרגשה פטריוטית, המובילה את האדם להיבלע בתוך ההמון. אחרי השיחה הזאת, שנמ־שכה חצי שעה, היה לי קשה לעזוב אותו, אבל הלכתי.

מאז אותה פגישה התחלנו להתכתב. סמי היה או בתקופה, שהיה לו צורך בקשר עם אנשים מבחוץ. אני כתבתי לו מעט מאוד, כי לא רציתי להסתבך עם אסיר. בסופו של דבר, נשברתי וכתבתי. מתוך המיכתבים גיליתי, שלמרות שעול־מותינו מנוגדים באישיות שלנו אנחנו בעצם דומים.

אנשים קרובים לי אומרים לי כל הזמן: את בטוחה שזה צודק לעזור לו? לתמוך בו? את לא חושבת שהרגש שלך אליו נובע מתוך רצון להחזיר אותו למוטב. כעין פסרונות?

האמת היא, שאף פעם לא חשבתי עליו במונחים של אסיר. סמי היה אומר לי: „את מתנהגת אליי כאילו אני אדם רגיל!"

לי הוא נראה חזק. למרות מה שניתן לחשוב, הוא היה עוזר לי ותומך בי, כי אני אשה של מצבי־רוח, ויש אצלי עליות ומורדות, סמי הוא זה שהיה נותן לי כוח.



שחקנית אורטמן (מימין) בסרט *
„הוא נותן לי את הכוח!"

„כל חיי רק ניצלתי..."

א חרי כמה מיכתבים, החלטתי לבקר אותו. פחדתי מהביקור דרך הרשת. פחדתי לדבר דרך סורגים. בפגישה הזאת כבר היו זרמים תת־קרקעיים בינינו, אבל

* בסרט מעגלים של שישבת. לידה: הבימאית עידית שחורי.

איש מאיתנו לא העז אז לדבר על זה. אחרי אותה פגישה הייתי מבקרת אותו לעיתים רחוקות, כל חודשיים־שלושה.

ככה נמשך המצב הזה שלוש שנים. רוני ניצן המנוח, שהיה אז מפקד הכלא, הרגיש שמתבשל ביניו משהו, והיה מאפשר לסמי ולי לקבל חדר לבד, ללא הגבלה של זמן. לסמי לא היה נעים כל העסק, בגלל האסירים האחרים, הייתי נעלבת כשהיה מפסיק את הביקור באמצע.

לאט־לאט התאהבנו. יום אחד שמעתי ברדיו, שדחו את הבקשה שלו לחנינה. ידעתי שהוא במצב־רוח רע בגלל זה, וזה כאב לי. ידעתי מה עובר עליו.

כתבתי לו מיכתב והוא ענה לי, שהוא לא מאבד תיקווה, ושימשיך לשחות את הים שלו לבדו. „לעולם לא אחזור למה שהייתי," כתב. אז גם התודה סמי בפעם הראשונה במיכתבו אליי, שהוא אוהב אותי כבר הרבה זמן, למרות העובדה שהוא יודע שלאהבה הזו אין תיקווה.

„אני חושב שאת טיפשה אם תסתבכי עם בחור כמוני, אבל אני לא מוכן לקטול את הרגש הנהדר הזה, שהוא חדש עבורי, אחרי שכל החיים שלי רק ניצלתי אנשים והשתמשתי בהם לתועלתי הפרטית," כתב לי סמי.

על היחסים שלי עם סמי ידעו, במשך השנים האלה, רק חברים קרובים ביותר שלי. חלק מהם לא רצו אפילו להכיר אותו. מי שאוהב אותי באמת, נשאר נאמן לי.

אני לא מאשימה את אלה שלא קיבלו את הסיפור. קשה להם. אנשים מוכנים לקבל סיפורים כאלה ולאהוד אותם, אבל מרחוק. כשזה נעשה קרוב, כל הפחדים והדעות הקדומות מתחילים לעבוד במלוא הקיטור. סבלתי מהפחדים האלה. אנשים בחוץ, שלא מכירים את חוקי־הכלא, לא יודעים מה זה לאסיר לעבור לעולם אחר. אילו יסורי־גיהינום עליו לעבור.

חלק מהחברים שלי בתיאטרון איחלו לי מזל־טוב, היו כאלה שלא איחלו. אני מניחה שאת התגובות האמיתיות שלהם אני לא רואה. בכל זאת, החברים האמיתיים שלי נשארו נאמנים ומלווים אותי כל הדרך.

יש חברים שלי האומרים: „אני לא הייתי מוכן לסלוח לאדם כזה, אני לא הייתי מסתבך עם שכמותו." או „אני לא מאמין שאדם יכול להשתנות."

גם ההורים שלי מעכלים את העניין לאט־לאט. לא סיפרתי להם בבת אחת. חכיתי בדעתי הרבה זמן כיצד לספר להם. אני מקווה שיבינו, שכך טוב לי.

„הדבר הכי מפחיד אותי זה יחס החברה לנשואיי!"

הפגשתי אותו עם הוריי. כבר בפגישה הראשונה הוא קיבל אותם כהוריו. לו לא היו הורים בילדותו. הוא כמו ילד המחפש את ילדותו האבודה. הוא מתנהג כמו נער מתבגר. מה שאנחנו עברנו ב־ילדותנו, הוא עובר היום.

מה שמוצא חן בעיניי אצל סמי, זו הצורה שהוא מנסה להוציא את עצמו מהמצב שלו. אם חושבים במושגים שלנו, אז מה שהוא עשה מעורר חלחלה. גם הוא רואה היום את מעשיו בצורה כזו.

אבל אז, בנורמות החיים שהוא חי פעם, זה נראה בסדר גמור.

ביום שהנורמות שלו השתנו, אמות־המוסר שלו השתנו גם הן. הוא רואה את מעשיו בעבר בחלחלה, אבל לא בורח מהאחריות.

היתה תקופה שהוא היה מסתכל על עצמו בראי ויורק. במושגים של אז, ה־תוצאה כנראה היתה בלתי־נמנעת: אם אני לא אהרוג אותך, אתה תהרוג אותי. אם לא אגנוב סוכריות במוסד, פשוט לא יהיה לי.

כמו עם ימאי

ה החיטה להתחתן גמלה אצלי לפני שנה וחצי. החלטנו, שביום שסמי יקבל את החנינה — נתחתן. זה נראה לי נכון וטיבעי.

אני הצעתי לו נישואין. נעלבתי כאשר קיבל את החנינה ולא הציע לי נישואין. הוא לא העז. האמת היא, שאף פעם לא חשבתי על האפשרות שלא יקבל את החנינה. אחרי תהליך השיקום שעבר, הייתי בטוחה כל הזמן שהחנינה היא עניין של כמה שנים.

אנחנו חולמים על ילד. סמי מתרגש מעצם העובדה שיהיה לו ילד משלו. ביניתיים הוא מבולבל מכל עניין החתונה. מרגיז אותו שהוא ירשם שם ולא יכול לעזור בהכנות, ואני מתרוצצת כאן לבדי.

אף פעם לא היתה לי הרגשה שפיספסתי את החיים. להיפך — חיי התמלאו בתוכן. לא הרגשתי כמו גיבורה טראגית, המקרינה קורבן. לא חשבתי אף פעם על העובדה, שאם לא יקבל חנינה, יכול להשתלם בפרקטיקה.

הוא מתכונן גם לעבוד עם בני־נוער עבריינים, ולספר להם איזה תהליך נוראי היה עליו לעבור, כדי להגיע לאן שהגיע.

הפחד שלי הוא, שלא יקבלו אותו ב־חברה, אך אני מוכנה להתמודד עם זה. גם היום, בחופשות, אנחנו נפגשים עם חברים שלי.

„אני הצעתי לו נשואין. החברים הטובים נשארו איתי. אנו רוצים בילדים!"

להיות שאשאר לבדי בגיל 50, כשכל חיי עוברים עליי בציפיה. עובדה: פעם אחת קיבלנו תשובה שלילית, ושנה לאחר מכן קיבלנו תשובה חיובית. לסמי נשארו שמונה שנים לרצות את עונשו.

איך נחיה אחרי החתונה? סמי ייצא אחרי החתונה לחופשות, שלושה ימים בכל חודש וחצי. אני מבקרת אותו בכלא פעם בשבוע, והוא מטלפן אליי משם באופן חופשי, עד שיחרורו נמשיך באותה צורה. זה בדיוק כמו להיות נשואה לימאי.

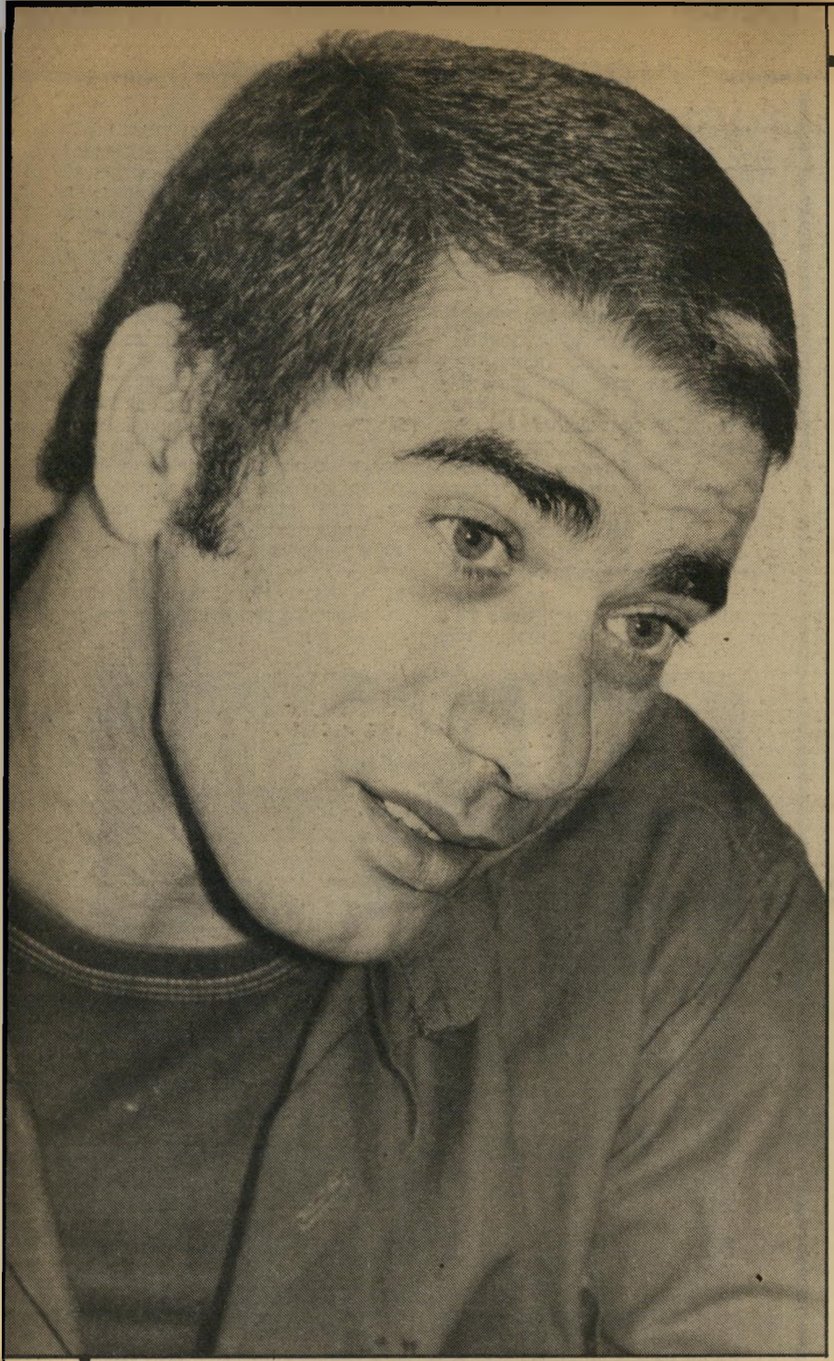
אנחנו מקווים לחנינה נוספת. בינתיים, עובד סמי בכלא עם רופא־שיניים, המלמד אותו את המיקצוע. אני מקווה שבשלבים האחרונים של השיקום, יתנו לו ללכת לעבוד בחוץ, ולא יחזיר אותו לכלא בלילות.

סמי לומד להכיר עולם חדש, הוא כמו ילד שלומד ללכת והוא לומד מהר. הוא מנסה לראות איך אנשים חיים בחוץ בלי צורך להיות כל הזמן במצב של מילחמה.

„אני מקנא בנשמות שלהם," הוא אומר לי. אני לא פוחדת שיחזור לפשע, העולם החדש נבנה אצלו עמוק, אין ממנו דרך חזרה. הוא עשה זאת למען עצמו בלבד.

אני גם לא פוחדת שחברים, אסירים או אוייבים יתפסו אותו אחר כך, כשישתחרר. הוא לא מלשין, הוא לא עדמדינה ולא מעורב בסמים. אם יקרה בכל זאת אסון, וסמי יחזור לפשע, אעזוב אותו, כי לא אהיה מסוגלת להמשיך לחיות עם אדם הנמצא בפשע.

נירה גל



סמי אלקיים



אסיר אלקיים בבית־המישפט
„הסבל הוא חלק מהקיום שלי!"

(המשך מעמוד 6)

למרחקים — ההכרה באש"ף? אכן, בכך לא הקלתי על חיי. אך בהדרגה הבין העולם המערבי שמדינית זו היא היחידה הנכונה.

כאשר תפסו הישראלים שבאחד הימים תצטרף גם ארצות־הברית לדעת־הקהל הזאת, הם התחילו להתקיף אותי בחימה שפוכה. בעיניהם הפכתי האויב מס' 2, אחרי היטלר.

מאז נפגשתי עם ערפאת כמה פעמים, ותחילה בדמשק. זה היה בתקופה שבה קרא לי סאדאת לפתע לבוא לקאהיר, כדי להודיע לי על מישאלתו להיפגש עם נציגי היהדות האירופית והאמריקאית.

בשיחה לילית זו הטיל עליי סאדאת להגיד לראש־הממשלה הישראלי, שימעון פרס*, שתיתכן פגישה בינו ובין סאדאת אם ינצח בבחירות הקרובות לכנסת, וכי אז בוודאי ניתן יהיה למצוא פיתרון.

סיפרתי על כך לפרס, אבל אז הוא לא נבחר.

בפגישותיי עם ערפאת נוכחתי לדעת שבשנים שעברו, מאז פגישתנו הראשונה, הוא צמח וגדל. בעיני האנשים הקטנים זאת. זאת היתה גם דעתו של פרס. מנהיגי מיפלגת העבודה היו חדורים באותה רוח כמו בגין. או שהיו מחדנים מדי מכדי לייצג קו אחר.

„פשעים ענקיים"

ל ציאת הזוחמים של אש"ף מביירות המערבית, לא תפתור את בעיית המיזרח התיכון.

מה יקרה למאות אלפי האזרחים הפלסטיניים בלבנון? אם לא יגורשו גם הם, יקומו לוחמי־התנגדות חדשים. ישראל תטען אז שעליה להישאר בלבנון, כדי לשלוט במצב. והשילטון יהיה אכזרי.

ומה יקרה ללוחמי־אש"ף, שיחולקו עכשיו בין הארצות הערביות? הם לא יעברו לחיים פרטיים. התנועה תתגבש מחדש, וישראל שוב תגיד באחד הימים: משם בא הטרור. היא תנהל שוב מילחמה נגד מדינות ערביות אחרות.

אין כמעט תיקווה שישראל תשתנה, שתקום בה נכונות לפשרה. כמו שדיברו בימי היטלר על גרמניה אחרת. שהיתה חלשה מאוד, כך קיימת גם ישראל אחרת. אבל אין לה כוח ואין לה השפעה.

הטרגדיה של הקרב על ביירות היא שאש"ף מצא במילחמה מידה של הכרה, שנשללה ממנו כשחתר למטרותיו בדרכי שלום. כיום מדברים הכל על ערפאת ועל אש"ף ויודעים שיש לשאת ולתת עימו.

אם הפלסטינים חכמים, הם יתרחקו עכשיו מכל טרור. עליהם לנסות לשמור על האהדה, שזכו בה בשביעות אלה, בנכס העצום הזה, שיבינו בארצות־הברית ובישראל שאי־אפשר להמשיך כך.

ואילו ישראל נחשפה מבחינה מוסרית. שליטיה גילו את פרצופם האמיתי. במילחמת־לבנון איבדה ישראל את האהדה והתמיכה, שהיא זכתה בהן בעשרות השנים האחרונות. העולם פוחד מפני הטירוף של מנהיגיה, הסומכים על הנשק בלבד.

איני רוצה עוד בשום עסקים עם ישראל הזאת. לעולם לא! איני בא עוד בחשבון לתפקיד של תיווך. ששאפתי לקבלו על עצמי במשך זמן כה רב. תפקיד של בניית גשר בין הפלסטינים והישראלים. כי זה מכבר איני נמצא עוד אי־שם באמצע. הפסקתי צד. אני עומד לצד הנרדפים והנדכאים. זה תואם את השקפתי הסוציאליסטית.

אייצג נקודת־השקפה זו בכל מקום שאוכל. גם באינטרנציונל הסוציאליסטי. מרוסד זה לא נקט, בעצם, עמדה. בוצעו פשעים ענקיים, ומי ששותק כאן, הופך את עצמו שותף־לפשע.

---

* בשער שבועון אוסטרי.

* זה היה בתקופה שבה תפס פרס את מקומו של יצחק רבין כראש־ממשלה בפועל.



קרייסקי וערפאת*

האוייב מספר שניים, אחרי היטלר

במחנות־הפליטים הוא היה התגלמות ההנגדות, נציג העם הפלסטיני. אולם הקבוצות הקיצוניות רצו לחסל אותו. בעיניהם לא היה די רדיקלי.

ערפאת היה, כמובן, בקנה־סוף ברוח. פעם ייצג קו קיצוני, פעם קו מתון. הוא ניסה לברר איזה קו יקרבו אל מטרתו. אבל גם כשהאפיע בצורה מתונה היה ההד, בייחוד מצד ישראל, שלילי.

לא קל היה לשכנע את ערפאת בכך שלא יזכה בהכרה בעולם, אם יהיה שמו קשור בטרור האכזרי. פיגועי אש"ף באירופה היו צריכים להיפסק. לבסוף נתן ערפאת הוראה כזאת.

אולם המאבק נגד ישראל נמשך. הפיגועים שהישראלים מגדירים אותם כטרור הם פעולות מילחמתיות — אם כי פעולות מילחמתיות אכזריות. אין אני יכול להבחין בינן ובין הפעולות של הישראלים. לא חשוב את מי הורגים — זה תמיד פשע.

הבעיה העיקרית שנשארה היא ההכרה ההדדית בזכות־הקיום. ידעתי שערפאת מוכן לכך, ושיכנעתי את יו"ר האינטרנציונל וילי בראנדט, להיפגש עם ראש־אש"ף. ערפאת אישר בצורה הדו־משמעית את נכונותו להכיר בישראל. אבל היה גם ברור שערפאת אינו יכול להוציא מידו את הקלף המכריע הזה, עד אשר הישראלים מצידם יכירו אף הם בפלסטינים. תשובת הישראלים היתה שאין הם מעוניינים בהכרה כ־

---

* זה היה בתקופה שבה תפס פרס את מקומו של יצחק רבין כראש־ממשלה בפועל.

במדינה

התיישבות

תאים שבים בעיר פיתוח

המפות הרשמיות מסרבות להסתגל למציאות הפוליטית

דובר מישרד העבודה והרווחה, אברהם הופמן, הופתע משיחת הטלפון שקיבל. הוא שדיבר עימו ביקש ממנו להציץ בעמוד האחרון של ירחון משרד העבודה והרווחה והביטוח הלאומי. היתה זו חוברת מיספר 7 שיצאה לאור בחודש יולי 1982. הדובר אמר לאיש ששוחח עימו שהוא אכן מכיר היטב את החוברת, שכן יש לו מדור בירחון. הוא נטל לידיו את החוברת, ופתח בעמוד האחרון, שם הופיעה מפה גדולה של ארץ ישראל.

„הייתי רוצה לדעת", נאמר לאברהם הופמן, „אילו תנאים אוכל לקבל אם אני רוצה ללכת להתיישבות בימית."

הופמן שתק לרגע בתדהמה. ואחר־כך פרץ בצחוק, כאשר האיש ששוחח עימו הזדהה ככתב העולם הזה.

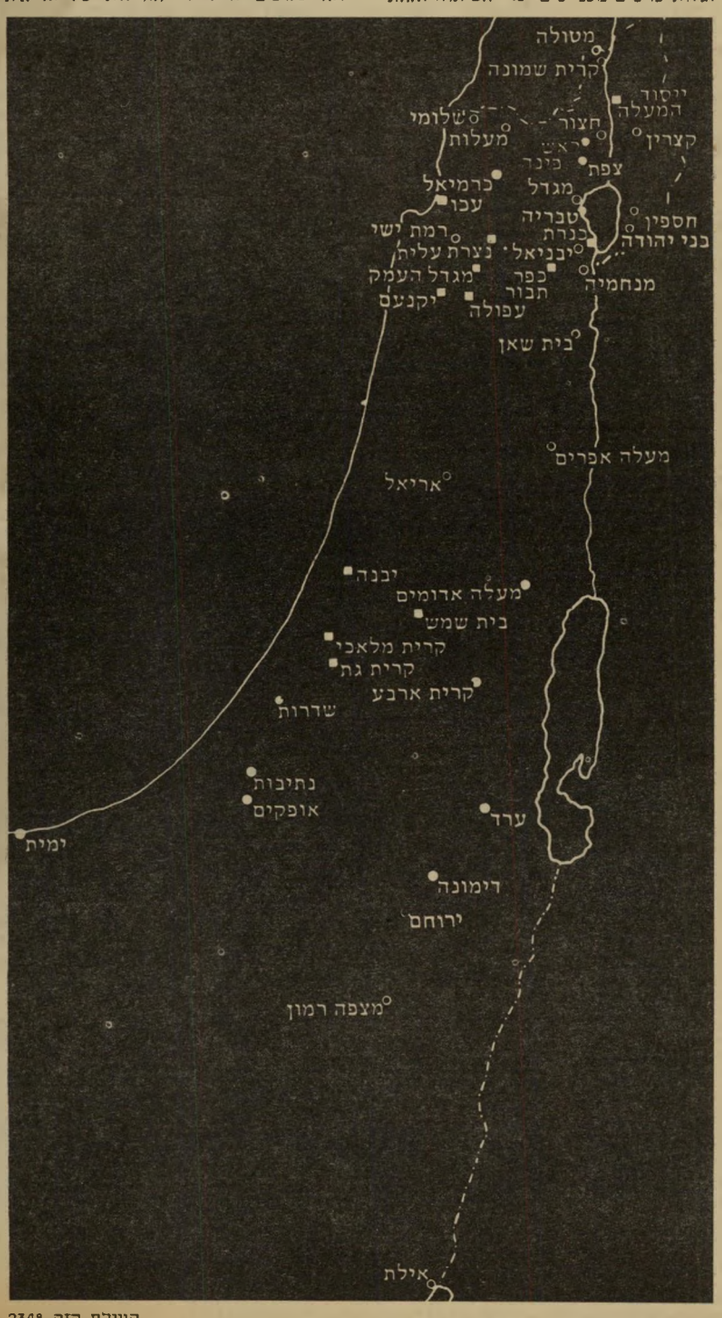
בחודש יולי עדיין לא התרגלו עורכי החוברות של מישרד העבודה והרווחה לרעיון שימית כבר איננה — מאז סוף חודש אפריל השנה — חלק ממדינת ישראל. מרכז ההכוונה לערי פיתוח ולהתיישבות העובדת, שהמודעה התפרסמה מטעמו, עדיין אינו מכיר בגבול הבינלאומי עם מצרים, שאינו מצויין כלל במפה.

עיון במפה ובטבלה המצורפת אליה עשוי לגלות פרטים מעניינים. ערי הפיתוח ההתנחליות מסווגות לפי שלושה קני־מידה. אלו המצויינות בעיגול ריק, מקבלות תנאי עיר פיתוח, עיגול מלא מציין עיר פיתוח א', שתנאיה טובים פחות, ואילו מרובע מציין עיר פיתוח ב'.

מתברר מהמפה כי ימית, שהיתה עיר פיתוח א' זכתה לתנאים זהים לאלו של נתיבות, שדרות, ואופקים. שכונת הוילות בי־אריאל זוכה לתנאי עיר פיתוח א' בדיוק כמו אנשי מעלות, שלומי בית־שאן ומיצפה־רמון שבנגב. בטבלה מצויין גם ששלושים ישובים בגדה המערבית מסווגים כערי פיתוח א'+ ו־א'. המיצפים הקהילתיים ב־גליל, לעומת זאת, מקבלים סיווג דומה לזה של ערי הפיתוח הקרובות אליהן.

מערכת התמריצים של מרכז ההכוונה לערי פיתוח היא רחבה ונדיבה ביותר. היא כוללת תשלום דמי העברה והשתקעות, סיוע בדיור בשכירות, וסיוע לרכישת דירה, והקלות מסליגות במיסים.

אך מתמיהה יותר מכל היא עמדתו של מישרד העבודה והרווחה. ראשי מישרד זה — אנשי תמ"י, הגיעו לכנסת כשהם מגיפים את דגל השכבות החלשות ועדות המיזרח. להתנחלויות בשטחים הכבושים — שכמעט כל מתיישביהן הם אשכנזים מבוססים היטב — עומדת הממשלה להפנות ב־ימים אלה מיליארד שקל וחצי. זהו סכום הגדול יותר מן הסכום שנחסך על־ידי הקיצוץ האחרון בסובסידיות — 1.34 מיליארד שקל. הקיצוץ בסובסידיות פוגע ישירות בבוחריהם של ראשי משרד העבודה והרווחה, שאינם טורחים למחות כלל כאשר אנשי בית־שאן ושלומי זוכים לסיוע דומה לזה שזוכים לו דיירי הווילות של אריאל.



אריזור חוקר

שר־האוצר יורם אריזור, הורה אישית לחקור מי עמד מאחורי הפירסומים בעיתונות של בעלי עסקים הקטנים נגד חוק המיסוי האינפלציוני. ח"כ הליברלים, יצחק זייבר, פנה ליועץ המישפטי לממשלה וטען, שבפירסומים יש אחיזת עיניים, משום ששרשרת הארגונים שחתמו בשולי המודעה אינם קיימים (העולם הזה 2346). באתה והשקל אף נרמז מי יכולים להיות יוזמי המודעות, שגם תוכנן היה שיקרי.

אריזור טען, שלא יתכן שחבריו לליכוד „יתקעו סכין בגבו." הוא גם נקב בשמו של ח"כ ליברלים אחר, שלדעתו ניסה לחבל באופן גס בהעברת החוק.

לא ברור מה ישיג אריזור מבחינה חוקית כאשר תסתיים החקירה. מבחינה מיפלגתית עומד להיות שמח בבית אסיה, ושר־האוצר מתגלה כיריב חסר־פשרות של בעלי־ההון הליברליים שבליכוד.



שר־אוצר אריזור
נגד הליברלים

שוטרים דפוקים

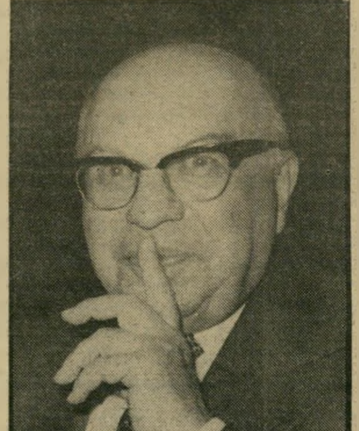
זוכרים את השוטר דויד אופק? לפני שלוש שנים הוא עמד בראש התארגנות של שוטרים להקמת איגוד מיקצועי לשוטרים, שישמור על זכויותיהם הכלכליות.

צמרת־המישטרה ושר־הפנים יוסף בורג, שהיה גם אז אותו שר כמו היום, עשו כל מאמץ לשבור את הקבוצה. אופק אולץ לפרוש והקים מישרד עצמאי לעריכת־דין. חבריו השוטרים קיבלו סוכריה על התנהגות טובה, בצורת מועצה למען השוטר, שהיתה אמורה לעסוק בליבון בעיות השכר של אנשי־המישטרה.

כמשך שלוש שנים לא התכנסה הוועדה ולו פעם אחת. התוצאות בשטח נראו ב־בירור. חלה שחיקה ריאלית של עשרות אחוזים בשכרם של השוטרים. לא מעטים מפגינים ברגליהם ופושטים את המדים.

הניצבים, שהיו אמורים לייצג אותם כל־פי הפיקוד הבכיר, לא דואגים לאינטרסים של פקודיהם. אולי משום ששכרם שלהם, בשלוש השנים האחרונות, עלה ריאלית.

בניגוד לעמדה ההססנית של



שר־הפנים בורג
פעם שר, תמיד שר

ההסתדרות במאבק הקודם אומ־רים, שהיא תתייצב עתה לימין השוטרים, אם הם יצאו למאבק מחודש על זכות התארגנות שקיי־מת בארצות דמוקרטיות אחרות.

אם לא יימצאו שוטרים שירימ את הדגל, יעשה זאת סעיף זה או אחר בוועד־הפועל. אין ספק שאז ההישגים יהיו שונים.

הבורסה
טרמפ על ערד

אחד הסיפורים הכי יפים שהולך עכשיו בבורסה מספר בשני משקיעים כבדים מאוד, שהחליטו להריץ מניה מסויימת ש־מדובר בה הרבה מאוד לאחרונה. שני ה־משקיעים גילו שכל אחד מהם לחוד אינו כבד מספיק כדי להריץ אותה מניה, אבל שניהם ביחד — הולך. המניה שבה מדו־בר התחילה בפחות מ־3000, והשניים הח־ליטו להריץ אותה עד ל־10.000 תוך שלושה שבועות. זה נשמע הרבה, אבל גם נסים כאלה כבר קרו בבורסה של תל־אביב, ואף אחד לא עמד לדין.

הכל הלך לפי התוכנית, כשכל אחד מן המשקיעים פועל באמצעות הברוקר שלו. שבמיקרה הזה היה בנק. כל אחד והבנק שלו, והנה, פיתאום, הרבה לפני שהמניה הגיעה ל־10.000, והרבה לפני שחלפו שלו־שת השבועות, היא התחילה לצנוח. כל אחד משני המשקיעים חשד בשותף שלו, והתו־צאה: עכשיו שניהם מוכרים, ותנחשו מה קורה למניה.

לשני החברים לא צריך לדאוג. אבל כל החברים שלהם, ששמעו מהם עד לאן ה־מניה צריכה להגיע, ועכשיו הם יודעים ל־אן היא הגיעה, להם צריך לדאוג, וגם יש מי: האלוהים. כמו שנאמר, שומר פתאים השם.

ועכשיו, כולם בוודאי רוצים לדעת מה הולך לעלות. גם אנחנו. כמה שמועות חס־רות אחריות מסתובבות במיקדרונות. אף פעם לא מיותר להזכיר שאם הן מסתובבות, מישהו מעוניין לסובב אותן. אז בבקשה. אומרים לי שבבנק מסויים מייעצים ל־לקוחות לקנות ערד, וכל הלקוחות שסומ־כים על היועצים קונים ערד. מי שרוצה לקחת טרמפ, כמה ימים, על הלקוחות של אותו בנק, מוזמן. אבל צריך לזכור שטרמפ זה לא אוטובוס, ולא תמיד מגיעים איתו לתחנה שליד הבית.

עיד שמענו אומרים ששתי מני־ות „ישנות" כבר יותר מדי זמן בשקט, וככל הנראה מישהו מת־כוון להעיר אותן, ואנו הן: ציון החזקות וצור עולם. נא לעקוב.

הבשר והאינפלציה

מישהו שמע לאחרונה את הפסוק „להי־טיב עם העם?" נראה שעיקבותיו אבדו, ומישרד־האוצר שב למדיניות הגזירות ו־הקיצוץ בסובסידיות. שכמו תמיד מטרתה היא להוריד את האינפלציה (או כמאמרו הקבוע של דובר־האוצר, בכל עליית מדד: „מישרד־האוצר עושה מה שניתן, כדי ל־הוריד את האינפלציה"). וכמו תמיד היא מדהירה את האינפלציה כלפי מעלה.

מעניין לעקוב אחרי מה שקרה לכמה מחירים במרוצת השנים. כל המחירים ב־לירות:

כיכר לחם אחיד עלתה ב־1948 0.05 ל"י, ב־1960 — 0.21 ל"י, ב־1970 — 0.48, ב־1980 — 5.00 ל"י, ובאוגוסט 1982 — 36.50, מאז 1980 עלה המחיר פי 7.3.

קילוגרם בשר־קפוא עלה ב־1948 — 0.75 ל"י, ב־1960 — 6.15 ל"י, ב־1970 — 10.52 ל"י, ב־1980 — 160 ל"י. באוגוסט 1982 — 1140 ל"י. מאז 1980 עלה המחיר פי 7.8.

ליטר חלב עלה ב־1948 0.10 ל"י, ב־1960 — 0.40 ל"י, ב־1970 — 0.60, ב־1980 — 20.80, ובאוגוסט 1982 — 89 ל"י. מאז 1980 עלה המחיר פי 4.2.

ביצה אחת עלתה ב־1948 0.033 ל"י, ב־1960 — 0.106 ל"י, ב־1970 — 0.117 ל"י, ב־1980 — 4 ל"י, ובאוגוסט 1982 — 22.2 ל"י. מאז 1980 עלה המחיר פי 5.6.

העליה הגדולה ביותר היתה ב־מחיר הבשר. העליה הקטנה ביר־תר — במחיר החלב. מה שמוכיח שבראי להרוג את הפרות כשהן קטנות. כך מרוויחים יותר.

איך לרכוש דירה?

סיפור ההתמוטטות של חברת נ.א.ג., חברת הקבלנות של העולה החדש מקולם־ביה, הדר עזריאל ביבליוביץ, כבר זכה לי־כותרות. האיש שלא הבין עד כמה גבוהה האינפלציה בארץ ומכר דירות בשיכון זר־גות צעירים בכפר־סבא ללא הצמדה, נפל חיש־מהר. מי שעבד בו־זמנית בשלושה פרוייקטים גדולים, אושפז לתקופה קצרה בשלוותא אחרי שהתמוטט נפשית.

גם סיפוריהם של מאות רוכשי־הדירות על־הנייר, ששילמו ממיטב כספם, עד מאה אלף דולר עבור קוטג' ברמת־השרון ו־הרואים כרגע רק חול, זכו בכותרות מתאי־מות.

הבעייה היא איך אפשר למנוע הישנות מיקרה כזה. שרוכש הדירה יוותר גם ללא ריצפה וגג וגם ללא אגורה.

אחת האפשרויות היא שהקונה ידרוש ברגע שהוא משלם שישמו ירשם בטאבו, כבעל הדירה. בדרך־כלל זה בלתי־אפשרי, משום שהמיגרש עדיין לא מפוצל (לא עבר פירצול). דרך אחרת היא לרשום את ה־משכנתא על הקרקע לטובת הרוכש. גם זה קשה, כי הקרקע היא בעדיפות שלי־שית, וכשהקבלן מתמוטט יזכו הבנקים ראי־שונים בקרקע). ניתן לרשום הערת אז־הרה, שמשמעותה היא שהדירה שייכת ל־קונה. אך זה אפשרי רק בתנאי שהקרקע שייכת לקבלן. בדרך כלל אין זה כך. הקבלן הבונה על קרקע שאינה שלו.

מה שניתן לעשות הוא לדרוש ערבות בנקאית צמודה או דולרית, או ביטוח צמוד של חברת קידום, חברת הבטוח של מרכז הקבלנים הראשית (תת ערבות כזו. וכמר־כן אסור לחתום ולשלם לפני שעו"ד־דין של הלקוח רואה את החר־זה ובודק מיהם בעלי הקרקע, מיהו הקבלן, אם יש לו רישיונות ומה מצבו הפיננסי.

מיטה ב־150 דולר

מישהו מעוניין במכונה מעץ ומברזל ל־פקיקת בקבוקי־יין? עובדה היא שמישהו היה מעוניין, ואפילו קנה אחד כזאת ב־200 דולר, פה בארץ. דברים מהסוג הזה נמכרים במכירות פומביות, אבל יש גם דברים ממשיים ושימושיים יותר.

מכיוון שיש אנשים החיים במאה ה־20 אבל רוצים שהבית שלהם יהיה מרוהט ב־היסטוריה, יש מי שדואג להם — חוץ מהנגרים של יפו, שגם במומחיות שלהם אין מה לזלזל. המפתיע בכל העניין הוא, שאני שומע שדווקא במכירות הפומביות של החפצים האלה אפשר למצוא מציאות. המבינים, לפחות. סתם שואלים שאלה מציאות.

כמה דוגמות: מראה איטלקית בסיגנון ליברטי מקריסטל נמכרה לא מזמן ב־50 דולר. מיטה אדוורדיאנית מנחושת נמכרה ב־150 דולר. שידה איטלקית משנת 1810, מזכוכית ועופרת, נמכרה במחיר מציאה של 50 דולר. סט לתה וקפה, כולל קומקום ומגש, הכל מצופה כסף, נמכר ב־250 דולר.

כדי להיות הגון, צריך להוסיף שעל ה־מחירים האלה צריך לשלם עוד 10% לאנ־שים שמארגנים את המכירה הפומבית. יש כמה מארגנים כאלה בישראל. אחד מהם הוא סוחר ותיק, שמקום מושבו בשדרות־רוטשילד בתל־אביב.

המחירים כאן נלקחו ממכירות פומביות שערכה חברה שישדו כמה אנשים שבשעות היום עובדים במכון וייצמן, והם עורכים את המכירות שלהם בהרצליה.

מה שהם מבטיחים הוא, למי כור שוב למען כי לקוח בתיר־מרוצה את הפריט שרכש מהם. הם גם מתחייבים שאם אתם מוצ־אים פריט זהה במחיר יותר זול — הם מקבלים בחזרה את הפריט שרכשתם, ומחזירים את הכסף. אז מה אפשר להפסיד?

השוק השחור בבתי־מלון

רחוב ליילנבלום לא ידע עדנה כזו כבר זמן רב. בשלהי 1977 הודיע מי שהיה אז שר־האוצר, שימחה ארליך, על הליברליזציה המפורסמת במטבע זר, שבעיקבותיה כבר לא היה צריך להתגנב בחשאי לרחוב המ־פורסם כדי לקנות ולמכור ירוקים.

ליברליזציה פה, ליברליזציה שם. העס־קים ברחוב פורחים. החלפנים שהמתינו בסבלנות במשך חמש שנים, שבים ומסתו־בבים עם כיסים נפוחים.

הסיבה העיקרית לרכישה ההמונית ב־לילנבלום היא הבהלה, בזמן מילחמה, ל־מטבע שניתן לשמור אותו מתחת למיזרן וגם לא להפסיד עליו. ואם זה אפשרי, גם בלי שהבנק ידע על כך.

אבל יש עוד סיבה: שם כדאי למכור ולקנות. הבנק משלם עבור קניית דולר סכום נמוך בכעשר לירות מזה שבו הוא מוכר אותו. ועל כך יש להוסיף עמלה של חצי אחוז. בליילנבלום מקבל המוכר יותר משער הקנייה של הבנק, וכאשר הוא קו־נה, הוא משלם פחות משער המכירה של הבנק.

יש הטוענים שהם מתביישים, חוששים מהספסים לקנות ולמכור ירוקים בין חצרות בתים עוזבים. לאלה יש פיתרון: בתי־מלון.

אם אתה רוצה לקנות או למ־כור מטבע־זר כישהו, אתה יכול לעשות זאת בכל מקום בארץ. בלי עמלה. בחלק מבתי־המלון ניתן אפילו לפרוט המחאות נוסעים. בשני המיקרים, המחירים גבוהים יותר ממה שתקבל בבנק.

יש להבחין בין מכירה שקופאי־המלון מע־ביר אותה לקופה, ואז הוא נאלץ לשלם ב־שער שמופיע לצידו בצורה בולטת, ובין עיסקה שנעשית עימו באופן פרטי. אז טווח המחירים הוא כמו בליילנבלום.

עורכו הקבוע של המדור, מאיר תדמור, יצא לחופשה. בהעדרו עורכים את המדור שלמה פרנקל ובני ציטרין.

ספורט

כדורסל

עריפת ראשי הנוער

אחת הטענות המוכרות המושמעות בין כדורסלנים צעירים היא, שהאמריקניזציה של הענף אינה מאפשרת להם להתקדם. הטענה מעניינת, אך אינה עומדת במיבחן הביקורת.

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל סיימה את אליפות אירופה, שהתקיימה ב־בולגריה, במקום ה־9 מתוך 12. הנבחרת, שאותה מאמן רן כהנא, היא על טהרת הישראלים, והישגם העלוב של השחקנים בולט על רקע הישגי נבחרת הבוגרים — וכמובן מכבי תל אביב. מה שהרגיז יותר היה חוסר־המוטיבציה של השחקנים, שאמורים להיות בכירי הכדורסל הישראלי בשנים הקרובות.

פיכה טובה. באיגוד הכדורסל כבר מדברים על עריפת ראשים. ברור היום, שהצעקות שמשמיעים לוקאל־פטריוטים בעניין האמריקניזציה של החמישיה הפותחת, על חשבון הכישרון הישראלי המבוזבז, אין להן כיסוי.

אם ניתן להתנבא, היבוא הזר ימשך בקצב מואץ, ויש לכך סיבה טובה.

כדורגל

סיני ישאר בתל־אביב

פעמיים ניסה משה סיני את מזלו מעבר לים. כיום כמעט ברור, שהשחקן המצטיין (20) ישאר עונה נוספת בהפועל תל־אביב.

ביוני 1981 הוא אמר בראיון עיתונאי: „אני אוהב את הפועל תל־אביב ושרוף על האוהדים שלנו. אני אוהב את המדינה, ורוצה להישאר כאן.“ חודש אחר־כך כאשר הציעו לו אנשי אסטון וילה לשחק באנגליה, הוא הודיע למאמן הפועל דאז, דויד שוויצר: „חשוב שאסע. גם בגלל הכבוד וגם בגלל הקאריירה.“

?סיים ככבוד. סיני היה כבול בחוזה. הפועל דרשו סכום של 300 אלף שטרלינג, שהם 150 מיליון לירות. האנגלים נדהמו, מיהרו להחזיר את תגלית־העונה הישראלית למולדתו.

לא עברה שנה ושוב רומן אנגלי. הפעם עם מנצ'סטר סיטי. הוא נסע, התאמן והלך היב את המגהלים. בהפועל היה ברור שהוא נשאר שם. אך לפתע התבשר סיני, שרק אם הם יצליחו להשיג עבורו רישיון־עבודה מקומי, תצרף אותו מנצ'סטר סיטי לשורותיה. „אתה יכול בינתיים לחתום חוזה עם כל קבוצה אחרת,“ אמרו לו.

סיני המאוכזב אמר ב־27 באוגוסט: „אני ממתין לתשובה סופית משם. בעונה הבאה לא אשחק בשום קבוצה ישראלית.“ אך למחרת אמר: „אני אשאר בהפועל עוד עונה, כדי לסיים בכבוד את החוזה.“ בהפועל מניחים שגם הפעם פיספס ה־



כדורסלן זייבוביץ
משעמם וחם

ערב משחק ההוקרה לכדורסלן הפועל תל־אביב, בארי ליבוביץ', פורסם שהטלוויזיה הישראלית תשדר את מהלך המחצית השנייה בשידור ישיר. במוצאי־שבת האחרונה לא שודר המישחק, שבו התמודדה הפועל עם הקבוצה האיטלקית בילי מילאנו, והכל בגלל מפקח טכני.

גיבוי הנוער. ערב השידור נודע, שאין מפקח טכני, שתפקידו להיות צמוד לנידית השידור. מנהל מחלקת הספורט ב־טלוויזיה יואש אלרואי, פנה למנהל הטלוויזיה, טוביה סער, וביחד ניסו למצוא מפקח טכני כדי שאפשר יהיה להוציא את הניידת למיגרש הכדורסל, ברחוב אוסישקין בתל־אביב. מהנדס הטלוויזיה פנה לאחראי על שידורי־החוץ, וזה טען כי יש לו תוכנית מישפחתית והוא אינו יכול למלא את התפקיד, וכי שהאשמה היא לא בו, אלא במחלקת־הספורט. הסיבה: נהוג להזמין ניידת עשרה ימים לפני מועד היציאה לשטח. מחלקת־הספורט הזמינה את הניידת רק שבוע ימים לפני האירוע. למרות הטענה המוזרה, קיבל האחראי על שידורי־החוץ גיבוי מוועדת־הטכנאים.

כך נמנע מצופי מבט ספורט, שלא באו לאולם החם של הפועל בצפון תל־אביב, לצפות במישחק, שהיה אמנם משעמם מאוד ולא הגיעו אך היה די חשוב כדי שישודר בטלוויזיה.

מדוע לא שודר?

רק לא בשבת

כל עסקני־הכדורגל מודעים „לעובדה שאחרי סגירת חברת אל על בשבתות עומדים מיגרשי־הכדורגל על הפרק. מזה שנים מביטים החוגים החרדים בזעם על „חילול השבת ההמוני“, כאשר מאות אלפי אוהדי כדורגל יוצאים למיגרשים מדי שבת בבוקר. לא אחת דובר על העברת המישחקים לימי־חול או למוצאי־שבת תות ולוא כדי למנוע חילול־שבת. עתה הם בטוחים שיצליחו, מה גם שיש להם שותפים לרעיון בקרב הספורטאים.

הרם הכדורגל. לפני כשנה הציע המאמן הוותיק אמציה לבקוביץ', שמישחקי השבת יועתקו לשעות הערב מסיבות שונות. בערב יהיה יותר קהל; מזג־האויר הנוח יקל על השחקנים, המתייבשים מחום כאשר הם משחקים בשעות הצהריים. מישחקים בערב יאלצו את הקבוצות לבנות עמודי־תאורה ולשפר את המיגרשים, וכל זאת לנוחיות השחקנים והצופים.

לרעיון, שבו תמך, כמובן, ח"כ אגודת־ישראל, אברהם שפירא, הצטרפו גם כדורגלנים אחרים, ששעת המישחק והיום בשבוע שבו הוא נערך לא כל־כך חשובים להם. אפילו דובר על שבוע עבודה מקוצר שיאפשר, אולי, להעתיק את המישחקים משבת ליום שישי בצהריים, לפני כניסת השבת.

מביני עניין בטוחים שזוהי השנה האחרונה שבה ישחקו כדורגל בשבת. הקואליציה תעביר את המישחקים למוצאי־שבת או לאמצע השבוע.

אם זה יקרה, יהרס הכדורגל הישראלי. הסיבה היא פשוטה. איש אינו מעלה על דעתו שאפשר יהיה לקיים את כל המישחקים בשעות־הערב, משום שרוב המיגרשים אינם מוארים. ברור שהמשק הישראלי אינו מתקדם לקראת שבוע עבודה מקוצר. העברת המישחקים משבת בצהריים תגרום לירידה דראסטית במיספר הצופים, וכתוצאה מכך בהכנסות ובעניין שיגלו השחקנים, כששיחקו מול יציעים ריקים.

?א כמו עובדי „אל על“. מאמנים ושחקנים חוששים שההחלטה שתיפול בדבר העברת המישחקים תלוה בהבטחות שלא ימומשו כלל, וכך תגזר כליה על הענף. השאלה הגדולה היא איך יגיבו מאות האלפים, שרבים מהם הצביעו עבור מיפלגות הקואליציה הנוכחית. הם קצת פחות עדינים מעובדי אל על ועל כך בונה ההתאחדות לכדורגל.

שחקן המעולה את האי הבריטי. הם כבר מכינים עבורו חוזה עבודה עם משכורת שמנה ביותר לשנה הקרובה.

ליגה ללא מיקו

כאשר יעלו שחקני מכבי תל־אביב ל־



כדורגלן כהו
הוקרה לכוכב

מיגרש הכדורגל ב־25 בספטמבר, ייפקד מקומו של שחקנה הוותיק מנחם („מיקו“) בלו, מי שהיה מגן שמאלי בקבוצה ובנבחרת ישראל. הקפטן לשעבר, בן ה־35, נפצע בתאונת־דרכים לפני סוף העונה הקודמת, בדרכו לאימון. חברו, שהסיע אותו, נהרג באותה תאונה, שהיתה על גשר בר־יהודה בתל־אביב.

ביציץ. בלו, שהכל מכירים בהגינותו, במסירותו ובנאמנותו, סירב לעזוב את מכבי כאשר הגיע לגיל 32 ויכול היה לעבור לכל קבוצה אחרת. למרות ששמו נקשר בכדורגל, הוא לא עסק בכך בכל שעות היממה וכמעט ולא צפה במבט ספורט.

השחקן, שיכול היה לעשות קאריירה בחו"ל והעדיף להישאר בארץ, יראה את מכבי, החל מהעונה הקרובה, מהיציע.

התעמלות

אימון מעורב

סוכן הביטוח חנניה פוקס, שהוא שותף בהפקת המופע ברודווי דאנס מרתון, ניצל את הקשרים שיש לשותפו למישרד ולהשקעה, גיורא שפיגל, עם מכבי תל־אביב, והחליט שהרקדנים יעברו אימון־כושר.

אימון, לא ביזוי. הרקדנים, בהם שמונה נשים, באו למכון וינגייט לאימון בן־שעה, ומה שנראה בתחילה כשעת־בידור הפך עד מהרה לאימון מפרך. מאמן מכבי תל־אביב בכדורסל, רלף קליין, השגיח ששחקניו לא ישתובבו עם הרקדניות, והחזיק את אנשיו קצר. כשהחל להחשיך, הוא החליט שעדיף שהשחקנים יעברו לאולם לאימון הרגיל, ולא ימשיכו להתאמן עם האורחות.

הרקדניות, לעומת זאת, היו זקוקות לפסקה כדי להתאושש.

סיגריה מעולה.
הרעננות באה כתוספת.



טרנס-פטנו

מונטנה תשנה את דעתך על סיגרית מנטול.

ו"ג אלול תשמ"ב, 1.9.1982 מיספר 2348 80עמודים שנה 46 המחיר: 35 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

השחקנית הכירה את אסיר־העולם, כשהכינה

בכלא הצגה על אסירים, והחליטה להנשא לי

אהבה בבית הסוהר



חוה אורטמן
וסמי אלקיים